

gemeente Tynaarlo

Jaarstukken 2020

Inhoudsopgave

JAARVERSLAG 2020	5
Voorwoord en inleiding	7
Hoofdstukverantwoording	11
Onvoorzien	45
Algemene dekkingsmiddelen	49
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	53
Financiering	63
Lokale heffingen	69
Verbonden partijen	73
Grondbeleid	79
Kapitaalgoederen	89
Duurzaamheid	98
Bedrijfsvoering	101
Interbestuurlijk toezicht	103
Impactanalyse corona	108
JAARREKENING 2020	113
Grondslagen	117
Balans	121
Hoofdstukrekening	125
Toelichting op de balans	131
Toelichting op de hoofdstukrekening	149
SiSa 2020	169
BIJLAGEN	177
Bijlage 1: Totaaloverzicht kredieten	179
Bijlage 2: Totaaloverzicht reserves en voorzieningen	189
Bijlage 3: Incidentele baten en lasten	207
Bijlage 4: Overzicht van baten en lasten per taakveld	213

Jaarverslag 2020

Voorwoord en inleiding

Met veel genoegen bieden wij u het jaarverslag 2020 aan, de verantwoording over een bijzonder jaar. Eind februari 2020 kregen we te maken met de uitbraak van COVID-19 of 'corona'. Deze pandemie had en heeft een grote impact op ieder persoonlijk en op de organisatie.

De medewerkers toonden een grote bereidheid om zich in te zetten voor crisis-gerelateerde werkzaamheden. Zo konden we snel een interne crisisorganisatie inrichten die gericht was op de beperking van de verspreiding van corona en op de continuïteit van maatschappij. Binnen de organisatie zijn de kritische processen in kaart gebracht en is gezorgd voor de continuïteit daarvan. Vervolgens zijn ook de overige processen zo ingericht dat deze konden blijven functioneren.

In hoog tempo zijn online faciliteiten beschikbaar gekomen. Digitaal samenwerken bleek mogelijk, ook bij processen waar dit een uitdaging was, zoals in participatietrajecten. De normaal gesproken fysieke bijeenkomsten konden geen doorgang vinden, maar zijn dankzij de technologische hulpmiddelen en de creativiteit van de medewerkers op een alternatieve manier georganiseerd. Denk hierbij aan de bijeenkomsten rond de Omgevingsvisie. Helaas heeft het persoonlijk contact met inwoners daardoor minder plaatsgevonden dan door ons gewenst was.

Voor de aanpak van corona hebben we gekeken wat we konden doen als aanvulling op de landelijke maatregelen van het Rijk. Dit raakte veel beleidsterreinen van de gemeente, zoals het sociaal domein, economie, recreatie en toerisme, sport, cultuur en financiën. We hebben gestreefd naar een zo adequaat mogelijke uitvoering van de landelijke, regionale en lokale maatregelen en naar zoveel mogelijk voortzetten van de reguliere werkzaamheden. Dit vergde soms een bovengemiddelde inspanning van bijvoorbeeld toezicht & handhaving, cultuurcoaches & combinatiecoaches, bedrijvencontacten, crisiscommunicatie en voor de organisatie van noodopvang in het onderwijs.

We zijn erin geslaagd om de dienstverlening en onze reguliere werkzaamheden overeind te houden, zij het soms met een geringe vertraging. Het is belangrijk vast te stellen dat de pandemie heel veel extra inzet en tijd heeft gevraagd van de gemeentelijke organisatie. Ook in 2021 zal dat het geval zijn en dit vraagt om verstandige en weloverwogen keuzes in het prioriteren van werk. Desondanks hebben we in 2020 veel kunnen realiseren van de gestelde ambities, naast de lopende zaken.

Fysieke domein

In 2020 is gewerkt aan een actualisatie van het accommodatiebeleidsplan Zuidlaren. Dat heeft geleid tot een door schoolbesturen en sportverenigingen gedragen plan voor toekomstbestendige onderwijs- en binnensportaccommodaties in Zuidlaren en aanpassingen van de buitensportvoorzieningen op de locatie Zuid-Es.

Wat betreft gevolgen van de mijnbouw in de regio hebben wij ons ook in 2020 weer ingespannen voor de veiligheid en goede schaderegelingen voor onze inwoners. We hebben nadrukkelijk de verbinding gelegd met regiogemeenten en de provincie en we zijn in gesprek met het Ministerie van Economische Zaken. We maken gebruik van de mogelijkheid om advies te geven, zienswijzen in te dienen of beroep in te stellen in procedures rond mijnbouw.

Het wegonderhoud is uitgevoerd in overeenstemming met het beheersplan. Veilige wegen en goed onderhoud zijn daarbij de uitgangspunten. Een aantal grote projecten is in 2020 opgeleverd, waaronder het vervangen van het fietspad aan de Hunebedstraat tussen Tynaarlo en Zeegse met de onderliggende waterleiding. De eerder ingezette lijn om de openbare verlichting te verduurzamen is doorgezet met de vervanging van circa 500 armaturen in 2020.

Met de besluitvorming op 28 januari 2020 konden zowel het Drents Glasvezel Collectief als Glasvezel Noord aan de slag. Dit betekent dat voor het einde van 2021 in vrijwel de gehele gemeente Tynaarlo een glasvezelnetwerk aanwezig is.

In de Oranjepolder (Eelde-Paterswolde) hebben we de riolering vervangen en het regenwater afgekoppeld. In het hele gebied zijn de sloten weer op de juiste diepte en breedte gebracht. De wijk is voorts in zijn geheel voorzien van een duurzaam gebakken klinker.

Dienstverlening

Onze inwoners hebben inmiddels geen twee maar drie afvalcontainers bij huis staan. In 2020 hebben wij een eerste evaluatie van het afvalbeleid uitgevoerd. Hieruit is naar voren gekomen dat Tynaarlo qua scheidingspercentages tot de beste van Drenthe behoort. Het afgelopen jaar was het op de Milieustraat extreem druk.

De mogelijkheden voor inwoners om digitaal “zaken” met de gemeente te doen, nemen snel toe. Zo is de app iNationaliteit in gebruik genomen waardoor het wijzigen van persoonsgegevens gemakkelijker is geworden. Het zaakgericht werken krijgt daarnaast steeds meer vorm en inhoud.

Als college streven we er naar Tynaarlo te verduurzamen. In oktober 2020 is het programma Duurzaamheid 2020-2030 vastgesteld en is gestart met de uitwerking van de vijf pijlers. Dit zijn hernieuwbare energie, woningen en gebouwen, mobiliteit, circulaire economie en natuur en milieu.

We willen zoveel mogelijk gebruik maken van denkracht vanuit de inwoners. Vanuit die gedachte is het afgelopen jaar gestart met een pilot gebiedsgericht werken. Ook is besloten een adviesraad Sociaal domein op te richten en zijn de eerste stappen gezet voor een Quicksan lokale democratie waarvoor aansluiting is gezocht bij de VDG focusgroep Goed Openbaar Bestuur.

Bij planvorming trekken we steeds meer samen op. Zo hebben we intensieve participatietrajecten gevoerd rond de Hoofdweg in Eelde-Paterswolde, de Omgevingsvisie en Vries Zuid. Aan de plannen voor een nieuwe woonwijk in Vries ging een intensief participatieproces vooraf wat geleid heeft tot een bestemmingsplan en beeldkwaliteitsplan dat eind 2020 is vastgesteld.

We slagen erin om de inwoners passende ondersteuning te bieden waar dat nodig is. Zo kregen bijvoorbeeld kwetsbare groepen te maken met eenzaamheid en mentale druk als gevolg van corona. Hier is in onze dienstverlening op geanticipeerd door extra contactmomenten te organiseren door sociale teams, zorgaanbieders en jongerenwerkers.

Sociaal domein

In 2020 is de pilot inburgering van start gegaan. Het doel is een betere integratie en participatie te bereiken onder vergunninghouders. De pilot richt zich op vergunninghouders in onze gemeente, die straks niet onder nieuwe Wet inburgering vallen. Het biedt ons ook de mogelijkheid om te oefenen voor deze nieuwe wet.

Net als afgelopen jaren blijven we in sociaal domein financieel nog voor grote uitdagingen staan. Los van de coronaproblematiek zien we de uitgaven in het sociaal domein stijgen. Dit als gevolg van een toegenomen zorgvraag en zorgzwaarte.

Het maatregelenpakket dat in 2019 is vastgesteld om de begroting van het sociaal domein sluitend te krijgen begint effect te sorteren. Toch blijken niet alle maatregelen in de volle breedte gerealiseerd te kunnen worden of vergen ze meer tijd dan oorspronkelijk werd verwacht.

Gelet daarop is in 2020 een intensief proces doorlopen om dit maatregelenpakket te actualiseren naar een maatregelenpakket 2.0. Deze is aan de raad gepresenteerd en heeft bij de begroting 2021 geleid tot een concreet voorstel om te komen tot een duurzaam houdbaar sociaal domein. Zo, zijn in 2020 onze praktijkondersteuners huisarts (POH) Jeugd gestart bij zeven nieuwe huisartsenpraktijken, is het contractmanagement aangescherpt en zijn in NMD-verband nieuwe zorgcontracten met zorgaanbieders afgesloten.

Tekort sociaal domein (2,3 miljoen euro)

Over het jaar 2020 rapporteren we een tekort op het sociaal domein (gedecentraliseerde taken) van 2,3 miljoen Euro. Het tekort op de jeugdzorg bedroeg 2,7 miljoen euro. Voor de WMO bedroeg het tekort 0,1 miljoen euro. Voor het onderdeel participatie is er een overschot van 0,5 miljoen euro.

Concreet is er nu nog geen aanleiding om te veronderstellen dat de uitgaven in het sociaal domein zullen afvlakken of zelfs dalen. Het vraagt om heldere (integrale) keuzes van college en raad om onze zorg ook in de toekomst te kunnen blijven leveren aan de inwoners die dit nodig hebben.

Tot slot

Het resultaat van de jaarrekening 2020 komt uit op een bedrag van € 7,26 miljoen positief. Dit positieve resultaat is te danken aan de vrijval van de voorziening gebouwenonderhoud van € 2,9 miljoen, een gunstig verloop van de grondexploitaties en aan het feit dat we eerder al veel bijstellingen hebben verwerkt in de Voorjaarsbrief (-€ 204.000) en Najaarsbrief (-€ 1.169.000).

We benadrukken dat het positieve resultaat het gevolg is van incidentele voordelen. De winsten uit de grondexploitaties zijn hiervan een belangrijk voorbeeld. Deze leveren al een aantal jaren een belangrijke bijdrage aan de begroting, maar dit is een aflopende zaak. In de nabije toekomst zien we belangrijke en zorgelijke ontwikkelingen op ons afkomen, die maken dat voorzichtigheid geboden is. De gemeente gaat een uitdagende periode tegemoet waarin college en raad lastige, maar inmiddels onvermijdelijke keuzes moeten maken.

Met vriendelijke groet,

College van burgemeester en wethouders.

Hoofdstukverantwoording

Hoofdstuk 0 || Bestuur en ondersteuning

1. Hoogtepunten

Algemeen

De gemeente Tynaarlo staat ten dienste van de gemeenschap. Onze bestuursstijl is erop gericht de inwoners, verenigingen, ondernemers etc. van onze gemeente zoveel mogelijk te betrekken bij het vormgeven van hun eigen leefsituatie. De manier en wens om mee te denken of doen is niet voor iedere inwoner in de gemeente gelijk. Ook niet ieder onderwerp is gelijk, maar het vraagt van de gemeente maatwerk door steeds op zoek te gaan naar mogelijkheden om de input van inwoners te betrekken bij vraagstukken. Inwonerparticipatie is steeds meer onderdeel van beleidsvorming geworden. Tegelijkertijd zien we overheidsparticipatie als een belangrijke faciliterende kracht voor initiatieven vanuit de samenleving.

Pilot gebiedsgericht werken gestart

In 2020 hebben we het gebiedsgericht werken verder vorm gegeven. In drie kernen zijn we met een pilot gestart. Naast dat we concrete zichtbare resultaten voor en door inwoners willen behalen, is het samen leren nog belangrijker. Wie heeft welke rol? Waar kunnen we elkaar versterken? Voor de gezamenlijke zoektocht in deze vragen wordt parallel aan de pilot een 'leerlijn' vormgegeven, bestaande uit trainingen, intervisie, inspiratiesessies etc. De inhoud volgt hierbij de praktijk: De leerlijn focust zich op alle partijen in het gebiedsgericht werken: inwoners, ambtenaren, wethouders, maatschappelijke organisaties en eventueel de raad. De ambities van de gemeente sluiten goed aan bij de ambities van de provincie Drenthe zoals geformuleerd in de Sociale Agenda, en specifiek in het project Burgerparticipatie. In december 2020 heeft de provincie 50.000 euro beschikbaar gesteld ter ondersteuning van dit traject.

Quickscan lokale democratie

Wij hebben ons aangemeld voor de Quickscan Lokale Democratie van de VNG en aansluiting gezocht bij de VDG-focusgroep Goed Openbaar Bestuur. Aan de hand van deze scan ontvangt de gemeente een integraal beeld, een 'foto', van de stand van de eigen lokale democratie. Raadsleden, collegeleden, inwoners en ambtenaren worden bevraagd aan de hand van een online vragenlijst over hoe ze kijken naar hun lokale democratie. Het gaat dan om de samenwerking: intern bij de gemeente, maar ook tussen de gemeente en inwoners. De uitkomst levert concrete punten op die in 2021 opgepakt gaan worden en waarover wij in gesprek gaan met onze inwoners.

Oprichten van een adviesraad sociaal domein

In december hebben we besloten een adviesraad Sociaal Domein op te richten. Dit om beleidsontwikkeling te versterken en om te voldoen aan een wettelijke vereiste.

Betrekken van inwoners bij planvorming

In de afgelopen jaren zijn wij steeds meer ambassadeur van ontwikkelingen en kansen en verbinder van partijen, dan bepaler van wat er moet gebeuren. Zo hebben wij in 2020 inwoners actief betrokken bij bijvoorbeeld de Omgevingsvisie en de dorpsuitbreiding Vries Zuid. Voor de Omgevingsvisie hebben wij via diverse (thema)bijeenkomsten input opgehaald bij inwoners en betrokken organisaties. Aan de plannen voor de nieuwe woonwijk in Vries ging een intensief participatieproces vooraf. In korte tijd hebben we samen met inwoners een bestemmings- en beeldkwaliteitsplan gerealiseerd waar het dorp Vries al lang op wachtte. De gemeenteraad heeft eind 2020 unaniem het bestemmingsplan en beeldkwaliteitsplan voor de dorpsuitbreiding in Vries Zuid vastgesteld.

Zichtbaarheid

We hechten aan persoonlijk contact met onze inwoners. Bijvoorbeeld via het spreekuur van ons college. Fysieke contacten waren in 2020 omwille van de coronapandemie niet meer mogelijk, dan wel in een afgeslankte vorm. Wij moeten helaas constateren dat het persoonlijk contact met inwoners daardoor minder heeft plaatsgevonden dan door ons gewenst.

Burgerzaken

Digitalisering van Burgerzaken is verder toegenomen en doorlopend in ontwikkeling. Processen worden continu geëvalueerd en efficiënter ingericht. Hierdoor zijn overbodige handelingen voor de inwoner en de ambtenaar geëlimineerd. De digitale toegankelijkheid is in 2020 vergroot door realisatie van de volgende zaken:

- Digitale aangifte vermissing reisdocument: vanaf 1 januari 2020 kunnen inwoners digitaal de vermissing van hun reisdocument via de website van de gemeente registreren. Zo kan de vermissing sneller worden verwerkt om daarmee misbruik met het vermiste document tegen te gaan. De inwoner hoeft niet meer te wachten tot de afspraak op het gemeentehuis om de vermissing te laten registreren. Vraagt de inwoner vervolgens een nieuw reisdocument op het gemeentehuis aan, dan is de afhandeltijd korter doordat de vermissing al is verwerkt.
- Digitale aangifte overlijden door uitvaartondernemers: 87% van de overlijdensaangiften wordt nu digitaal afgehandeld, hierdoor minder contactmomenten op het gemeentehuis, snellere afhandeling en controle, minder fouten en efficiëntere communicatie met crematoria/begraafplaatsen. De uitvaartondernemers hoeven niet meer naar het gemeentehuis en besparen hierdoor op de reiskosten en reistijd.
- Digitale aangifte geboorte: 77% van de geboorteaangiften vindt nu digitaal plaats. De ouders zijn minder tijd kwijt omdat ze niet naar het gemeentehuis hoeven om aangifte van geboorte te doen en er zijn hierdoor minder contactmomenten op het gemeentehuis. Voor de gemeente heeft de digitale aangifte het voordeel dat de geboorte sneller en eerder afgehandeld kan worden, en dat er een extra controle op de aangifte plaatsvindt in samenwerking met verloskundigen en artsen, wat minder fouten oplevert en de kwaliteit ten goede komt.

Verder is er nieuwe, efficiëntere software in gebruik genomen voor het opstellen en inrichten van (nieuwe) sjablonen; die sjablonen worden gebruikt voor de communicatie naar de inwoner en derden. Een aantal onderdelen binnen de burgerzakenapplicatie is verbeterd, waardoor het wijzigen van persoonsgegevens gemakkelijker is geworden. Ook is de app iNationaliteit uitgerold waardoor de administratieve afhandeling voor het aanvragen van de Nederlandse nationaliteit is verbeterd en de benodigde formulieren sneller en foutloos kunnen worden aangemaakt.

Indicatoren

Onderstaande indicatoren zijn overgenomen uit het Besluit begroting en verantwoording. Meer informatie en meer gegevens zijn te vinden op www.waarstaatjegemeente.nl.

Verplichte indicatoren (Besluit begroting en verantwoording)	Norm	Tynaarlo	
		2019	2020
Formatie	Fte per 1.000 inwoners (2020)	7,1	7,3
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners (2020)	6,7	6,9
Apparaatskosten	Kosten per inwoner (x € 100) (2020)	€ 581	€ 609
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen (2020)	13,7%	12,2%
Overhead	% van totale lasten (2020)	13,6%	12,5%

Gemeente specifiek	Norm	Tynaarlo	
		2019	2020
Betaaldiscipline	Percentage betalingen waarbij wettelijke betaaltermijn (30 dagen) is behaald	87,82%	91,12%
Betalingstermijn	Gemiddelde betalingstermijn	19 dagen	18 dagen

3. Realisatie doelstellingen en verantwoording besluitvorming gemeenteraad

Nr.	Ambitie	Actie	Realisatie	Status
1. App nationaliteit uitrollen				
1.	1.1	Inrichting iBurgerzaken, werkprocessen aanpassen.	Ja	
2. Integratie Oribi scanner en scanfunctionaliteit brondocumenten iBurgerzaken				
2.	2.1	Inrichting iBurgerzaken, aanschaf scanners, werkprocessen aanpassen.	In ontwikkeling	
3. Aanschaf mobiel pinapparaat				
3.	3.1	Pinbetalingen op locatie (verzorgingstehuizen).	Ja	
4. Digitalisering				
4.	4.1	Investeren in digitale toegankelijkheid.	Ja	

4. Toelichting op afwijkingen

2.1 Inrichten iBurgerzaken, aanschaf scanners, werkprocessen aanpassen

De integratie Oribi-scanner en scanfunctionaliteit brondocumenten iBurgerzaken is helaas niet gerealiseerd. Bij de technische inrichting van de functionaliteit is de leverancier tegen een onverwacht software probleem aangelopen. De leverancier is nog bezig met onderzoek en testen hoe dit kan worden opgelost.

Hoofdstuk 1 || Veiligheid

1. Hoogtepunten

Algemeen

De pandemie heeft een grote impact gehad op het onderdeel veiligheid. Niet alleen heeft het een grote impact gehad op de toezicht en handhaving, maar ook op de beleidsontwikkeling. Er is een grote bijdrage geleverd aan de crisisorganisatie. Het inrichten van alle maatregelen en acteren op alle zaken die spelen in de samenleving hebben ervoor gezorgd dat hier een grote hoeveelheid van de capaciteit naar toe is gegaan.

Sinds maart hebben we te maken met een pandemie en gelden er verschillende maatregelen om verspreiding van het coronavirus tegen te gaan. In Drenthe, net als in alle regio's, is er opgeschaald binnen de crisisorganisatie. Dit betekent dat in de crisisorganisatie maximaal regionaal wordt samengewerkt. Op 1 december 2020 is de Tijdelijke wet maatregelen covid-19 (Twm) van kracht en is de regionale noodverordening niet meer van toepassing. Sindsdien wordt er gewerkt met ministeriële regelingen in plaats van noodverordeningen.

Deze wet heeft tot gevolg dat de burgemeesters het bevoegde gezag zijn voor het handhaven van de wet, het geven van ontheffingen en het handhaven van de openbare orde. De voorzitter van de veiligheidsregio heeft als verantwoordelijkheid het coördineren in de regio, het bestrijden van de infectieziekte, crisiscommunicatie en informatievoorziening tussen rijk en regio. Dat betekent dat de crisisorganisatie een belangrijke rol houdt binnen de nieuwe aanpassingen.

Crisisorganisatie

Hoewel de crisisorganisatie bijna het gehele jaar actief is geweest, hebben we op het gebied van trainen en oefenen minder kunnen doen doordat het niet mogelijk was om hiervoor samen te komen en doordat de betrokkenen zich bezighouden met de lopende crisis. In 2021 wordt ook aan het trainen en oefenen weer meer vorm en inhoud gegeven.

Evenementen

Grote jaarlijks terugkerende evenementen zoals de Zuidlaardermarkt en het Bloemencorso konden geen doorgang vinden. Helaas hebben een groot deel van de activiteiten geen doorgang kunnen vinden vanwege de corona crisis. In elk van de drie kernen is maandenlang door heel veel vrijwilligers en organisaties hard gewerkt om te komen tot een mooi programma.

75 jaar na de bevrijding van het vernietigingskamp Auschwitz, werd de holocaust in en rond de synagoge in Zuidlaren herdacht. Burgemeester Thijsen onthulde het herdenkingsmonument genaamd 'Levenslicht'. Deze activiteit vormde zowel de landelijke als de gemeentelijke start van de activiteiten rondom 75 jaar vrijheid.

Helaas hebben een groot deel van de activiteiten geen doorgang kunnen vinden vanwege de corona crisis. In elk van de drie kernen is maandenlang door heel veel vrijwilligers en organisaties hard gewerkt om te komen tot een mooi programma op basis van de uitvoeringsregeling 75 jaar vrijheid waarbij de provincie Drenthe voor 2/3 van de financiering heeft gezorgd.

Er is een mooie samenwerking ontstaan tussen de drie kernen op het gebied van organisatie en communicatie. Het heeft onder anderen een gemeenschappelijk logo en beeldmerk (parachute) opgeleverd die kan worden hergebruikt. Jaarlijks wordt er in elke kern op een rotonde een 2 meter hoge parachute geplaatst om aandacht te generen voor de herdenking en bevrijding. Deze nieuwe wijze van samenwerking en ondersteuning vanuit de gemeente is vanwege de opbrengsten als erg positief ervaren door de betrokken organisaties. De wens is om in de toekomst de werkwijze voort te zetten.

Veiligheidsbeeld

Ook is het veiligheidsbeeld van 2020 niet te vergelijken met andere jaren. Traditionele criminaliteit (woninginbraken en geweldszaken) vond minder plaats, echter werden verschillende soorten van overlast veel meer gemeld, bijvoorbeeld (jeugd)overlast door overtreding van de coronamaatregelen.

Mijnbouw

Onze inspanningen waren ook in 2020 onverminderd gericht op veiligheid en goede schaderegelingen in het belang van onze inwoners. Op dit gebied hebben wij nadrukkelijk de verbinding gelegd met de regio en zijn wij in gesprek met het Ministerie. Daarnaast maken we gebruik van de mogelijkheid om advies, zienswijzen of beroep in te stellen in procedures rondom mijnbouw. In de beroepsprocedure tegen het winningsplan Westerveld is inmiddels een tussenuitspraak gedaan door de raad van State, de Minister moet op een aantal punten zijn besluit beter motiveren of een nieuw besluit nemen. Ook is in 2020 een zienswijze ingediend tegen het winningsplan Nedmag (zoutwinning).

In 2021 zal onze aandacht zich richten op goede informatievoorziening over schadebehandeling en de wijze van toepassing van het wettelijk bewijsvermoeden.

De beroepsprocedure tegen het winningsplan Westerveld loopt nog en naar verwachting zal beroep worden ingesteld tegen het besluit van de Minister op het winningsplan van Nedmag.

Ondermijnende criminaliteit

In 2020 is er gewerkt aan het integraal ondermijningsbeeld Groningen Airport Eelde, het betreft een aanvulling op het integraal ondermijningsbeeld Noord-Drenthe. Het integraal ondermijningsbeeld levert een bijdrage aan het versterken van het inzicht in, en zo ja op welke wijze, er sprake is van ondermijnende criminaliteit op en rondom Groningen Airport Eelde. Het draagt daarmee bij aan een betere, gezamenlijke informatie-positie voor de veiligheidspartners. Dit ondermijningsbeeld wordt in het eerste kwartaal van 2021 opgeleverd aan de driehoek.

Daarnaast is er in samenwerking met de andere Noord-Drentse gemeenten een plan van aanpak ondermijning (en drugs) opgesteld en dit plan krijgt uitvoering in 2021.

Indicatoren

Onderstaande indicatoren zijn overgenomen uit het Besluit begroting en verantwoording. Meer informatie en meer gegevens zijn te vinden op www.waarstaatjegemeente.nl.

Verplichte indicatoren (Besluit begroting en verantwoording)	Norm	Tynaarlo		
		2018	2019	2020
Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 jongeren	50	80	80
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	0,3	0,4	N.n.b.
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	2,8	3,6	2,5
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	1,5	1,3	N.n.b.
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	4,6	4,7	5,2

Meetdatum 11-05-2021

N.n.b.: Waarde van indicator is nog niet bekend

3. Realisatie doelstellingen en verantwoording besluitvorming gemeenteraad

Nr.	Ambitie	Actie	Realisatie	Status
1.	De gemeente Tynaarlo is een veilige gemeente. Onze inwoners voelen zich veilig			
1.1		Op basis van het uitvoeringsprogramma veiligheid 2020-2021 uitvoering geven aan de daarin genoemde 8 speerpunten.	Ja	
2.	Uitbouwen overlegstructuur vanuit Tactisch veiligheidsoverleg (TVO)			
2.1		TVO dat in 2019 is gestart professionaliseren en verdiepen. Overlegstructuren zoveel mogelijk laten aansluiten bij structuur TVO.	Ja	
3.	Ondermijning - (vermenging criminaliteit onderwereld met bovenwereld)			
3.1		Informeren inwoner over het herkennen en melden van ondermijning.	In ontwikkeling	
3.2		Versterken samenwerking met RIEC-noord, politie en O.M.	Ja	
3.3		Uitvoeren van de naar aanleiding van het ondermijningsbeeld gekozen aanpak en prioriteiten.	In ontwikkeling	

Nr.	Ambitie	Actie	Realisatie	Status
4.	Cybercrime – criminaliteit met ICT als middel en doelwit			
4.1		Kennis en daardoor weerbaarheid vergroten van onze inwoners mbt cybercrime en het melden daarvan bij de gemeente.	In ontwikkeling	
4.2		Inzet ketenpartners op bestrijding cybercrime.	In ontwikkeling	
4.3		Eigen organisatie bewust maken van en beveiligen tegen cybercrime.	Ja	
5.	Versterking toezicht			
5.1		Effectief en flexibel inzetten van BOA's voor preventieve, signalerende en handhavende werkzaamheden.	Ja	
5.2		Kennen en gekend worden.	Ja	
5.3		Terugdringen overlast en criminaliteit.	In ontwikkeling	
5.4		Samenwerking met ketenpartners verbeteren en uitbreiden.	Ja	
6.	Mensenhandel – werven, vervoeren, overbrengen, opnemen of huisvesten van een persoon met gebruik van dwang			
6.1		Informereren inwoner over het herkennen en melden van mensenhandel.	Nee	
6.2		Vroegtijdig signaleren met ketenpartners van diverse vormen van mensenhandel.	In ontwikkeling	
7.	Personen met verward gedrag			
7.1		Vroegtijdig signaleren en ontwikkelen dat onder regie van de gemeen-te een effectieve integrale aanpak van casuïstiek rond dit thema plaats vindt.	In ontwikkeling	
7.2		Intensieve samenwerking tussen zorg en veiligheid.	Ja	
8.	Jeugd – overlast en middelen gebruik			
8.1		Voorkomen en bestrijden van jeugdoverlast door integrale aanpak met ketenpartners onder regie van de gemeente.	Ja	
8.2		Voorlichting aan jongeren over drank en drugsgebruik.	Ja	
8.3		Intensieve samenwerking tussen zorg en veiligheid.	Ja	
9.	High Impact Crimes – woninginbraak, straatroof, geweld en overvallen			
9.1		Cijfers zijn laag. Door preventieve maatregelen cijfers laag houden. Inzet op preventieve maatregelen woninginbraken. Persoonsgerichte aanpak daders. Heterdaadkracht verhogen door bijvoorbeeld stimuleren van app groepen onder inwoners.	Ja	
10.	Verkeersveiligheid			
10.1		Inzetten op gedragsverandering bij inwoners mbt snelheid, bellen achter het stuur, etc. door voorlichting en repressie.	Ja	
11.	Zorg en Veiligheidshuis Drenthe (ZVHD)			
11.1		Ontwikkeling veiligheidshuis Drenthe.	Ja	
11.2		Het versterken van de zorgpijler binnen het Veiligheidshuis op alle niveaus.	Ja	

4. Toelichting op afwijkingen

2. Ondernijning

In 2020 zijn hierin goede stappen gezet, maar door de coronacrisis zijn we nog niet zover als gepland. In samenwerking met de andere Noord-Drentse gemeenten is er een plan van aanpak ondernijning (en drugs) opgesteld. De uitvoering hiervan is gestart maar deze is voornamelijk gericht op 2021.

3. Cybercrime

Vooraf ingezet op bewustmaking van eigen organisatie. Bij de voorlichting richting inwoners is voornamelijk aangesloten bij (landelijke) campagnes. Met onze ketenpartners gaan we in de tweede helft van 2021 aan de slag met een plan van aanpak.

4. Versterking toezicht

Doelstellingen behaald, echter geeft 2020 geen representatief veiligheidsbeeld. Veel criminaliteitscijfers zijn gedaald en veel overlastmeldingen zijn gestegen. Veel van deze meldingen zijn toe te schrijven aan de geldende coronamaatregelen en de grote meldingsbereidheid. Dit is ook mogelijk toe te schrijven aan het feit dat veel meer mensen thuiswerken.

5. Mensenhandel

Door de coronacrisis heeft dit onderwerp minder prioriteit gekregen. Er waren minder mogelijkheden om trainingen te verzorgen voor de betreffende medewerkers. Iedereen richtte zich voornamelijk op hun kerntaken en mensenhandel, wat een niet alledaags onderwerp is voor de medewerkers, heeft daardoor minder aandacht gekregen.

6. Personen met verward gedrag

Er is veel ontwikkeling in de verbinding tussen zorg en veiligheid. De overlegstructuur is verbeterd en de samenwerking op dit vlak ook. Echter was 2020 ook een ingewikkeld jaar om samen te werken. Iedere discipline heeft moeten omschakelen naar een nieuwe manier van werken. Mensen en professionals stonden minder in verbinding met elkaar of dit kost meer tijd en moeite dan voor de coronacrisis en dat is wel essentieel binnen dit onderwerp.

Hoofdstuk 2 || Verkeer en vervoer en waterstaat

1. Hoogtepunten

Veilige en goed onderhouden wegen

Het wegonderhoud voeren wij uit volgens een jaarlijks vast te stellen beheersplan. Het wegonderhoud in 2020 vertoonde hetzelfde beeld als in 2019. Het extra budget dat vanaf 2016 beschikbaar is gesteld stelt in staat om meer groot onderhoud uit te voeren. Voor technische informatie over dit onderwerp verwijzen wij u naar de paragraaf Kapitaalgoederen.

De Hoofdweg in Eelde-Paterswolde is in tegenstelling tot het plan in 2020 niet vervangen. In 2020 is er hard gewerkt om op een transparante manier de mening van de inwoners te peilen. Deze peiling gaat begin 2021 verstuurd worden.

Na de verkiezing van het slechtste fietspad van Drenthe is in 2020 het fietspad bestaande uit IPRO keien tussen Tynaarlo en Zeegse (Hunebedstraat) voorzien van een mooi nieuw beton pad. De waterleiding is tevens vervangen.

Delen van de Doorfietsroute zijn in 2020, conform planning, verder aangelegd. Er blijven nog een aantal knelpunten over rondom het gebied bij Vriezerbrug en bij de oversteek in de Punt ter hoogte van de A28. Deze knelpunten worden in 2021 verder uitgewerkt.

Duurzame openbare verlichting

In 2020 hebben wij de eerder ingezette lijn om openbare verlichting te verduurzamen doorgezet en zijn er circa 500 armaturen vervangen.

3. Realisatie doelstellingen en verantwoording besluitvorming gemeenteraad

Nr.	Ambitie	Actie	Realisatie	Status
1.	Duurzame openbare verlichting			
	1.1	Soxlampen vervangen door ledverlichting.	Ja	
2.	Duurzaam onderhoud kunstwerken			
	2.1	Levensduurverlengend onderhoud.	Ja	
	2.2	Constructieve inspectie van bruggen met onvoldoende rekenkundige draagkracht.	Ja	
	2.3	Beheer en onderhoudsplan bruggen.	Ja	
3.	Herinrichting Hoofdweg			
	3.1	Herinrichten Hoofdweg tussen CP Eelde en CP Paterswolde.	In ontwikkeling	
4.	Vervangen Hunebedstraat			
	4.1	Verwijderen stenen en aanleggen betonpad.	Ja	
5.	Doorfietsroute			
	5.1	Aanleg Doorfietsroute tussen Assen en Groningen.	Ja	
6.	Evaluatie/actualisatie BOR			
	6.1	Afronding beheerplan openbare ruimte.	In ontwikkeling	

4. Toelichting op afwijkingen

3.1 Hoofdweg

Het doel was om met de planvorming in 2020 rondom de Hoofdweg dusdanig ver te zijn dat we de werkzaamheden konden aanbesteden en in 2021 konden starten met de uitvoering. Het ontwerp leidde tot aanhoudende discussie, gelet daarop hebben wij besloten een enquête onder de inwoners van Eelde/Paterswolde te houden. Op basis van de uitkomsten en de adviezen van o.a. VVN, de Fietzersbond, de politie, het VN panel, etc. gaan wij in 2021 een definitief plan vaststellen.

6.1 Evaluatie/actualisatie Bor

Voor de onderdelen wegen, bruggen, groen en de openbare verlichting zijn beheerplannen geschreven. Deze plannen beschrijven per onderdeel de actuele situatie op het gebied van arealen dan wel aantallen, benodigde kosten, afgesproken niveau. De plannen hebben een looptijd van 10 jaar.

Jaarlijks wordt op basis van het beheerplan een uitvoeringsplan opgesteld. Dit wordt geëvalueerd en als input gebruikt voor de actualisatie van het beheerplan in het daaropvolgende jaar. De beheerplannen worden samen met de perspectievennota aan ter besluitvorming aan de gemeenteraad aangeboden.

Hoofdstuk 3 || Economie

1. Hoogtepunten

Bereikbaar en ondersteunend loket voor ondernemers

In het begin van het jaar is er een start gemaakt met het organiseren van ondernemersbijeenkomsten om ondernemers beter te bereiken. In februari 2020 is er een inspiratiesessie social media georganiseerd voor ondernemers waarbij 40 ondernemers aanwezig waren. De overige bijeenkomsten die op de planning stonden zijn door de coronamaatregelen geannuleerd.

Het grootste gedeelte van het jaar heeft in het teken gestaan van intensieve contacten met zowel individuele ondernemers als ondernemersverenigingen om zo goed mogelijk in te kunnen spelen op coronamaatregelen en alle vragen, ondersteuningsacties, maatregelenpakketten, etc.. Hierbij is informatie gegeven over regelingen die er zijn voor ondernemers vanuit de Rijksoverheid. Al deze contacten waren er op gericht om ondernemers zo goed mogelijk te ondersteunen in deze periode. Zo zijn tijdens de zomer horecaondernemers extra ondersteund door de mogelijkheid te geven om hun terrassen tijdelijk uit te breiden om zo meer omzet te creëren. Dit initiatief werd positief ontvangen.

In 2020 hebben wij vanwege de pandemie niet verder gewerkt aan het uitvoeringsprogramma economie/recreatie en toerisme, maar bewust gekozen om in samenspraak met ondernemers over te gaan tot directe acties zoals het bieden van ruimere terrasmogelijkheden, openstellingsmogelijkheden en overige ondersteuningsacties en -regelingen.

Bruisende kernen

In 2020 hebben we voor de uitvoering van de motie 'Bruisende kernen' verdere contacten gelegd met initiatiefnemers van de Bonifatiuskerk en de Boermarke in Vries en de ondernemersvereniging in Eelde/Paterswolde. Er is in het najaar van 2020 uitvoering gegeven aan de verlichting van de Bonifatiuskerk in Vries. In Eelde-Paterswolde heeft er een vervolgesprek plaatsgevonden met de ondernemersvereniging over het initiatief van de hanging baskets. De uitvoering hiervan moet nog verder vorm gaan krijgen. Voor Zuidlaren is gekozen om aan te sluiten bij de Centrumontwikkeling Zuidlaren. Het proces wordt zo ingericht dat dit op verschillende manieren mogelijk is. Er zijn al ideeën door jongeren naar voren gebracht, deze worden betrokken bij de verdere uitwerking van het centrumplan.

Succesvolle regionale samenwerking recreatie en toerisme

Op 9 maart 2020, een week voor de eerste *lockdown*, was het officiële startschot van de Stichting Kop van Drenthe, dat mede namens de gemeente Tynaarlo en Tynaarlose ondernemers de regionale promotie voor haar rekening neemt. Samen met andere gemeenten in Noord-Drenthe hebben we de krachten gebundeld en is een regiocoördinator aan de slag met en voor (recreatieve) ondernemers.

Breedband

Er zijn twee projecten hiervoor in de gemeente gestart. Door de gemeenteraad is begin 2019 een budget beschikbaar gesteld van ruim zeven ton voor de aanleg van glasvezel door Glasvezel Buitenaf. Het project is vervolgens in de gemeente Aa en Hunze van start gegaan. De aanleg is in Tynaarlo in 2020 vol op stoom gekomen en wordt in 2021 afgerond. Ons subsidiebudget wordt beheerd door de gemeente Aa en Hunze die gemandateerd is om de subsidie af te wikkelen en uit te betalen.

In 2020 heeft de gemeenteraad ook voor Coöperatie Glasvezel Noord geld beschikbaar gesteld voor een eenmalige subsidie van € 390.000,- en een lening van € 258.075,-. In 2020 is gestart met de aanleg in de gemeente Noordenveld. In onze gemeente start de aanleg dit jaar en wordt naar verwachting ook in 2021 afgerond. Dat betekent dat voor het eind van 2021 in vrijwel de gehele gemeente een glasvezelnetwerk aanwezig is.

Regionale Samenwerking (Regio Groningen – Assen)

Op 1 september jl. heeft de raadstafel plaatsgevonden over de Toekomstagenda Regio Groningen Assen. Op 6 oktober heeft de raad de actualisatie "Kwaliteitssprong voor de regio" (de Toekomstagenda) van de regio Groningen- Assen vastgesteld, waarmee de gemeente Tynaarlo zich committeert aan de voortzetting van de regionale samenwerking na 2020 vanuit de beschreven doelstellingen en geformuleerde thema's.

De gemeente Groningen heeft in januari 2019 een Woondeal gesloten met het Rijk. Deze Woondeal wordt uitgewerkt door de deelnemers van de RGA en het Rijk in de vorm van een Verstedelijkingsstrategie voor de Regio Groningen-Assen. Deze strategie wordt opgesteld voor de periode 2020 – 2040. Op 23 oktober heeft er een digitale conferentie plaatsgevonden voor raads- en Statenleden over de verstedelijkingsstrategie. De input vanuit de raden en Staten en de input uit de regionale ambtelijke werkgroepen is in het document 'Koers verstedelijkingsstrategie Regio Groningen-Assen, fase 2' opgenomen. Deze koers bestaat uit het benoemen van de ontwikkel-principes voor verstedelijking, als opmaat voor de derde fase. Dit document is besproken in de Stuurgroepvergadering van Regio Groningen-Assen en is op 26 november 2020 in het bestuurlijk overleg MIRT met de minister besproken.

Groningen Airport Eelde (GAE)

Afgelopen jaar heeft in het teken gestaan van aandelenoverdracht van de gemeente Groningen en de voorgenomen aandelenoverdracht van de gemeente Assen. Wij hebben de gemeenteraad omtrent ons standpunt inzake de voorgenomen aandelenoverdracht van de gemeente Assen in december een voorstel gedaan. Door de coronapandemie zijn er weinig vluchten geweest van en naar GAE. Dit heeft een negatief effect op de exploitatie van de luchthaven. Omdat dit ook betekent dat (op basis van de voorlopige cijfers) op onderdelen minder kosten zijn gemaakt, is dit negatieve effect beperkt gebleven. In 2020 is door het rijk gesproken over de herverdeling van het luchtruim en de luchtvaartnota. De gemeente gaat er vanuit dat GAE hier een prominente plaats in krijgt. Om tot die tijd het functioneren van GAE te kunnen waarborgen, is gevraagd door GAE aan de aandeelhouders om de gereserveerde middelen versneld beschikbaar te stellen.

Centrumontwikkeling Eelde

De herinrichting van de openbare ruimte in het centrum is afgerond. Voor de voorzijde van de locatie Hoofdweg 67 (voormalige garage Koops) is een verkoopovereenkomst gesloten met een ontwikkelaar. Op de voorzijde van het perceel Hoofdweg 67 (voormalige garage Koops) en het belendende perceel op de hoek van de Hoofdweg en Burg. Strubenweg zijn appartementen voorzien. Eind 2019 werd bekend dat de beoogde ontwikkelaar failliet is gegaan. Wij hebben de raad geïnformeerd dat wij, met inachtneming van de financiële en overige kaders zoals door de raad vastgesteld, een verkoopovereenkomst zijn aangegaan met een andere ontwikkelaar. De bestemmingsplanprocedure is opnieuw opgestart en het voorontwerp bestemmingsplan is aangeboden aan de raad. Wij verwachten in 2021 duidelijkheid over de (ruimtelijke) haalbaarheid van deze ontwikkeling.

De gemeente is door RVG Development, waarmee in het verleden helaas zonder succes is samengewerkt aan het Centrumplan Eelde, in gebreke gesteld en een aanzienlijke schadevergoeding geëist. In eerste aanleg is deze schadevergoeding grotendeels afgewezen. RVG heeft tegen deze uitspraak beroep ingesteld. Eind 2020 heeft de rechtbank aangegeven dat een zitting in juli 2021 is gesteld.

Centrumontwikkeling Zuidlaren

Op 3 december 2019 is door de gemeenteraad de ontwikkelrichting centrum Zuidlaren vastgesteld. Hiermee is de aanpak van het centrum van Zuidlaren een grote stap dichterbij gekomen. In 2020 is aan twee bureaus opdracht verleend voor de uitwerking van 1) de achterzijde PBH naar woningbouw en 2) het centrumgebied. Daarnaast is gestart met diverse onderzoeken die nodig zijn om meer richting te krijgen voor de verdere uitwerking van het centrumgebied. Ook loopt een verkeersonderzoek naar de nut en noodzaak van een eventuele rondweg. In 2020 is tevens gestart met het opstellen van twee Stedenbouwkundige Programma's van Eisen (SPVE) voor de achterzijde PBH en het centrumgebied.

Businesspark Ter Borch

Afgelopen jaar hebben wij met diverse initiatiefnemers gesproken over een mogelijke vestiging door hun op het Businesspark. Er is belangstelling voor deze locatie. We merken echter wel dat initiatiefnemers vanwege de coronaproblematiek voorzichtig zijn in het maken van investeringsbeslissingen. Waar mogelijk proberen we dit met maatwerk op te lossen door bijvoorbeeld termijnen te verlengen.

Indicatoren

Onderstaande indicatoren zijn overgenomen uit het Besluit begroting en verantwoording. Meer informatie en meer gegevens zijn te vinden op www.waarstaatjegemeente.nl.

Verplichte indicatoren (Besluit begroting en verantwoording)	Norm	Tynaarlo		
		2018	2019	2020
Funciemenging	%	45,8%	46,4%	N.n.b.
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	150,1	157,5	N.n.b.

Meetdatum 11-05-2021

N.n.b.: Waarde van indicator is nog niet bekend

3. Realisatie doelstellingen en verantwoording besluitvorming gemeenteraad

Nr.	Ambitie	Actie	Realisatie	Status
1.	Zichtbaar, bereikbaar en ondersteunend loket en bedrijven contact			
1.1		Inventariseren door bijeenkomsten van wensen en verbeteringen en komen tot een uitvoeringsplan.	In ontwikkeling	
1.2		Bedrijfsbezoeken, netwerkbijeenkomsten.	In ontwikkeling	
1.3		Themabijeenkomsten. Aandacht voor diverse groepen ondernemers en mogelijke kansen onderlinge samenwerking.	In ontwikkeling	
2.	Ondersteuning voor activiteiten en PR in kernen op basis van promotieplannen en activiteiten die goed zijn voor 'Bruisende kernen'			
2.1		Uitvoering motie 'Bruisende kernen'.	In ontwikkeling	
2.2		Faciliteren en begeleiden planvorming en uitwerking van plannen.	In ontwikkeling	
3.	Lokale en versnipperde promotie in dorpen herpositioneren ten opzichte van sterkere regionale en verbonden promotie			
3.1		Lokale ondernemers betrekken bij de regionale en verbonden promotie.	Ja	
4.	Merkbare activiteiten ten gunste van R&T			
4.1		Lokale initiatieven en op gebied R&T ondersteunen, ten gunste van lokale activiteiten.	Ja	
5.	Vitale vakantieparken			
5.1		Wij gaan met ondernemers in onze gemeente in gesprek.	Ja	
6.	Iedereen heeft mogelijkheid tot toegang tot snel internet			
6.1		Start aanleg glasvezel in de gemeente door Glasvezel Buitenaf.	Ja	
6.2		Financiering gereed en planning bekend voor deel glasvezel ander deel gemeente.	Ja	
7.	Het verder verbeteren van het ondernemersklimaat			
7.1		Opstellen uitvoeringsprogramma economie 2020 – 2024.	In ontwikkeling	

4. Toelichting op afwijkingen

7.1 Het verbeteren van het ondernemersklimaat

De verder uitwerking van de uitvoeringsagenda voor economie / recreatie en toerisme om met gerichte acties de verbinding te leggen met ondernemers is in ontwikkeling. Ons doel als college was om in 2020 dit uitvoeringsplan vast te stellen. Vanwege de pandemie hebben wij echter voorrang gegeven aan concrete acties voor ondernemers. De uitwerking van het uitvoeringsplan is daarmee naar 2021 verschoven. Met het voortduren van de pandemie concentreren wij ons ook in 2021 in eerste instantie op het continueren van de feitelijke ondersteuning van ondernemers om zo goed mogelijk uit de coronasituatie te komen.

Hoofdstuk 4 || Onderwijs

1. Hoogtepunten

Accommodatiebeleid

In 2020 is stevig ingezet op het geactualiseerde accommodatiebeleidsplan Zuidlaren. Dat heeft geleid tot een door de schoolbesturen en sportverenigingen gedragen plan voor toekomstbestendige onderwijs- en binnensport accommodaties in Zuidlaren en aanpassingen van de buitensport op de locatie Zuid-Es. Dit plan is op 27 oktober jl. door de raad vastgesteld.

Via uitvoering van dit plan worden de komende jaren alle basisscholen in Zuidlaren gemoderniseerd door nieuwbouw of vernieuwbouw. Kinderen krijgen hierdoor in de komende jaren weer les in een fris en modern schoolgebouw dat past bij het onderwijs van vandaag. Bovendien kan iedereen vlakbij school blijven gymmen.

Scholen zijn daarbij bouwheer, wat wil zeggen dat zij hun bouwplannen zelfstandig ontwikkelen en uitvoeren. De gemeente, wettelijk gezien verantwoordelijk voor de onderwijshuisvesting, financiert de plannen. Tijdens de verbouwing stelt de gemeente het pand van het voormalig Harens Lyceum beschikbaar als tijdelijke onderwijslocatie.

Met de moderniseringsoperatie is een investering gemoeid van dertig miljoen euro. Een flink bedrag in een tijd waarin Tynaarlo voor financieel lastige keuzes staat. Het gaat hier echter over een investering voor veertig jaar. Daarbij heeft toekomstbestendigheid voor zowel de scholen als de sportaccommodatie(s) voorop gestaan. Accommodaties die weer 40 jaar vooruit moeten kunnen en voldoen aan de hedendaagse normen, zowel t.a.v. functionaliteit als duurzaamheid (energiewaarde). Dat is gelukt, binnen de budgetten die de raad daarvoor in 2017 beschikbaar heeft gesteld.

Aanpassen normbedragen Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs

Op 27 oktober 2020 is Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs vastgesteld door de raad. In deze verordening zijn de normbedragen opgenomen die van toepassing zijn op de onderwijs-huisvesting.

Zowel de scholen van Grootte Veen in Eelde-Paterswolde als de CKC De Rietzanger in Eelderwolde hebben te maken met een toenemende capaciteitsbehoefte. In 2020 zijn de gesprekken om te komen tot een oplossing hiervoor voortgezet. Hierbij zijn verschillende huisvestingsscenario's onderzocht. De uitkomsten van het overleg worden meegenomen in de voorbereiding van de besluitvorming in 2021.

Onderwijsachterstandenbeleid en samenwerking met onderwijsveld

De gemeente Tynaarlo ontvangt sinds 2019 onderwijsachterstandsgelden voor VVE beleid (voor- en vroegschoolse educatie). In 2020 is hier met alle partners veelvuldig over gesproken omdat uitgedacht moet worden hoe we deze opgave gaan realiseren. Dit heeft geresulteerd dat wij in 2020 het conceptbeleidsplan hebben vastgesteld. Dit beleidsplan is vervolgens voorgelegd aan onze partners in het Lokaal Educatieve Agenda-overleg (LEA). De insteek is om, samen met onze partners, te komen tot de ideale zorgroute. Dit is ambtelijk voorbereid en wordt in 2021 verder met de partners uitgewerkt.

In 2020 werd duidelijk dat stichting Baasis financieel voor grote uitdagingen was komen te staan. Rondom de financiële vraagstukken zijn er meerdere overleggen geweest met de interim directeur-bestuurder en de RvT om op de hoogte te zijn van de vraagstukken en de treffen maatregelen. Wij hebben de gemeenteraad daarover diverse malen geïnformeerd. Wij houden hier nadrukkelijk de vinger aan de pols en Stichting Baasis zal eerste helft 2021 een presentatie geven aan de gemeenteraad over de huidige stand van zaken en een doorkijk geven naar de toekomst.

De nieuwe Wet inburgering

De inwerkingtreding van de Wet inburgering is opgeschoven naar 1 januari 2022. De invoering stond gepland voor 1 juli 2021. In Tynaarlo zijn we goed voorbereid. In een samenwerking met de gemeente Assen en Aa en Hunze zijn we gestart met een pilot Wet inburgering. Daarvoor heeft de provincie subsidie beschikbaar gesteld.

Ondanks dat door corona fysiek contact niet mogelijk is en alle beperkingen van dien, is het project goed van start gegaan. Er is contact met de doelgroep.

Ten aanzien van de huisvesting van statushouders hebben we de taakstelling van 24 nagenoeg gehaald.

Continuering Taalhuis

Het Taalhuis is erop gericht de laaggeletterdheid onder inwoners te verminderen. Evaluatie van het Taalhuis heeft plaatsgevonden en de conclusie is dat hiermee wordt voorzien in een behoefte, derhalve is dit initiatief gecontinueerd. Ook bij de uitvoering hiervan speelt corona een grote beperkende rol. Desondanks wordt geprobeerd om het aanbod in plaats van fysiek via de digitale weg te continueren.

Indicatoren

Onderstaande indicatoren zijn overgenomen uit het Besluit begroting en verantwoording. Meer informatie en meer gegevens zijn te vinden op www.waarstaatjegemeente.nl.

Verplichte indicatoren (Besluit begroting en verantwoording)	Norm	Tynaarlo		
		2018	2019	2020
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	0,0	0,0	N.n.b.
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	13	15	N.n.b.
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie(vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	0,8%	1,0%	N.n.b.

Meetdatum 11-05-2021

N.n.b.: Waarde van indicator is nog niet bekend

3. Realisatie doelstellingen en verantwoording besluitvorming gemeenteraad

Nr.	Ambitie	Actie	Realisatie	Status
1.	Accommodatiebeleid			
1.1		De vernieuwbouw van cbs het Stroomdal start. Zij zullen in januari 2020 hun tijdelijke huisvesting in het Harens Lyceum gaan betrekken.	Ja	
2.	Herzien Accommodatiebeleid Zuidlaren			
2.1		In samenwerking met onze partners een nieuw plan voor toekomstbestendige onderwijs- en sportvoorzieningen in Zuidlaren, voorleggen aan de raad.	Ja	
3.	Goed onderwijs onder verantwoordelijkheid van de schoolbesturen			
3.1		LEA (lokaal educatieve agenda) overleg regelmatig organiseren.	Ja	
3.2		Bestuurlijke afstemming met Stichting Baasis.	Ja	
4.	Zoeken naar nieuwe wegen om laaggeletterdheid bij met name autochtone 18+ inwoners op te pakken			
4.1		Voortzetten Taalhuis.	Ja	
4.2		Nieuwe vormen vinden en leren van pilots andere gemeenten.	Ja	
5.	Jeugdproblematieken vroeg signaleren: speciale focus gericht op voorkomen van pesten, roken en verslavingen. Vroeg signalering echtscheidingen			
5.1		De huidige preventieactiviteiten jeugd in kaart brengen en samen met stakeholders op basis van beschikbare bronnen (zoals de monitor sociaal domein) focus aanbrengen in de activiteiten.	In ontwikkeling	

4. Toelichting op afwijkingen

5.1 Jeugdproblematieken vroeg signaleren: speciale focus gericht op voorkomen van pesten, roken en verslavingen. Vroeg signalering echtscheidingen

Wordt meegenomen in het preventiemenu, zie hiervoor hoofdstuk 6.

Hoofdstuk 5 || Sport, cultuur en recreatie

1. Hoogtepunten

Samenwerken aan toekomstbestendige bibliotheken

De bibliotheek heeft – op basis van de gemeentelijke Bibliotheekvisie 2020-2024 - een Uitvoeringsplan 2020-2021 opgesteld. In dat plan wordt onder meer ingezet op de realisatie van huiskamerfuncties in Eelde-Paterswolde en Zuidlaren. De stichting Openbare Bibliotheek is per 1 januari 2021 gefuseerd in Biblionet.

Voordien heeft de stichting het bibliotheekgebouw aan de Middenstraat Zuidlaren overgedragen aan de gemeente Tynaarlo. Biblionet huurt met ingang van 1 januari 2021 een gedeelte van het gebouw. De gemeente spant zich – samen met de bibliotheek – in om mede huurders te vinden voor de rest van het gebouw. Deze mede huurders sluiten qua activiteitenaanbod aan op en versterken het activiteitenaanbod van de bibliotheek. Zodra de mede huurders gevonden zijn, kunnen de gemeente en de bibliotheek het voor de huiskamerfunctie noodzakelijk geachte herinrichtingsplan voorbereid en uitgevoerd worden.

Ook in Eelde-Paterswolde is eenzelfde traject in gang gezet. Aanvankelijk zou de bibliotheek overgaan van bibliotheekgebouw 't Punthoes naar Ons Dorpshuis. De inzet is sinds eind 2020 gericht op verhuizing van de bibliotheek naar het pand aan de Schoollaan 18, de uitwerking en besluitvorming vindt 1^e helft 2021 plaats. Ook hier geldt dat de gemeente en de bibliotheek zich samen inspannen om mede huurders te vinden, die zich qua activiteitenaanbod een versterking zijn van het aanbod van de bibliotheek. Vervolgens zal daarna het voor de huiskamerfunctie noodzakelijke herinrichtingsplan voorbereid en uitgevoerd worden.

Tussenvoorziening

Wij kijken met gepaste trots terug naar de succesvolle pilot Tussenvoorziening in Eelde. Deze is in overleg met het ministerie van Justitie en Veiligheid overgedragen aan het COA.

Vitaal Platteland / Natuur en Landschap

Door co-financiering zijn, samen met externe partijen, ook in 2020 meerdere projecten gereedgekomen en gestart. Het zijn projecten die kansen bieden en invulling geven aan de ambities / opgaven vanuit ons Landschapsonwikkelingsplan (LOP) Tynaarlo. Met als resultaat het herstel en behoud van de biodiversiteit (bijv. Bloemrijke akkers, bescherming weidevogels) en versterking van de landschappelijke kwaliteiten.

Zo zijn de projecten “Herstel Boerenerven Zeegse fase 1” en “Natuurerven en landschap Midlaren” afgerond en zal het “Omgevingsplan V Zeijen fase 1” in het voorjaar 2021 worden afgerond.

Op initiatief van o.a. dorpsbelangenverenigingen zijn in 2020 soortgelijke projecten als de hiervoor genoemde afgeronde projecten voorbereid en gestart qua uitvoering. Genoemd kunnen worden “Het Landschapsherstelplan Zuideinde Eelde-Paterswolde”, “Herstel boerenerven Zeegse fase 2 Landschapsimpuls Zeegse” en “Landschapsherstel Donderen fase 1 herstel Boerenerven”.

Onder de noemer van Natuur-inclusieve Landbouw/Kringloop Landbouw zijn we in het kader van de thema's duurzaamheid en biodiversiteit in overleg met onder andere Boermarkte Zeijen over hun initiatief: het ‘Circulaire Markeplan Zeijen’. Dit heeft inmiddels geleid tot een eerste deelproject waarvan de uitvoering in de zomer van 2020 is gestart.

Tenslotte zijn vanuit het Provinciale Programma Natuurlijk Platteland Drenthe meerdere deelprojecten in voorbereiding. Zoals in het Hunzedal (o.a. deelgebied Noordma) en het Drentsche Aa gebied (ondermeer Polder Lappenvoort – Oosterland) Met het Programma wordt in-vulling gegeven aan Europese – Rijks- en Provinciale natuur en water opgaven (o.a. Natura 2000 en Kaderrichtlijn Water) en ambities.

Een gezonde gemeente dankzij cultuur, sport en bewegen

Er is in 2020 door de sportformateur een lokaal sportakkoord opgesteld in samenwerking met lokale sportaanbieders en hun netwerkpartners (onderwijs, welzijn en zorg), waaronder de gemeente Tynaarlo. In een lokaal sportakkoord maken partijen afspraken over hoe zij met elkaar de ambities op het gebied van sport en bewegen binnen hun gemeenten willen bereiken.

De buurtsportcoaches ondersteunen sportaanbieders en geven uitvoering aan taken die niet door de reguliere sportaanbieders worden opgepakt. Anno nu is het belang van een gezonde leefstijl meer dan ooit een actueel onderwerp. In 2020 hebben de buurtsportcoaches samen met de sociale teams en een breed netwerk van maatschappelijke partners, veel activiteiten georganiseerd die bijdragen aan participatie van kwetsbare inwoners en het voorkomen dat inwoners in (zwaardere) zorg terecht komen. Binnen de beperkingen van de 1,5-metersamenleving hebben de buurtsportcoaches zich sterk voor gemaakt door het op een alternatieve manier voortzetten van de bestaande activiteiten en het stimuleren en organiseren van nieuw aanbod.

In 2020 is de notitie 'Beweegvriendelijke Inrichting van de Openbare Ruimte (BIOR)' opgesteld. De notitie heeft als doel om te werken aan een openbare ruimte die bijdraagt aan de positieve gezondheid van de inwoners van de gemeente Tynaarlo. De participatieve aanpak van speelruimtebeleid wordt zeer gewaardeerd door initiatiefnemers en buurtbewoners. In 2020 zijn 7 speelplekken verspreid door de gehele gemeente vernieuwd of aan-gevuld met nieuwe toestellen, veelal samen met buurtbewoners en jeugd. De initiatiefnemers uit Zeijen hebben deze zomer nog een feestelijk moment georganiseerd om de vernieuwde speeltuin officieel te openen. Vanwege de landelijke coronamaatregelen was dat op andere speelplekken niet haalbaar. In Tynaarlo en Zeijen is naast het gemeentelijk budget een eigen financiële bijdrage vanuit het dorp geleverd onder andere door geldinzamelingsacties in en met het hele dorp.

In januari 2020 zijn de sporthallen Grote Veen in gebruik genomen. Hiermee heeft de Eelde-Paterswolde een heel mooie zaalsportaccommodatie. De oude sporthallen De Marsch zijn goeddeels afgebroken in 2020. Tennis Vereniging De Marsch heeft in 2020 vijf gravelbanen gerenoveerd. Daarnaast heeft de tennisvereniging een plan ingediend om er twee padelbanen aan te leggen. Hiervoor heeft de gemeenteraad een subsidie beschikbaar gesteld. De vereniging is begonnen met voorbereidende werkzaamheden voor de aanleg ervan in 2021.

In het in 2020 vastgestelde Accommodatiebeleid Zuidlaren (zie H4) is realisatie voorzien van een nieuwe sport- en metaal op de locatie Zuid-Es; nieuwe sportkantines voor hockey- en korfbal en uitbreiding met een half hockeyveld. Daarnaast heeft de raad – ook op 27 oktober 2020 – ingestemd met een verbetering van de voetbalaccommodatie De Wenackers.

De buitenzwembaden zijn in de zomerperiode – ondanks de coronabeperkingen – open geweest. Dat was van maatschappelijk belang, omdat de inwoners in 2020 meer genoodzaakt waren om in eigen land de zomervakantie door te brengen. Voor een op toerisme gerichte gemeente is het dan belangrijk met de buitenzwembaden een mooi aanbod te bieden. De buitenzwembaden zijn in 2020 redelijk goed bezocht.

Sinds oktober 2019 zijn er twee cultuurcoaches werkzaam in onze gemeente. In februari werd door het college het uitvoeringsprogramma vastgesteld. Het uitvoeringsplan bestaat uit drie vaste onderdelen: 1. De tafel van de burgemeester waarbij ingezet wordt op informatie en communicatie. 2. De Cultuurkeet die cultuur dichtbij in de wijk brengt (laagdrempelige ontmoetingen met en tussen inwoners). 3. De ronde van Tynaarlo ondersteunt, inspireert en stimuleert ons culturele veld.

Het inhoudelijk uitvoeringsprogramma is vanwege de coronacrisis aangepast. We signaleerden dat veel jongeren in de zomer niet op vakantie konden gaan en behoefte hadden aan onderling contact. Op initiatief van de cultuurcoaches is in samenwerking met jongerenwerkers, buurt-sportcoaches, jong Tynaarlo en de wijkagenten 'Keet in de zomer' georganiseerd. 'Keet in de zomer' is een voorbeeld hoe onder bijzondere omstandigheden en door onze inwoner centraal te stellen het toch mogelijk is gebleken om een gedegen uitvoeringsprogramma neer te zetten.

De mobile Cultuurkeet stond gedurende twee weken in één van de drie kernen waar verschillende activiteiten (sport en cultuur) door lokale ondernemers en verenigingen werden aangeboden aan jongeren. Er hebben ongeveer 750 jongeren deelgenomen. Keet in de zomer heeft een overweldigende hoeveelheid publiciteit gegenereerd. Het meest treffende artikel was van RTV Drenthe: www.rtvdrenthe.nl/nieuws/161386/Jongeren-positief-over-cultuurkeet-Zuidlaren-Problemen-weghalen. De integrale aanpak van 'Keet in de zomer' heeft laten zien dat samenwerking tussen partners in het sociaal domein van essentieel belang is en positief werkt.

De bijdrage die cultuur levert aan ontmoeting en verbindingen tussen mensen werd in eens duidelijk toen door de corona crisis ineens alles stil kwam te staan. Het cultureel vermogen kwam onderdruk te staan doordat vele activiteiten werden uitgesteld of afgelast. Het organiseren van culturele activiteiten ten tijde van corona bleek echt een uitdaging voor zowel culturele ondernemers als vrijwilligersorganisaties waarbij sommigen zelfs in hun voortbestaan werden/worden bedreigd.

Wij zijn veel in gesprek geweest met het culturele veld om te zien op welke wijze we kunnen ondersteunen. Dit blijkt echt maatwerk. Koren in onze gemeente staan voor een heel andere uitdaging dan musea. Musea hebben bijvoorbeeld moeite met het openhouden van de deuren omdat vrijwilligers op leeftijd voorzichtig zijn, terwijl koren bijvoorbeeld op zoek zijn naar locaties waar zij op veilige afstand van elkaar kunnen zingen. Met andere woorden koersen op koers.

3. Realisatie doelstellingen en verantwoording besluitvorming gemeenteraad

Nr.	Ambitie	Actie	Realisatie	Status
1.	Effectieve manieren om allochtone inwoners te laten integreren en voorbereiding op nieuwe wet inburgering			
1.1		Onderzoeken wat nodig is. Plan van aanpak opstellen en uitvoeren, bijvoorbeeld planvorming integratie allochtone inwoners gericht op vinden van werk.	Ja	
2.	Tussenvoorziening			
2.1		Kleinschalige en flexibele opvang voor nieuwkomers.	Ja	
2.2		Blijven inzetten op goede begeleiding nieuwkomers en contact met Inlia onderhouden.	Ja	
2.3		Inzetten op tijdig afstemming en commitment van omliggende ontvangende gemeenten voor inwoners in TUVUO.	Ja	
3.	Herijken subsidiebeleid			
3.1		Subsidiebeleid wordt herijkt.	In ontwikkeling	
3.2		Eenvoudiger en toegankelijke regels.	In ontwikkeling	
3.3		Verbindingen leggen tussen initiatiefnemers, gemeente en inwoners.	In ontwikkeling	
3.4		Budgetten beschikbaar hebben om initiatieven vanuit dorpen en inwoners voor versterking van leefbaarheid en minimale sociale structuren mogelijk te maken.	In ontwikkeling	
4.	Stimuleren van bewegen in de openbare ruimte			
4.1		Evaluatie beweegparken.	Ja	
4.2		Kaders opstellen voor speelvoorzieningen, beweegparken, beweegvriendelijk inrichten van openbare ruimte.	Ja	
5.	Lokaal Sportakkoord			
5.1		Onderzoeken van draagvlak voor en mogelijk opstellen van een lokaal sportakkoord met meerdere partijen opstellen.	Ja	
6.	Jeugd blijvend in aanraking laten komen met sport, cultuur			
6.1		Inzet sport- en cultuurcoach voor activiteiten gericht op sportkennis-making en structurele. sport/cultuurdeelname.	Ja	
7.	Idem als hierboven -en Doelgroepen sociaal domein			
7.1		Inzet sport- en cultuurcoaches voor activiteiten gericht op integratie, drempelverlaging etc doelgroepen sociaal domein.	Ja	
7.2		Inzet jeugdsport- en cultuurfonds.	Ja	
8.	Sportaccommodaties			
8.1		Vervanging 5 gravel tennisbanen TV De Marsch Eelde-Paterswolde.	Ja	
8.2		Toekomstbestendig maken sportaccommodatie De Wenackers Zuidlaren alsmede overdracht kleedgebouw en veldverlichting aan Fc Zuidlaren	In ontwikkeling	
8.3		Capaciteitstekort hockeyaccommodatie locatie Zuid-Es Zuidlaren	In ontwikkeling	

Nr.	Ambitie	Actie	Realisatie	Status
	8.4	Overige aanvragen sportaccommodaties. Padelbanen TV De Marsch Eelde-Paterswolde	In ontwikkeling	
	8.5	Overige aanvragen sportaccommodaties nu nog niet bekend	In ontwikkeling	
9.	Bibliotheek			
	9.1	Uitvoeringsplan transformatie.	Ja	
	9.2	Verhuizing van de bibliotheek uit het 't Punthoes.	In ontwikkeling	
	9.3	Een beleidsplan volgend op het bestaande meerjarenplan Bibliotheek Tynaarlo kijkt vooruit 2017-2020.	Ja	
	9.4	Visie B&W bibliotheekwerk en aanbieden gemeenteraad.	Ja	
	9.5	Fusie Stichting Openbare Bibliotheek gemeente Tynaarlo in de stichting Biblionet	Ja	
	9.6	Overdracht van bibliotheekgebouw Middenstraat Zuidlaren van de stichting openbare bibliotheek gemeente Tynaarlo naar de gemeente per 1 januari 2021	Ja	
	9.7	Herinrichting bibliotheekgebouw Middenstraat Zuidlaren als huiskamer van de kern	Ja	
10.	Voortzetten van de ingezette lijn van overheidsparticipatie bij initiatieven speelvoorzieningen			
	10.1	Lopende projecten afronden en nieuwe initiatieven samen met inwoners oppakken.	Ja	
	10.2	Doorzetten van de positieve voorbeelden in de afgelopen jaren.	Ja	
11.	Vitaal platteland natuur & landschap stimuleren door mee te doen in kansrijke projecten			
	11.1	Cofinanciering projecten van derden.	Ja	
	11.2	Stimuleren van (Dorps)initiatieven die een leefbaar en Vitaal Platteland bevorderen.	Ja	

4. Toelichting op afwijkingen

3. Herijking subsidiebeleid

Om de effectiviteit en eenduidigheid van onze subsidieverstrekking te vergroten en beter in te kunnen spelen op kansen en het behalen van strategische doelen is gestart met het herijken van ons subsidiebeleid dat op diverse plekken in de organisatie wordt toegepast.

Allereerst hebben wij een uitgebreide analyse uitgevoerd. De regelingen zijn geïnventariseerd en er is inzichtelijk gemaakt of er daadwerkelijk sprake is van subsidie danwel dat er sprake is van inkoop.

In 2021 zullen wij ook starten met het herzien van de diverse regelingen (incl. vereenvoudigen van het administratieve proces). Ook leggen we bij deze uitwerking nadrukkelijk de verbinding met initiatiefnemers en inwoners, alsook met de pilot gebiedsgericht werken.

Veel subsidieregelingen vallen binnen het sociaal domein. Derhalve kijken wij bij de uitwerking naar het programma Sociaal Domein en de daarin opgenomen pijlers: Gezondheid, Veiligheid (incl. veilig opgroeien en ontwikkelen), Ontmoeten en Meedoen en Zelfredzaamheid. Tevens willen we het administratieve proces vereenvoudigen.

8. Sportaccommodaties

Dit vereist aanvragen vanuit sportverenigingen. Wij hebben hierbij een positieve grondhouding en ook al deels besluiten genomen om deze initiatieven te faciliteren.

9.2 Herinrichting bibliotheekgebouwen Eelde-Paterswolde en Zuidlaren.

Het was de bedoeling dat de bibliotheek per 1 januari 2021 verhuisd zou zijn van 't Punthoes naar Ons Dorpshuis. Dit is niet gelukt. De onderhandelingen tussen de gemeente en Trias hierin raakten het aanbestedingstraject voor de uitvoering van het welzijnswerk. Hierdoor is vanaf eind 2020 de koers verlegd naar een plan B: de verhuizing van de bibliotheek naar het pand aan de Schoollaan 18.

Eind december 2020 is de gemeente eigenaar geworden van bibliotheekpand Middenstraat in Zuidlaren. De bibliotheek huurt een gedeelte van dit pand van de gemeente.

Voor de bibliotheekgebouwen in Eelde-Paterswolde en Zuidlaren ontwikkelt de gemeente samen met Biblionet een herinrichtingsplan. De gemeente en Biblionet zoeken in 2021 voor beide panden medehuurlers, die qua activiteiten aanbod inhoudelijk aansluiten op het aanbod van de bibliotheek. Er is in 2020 vertraging opgetreden door de positie van Trias in dit traject, met name in Eelde-Paterswolde. Ook door de beperkingen door corona treedt vertraging op.

Hoofdstuk 6 || Sociaal domein

1. Hoogtepunten

Algemeen

In Tynaarlo vinden we het belangrijk dat iedereen kan meedoen. Dat inwoners elkaar kunnen ontmoeten en hebben oog voor elkaar. We willen dat een ieder de regie neemt op zijn eigen leven, al dan niet met ondersteuning van zijn omgeving. En waar iemand het niet zelf kan, zorgen we voor een (tijdelijk) vangnet.

In 2020 zijn de voorbereidingen getroffen om afspraken te maken over hoe we met elkaar de ambities uit het nationaal preventieakkoord op lokaal niveau willen bereiken. Zo is onder meer het preventiemenu opgeleverd waarbij scholen inzicht krijgen in de preventieve activiteiten voor jeugd. Daarnaast is vanuit het programma 'Aan de Slag met Preventie' in 2020 de focus gelegd op het betrekken van kwetsbare doelgroepen bij het aanbod rondom gezonde leefstijl/positieve gezondheid, onder meer binnen het programma 'Gezond en fit ouder worden Zuidlaren'. Het ministerie van VWS stelt geld beschikbaar om ambities gericht op het positief beïnvloeden van de leefstijl van mensen te verwerken in een lokaal preventieakkoord. De gemeente Tynaarlo heeft met succes een aanvraag voor ondersteuning ingediend en een formateur aangesteld die in samenwerking met inwoners, professionals en gemeente gaat werken aan een lokaal akkoord. Uitwerking en uitvoering vindt plaats in 2021.

Om meer inzicht te krijgen in de acties die wij uitvoeren om onze doelstellingen in het sociaal domein te realiseren en wegens de tekorten binnen het sociaal domein heeft in de zomer een grondige analyse plaatsgevonden van deze acties en de bijbehorende kosten. Dit om te komen tot een actualisatie van het maatregelenpakket. Deze is aan de raad gepresenteerd.

In 2020 zijn onze Praktijkondersteuners Huisarts (POH) Jeugd gestart bij 7 nieuwe huisartsenpraktijken. Daarmee zijn zij nu gepositioneerd bij negen van de twaalf huisartsenpraktijken in onze gemeente. Doel van de POH Jeugd is om jeugdigen en hun ouders vroegtijdig de juiste ondersteuning te bieden, dichtbij huis en in een vertrouwde omgeving, zodat zwaardere zorg op een later moment kan worden voorkomen. De focus is gericht op welbevinden, gezond en veilig opgroeien. Jeugdigen die meer of andere ondersteuning nodig hebben dan de POH Jeugd kan bieden, komen met hulp van de POH Jeugd sneller op de juiste plek terecht. De POH Jeugd begeleidt ca. 70% van de jeugdigen/gezinnen zelf, en voert de regie wanneer een doorverwijzing nodig is.

De Drentse gemeenten werken daarnaast samen aan de transformatie van de jeugdhulp onder de paraplu van "ENVEDDER", waar de ontwikkelingen in het kader van het Bestuurlijk Transformatie Akkoord (samen met de vijf grootste jeugdhulpaanbieders) en het Transformatieplan Zorg voor de Jeugd samen komen. Om alle betrokkenen te informeren over de voortgang van de verschillende projecten wordt een nieuwsbrief uitgebracht, die ook onder de aandacht van de raadsleden is gebracht.

We hebben in NMD verband (Noord en Midden Drenthe: Midden Drenthe, Noordenveld, Aa en Hunze, Assen en Tynaarlo) nieuwe contracten afgesloten met zorgaanbieders Wmo en Jeugd. Het resultaatgericht werken staat centraal in de werkwijze van de zorgaanbieders.

Anders dan in 2017, toen was er 1 grote aanbesteding, zijn er in 2020 verschillende percelen aanbesteed, waardoor de inkoopstrategie beter kon worden afgestemd op de verschillende in te kopen diensten. Ook de manier van bekostigen is voor een aantal producten aangepast. Door de aanscherping van de inkoop en vervolgens de inzet vanuit contractmanagement verwachten we beter te kunnen sturen op de zorguitgaven.

De Regiovisie "Geweld hoort nergens thuis" is vastgesteld. Het doel is om huiselijk geweld en kindermishandeling terug te dringen, de schade van dit geweld te beperken en de cirkel van geweld, de overdracht van generatie op generatie, duurzaam te doorbreken. Er vond een gemeentelijk quick scan plaats om te komen tot een uitvoeringsplan.

De Wvvgz is geïmplementeerd door de benodigde taken uit te voeren / in te richten en bijbehorende contracten af te sluiten. Dit betekent dat er sprake is van een meldpunt, dat de hoorplicht uitgevoerd wordt en dat verkennend onderzoek ingesteld kan worden. De komende periode willen we gaan volgen wat dit voor de leefomgeving van de inwoner betekent om vervolgens te kijken welke ondersteuning nodig is in 2021 e.v.

Sinds 2015 zijn we verantwoordelijk voor Beschermd Wonen via de constructie centrumgemeente Assen. Onze visie is dat we uitgaan van een inclusievere samenleving waarbij dakloosheid wordt voorkomen. Insteek is dat iedere inwoner zolang mogelijk thuis kan blijven wonen met ondersteuning waar dat nodig is. Op 1 januari 2022 worden alle individuele gemeenten verantwoordelijk voor de instroom van nieuwe cliënten in Beschermd Wonen. Tot die tijd ligt deze verantwoordelijkheid bij centrumgemeenten. Een financieel ingroeipad van 10 jaar zorgt ervoor dat de middelen voor Beschermd Wonen bij de centrumgemeenten afgebouwd worden en bij de individuele gemeenten opgebouwd worden. De precieze financiële consequenties zijn nog niet bekend. Mocht de financiële situatie nadelig uitpakken dan is de lobby naar het Rijk de volgende stap. De verwachting is wel dat de huidige overschotten, die via centrumgemeente Assen ontvangen worden, wegvallen.

Werk, inkomen en meedoen

In 2020 is de pilot inburgering van start gegaan. Het doel is betere integratie en participatie te bereiken onder vergunninghouders. De pilot richt zich op de vergunninghouders die in onze gemeente wonen en niet onder de nieuwe wet inburgering gaan vallen. Tevens richt de pilot zich op de invoering van de nieuwe wet per 1 januari 2022. "Al doende" willen we de huidige groep beter ondersteunen en ons op die manier ook voorbereiden op de nieuwe wet. We doen dit samen met de gemeenten Aa en Hunze en Assen.

In 2020 is het huidige beleid omtrent armoede en schuldhulpverlening voortgezet.

Via de WPDA geven wij uitvoering aan de Tozo-regeling. In maart 2020 was het digitale loket voor de Tozo (Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers) snel online. Van de steunmaatregelen vanuit het rijk wordt veel gebruik gemaakt.

Indicatoren

Onderstaande indicatoren zijn overgenomen uit het Besluit begroting en verantwoording. Meer informatie en meer gegevens zijn te vinden op www.waarstaatjegemeente.nl.

Verplichte indicatoren (Besluit begroting en verantwoording)	Norm	Tynaarlo		
		2018	2019	2020
Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 64 jaar	604,6	627,5	N.n.b.
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	68,5%	68,3%	N.n.b.
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	242,0	232,7	301,5
Lopende re- integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15 – 64 jaar	246,9	168,6	N.n.b.
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	11,2%	11,3%	N.n.b.
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	0,7%	0,8%	N.n.b.
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	0,4%	0,4%	N.n.b.
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	470	550	530

Meetdatum 11-05-2021

N.n.b.: Waarde van indicator is nog niet bekend

3. Realisatie doelstellingen en verantwoording besluitvorming gemeenteraad

Nr.	Ambitie	Actie	Realisatie	Status
1. Voegtijdig de juiste ondersteuning bieden				
1.1		POH functie realiseren bij de huisartsenpraktijken in Tynaarlo.	Ja	
2. Impuls Transformatie Sociaal Domein				
2.1		Kadernota sociaal domein 2020-2024 waarin maatschappelijk vraagstukken een plek hebben, slagkracht van de inwoners wordt benut en het voorliggend veld nadrukkelijk in stelling wordt gebracht.	In ontwikkeling	
3. Nieuwe contracten zorgaanbieders WMO en Jeugd				
3.1		Afronding Inkoop Jeugd en Wmo.	Ja	
4. Provinciale samenwerking Jeugdhulp				
4.1		Uitvoering Transformatieplan Zorg voor Jeugd (waaronder: Samenwerking met de GI's, Inrichting Drentse Jeugdacademie, Kleinschalige woonvoorzieningen).	In ontwikkeling	
5. Provinciale samenwerking Jeugdhulp				
5.1		Uitvoering actielijnen uit het Bestuurlijk Transformatie Akkoord Drenthe.	In ontwikkeling	
6. Extra inzet op preventie				
6.1		Verdere uitwerking en inzet vanuit nieuwe kadernota Sociaal Domein.	In ontwikkeling	
6.2		Aansluiting project 'Aan de slag met preventie in de Drentse gemeenten'.	Ja	
7. Evaluatie sociaal raadvrouw				
7.1		Evaluatie opbrengst en advies over wel/niet voortzetting.	In ontwikkeling	
8. Implementatie Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg				
8.1		In regionaal verband beleid uitwerken.	Ja	
9. Begeleiding van spoedzoekers				
9.1		Starten met pilot tussenvoorziening spoedzoekers.	In ontwikkeling	

4. Toelichting op afwijkingen

2.1 Kadernota Sociaal Domein

In 2020 is de kadernota diverse keren ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad. Helaas hebben de gesprekken tussen gemeenteraad en college over de nota nog niet tot een vaststelling geleid. De nota staat een integrale aanpak voor van de vraagstukken binnen het sociale domein en is in samenspraak met inwoners tot stand gekomen. Ook de insteek op preventie wordt als een goede aanpak gezien om zo mogelijk de duurdere zorgvraag voor te zijn.

De financiële paragraaf in de nota, welke gebaseerd is op het principe dat de uitgaven binnen de rijksbudgetten gefinancierd moeten worden, heeft tot veel vragen geleid. De afgelopen jaren hebben namelijk laten zien dat de uitvoering van de wettelijke opgaven niet mogelijk zijn binnen de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen bij de overdracht van de taken. Hier is de gemeente Tynaarlo overigens niet uniek in. Alle gemeenten hebben met dit vraagstuk te maken. Het AEF (Andersen Elfers en Felix) rapport 'Stelsel in groei' over het onderzoek naar de benodigde middelen voor de uitvoering van de Jeugdwet onderschrijft het probleem van de tekorten. Hierover is nadere toelichting gegeven in de raads werkgroep Sociaal Domein.

In de begrotingsvergadering van 10 november jl. heeft de raad het principe van budgettair neutraal financieren los gelaten. In 2021 verwachten we de vaststelling van de nota af te kunnen ronden met een realistische financiële paragraaf waar het in het in 2020 tot stand gekomen maatregelenpakket 2.0 onderdeel van uitmaakt.

4.1 Transformatieplan Zorg voor Jeugd

De projecten die gefinancierd worden vanuit het Drentse transformatieplan zijn nog volop in ontwikkeling. In 2020 zijn in Drents verband twee zorgmakelaars gestart, die de opdracht hebben om de zorgketen rond de jeugdbeschermingsmaatregelen te optimaliseren. Er is een onderzoek uitgevoerd naar kleinschalige woonvormen in Drenthe en er is gestart met de inrichting van de Drentse Jeugdacademie, waar kennis en expertise met elkaar gedeeld wordt. De transformatiebeweging in Drenthe gaat de komende jaren door onder de titel Envedder.

5.1 Bestuurlijk Transformatie Akkoord Jeugd

Vanuit het Bestuurlijk Transformatie Akkoord, dat in 2019 ondertekend werd door de 12 Drentse gemeenten en de vijf grootste jeugdhulpaanbieders in Drenthe, is een aantal transformatiebewegingen gestart. Deze transformatiebewegingen zijn ondergebracht in Envedder en lopen ook de komende jaren door.

6.1 Extra inzet op preventie - verdere uitwerking en inzet vanuit nieuwe kadernota Sociaal Domein

De kadernota Sociaal Domein nog moet worden vastgesteld. De inzet op preventie loopt al wel maar vraagt om intensivering en een programmatische aanpak. In 2020 zijn de voorbereidingen getroffen om afspraken te maken over hoe we met elkaar de ambities uit het nationaal preventieakkoord op lokaal niveau willen bereiken. Dit heeft geresulteerd in onder meer het preventiemenu waarbij scholen inzicht krijgen in de preventieve activiteiten voor jeugd.

7.1 Evaluatie sociaal raadsvrouw

De evaluatie heeft in 2020 plaatsgevonden, de evaluatie betreft de periode 2017-2020. Het rapport is besproken in de raads werkgroep sociaal domein en zal door de voorzitter van de raads werkgroep opgeleverd worden aan de raad.

9.1 Starten met pilot tussenvoorziening spoedzoekers

In juni 2020 hebben wij in onze voortgangsbrief aan de raad omtrent Flexwoningen aangegeven dat wij een tweetal versnellingskamers rondom dit onderwerp zouden organiseren. Deze zijn inmiddels geweest en hebben een aantal mogelijke locaties opgeleverd.

Daarnaast is samenwerking met de provincie gezocht, dit heeft geleid tot de inzet van een projectleider vanuit de provincie. We zijn aanbeland in de fase van het vaststellen van de locaties en het maken van afspraken met de woningbouwverenigingen.

Deze locaties willen wij in samenwerking met de woningbouwverenigingen in de komende periode verder gaan uitwerken. Hiervoor krijgen wij ondersteuning vanuit het project Vitale Vakantieparken vanuit de provincie. Doel is om voor de perspectievennota 2021 een voorstel te doen aan ons college en de raad voor een aantal locaties.

Hoofdstuk 7 || Volksgezondheid en milieu

1. Hoogtepunten

Afval

In 2020 hebben wij onze eerste evaluatie van het huidige afvalbeleid uitgevoerd. Uit deze evaluatie is naar voren gekomen dat de inzameling goed gaat en dat de scheidingspercentages tot de beste van Drenthe behoren.

We zien echter wel dat de voorziening binnen Afval en Reiniging onder druk staat. Onze verwachting is dat de kosten per huishouden zullen gaan stijgen. In 2021 komen wij met nadere informatie en een voorstel hoe hiermee om te gaan.

Op de milieustraat was het in 2020 bij tijd en wijle extreem druk, dit had te maken met corona.

Rioleringsprojecten

In 2020 zijn enkele grote rioleringsprojecten afgerond.

Zo hebben wij in de Oranjepolder (Eelde-Paterswolde) de riolering vervangen, het regenwater afgekoppeld en in het hele gebied de sloten weer op de juiste diepte en breedte gebracht. De wijk is in zijn geheel voorzien van een duurzaam gebakken klinker.

Ook riolering van de Brouwerssteeg / Beethovenweg (Eelde-Paterswolde) is vervangen. Hierbij is onder andere regenwater naar de vijver gebracht en vervolgens naar de buitenkant van Eelde geleid.

In Westlaren (Zuidlaren) zijn middels een breed participatietraject de voorbereidingen getroffen voor de in 2021 geplande vervanging van de riolering.

Volksgezondheid

Positieve gezondheid staat aan de basis van ons lokale gezondheidsbeleid. De inzet is gericht op een preventieve aanpak. We willen voorkomen dat mensen in (zwaardere) zorg terecht komen. Dit doen we door breed in te zetten op een gezonde leefstijl bij de jeugd en meer specifiek gericht op een gezonde leefstijl bij kwetsbare inwoners. De integrale aanpak binnen JOGG is hier op lokaal en regionaal niveau ondersteunend aan en zit zet er voor in om de gezonde keuze makkelijker te maken. In 2020 was de inzet onder meer gericht op:

- Betrekken van kwetsbare doelgroepen, onder meer via 'gezond en fit ouder worden', sport maakt actief en het preventiemenu voor scholen.
- Inwonersparticipatie door de inzet op een lokaal sport& beweegakkoord en een lokaal preventieakkoord.
- Versterken van het voorliggend veld onder andere door de inzet op gezonde sportkantines, gezonde supers, en samenwerking met zorg (diabeteswandelgroepen, bewegen op recept). Provinciale aanpak van de gezondheidsthema's vindt plaats vanuit het integraal meerjarenplan 'Sport, bewegen en preventie', opgesteld binnen VDG-verband.

Door deelname aan het provinciale samenwerkingsverband 'Hartveilig Drenthe' faciliteert de gemeente ondersteuning van (buurt)verenigingen, dorpsbelangenverenigingen, gemeenten, wijkcentra en bedrijven bij het opzetten en in stand houden van een reanimatienetwerk en het actief inzetten van AED's.

De ambities voor een rookvrije generatie hebben in 2020 aandacht gekregen door deelname aan landelijke en regionale campagnes. Er is een start gemaakt met intensivering van de inzet op dit thema door deelname aan een provinciale aanpak 'Rookvrije Generatie Drenthe' en de voorgenomen opname van dit thema in het lokaal preventieakkoord Tynaarlo.

Indicatoren

Onderstaande indicatoren zijn overgenomen uit het Besluit begroting en verantwoording. Meer informatie en meer gegevens zijn te vinden op www.waarstaatjegemeente.nl.

Verplichte indicatoren (Besluit begroting en verantwoording)	Norm	Tynaarlo		
		2018	2019	2020
Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	117	81	N.n.b.
Hernieuwbare elektriciteit	%	26,8%	N.n.b.	N.n.b.

Meetdatum 11-05-2021

N.n.b.: Waarde van indicator is nog niet bekend

3. Realisatie doelstellingen en verantwoording besluitvorming gemeenteraad

Nr.	Ambitie	Actie	Realisatie	Status
1. Klimaatbestendig Tynaarlo				
1.1		Afronden GRP	In ontwikkeling	
2. Afvalbeleid				
2.1		Evaluatie afvalbeleid.	Ja	
3. Riolvervanging				
3.1		Riolvervangingen en afkoppelen Brouwersteeg Eelde	Ja	
3.2		Riolvervanging en afkoppelen Oranjelaan e.o. Paterswolde	Ja	
3.3		Voorbereiding riolvervanging Domineeskamp	Ja	
3.4		Voorbereiding riolvervanging Leenakkersweg	Ja	
4. Duurzaamheid				
4.1		Duurzaamheidsvisie wordt begin 2020 vastgesteld. Daarnaast wordt in de paragraaf duurzaamheid invulling gegeven om in totaal inzicht te geven in duurzaamheid.	Ja	
5. Regionale Energie Strategie (RES)				
5.1		Bod Tynaarlo gereedmaken.	Ja	
6. Kadernota hernieuwbare energie				
6.1		Een beleidskader voor hernieuwbare energie (zon, wind, etc.).	In ontwikkeling	

4. Toelichting op afwijkingen

1.1 Afronden GRP

Het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) liep op 31 december 2020 af. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet (voorzien 1-1-2022) vervalt de verplichting voor het opstellen van een GRP. Om die reden heeft de raad op 27 oktober 2020 besloten om de looptijd van het GRP met 2 jaar te verlengen tot 31 december 2022.

6.1 Kadernota hernieuwbare energie

Oorspronkelijk zou een apart traject worden doorlopen. Dit is, mede vanwege corona, vertraagd. Wij hebben nu voor de verdere uitwerking van de kaders voor hernieuwbare energie aansluiting gezocht met het proces rondom de Omgevingsvisie.

Hoofdstuk 8 || Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

1. Hoogtepunten

Volkshuisvesting

Er is onverminderd veel vraag naar woningbouw.

Hierop spelen wij in met de (her)ontwikkeling op gemeentelijke ontwikkellocaties (zoals Ter Borch, Vries Zuid en op termijn ook het PBH-terrein).

Ook door de markt zelf wordt hier via bouwplaninitiatieven op ingespeeld. De gemeente heeft dan de rol om dit (wanneer dit past binnen de beleidsuitgangspunten) planologisch mogelijk te maken.

In 2020 is bijvoorbeeld de procedure voor de ruimte voor ruimte regeling van het voormalige agrarische perceel aan de Meester Croneweg 3 in Oudemolen succesvol afgerond en is de bouw van drie woningen in dit dorp begonnen. Ook is de bouw van 10 woningen op de locatie van de voormalige ontmoetingskerk aan de Oude Asserstraat in Vries gestart en zijn in het oude gemeentehuis van Vries huurappartementen gerealiseerd.

Andere in het oog springende projecten zijn Huis te Zeijen waarvan het bestemmingsplan uiteindelijk met een uitspraak van de Raad van State onherroepelijk is geworden. De realisatie van een innovatief woon-zorgconcept met 16 levensloop bestendige woningen is hiermee mogelijk gemaakt. De plannen voor de transformatie van het Noorder Sanatorium zijn gereed en in het eerste kwartaal van 2021 kan de procedure voor de omgevingsvergunning worden gestart.

In Eelde is een omgevingsvergunning aangevraagd voor de realisatie van huurappartementen op de voormalige HUBO-locatie aan de Hoofdweg 88. Zowel in Eelde als in Vries zijn gesprekken gaande om leegstand en open plekken in deze kernen op te vullen. Voorbeeld hiervan is de locatie Koops/Doedens (Eelde) waarvan besluitvorming in 2021 zal plaatsvinden.

Sociale volkshuisvesting

Conform de prestatieafspraken is met de woningcorporaties Woonborg en Stichting Eelder Woningbouw (SEW) afgesproken om de sociale woningvoorraad op peil te houden. Daarnaast is afgesproken om de bestaande woningvoorraad te verduurzamen en kwalitatief te verbeteren. In Zuidlaren worden 48 woningen aan de Oranjelaan en Margrietlaan vervangen door nieuwbouw, datzelfde geldt voor 18 woningen aan de Tipkampen en Sprikkenveen in Vries. De vervangende nieuwbouw in Vries en Zuidlaren zijn levensloopbestendig. Woonborg gaat 15 sociale huurwoningen realiseren op de Tynaarlosestraat in Vries, de verwachting is dat de bouw kan starten in 2021. Woonborg heeft de intentie om 12 nieuwbouwwoningen in Vries Zuid te realiseren, het bestemmingsplan voor Vries Zuid is door de raad op 15 december 2020 vastgesteld. Met SEW zijn we in gesprek over een aantal vrijkomende locaties in Eelde-Paterswolde, SEW heeft de voorkeur voor de locatie van OBS De Kooi.

Vrijkomende locaties maatschappelijk Vastgoed

Voor de vrijkomende maatschappelijke locaties in Eelde-Paterswolde is door ons college in 2020 een ontwikkelrichting bepaald in het plan van aanpak "Vrijkomende locaties Maatschappelijk Vastgoed". Bij brief van 29 juni 2020 is de raad hierover geïnformeerd.

In 2021 wordt de uitgezette koers voor deze locaties voortgezet. We zijn inmiddels gestart met de locaties De Kooi en Bladergroenschool. Deze locaties zullen worden ingezet voor woningbouw, onder andere ook sociale woningbouw via de SEW. Voor de Bladergroenschoollocatie voeren wij voor de lange termijn onder meer nadere verkoop / realisatiebesprekingen met de Stichting Knarrenhof. Voor de korte termijn zijn wij in gesprek met het COA voor de tijdelijke inzet van deze locatie voor asielzoekers.

Zoals wij ook in onze brief aan de raad al hebben aangegeven hebben wij er voor gekozen om de planontwikkeling op deze percelen over te laten aan de ontwikkelende partijen met wie wij de verkoopbesprekingen voeren. Dit houdt in dat de ontwikkelaar / ontwikkelende partij verantwoordelijk is voor het vraaggestuurd bouwen, het opstellen van een bestemmingsplan, het bouwrijp maken van het terrein, etc. Dit uiteraard binnen de meegegeven kaders. Er wordt geen grondexploitatie gevoerd, maar de afspraken over het bouwplan, het aan te leggen openbaar gebied, planschades, etc. zullen in een overeenkomst worden vastgelegd. De hierbij door de gemeente te maken plan- en verkoopkosten worden in Hoofdstuk 0 van de begroting verantwoord. Daar zal te zijner tijd ook de verkoopopbrengst worden verantwoord.

Ter Borch

Woonwijk Ter Borch

Bruggen Waterwijk

Wij hebben de raad eerder al geïnformeerd over schade aan de bruggen in de Woltsingel en de ingestelde gewichtsbependingen van de bruggen naar de eilanden op de Waterwijk. Naar aanleiding van deze schade is onderzoek gedaan naar alle bruggen in Waterwijk. Uit dit onderzoek is gebleken dat de fundering voldoende is maar dat het dek niet volledig voldoet. In de grex is een bedrag voor dit herstel opgenomen. Er wordt een herstelplan inclusief kostenraming opgesteld.

Entreegebied

De gemeenteraad heeft in mei 2019 besloten het bestemmingsplan voor de realisatie van de supermarkt Ter Borch niet vast te stellen. Tegen dit besluit is beroep bij de Raad van State aangetekend door een aantal partijen. De initiatiefnemer heeft ons ook aansprakelijk gesteld voor de uitkomst van de besluitvorming. Deze aansprakelijkheid wordt door ons niet erkend. Tot de uitspraak van de Raad van State gaan wij niet met (andere) marktpartijen in onderhandeling over de realisatie van nieuwe bouwplannen op die plaats. De RvS heeft aangegeven dat er op 29 maart 2021 een zitting is.

Voor de invulling van het zuidelijk deel van het entreegebied zijn we in overleg met een ontwikkelaar voor een woningbouwprogramma.

Rietwijk Zuid

Het woonrijpmaken van de eilanden De Grasjuffer, De Waterjuffer en de Vuurjuffer heeft helaas vertraging opgelopen door aan de zuidzijde – door de nutsbedrijven – verkeerd gelegde kabels en leidingen. Hierdoor kunnen de wadi's niet worden aangelegd en bomen niet worden geplant. We hebben hierover stevig overleg gevoerd met de nutsbedrijven om dit op te lossen. Er wordt nu gewerkt aan een planning om het verleggen van de kabels voor de zomer uitgevoerd te hebben zodat aansluitend de straat woonrijp kan worden gemaakt. Komend plantseizoen, vanaf november, kunnen dan ook de bomen geplant worden.

Rietwijk Noord

Keizerlibel

Geconstateerd is dat de projectmatige woningen op de Keizerlibel te ver naar voren zijn gebouwd. Hierdoor ligt een deel van de kabel-en leidingenstrook in de voortuinen in plaats van in een gemeentelijke groenstrook en is aan de achterzijde niet de twee meter water geleverd. Wij zijn hierover in overleg met de ontwikkelaar en de bewoners van de woningen. We streven ernaar een oplossing te vinden die recht doet aan het beeld dat wij voor dit eiland hebben vastgelegd.

Groote Veen

Het project is in de afrondende fase. De laatste kavels zijn in optie. Verkopen zijn voorspoedig verlopen. Gedurende de looptijd van het project zijn steeds waar mogelijk straten woonrijp gemaakt. Gestart is nu met het laatste deel vanaf de Siegerslag richting de Reeakker. Van de laatste vijf kavels zijn twee verkocht maar nog niet geleverd en drie in optie. De verwachting is dat we in 2021 uitverkocht zijn.

Woningbouwontwikkeling Vries Zuid

Nog net voor het einde van het jaar heeft de raad het bestemmingsplan, het beeldkwaliteitsplan en de grondexploitatie voor Vries Zuid vastgesteld. De gehele planvorming is ruim binnen de twee jaar afgerond, inclusief een uitgebreid participatieproces. Vries Zuid wordt een gemêleerde woonwijk met ruimte voor specifieke woonwensen en verschillende doelgroepen. Er is ruimte voor maximaal 75 woningen. De verwachting is dat de eerste woningen eind 2022 worden gebouwd.

Woningbouwontwikkeling op de achterzijde PBH-terrein in Zuidlaren

De raad heeft eerder besloten de ontwikkelingen in het centrum van Zuidlaren te splitsen in twee projecten, te weten de centrumontwikkeling en de woningbouwontwikkeling op de achterzijde van het voormalig PBH-terrein. Net voor het einde van het jaar is het concept-Stedenbouwkundig Programma van Eisen voor de ontwikkeling op de achterzijde gepubliceerd zodat een ieder daar op kan reageren. Het project krijgt zijn vervolg in 2021.

Nieuwbouwplannen Zuidoevers en Donderen uitverkocht

In 2020 zijn de laatste kavels in zowel het nieuwbouwplan Zuidoevers in De groeve als het plan in Donderen verkocht en gepasseerd. In Zuidoevers zijn 25 kavels verkocht, in Donderen 9 kavels.

Omgevingswet en Omgevingsvisie

Omgevingsvisie

Het participatieproces is in 2019 gestart en in 2020 verder gaan. Er hebben diverse bijeenkomsten plaatsgevonden met inwoners en andere stakeholders. Corona heeft voor enige vertraging in de planning gezorgd. In 2021 wordt de concept omgevingsvisie opgesteld, de voorlopige planning is dat de raad eind 2021 wordt gevraagd de omgevingsvisie vast te stellen.

Omgevingswet

De Omgevingswet is met een jaar uitgesteld tot 1 januari 2022. Naast corona speelde ook de ontwikkeling van (landelijke) digitale infrastructuur een rol bij het uitstel. We bereiden interne werkprocessen en digitale voorzieningen voor en ontwikkelen kennis en vaardigheden, zodat wij klaar zijn voor de geplande invoering van de omgevingswet op 1 januari 2022. De samenwerking in Drents verband binnen het Omgevingsplatform Drenthe (OPD) is ondanks de beperkingen door de coronapandemie goed op gang gekomen. We pakken gezamenlijk werkzaamheden op, waarvan alle partners kunnen profiteren. Het omzetten van bestemmingsplannen en beheersverordeningen naar een Omgevingsplan gaan wij gefaseerd uitvoeren. Dat gebeurt in de periode na vaststelling van de Omgevingsvisie. Het nieuwe gemeentelijke Omgevingsplan dient uiterlijk in 2029 gereed te zijn. Het besluit over de invoeringsdatum van de Omgevingswet is niet controversieel verklaard.

Indicatoren

Onderstaande indicatoren zijn overgenomen uit het Besluit begroting en verantwoording. Meer informatie en meer gegevens zijn te vinden op www.waarstaatjegemeente.nl.

Verplichte indicatoren (Besluit begroting en verantwoording)	Norm	Tynaarlo		
		2018	2019	2020
Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	€ 256	€ 269	€ 288
Demografische druk	%	88,9%	89,3%	89,9%
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	€ 592	€ 583	€ 601
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	€ 644	€ 629	€ 647

Meetdatum 11-05-2021

N.n.b.: Waarde van indicator is nog niet bekend

3. Realisatie doelstellingen en verantwoording besluitvorming gemeenteraad

Nr.	Ambitie	Actie	Realisatie	Status
1.	Kwantitatief en kwalitatief op peil houden van de sociale volkshuisvesting / woningvoorraad			
1.1		Maken nieuwe prestatieafspraken.	Ja	
2.	Blijven inzetten op huisvesting statushouders			
2.1		Dit maakt deel uit van de prestatieafspraken.	Ja	
3.	Opstellen omgevingsvisie en implementeren omgevingswet			
3.1		Omgevingsvisie: ophalen input middels participatie en verwerken uitkomsten.	In ontwikkeling	
3.2		De organisatie volgt de ontwikkelingen van de Omgevingswet en wordt door middel van cursussen en interne bijeenkomsten voorbereid.	Ja	
3.3		We passen onze werkprocessen aan, zorgen dat onze digitale systemen op orde zijn en we optimaal met onze zaaksystemen werken.	In ontwikkeling	
4.	Implementeren wet kwaliteitsborging voor het bouwen			
4.1		Herijken werkprocessen.	In ontwikkeling	
4.2		Indien nodig medewerkers opleiden.	In ontwikkeling	

4. Toelichting op afwijkingen

3.1 Omgevingsvisie: ophalen input middels participatie en verwerken uitkomsten

Het participatieproces is in 2019 gestart en in 2020 verder gaan. Er hebben diverse bijeenkomsten plaatsgevonden met inwoners en andere stakeholders. Corona heeft voor enige vertraging in de planning gezorgd. In 2021 wordt de concept omgevingsvisie opgesteld, de voorlopige planning is dat uw raad eind 2021 wordt gevraagd de omgevingsvisie vast te stellen.

3.3 We passen onze werkprocessen aan, zorgen dat onze digitale systemen op orde zijn en we optimaal met onze zaaksystemen werken

De afspraken met de leverancier van de VTH-software zijn afgerond en de implementatie van dit systeem is begin 2021 gestart. De implementatiewerkzaamheden vragen aandacht en focus om er tijdig vóór 1-1-2022 mee te kunnen werken.

4.1 en 4.2 Implementeren Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)

De Wkb voorziet in een verschuiving van taken als het gaat om toetsen aan en toezicht houden op bouwtechnische voorschriften van een groot aantal soorten bouwwerken. Samengevat betekent dit dat gemeente bij een aanvraag niet meer toetst of het te bouwen bouwwerk voldoet aan het Bouwbesluit. Daarnaast houdt de gemeente tijdens de bouw ook geen toezicht meer op deze aspecten. Dat wordt gedaan door een private kwaliteitsborger.

De Wkb zou, tegelijk met de Omgevingswet, in werking treden op 1 januari 2021. Deze datum is verschoven naar 1 januari 2022. Daarmee is ook de planning van het klaarstomen van de organisatie opgeschoven.

In 2020 is wel gestart met de voorbereidingen op de nieuwe wet. Zo is er een impactanalyse gedaan. Ook is er een procesbeschrijving/beleidsnotitie voor het werken onder de Wkb opgesteld. Deze is nagenoeg klaar. Medewerkers hebben diverse Webinars kunnen volgen en verder zijn we in Drents verband aangeschoven bij een werkgroep die dit onderwerp behandelt. Vervolgstappen worden in 2021 gezet.

Onvoorzien

Onvoorzien

In het overzicht van onvoorzien wordt een verantwoording gegeven op het gebruik van het geraamde bedrag voor onvoorzien. De post onvoorzien is als een post in de begroting opgenomen en dient als dekking voor incidentele lasten en structurele lasten voortvloeiend uit nieuw beleid. Onvoorzien wordt verantwoord onder taakveld 0.8: Overige baten en lasten.

Gedurende het boekjaar worden de stand en het verloop van deze onvoorzien posten iedere twee weken aan de gemeenteraad gerapporteerd, als daar door begrotingswijzigingen aanleiding toe is.

Onvoorzien incidenteel algemeen	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Werkelijk 2020
<i>(kostenplaats 4008300 / 4380100)</i>			
Beschikbaar geraamd 2020	32.533	32.533	0

Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen

In het overzicht van de algemene dekkingsmiddelen wordt een verantwoording aangegeven op de volgende onderdelen

- Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is
- Algemene uitkeringen
- Dividend
- Saldo van de financieringsfunctie

Algemene dekkingsmiddelen (x € 1000)	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Werkelijk 2020
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	6.050	6.263	6.256
Algemene uitkeringen	43.518	45.635	46.217
Dividend	275	270	270
Saldo van de financieringsfunctie*	-1.457	-1.166	-1.174
Totaal	48.387	51.002	51.569

* Het saldo van de financieringsfunctie is het saldo van (a) de betaalde rente (last) over de aangegane leningen en over de aangetrokken middelen in rekening courant en (b) de ontvangen rente (baat) over de uitzettingen.

Het werkelijke saldo van de algemene dekkingsmiddelen is € 51,6 miljoen, terwijl de actuele ramingen uitgaan van € 51 miljoen. Dit voordelige verschil van € 0,6 miljoen wordt als volgt verklaard:

Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

De algemene uitkeringen kennen een voordeel van per saldo € 582.000. Dit voordeel ontstaat door wijzigingen in de algemene uitkering welke niet in de begroting zijn opgenomen. Hieronder worden de meest opvallende afwijkingen benoemd.

Definitieve maatstaven en afrekeningen

Met het aflopen van 2020 worden steeds meer maatstaven definitief en wordt afgerekend over de diverse maatstaven. Daarnaast worden ook de afrekeningen over voorgaande jaren definitief gemaakt.

Pilot opvang en begeleiding asielzoekers

In de gemeente Tynaarlo is een kleinschalige opvang op integratie en participatie als proeftuin opgezet. Deze proeftuin maakt deel uit van het programma flexibilisering, waarin maatregelen worden ontwikkeld die helpen het asielsysteem beter te laten meebewegen met schommelingen in de instroom. Het uiteindelijke landelijke doel is om in de toekomst sneller te reageren op schommelingen en om sneller duidelijkheid te geven over de (kans op) inwilliging van een asielverzoek, zodat kan worden begonnen met (voorbereiding) op integratie of terugkeer. Voor de kosten krijgen wij een compensatie vanuit het Rijk. Dit betreft een bedrag van € 443.000. Dit leidt tot een voordeel van dit bedrag aan de batenkant in dit taakveld. De lasten van de pilot worden in hoofdstuk 6 verantwoord, waardoor op die plek een nadeel ontstaat.

Corona steunpakket

Bij de decembercirculaire zijn aanvullende middelen beschikbaar gesteld vanuit het Rijk met betrekking tot het "corona steunpakket". Dit leidt tot een voordeel aan de batenkant van € 109.000.

Paragrafen

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Bij het opstellen van de begroting en jaarrekening dienen de voorzienbare en kwantificeerbare risico's zo goed mogelijk in beeld te worden gebracht. In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing dient ten minste te worden opgenomen:

- Inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
- Inventarisatie van de risico's;
- Het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's;
- Een kengetal voor de: netto schuldquote, netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio, grondexploitatie, structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit;
- Een beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.

Beleid over weerstandsvermogen: weerstandscapaciteit en de risico's

De raad heeft op 28 oktober 2014 de nota weerstandsvermogen en risicomanagement vastgesteld. De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing bij deze jaarrekening is een actualisatie van het inzicht dat in de begroting 2021 is opgenomen.

De uitkomst van de actualisatie geeft een verhouding tussen de geïnventariseerde risico's en de beschikbare weerstandscapaciteit. Dit is gebaseerd op de inzichten die bij het opstellen van de jaarrekening beschikbaar zijn.

Conform advies van de accountant richten we ons in de paragraaf weerstandsvermogen op de risico's na correctie met een omvang groter dan € 250.000. De kleinere risico's tellen wel mee voor de totale risico-omvang, maar zijn niet meer toegelicht. Hiermee komt de focus meer te liggen op de risico's die grote gevolgen kunnen hebben voor onze gemeente. De kleinere risico's zijn benoemd en worden intern beoordeeld en besproken.

Voor veel voorzienbare risico's worden beheersmaatregelen getroffen om het effect van het optreden van een risico zo klein of voorspelbaar mogelijk te maken. De bruto risico's worden door het treffen van maatregelen daarom kleinere, zogenaamde "netto risico's". Deze "netto risico's" dienen door het weerstandsvermogen volgens de eerder genoemde verhouding opgevangen te kunnen worden.

De risico's worden tweemaal per jaar doorgerekend, namelijk bij het opstellen van de begroting en van de jaarstukken. Bij de doorrekening geven we op verzoek van de gemeenteraad aan of het risico hoger of lager is geworden ten opzichte van de voorgaande versie.

Weerstandscapaciteit (jaarrekening 2020)

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet begrote kosten te dekken.

Deze weerstandscapaciteit bestaat uit een tweetal elementen:

- 1) Weerstandscapaciteit in de exploitatiesfeer
 - onvoorzien incidenteel en structureel;
- 2) onbenutte belastingcapaciteit
- 3) Weerstandscapaciteit in de vermogenssfeer
 - algemene reserve calamiteiten;
 - algemene reserve grote investeringen;
 - reserve inkomensfunctie.

Tabel Weerstandscapaciteit Tynaarlo (bedragen in duizenden euro's)
(standen op basis van inzichten 31.12.2020)

Weerstandscapaciteit exploitatie (x € 1.000)

Onvoorzien		
Onvoorzien incidenteel	33	
Onbenutte belastingcapaciteit *1		
OZB tot normtarief (artikel 12)m\	3.286	
Totaal weerstandscapaciteit exploitatie		3.319

Weerstandscapaciteit vermogen (31-12-2020)

Algemene Reserve Calamiteiten	7.897	
Algemene Reserve Grote investeringen	5.454	
Totaal weerstandscapaciteit vermogen		13.351
Totale weerstandscapaciteit		16.670

*1 Het bedrag aan onbenutte belastingcapaciteit is berekend op basis van de tarieven OZB 2020 en de laatst bekende WOZ-waarde afgezet tegen het zogenaamde artikel-12-tarief verminderd met de voorgestelde verhoging aan OZB inkomsten van € 260.000 (dit is een verhoging van 5% extra).

Beoordeling omvang van de risico's

Hoe komen we tot de benodigde weerstandscapaciteit?

Bij iedere begroting en jaarrekening actualiseren wij de risico's. We gaan na of er nieuwe risico's zijn bijgekomen en/of risico's vervallen. Van de risico's die we lopen vindt een inschatting plaats van de omvang en van de kans dat het risico zich voordoet. Bij het bepalen van de omvang is ook van belang of het om een structureel risico gaat of een incidenteel risico. Afhankelijk van de mogelijkheden om de risico's te beheersen vindt vervolgens een correctie naar beneden plaats. Alle risico's na correctie tellen wij op. Dat totaal is de benodigde weerstandscapaciteit.

De risicobeoordeling is gebaseerd op de inzichten die in het voorjaar van 2021 beschikbaar zijn en al gedane berekeningen bij het opstellen van de begroting 2021. Voor de grondexploitaties maken we jaarlijks een actuele exploitatie opzet, die wordt voorzien van een risicoanalyse, conform het BBV. De informatie die uit deze risicoanalyse per grondexploitatie komt, bevat specifieke informatie per complex en past daardoor minder in de standaardmethode.

Toelichting op risico's (na demping door beheersmaatregelen) groter dan € 250.000

Grondexploitaties € 1.970.000
(risico inschatting is gestegen tov begroting 2021, najaar 2020)

Wij hanteren een methode van risicobeoordeling binnen grondexploitaties. Vanwege de nieuwe winstnemingsmethodiek (PoC-methode) worden winsten uit grondexploitaties eerder genomen. Deze wijziging heeft ook gevolgen voor onze systematiek voor het bepalen van de risico's. De risico's worden nu gesplitst in project gerelateerde risico's en macro economische risico's. De macro economische risico's dienen te worden afgedekt ten laste van het weerstandvermogen en project gerelateerde risico's worden betrokken bij de tussentijdse winstnemingen. Deze risicoanalyse is uitgevoerd met dezelfde opzet als de risicoanalyse van vorig jaar. De risicoanalyse is uitgevoerd in de vorm van een Monte-Carlo simulatie. Alle grondexploitaties zijn hierin meegenomen.

Het macro-economisch risico is berekend op € 3,94 miljoen. Conform ons beleid ten aanzien van het bepalen van de risico's (Nota Grondbeleid) dient de helft (€ 1,97 miljoen) van deze berekende risico's daadwerkelijk te worden afgedekt binnen het weerstandsvermogen. De toename komt grotendeels door het nieuwe project Vries-Zuid. Omdat in het project Vries-Zuid geen winsten worden verwacht, waardoor de afdekking van projectgebonden risico's niet plaatsvindt door de te nemen winsten, dient dit risico te worden opgeteld bij de macro economische risico's.

Aanvullende bijdrage aan GR-en en samenwerkingsverbanden € 630.000
(risico inschatting ongewijzigd t.o.v. begroting 2021, najaar 2020)

Het is voorstelbaar en waarschijnlijk dat wij aanvullende bijdragen aan GR-en en samenwerkingsverbanden moeten voldoen. Het monitoren van GR-en en samenwerkingsverbanden is een belangrijk instrument om tijdig afwijkingen te signaleren en waar mogelijk bij te sturen. De uitkomsten uit de ontwikkelingen/kaderbrieven van de GR-en zijn verwerkt in de (meerjaren)begroting. De financiële risico's t.a.v. GR-en en samenwerkingsverbanden beperken zich daarmee uitsluitend tot de financiële consequenties van eventuele incidenten die zich kunnen voordoen.

Decentralisaties sociale domein € 1.113.840
(risico inschatting verlaagt t.o.v. de begroting 2021, najaar 2020)

Algemeen geldt dat er verschillen kunnen ontstaan als gevolg "open einde regelingen", waardoor een toename van het aantal inwoners of de noodzaak voor duurdere zorg leidt tot hogere uitgaven. De omvang van de risico's zijn niet direct en volledig te beïnvloeden, omdat veel indicaties en verwijzingen via huisartsen gaan. Hier geldt nadrukkelijk niet, wie bepaalt, betaalt. Ook zit er een structureel effect in deze kosten. Na het opstellen van de jaarrekening 2020 zijn de tekorten gedaald tot € 2,3 miljoen structureel.

Als impact van corona lijkt de verwachting gerechtvaardigd dat de zorgkosten significant zullen gaan stijgen. Of dat daadwerkelijk zo zal zijn en de snelheid en de omvang waarmee we rekening moeten gaan houden is onbekend. Nu gaan rekenen lijkt derhalve voorbarig.

Jaarlijks actualiseren we de voortgang op het sociaal domein integraal driemaal. De eerste keer bij de voorjaarsbrief, vervolgens bij de najaarsbrief/begroting en dan de afsluiting bij de jaarrekening. De risico's kwantificeren we tweemaal per jaar. Dat borgt dat we alert blijven en kunnen rekenen met de meest actuele stand van zaken.

Ten opzichte van de begroting 2021 is het tekort op het sociaal domein heel licht gedaald, maar door het aannemen van de motie OZB door de gemeenteraad is de zekerheid van het MP2.0 met 260.000 euro verlaagd. Die combinatie leidt tot een daling van het risico binnen het SD.

Gevolgen van een lokale ramp € 250.000
(risico inschatting ongewijzigd t.o.v. begroting 2021, najaar 2020)

De kans op een lokale ramp is klein, maar kan wel grote gevolgen hebben. Het risico na correctie is niet gewijzigd en blijft € 250.000. Overigens is dit een zo specifiek en vaak uniek risico dat de daadwerkelijke omvang veel groter kan zijn en dat in die situaties bezien moet en kan worden of ook op landelijke fondsen of steun gerekend kan worden.

Accommodatiebeleid € 420.000
(risico inschatting is ongewijzigd t.o.v. begroting 2021, najaar 2020)

Op 8 december 2015 is het accommodatiebeleid vastgesteld met daarbij een sluitend dekkingsplan. Bij de uitvoering van het accommodatiebeleid behoren vanzelfsprekend de risico's die te maken hebben met de bouw van scholen en sportaccommodaties. Omdat de scholen onder de verantwoordelijkheid van schoolbesturen worden gebouwd, door afspraken over de normbedragen en doordat in het dekkingsplan een buffer is opgenomen om risico's op te vangen is het risico als laag beoordeeld. We hebben rekening gehouden met de stijging van de normbedragen en bouwkosten in de afgelopen jaren.

Inmiddels is de uitvoering in Vries, Tynaarlo en Eelde/Paterswolde afgerond. Voor Zuidlaren is een geactualiseerd plan vastgesteld, inclusief een sluitend dekkingsplan. Bij het accommodatiebeleid gaat het echter om grote bedragen en is niet uit te sluiten dat zich vroeg of laat nieuwe risico's voordoen, zeker omdat aanbestedingen nog niet hebben plaatsgevonden. Om die reden is dezelfde risico inschatting aangehouden zoals opgenomen in de begroting 2021.

*Herverdeling gemeentefonds € 1.267.000
(risico inschatting is ongewijzigd t.o.v. begroting 2021, najaar 2020)*

De herverdeling van het gemeentefonds is bekend gemaakt en zal voor ons leiden tot een extra last van ongeveer 60 euro per inwoner, dat wil zeggen een herverdeeffeet van 2 miljoen euro, structureel per jaar. Aangekondigd is dat dit trapsgewijs zal worden ingevoerd, verdeeld over 4 jaarschijven, vanaf het jaar 2023. Het risico is derhalve bepaald op 1.267.000 euro.

Omdat onlangs bekend is geworden dat dit risico zich daadwerkelijk gaat voordoen is het eigenlijk geen risico meer maar waarheid geworden. Echter, er is nog veel ontevredenheid over de uitkomst van het verdeelmodel. Duidelijk is dat we te maken zullen gaan krijgen met een vermindering van rijksbijdrage van significante omvang (tot max 2 miljoen structureel per jaar). Mogelijk volgt er nog een wijziging door besluitvorming van een nieuw kabinet. De verwachte ingangsdatum is 2023, dat betekent concreet dat we het risico nog blijven noemen totdat het besluit definitief is en vanaf de jaarschijf 2023 wel zullen gaan rekenen met deze verwachte minderopbrengst.

*Schade ten gevolgen datalekken en cyber risico's € 450.000
(risico inschatting ongewijzigd t.o.v. begroting 2021, najaar 2020)*

Datalekken

Een relatief nieuw risico is de aansprakelijkheid die gemeenten hebben als het gaat om het beheer van (persoons) gegevens. De wet Datalekken is per 1 januari 2016 ingegaan. Vanuit de Wet Algemene Verordening Persoonsgegevens (AVG), ingegaan op 1 mei 2018, kunnen door de Autoriteit persoonsgegevens forse boetes worden opgelegd als persoonsgegevens "op straat komen te liggen". Om dat te beheersen worden intern de standaarden van de BIG, de Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten, gehanteerd. Het risico van datalekken kan leiden tot omvangrijke boetes.

Cyber risico's

Het kan gaan om schades door operationele systeemstoringen, maar ook om verlies van data, aansprakelijkheid en cybercrime door hacking, systeeminbraak, gegevensdiefstal en DDoS-aanvallen. Financiële gevolgen daarvan kunnen bijvoorbeeld extra kosten voor herstel, aansprakelijkheid en boetes zijn.

Samen met de functionarissen voor Informatiebeveiliging en Privacy worden de risico's en de beheersmaatregelen telkens tegen elkaar afgewogen.

*Covid-19 virus – Het Coronavirus € P.M.
(Risico is nieuw toegevoegd)*

De uitbraak van COVID-19 (Corona) eind februari 2020 heeft een enorme impact op ons allemaal. De wereldwijde pandemie leidt tot ongekende omstandigheden. Voor de aanpak van COVID-19 kijken wij wat we, aanvullend op de landelijk maatregelen van het Rijk, kunnen doen. Dit raakt veel beleidsterreinen van onze organisatie.

Onderstaand volgt een – niet-limitatieve - opsomming van een aantal mogelijke gevolgen voor onze gemeente:

- Lagere opbrengsten, bijvoorbeeld leges i.v.m. het afgelasten van evenementen.
- Minder inkomsten door uitstel en kwijtschelding van gemeentelijke belastingen en heffingen.
- Minder aanvragen omgevingsvergunningen en daardoor minder legesopbrengsten.
- Lagere huurinkomsten gemeentelijke gebouwen doordat verenigingen en instellingen de huren niet kunnen blijven betalen doordat hun exploitatie is verslechterd of omdat de eigen inkomsten achter blijven.

- Geen volledige financiële compensatie vanuit het Rijk voor uitvoering van Rijksmaatregelen dan wel risico dat op onderdelen geen (volledige) financiële compensatie zal plaatsvinden vanuit het Rijk en sprake is van cruciale voorzieningen.
- Meerkosten jeugdhulp en Wmo.
- Stijging kosten inkomensvoorzieningen.
- Vertraging van werkzaamheden en overige ontwikkelingen waarmee besparingen zijn beoogd.
- Gewijzigde bedrijfsvoering, thuiswerken lijkt een meer structurele vorm aan te gaan nemen.

Op moment van schrijven van deze jaarrekening 2020 is de derde golf van het coronavirus zich snel aan het verspreiden. In de paragraaf impactanalyse corona zijn de effecten zo goed mogelijk beschreven en gekwantificeerd. We hebben nog geen goed fundament om voorspellingen te kunnen doen voor de toekomst

We streven naar een zo adequaat mogelijke uitvoering van de landelijke en lokale maatregelen en naar zoveel mogelijk continuïteit van de reguliere werkzaamheden en van noodzakelijke (digitale) besluitvorming en hebben daarvoor de nodige interne maatregelen genomen.

Het is reëel te veronderstellen dat de huidige situatie van invloed is op een aantal van de geïnventariseerde risico's in deze weerstandsparagraaf. Dit zou bijvoorbeeld kunnen gelden voor de risico's m.b.t. de gemeenschappelijke regelingen (Verbonden Partijen) en de kosten in het sociaal domein. Voor de andere risico's zal de impact naar verwachting beperkter zijn. Gelet op de hoogte van het beschikbare weerstandsvermogen, zijn deze risico's op te vangen binnen het beschikbare weerstandsvermogen.

Omvang weerstandsvermogen

De omvang van het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in een ratio. Ratio's kunnen beschouwd worden als indicatie.

De ratio voor het weerstandsvermogen wordt aldus berekend:

$$\text{Ratio van het weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} \text{ oftewel: } \frac{16.670.000}{7.542.840}$$

De ratio van het weerstandsvermogen is 221%.

Het verloop van het weerstandsvermogen ziet er als volgt uit:

Verloop weerstandsvermogen Bedragen in € 1.000	JR 2019	JR 2020	B 2020	B 2021
Stand Argi op 31-12	5.509	5.454	998	3.995
Stand Arca op 31-12	7.687	7.897	7.687	7.974
Onvoorzien incidenteel	0	33	33	33
Onbenutte belastingcapaciteit	3.565	3.286	3.565	3.286
Weerstandscapaciteit	16.761	16.670	12.282	15.288
Benodigde capaciteit	7.259	7.543	5.794	7.974
Ratio	231%	221%	212%	192%
Ratio excl. onb. Belastingcap.	182%	177%	150%	151%

Het weerstandsvermogen in deze begroting heeft een ratio van 221%. In deze berekening is het risico m.b.t. Covid-19 virus als 'p.m.' opgenomen en telt daardoor dus niet mee. Inbegrepen in deze berekeningsmethodiek is het meetellen van de onbenutte belastingcapaciteit, zijnde 3,3 miljoen euro, terwijl de totale OZB opbrengsten in de huidige situatie ongeveer 5,8 miljoen bedraagt. Concreet gaat het dan dus om een verhoging van OZB van 57%. Het effectueren van deze ruimte is bovendien niet op korte termijn te realiseren. De ratio weerstandsvermogen zonder rekening te houden met de onbenutte belastingcapaciteit bedraagt 177%.

De ratio's en kengetallen geven een sterk fluctuerend beeld tussen begrotingen en jaarrekeningen, hetgeen te verklaren is uit de grote verschillen tussen bijvoorbeeld de begroting 2020, waarbij wel gerekend is met een geplande onttrekking uit de reserves van bijna 6 miljoen, terwijl nog geen rekening is gehouden met overschotten en winstnemingen vanuit de grondexploitaties die gedurende het jaar aan de reserves worden toegevoegd.

De netto schuldquote neemt af. Van 69% in 2019 tot 55% in de voorliggende jaarrekening. Dit percentage weerspiegelt het niveau van de gemeentelijke schulden ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Onder de 100% wordt beoordeeld als voldoende, boven de 130% als onvoldoende.

Nog niet inbegrepen zijn de ontwikkelingen in de omgevingsvisie, uitvoering van plannen voor het centrum van Zuidlaren en de voortdurende tekorten in het Sociaal domein. Onze weerstandscapaciteit zal daardoor nog verder afnemen. Tenslotte nemen de mogelijkheden om extra inkomsten te genereren steeds verder af. Gelet op de afrondende fase van de grotere woningbouw grondexploitaties, de bouwkostenstijgingen ca. is de verwachting dat de inkomsten uit grondexploitaties na 2022 nagenoeg zullen eindigen. Dat is terug te zien uit het kengetal grondexploitaties, maar ook beschreven in de paragraaf grondbeleid.

*Naast de grotere risico's zoals eerder in deze paragraaf benoemd, is er ook nog een bedrag meegenomen voor kleinere risico's (< € 250.000). Samen zijn dit ongeveer een 20-tal risico's die zijn ingeschat op € 1,4 miljoen.

Tot slot zien we ons ook geconfronteerd met risico's die we nog niet gekwantificeerd hebben maar die mogelijk wel financiële gevolgen met zich meebrengen. Juridische procedures die lopen zoals het entree gebied Ter Borch en het centrum van Eelde (RVG) zijn een (groot) risico met (zoals het nu lijkt) structurele gevolgen.

Kengetallen

We zijn verplicht tot het opnemen van een zestal kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen en deze kengetallen te beoordelen. In onderstaande tabel staan de kengetallen:

Kengetallen	JR 2019	JR 2020	B 2020	B 2021
Netto schuldquote	69%	55%	131%	125%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	61%	48%	123%	118%
Solvabiliteitsratio	42%	41%	26%	29%
Structurele exploitatieruimte	0%	2%	1%	2%
Grondexploitaties	18%	12%	14%	11%
Belastingcapaciteit	85%	84%	85%	88%

Netto schuldquote

Een goed kengetal om de hoogte van de schuld te beoordelen is de netto schuld als aandeel van de baten; de netto schuldquote. Om goed inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote weergegeven zonder en met correctie voor verstrekte leningen. In de VNG-handreiking "Houdbare Gemeentefinanciën" is aangegeven dat wanneer de schuld lager is dan het begrotingstotaal (<100%) dit als voldoende kan worden bestempeld en boven de 130% als onvoldoende. Onze netto schuldquote valt in de categorie voldoende. Door de enorme investeringen in het accommodatiebeleid, het centrumplan Zuidlaren, wegen, fietspaden en riool is de verwachting dat de benodigde financiering gaat toenemen en dat de netto schuldquote onvoldoende wordt. Of dat

daadwerkelijk gaat gebeuren is vooral ook afhankelijk van de snelheid waarmee de investeringen worden uitgevoerd.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio wordt berekend door het eigen vermogen te delen door het balanstotaal. De solvabiliteitsratio geeft de mate aan waarmee het bezit gefinancierd is met eigen vermogen. In de VNG-handreiking "Houdbare Gemeentefinanciën" is aangegeven dat wanneer een solvabiliteitsratio hoger is dan 30% dit als voldoende kan worden bestempeld en lager dan 20% als onvoldoende. Door het positieve jaarrekeningsaldo 2020, en de geplande toevoeging daarvan aan de ARGI, neemt het eigen vermogen minder snel af dan bij de begroting van 2020 was verwacht. De enorme investeringen in de komende jaren en de afnemende reservepositie zullen een negatief effect hebben op de solvabiliteit.

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte is een maatstaf voor het verschil tussen structurele baten en lasten met in achtname van beperkingen en verruiming van de exploitatie door dotatie en onttrekking aan reserves. De maatstaf geeft aan welke structurele ruimte de gemeente heeft om de eigen lasten te dragen. Er is geen VNG norm voor het niveau van dit kengetal. Een positief getal geeft aan dat er meer structurele baten dan lasten zijn. Dat duidt op houdbare financiën.

Grondexploitaties

Dit percentage geeft informatie over de boekwaarde van bouwgronden in exploitatie (BIE) in verhouding tot de totale gemeentelijke baten. Er is geen VNG norm voor de hoogte van deze ratio. Hoe lager de ratio hoe minder de relevantie van negatieve waardeontwikkeling van NIEGG en BIE voor de begroting en daarmee een lager risico voor de gemeente. Wij hebben met name bij Vries en in Zuidlaren relatief grote grondposities. Dat komt terug in dit percentage. Ten opzichte van de begroting 2020 zien we een daling. De oorzaak hiervan is met name gelegen in de afnemende boekwaarde van de grondexploitaties als gevolg van kavel verkopen.

Belastingcapaciteit

Dit percentage geeft de hoogte van de gemiddelde lasten per meerpersoonshuishouden in 2020 uit hoofde van OZB, rioolheffing en reinigingsheffing weer ten opzichte van het landelijk gemiddelde. We zitten onder het landelijke gemiddelde (100%).

Samenhang kengetallen

De relatief grote grondpositie zien we terugkomen in de verschillende kengetallen. We hebben relatief veel vreemd vermogen (leningen) om deze gronden te financieren. Een grote grondpositie maakt ons kwetsbaar voor negatieve waardeontwikkelingen en rente stijgingen. Om nadelige schommelingen op gronden op te vangen, nemen we dan ook een bedrag mee van € 1,97 miljoen in de benodigde weerstandscapaciteit. Daarnaast hebben we intern aandacht voor de renterisico's en proberen we die zo veel mogelijk te beheersen.

Risico's gerangschikt naar invalshoek		Kans	Risico-kans in %	Risico-omvang	Som	Beheersingsmaatregel	Correctiefactor	Risico na correctie (Jaarrekening 2020)	Begroting 2021
Grondexploitaties. Voor een toelichting op deze risico's wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid en de paragraaf Weerstandsvermogen.						Zie tekstuele toelichting. Risico afwijkend bepaald.		1.970.000	1.430.000
Aanvullende bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen en samenwerkingsverbanden*	*	Voorstelbaar en waarschijnlijk dat dit voorkomt.	70%	500.000	1.050.000	Begrotingen van gemeenschappelijke regelingen worden na vaststelling door de raad in de begroting opgenomen. Tussentijds wordt de ontwikkeling van de resultaten van gemeenschappelijke regelingen gemonitord. Bij VJB en NJB worden aanpassingen, indien noodzakelijk, opgevoerd.	40%	630.000	630.000
Decentralisaties in het sociale domein met onvoldoende middelen voor uitvoering van de taken.	*	Mogelijk en voorstelbaar dat dit voorkomt.	70%	1.856.000	2.652.000	We hebben in deze begroting de best mogelijke inschatting gemaakt van de voorziene tekorten enerzijds en de mogelijke maatregelen om de tekorten te beheersen anderzijds. (maatregelenpakket 2.0).	40%	1.113.840	2.085.000
De gevolgen van een lokale ramp.		Ongewoon en komt zelden voor.	10%	2.500.000	250.000		0%	250.000	250.000
Accommodatiebeleid; Toename in bouwkosten door stijgende prijzen.		Voorstelbaar en waarschijnlijk dat dit voorkomt.	70%	1.000.000	700.000	Keuzes te maken en in contracten uitgaan van aanneemsommen. Risico kan verkleind worden, maar voor Zuidlaren is de fase van bestekken aanbesteden nog niet gerealiseerd. Daar zit nog het risico.	40%	420.000	420.000
Herverdeling gemeentefonds	**	Vrij zeker dat dit voorkomt, onduidelijk wanneer en hoe verdeeld over de jaren.	70%	3.016.000 (jaar 1: 503.000, jaar 2: 1.005.000, jaar 3: 1.508.000)	2.111.000	Na invoering volgen de lasten direct. Na wellicht een getrapte invoering en mogelijk ook preventief anticiperen is het beslag dat gedaan wordt op de incidentele middelen te beheersen.	40%	1.267.000	1.267.000

Risico's gerangschikt naar invalshoek		Kans	Risico-kans in %	Risico-omvang	Som	Beheersingsmaatregel	Correctie factor	Risico na correctie (Jaarrekening 2019)	Begroting 2021
Cyber risico's		Mogelijk en voorstelbaar dat dit voorkomt	30%	2.500.000	750.000	De systemen worden/zijn ingericht volgens uitgangspunten Baseline Informatieveiligheid Overheid en Tynaarlo is aangesloten bij de Informatiebeveiligingsdienst (IBD). Daarbij hebben we met (cloud)leveranciers verwerkersovereenkomsten waarin harde afspraken staan opgenomen hoe veilig met onze gegevens om te gaan. Verder monitoren we diverse processen vanuit ICT, is onze Next-Gen firewall up to date en hebben applicatiebeheerders periodiek overleg met de leveranciers (ook omtrent veiligheid).	40%	450.000	450.000
Overige risico's na correctie met een omvang kleiner dan € 250.000								1.442.000	1.442.000
TOTAAL=benodigde weerstandscapaciteit								7.542.840	7.974.000

* De risico's gemerkt met een * hebben een structureel karakter. Hierbij is het uitgangspunt, dat deze risico's maximaal drie jaar gedekt worden uit het weerstandsvermogen. De berekende risicosom is daarom vermenigvuldigd met de factor 3 (**Risicokans*Risico-omvang**).

**De herverdeling van het gemeentefonds, daar is gerekend met de trapsgewijze invoering van 25% per jaarschijf voor de eerste 3 jaren.

Financiering

Inleiding

In deze paragraaf worden de onderwerpen behandeld die behoren tot het treasurybeleid van onze gemeente. Treasury kan worden omschreven als het inzichtelijk hebben van de in- en uitgaande geldstromen en de beheersing van de hieraan verbonden risico's en het rapporteren hierover. De uitvoering van de treasuryfunctie dient op een prudente wijze de publieke taak en vindt plaats binnen de wettelijke kaders, zoals die in de wet FIDO (Financiering Decentrale Overheden) zijn vastgelegd en in het treasurystatuut van de gemeente. In de wet FIDO staan transparantie en risicobeheersing centraal.

Algemene ontwikkelingen

Liquiditeitsplanning

In 2019 is een meerjarige liquiditeitsplanning opgesteld op basis van de begroting 2020, inclusief de investeringsplanning en nieuw beleid is de basis van de opgestelde liquiditeitsprognose. In de eerste maanden van 2021 wordt de liquiditeitsplanning weer geactualiseerd met de doorgerekende en opgestelde grondexploitaties en de investeringsplanning uit de begroting 2021.

Renteverwachtingen

Bij het opstellen van de begroting 2020 is rekening gehouden met een kort geld rente van 1% en van 2% voor lang geld rente. In 2020 zijn geen nieuwe langlopende leningen afgesloten. De rente van twee kasgeldleningen die gedurende 2020 zijn afgesloten was 0% of zelfs negatief.

Treasurybeheer

Renterisicobeheer

In de wet FIDO is een kasgeldlimiet en een renterisiconorm gegeven om de invloed van (externe) rentewijzigingen op de financiële resultaten van de gemeente te beperken.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is opgenomen om een grens te stellen aan de korte financiering. Dit is financiering met een looptijd van één jaar of korter. De kasgeldlimiet wordt berekend als een percentage (8,5%) van het totaal van de jaarbegroting van de gemeente bij aanvang van het jaar. Voor 2020 zijn de jaarlasten, voor mutaties met reserves, begroot op € 79,3 miljoen. De rentepercentages van korte financieringsmiddelen zijn doorgaans lager dan de rentepercentages van lange financieringsmiddelen. Om optimaal van de ruimte onder de kasgeldlimiet te kunnen profiteren is een adequate liquiditeitsprognose van de geldstromen van groot belang.

Berekening kasgeldlimiet jaarrekening 2020

	Bedragen X 1.000	1e kw 2020	2e kw 2020	3e kw 2020	4e kw 2020
1	Saldo vlottende passiva	7.435	4.699	2.533	5.118
2	Saldo vlottende activa	11.405	13.573	16.275	12.016
3	Verschil (2-1)	3.970	8.874	13.742	6.898
4	Toegestane kasgeldlimiet	6.741	6.741	6.741	6.741
	Ruimte (4+3)	10.711	15.615	20.483	13.639

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de ruimte in de kasgeldlimiet gedurende 2020 niet is overschreden.

Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft tot doel het beheersen van de renterisico's op de vaste schuld (schuld met een rentetypische looptijd van één jaar of langer) door o.a. het aanbrengen van spreiding in de looptijden in de leningenportefeuille. De gemeente loopt risico als nieuwe leningen worden aangehouden, of als een renteherziening van toepassing is. De norm wordt berekend door een in de Uitvoeringsregeling FIDO vastgesteld rentepercentage van 20% te vermenigvuldigen met het begrotingstotaal.

In de volgende tabel wordt het renterisico van 2020 weergegeven op basis van de jaarrekening en het renterisico van 2020 t/m 2023 op basis van de begroting van 2021.

Renterisico	2020	2021	2022	2023
Renteherziening	0	0	0	0
Betaalde aflossingen	6.776.000	788.000	799.000	5.812.000
Renterisico	6.776.000	788.000	799.000	5.812.000

Renterisiconorm:	
Begrotingstotaal per 1-1	79.300.000
Door ministerie vastgesteld percentage	20%
Renterisiconorm	15.860.000

Onderschrijding	9.084.000
------------------------	------------------

Uit bovenstaande tabel blijkt dat onze gemeente in 2020 de renterisiconorm niet heeft overschreden. In totaal is voor € 6.776.479 aan leningen afgelost in 2020.

Kredietrisicobeheer

De kredietrisico's doen zich voor bij de verstrekte geldleningen. In onderstaande tabel is aangegeven aan welke risicogroep leningen zijn verstrekt en welke zekerheden zijn overeengekomen.

Risicogroep	Met/zonder hypothecaire zekerheid	Restantschuld X € 1.000,--	%
Stichting Eelder Woningbouw	Zonder	6.069	86,2
Sportverenigingen	Zonder	137	1,9
Overig	Zonder	838	11,9
Totaal		7.044	100,0

Bij het verstrekken van de leningen is destijds beoordeeld dat het risico dermate laag was dat het niet nodig was een hypothecaire zekerheid te vestigen. Jaarlijks wordt gemonitord hoe het risico zich ontwikkelt. Voor een aantal leningen geldt dat bij faillissement van de tegenpartij de panden aan de gemeente terugvallen.

Gemeentefinanciering

Schatkistbankieren

In februari 2013 heeft het kabinet het voorstel 'Wijziging van de wet financiering decentrale overheden (Fido) in verband met het rentedragend aanhouden van liquide middelen in 's Rijks schatkist' bij de Tweede Kamer ingediend. Het wetsvoorstel verplicht alle decentrale overheden om hun overtollige liquide middelen aan te houden in de schatkist. Het woord 'overtollig' verwijst naar alle middelen die decentrale overheden niet onmiddellijk nodig hebben voor de publieke taak. Geld en vermogen mogen niet langer bij bijvoorbeeld banken buiten de schatkist worden aangehouden. Dagelijks wordt het saldo op de bankrekeningen boven de € 500.000 afgestort naar de schatkist. Daardoor blijft de Gemeente Tynaarlo altijd onder het drempelbedrag.

De hoogte van het drempelbedrag is afhankelijk van de financiële omvang van een decentrale overheid, afgemeten aan de omvang van de begroting (dezelfde maatstaf die ook wordt gebruikt voor de berekening van de kasgeldlimiet). De drempel is nu gelijk aan 0,75% van het begrotingstotaal.

Voor de Gemeente Tynaarlo geldt voor 2020 een drempel van € 594.750. Ultimo 2020 zat er in de schatkist een bedrag van € 2,9 miljoen. Het gemiddelde saldo van de liquide middelen per kwartaal ziet er voor 2020 als volgt uit:

1 ^e kwartaal 2020	€ - 3.413.678
2 ^e kwartaal 2020	€ - 1.224.327
3 ^e kwartaal 2020	€ - 920.203
4 ^e kwartaal 2020	€ - 994.363

Financiering

De financiering van gemeentelijke activiteiten is gebaseerd op integrale financiering. De totale financieringsbehoefte van de gemeente is de graadmeter. Bij de thans geldende renteontwikkeling wordt eerst de ruimte die de kasgeldlimiet geeft optimaal benut om kort geld aan te trekken voor o.a. voorfinanciering van investeringen. Het moment van consolidatie van kort geld naar lang geld hangt onder meer af van de renteontwikkelingen op de korte en lange termijn en de ruimte binnen de kasgeldlimiet. De looptijd van de geldlening wordt bepaald door de aard van de te financieren investeringen, de resterende looptijd van de bestaande leningen en de te betalen rentepercentages bij de verschillende termijnen van de leningen. Voor de financiering van grondaankopen worden veelal fixe leningen afgesloten. Bij het aantrekken van geldleningen wordt bij tenminste 2 financiële instellingen een offerte gevraagd.

Relatiebeheer

Het totale betalingsverkeer vindt plaats bij een drietal banken, zijnde Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), Rabobank en ABN-AMRO Bank. Het betalingsverkeer tussen het Rijk en de gemeente en de betalingen aan derden vindt geheel plaats via de BNG.

Toerekening van rente

Onderstaande overzicht geeft aan hoe het saldo van betaalde rente over externe financiering en ontvangen rente over externe financiering wordt toegerekend aan de grondexploitaties en de taakvelden.

<u>Geen rente over het eigen vermogen</u>	Werkelijk 2020	Begroot 2020
Renteschema (x 1.000)		
Externe rentelasten over korte en lange financiering	€ 1.186.870	€ 1.502.173
Externe rentebaten	€ -12.655	€ -80.000
Totaal door te rekenen externe rente	€ 1.174.215	€ 1.422.173
Rente die aan grondexploitaties moet worden doorberekend	€ -177.952	€ -236.938
Rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld toegerekend moet worden	€ -322.438	€ -322.438
Rentebaat van doorverstrekte leningen indien daarvoor een specifieke lening is aangetrokken	€ 322.438	€ 322.438
	€ -177.952	€ -236.938
Saldo door te rekenen externe rente	€ 996.263	€ 1.185.235
Rente over eigen vermogen	€ -	€ -
Rente over voorzieningen	€ -	€ -
	€ -	€ -
De aan taakvelden toe te rekenen rente	€ 996.263	€ 1.185.235
De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente	€ 1.185.362	€ 1.286.960
Rente resultaat op taakveld treasury	€ -189.099	€ -101.725

Bestaande opgenomen geldleningen

Hieronder is een overzicht opgenomen van de leningen ultimo 2020.

Staat van opgenomen geldleningen per 31 december 2020										
Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Datum raadsbesluit	Lening nummer	O S R	Jaar van laatste aflossing	Rente percentage	Restantbedrag van de geldlening per 1/1/2020	Opgenomen geldleningen 2020	Rente 2020	Aflossing 2020	Restantbedrag van de geldlening per 31/12/2020
FINANCIERING ALGEMEEN										
794.115	27-07-93	BNG 80897	s	2033	2.620	441.659		11.284	26.521	415.137
15.000.000	B&W25-02-03	BNG 96734	s	2053	4.860	13.399.768		644.579	152.715	13.247.053
4.000.000	B&W29-11-05	BNG101002	s	2030	3.820	1.760.000		66.328	160.000	1.600.000
777.434		BNG 400090747		2029	5.940	682.195	0	40.522	51.903	630.292
20.571.549	Totaal					16.283.622		762.714	391.139	15.892.483
FINANCIERING WONINGBOUW										
11.560.187	B&W25-07-06	BNG 102047	s	2036	5.110	6.454.437		322.438	385.340	6.069.098
11.560.187	Totaal					6.454.437	0	322.438	385.340	6.069.098
FINANCIERING GRONDEXPLOITATIE / OVERIG										
6.000.000		bng 40108818		2024	2.750	6.000.000		165.000	0	6.000.000
6.000.000		bng 40108817		2020	2.050	6.000.000		123.000	6.000.000	0
6.000.000		bng.40109497		2024	1.290	6.000.000		77.400	0	6.000.000
5.000.000		bng 40112077		2028	990	5.000.000		49.500	0	5.000.000
5.000.000		bng 40112076		2023	290	5.000.000		14.499	0	5.000.000
5.000.000		bng 40113179		2026	-150	5.000.000		-13.110	0	5.000.000
5.000.000		bng 40113180		2029	90	5.000.000		7.866	0	5.000.000
38.000.000	Totaal					38.000.000	0	424.156	6.000.000	32.000.000
70.131.737	ALGEHEEL TOTAAL					60.738.059	0	1.509.307	6.776.479	53.961.581

Lokale heffingen

Inleiding

Deze paragraaf heeft betrekking op de gemeentelijke belastingen, rechten en het kwijtscheldingsbeleid. Het besluit begroting en verantwoording (BBV) stelt eisen aan de verslaggeving rond de lokale heffingen. Hetgeen is opgenomen in de paragraaf lokale heffingen in de begroting 2020 moet worden verantwoord. In het BBV is opgenomen dat wordt ingegaan op:

- de inkomsten uit de lokale heffingen;
- het beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, waarin inzichtelijk wordt gemaakt hoe bij de berekening van tarieven van heffingen, die hoogstens kostendekkend mogen zijn, wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de ter zake geraamde lasten niet overschrijden, wat de beleidsuitgangspunten zijn die ten grondslag liggen aan deze berekeningen en hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling worden gehanteerd;
- een aanduiding van de lokale lastendruk;
- een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

Met de informatie in deze paragraaf wordt voldaan aan de eisen in het BBV.

Inkomsten

Omschrijving	Inkomsten 2020	Inkomsten 2019
OZB woningen	4.414.684	4.228.408
OZB niet-woningen (eigenaren en gebruiker)	1.370.321	1.283.190
Afvalstoffenheffing (vastrecht en diftar)	2.530.603	2.214.437
Rioolheffing	2.744.066	2.747.877
Forensenbelasting	66.842	61.456
Toeristenbelasting	403.793	426.019
Begraafrechten (lijkbezorgingsrechten)	469.514	385.981
Leges omgevingsvergunningen e.a.	1.430.053	1.404.964

Beleidsuitgangspunten

In het collegeakkoord "Samen, open en duurzaam" zijn de hoofdlijnen van het beleid voor 2018 tot 2022 uiteengezet. In het akkoord staat: "Wij zullen terughoudendheid betrachten als het gaat om een stijging van de lokale lastendruk gedurende de komende bestuursperiode. De onroerendezaakbelasting (OZB), de afvalstoffenheffing en de rioolheffing bepalen de lokale lastendruk voor de inwoners van de gemeente. Voor de afvalstoffenheffing en de rioolheffing moeten we kostendekkende tarieven hanteren. Voor wat de onroerende zaakbelasting betreft, gaan we uit van de gebruikelijke trendmatige aanpassing." Dit heeft zich in de begroting 2020 vertaald naar de volgende uitgangspunten:

Omschrijving	Uitgangspunten 2020
OZB tarief woningen	Trendmatige aanpassing van 2%
OZB tarief eigenaar niet-woning	Trendmatige aanpassing van 2%
OZB tarief gebruiker niet-woning	Trendmatige aanpassing van 2%
Toeristenbelasting	Voor 2020 € 1,20, voor 2021 volgen advies Recreatieschap
Forensenbelasting	Trendmatige aanpassing van 2%
Afvalstoffenheffing	Kostendekkend, met eventueel inzet voorziening
Rioolheffing	Kostendekkend, met eventueel inzet voorziening
Begraafrechten (lijkbezorgingsrechten)	Huidige tarieven actualiseren naar 2020, inclusief prijsindexering
Leges	Kostendekkend

Bron: Begroting 2020

Baten en lasten leges en heffingen

Gemeenten moeten sinds 2017 bij hun kostendeekkende heffingen de nieuwe regels van het Besluit begroting en verantwoording provincies (BBV) toepassen. Van belang is dat het gaat om ramingen van de baten en lasten ten tijde van het vaststellen van de belastingverordeningen. Kruissubsidiëring tussen de verschillende belastbare feiten in de belastingverordeningen is mogelijk.

Ons uitgangspunt is dat de tarieven voor de gemeentelijke dienstverlening kostendeekkend zijn. Hier werken we al een aantal jaar naartoe.

Leges

Totale legesverordening	Totale lasten	Leges opbrengsten	Kosten dekking 2020	Kosten dekking 2019
Totalen	1.738.023	1.430.053	82%	74%

Over het totaal van de legesverordening zijn de tarieven 82% kostendeekkend.

Titel 1

TITEL 1 ALGEMENE DIENSTVERLENING				
	Totale lasten	Leges opbrengsten	Kosten dekking 2020	Kosten dekking 2019
Hoofdstuk 1 Burgerlijke stand	63.042	31.527	50%	91%
Hoofdstuk 2 Reisdocumenten	110.643	87.605	79%	58%
Hoofdstuk 3 Rijbewijzen	180.911	149.184	82%	82%
Hoofdstuk 4 Verstrekkingen BRP	15.587	10.455	67%	1%
Hoofdstuk 9 Overige publiekszaken	10.834	8.195	76%	13%
Hoofdstuk 10 Gemeentearchief	548	315	57%	2%
Hoofdstuk 14 Muziek en collectevergunningen	933	308	33%	34%
Hoofdstuk 17 Telecommunicatie	16.465	10.584	64%	25%
Hoofdstuk 18 Verkeer en vervoer	25.148	10.594	42%	91%
Hoofdstuk 19 Diversen	142	136	96%	13%
Totaal Titel 1	424.253	308.903	73%	41%

De mate van kostendekking van titel 1 is 73%.

Titel 2

TITEL 2 DIENSTVERLENING FYSIEKE LEEFOMGEVING				
	Totale lasten	Leges opbrengsten	Kosten dekking 2020	Kosten dekking 2019
Hoofdstuk 2 tm 8 Omgevingsvergunningen e.a.	1.142.293	1.098.080	96%	115%
Wijziging omgevingsvergunning	1.361	1.077	79%	nvt
Hoofdstuk 6 Bestemmingswijzigingen	100.369	6.225	6%	14%
Totaal Titel 2	1.244.023	1.105.382	89%	112%

De mate van kostendekking van titel 2 is 89%

Titel 3

TITEL 3 DIENSTVERLENING EDR				
	Totale lasten	Leges opbrengsten	Kosten dekking 2020	Kosten dekking 2019
Hoofdstuk 1 Horeca	5.246	7.162	137%	16%
Hoofdstuk 2 Organiseren evenementen of markten	42.371	1.736	4%	4%
Hoofdstuk 4 Kinderopvang	13.472	6.033	45%	58%
Hoofdstuk 5 Kansspelen	8.658	837	10%	7%
Totaal Titel 3	69.747	15.768	23%	15%

De mate van kostendekking van titel 3 is 23%.

Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing	Totale lasten	Overhead	BCF BTW	Eind totaal lasten	Overige opbrengsten	Opbrengsten heffing	Kosten dekking 2020	Kosten dekking 2019
Afvalstoffenheffing	3.042.937	375.332	365.307	3.783.575	1.252.972	2.530.603	100%	100%

De afvalstoffenheffing is 100% kostendekkend met een toevoeging aan de voorziening reiniging van € 85.841.

Rioolheffing

Rioolheffing	Totale lasten	Overhead	BCF BTW	Eind totaal lasten	Overige opbrengsten	Opbrengsten heffing	Kosten dekking 2020	Kosten dekking 2019
Rioolheffing	2.296.518	309.368	257.513	2.863.399	119.332	2.744.066	100%	100%

De rioolheffing is 100% kostendekkend met inzet van de voorziening riolering voor een bedrag van € 40.160.

Begraafrechten (lijkbezorgingsrechten)

Begraafrechten	Totale lasten	Overhead	Correctie 28%	Eind totaal lasten	Inzet voorziening	Overige opbrengsten	Opbrengsten heffing	Kosten dekking 2020	Kosten dekking 2019
Begraafrechten	410.204	152.918	157.674	405.448	121.975	1.040	469.514	86%	82%

De begraafrechten zijn voor 86% kostendekkend. Het oppervlakte van de begraafplaatsen bestaat voor 28% uit graven voor onbepaalde tijd. Voor het onderhoud van deze graven ontvangen wij alleen bij het overschrijven van het graf een onderhoudsbijdrage. In de op notitie "Begraven in Tynaarlo" is daarom voorgesteld 28% van de lasten te corrigeren.

Lokale lastendruk 2020 afgezet tegen andere gemeenten in Drenthe o.b.v. een woning met gemiddelde WOZ-waarde

Gemeente	Gemiddelde WOZ Waarde 2020 €	OZB tarief	Bedrag OZB €	Afval (meerpersoons-huishouden) €	Riool (meerpersoons-huishouden) €	Totaal 2020 €	Totaal 2019 €
Meppel	213.000	0,1270%	271	202	174	647	610
Tynaarlo	288.000	0,1069%	308	177	166	651	628
Westerveld	278.000	0,1020%	284	190	209	683	644
Aa en Hunze	261.000	0,1191%	311	216	168	695	670
Assen	195.000	0,1765%	344	223	147	714	682
Midden-Drenthe	225.000	0,1102%	248	237	239	724	709
Noordenveld	251.000	0,1076%	270	202	256	728	720
Hoogeveen	188.000	0,1641%	309	287	147	743	669
De Wolden	279.000	0,1096%	306	233	230	769	734
Emmen	173.000	0,1854%	321	302	172	795	771
Coevorden	210.000	0,1797%	377	288	197	862	858
Borger-Odoorn	204.000	0,2133%	435	215	229	879	831

Kwijtschelding van belastingen, heffingen en rechten

Inwoners met een inkomen op bijstandsniveau komen in aanmerking voor kwijtschelding van lokale heffingen. Van rechten (leges) wordt in principe geen kwijtschelding verleend. Burgemeester en wethouders kunnen een hardheidsclausule toepassen voor het bieden van maatwerk.

In 2020 is in totaal voor € 113.357 aan lokale heffingen kwijtgescholden.

Verbonden partijen

De gemeente Tynaarlo participeert in diverse verbonden partijen voor het realiseren van haar maatschappelijke opgaven en ambities. In een verbonden partij heeft de gemeente zowel een bestuurlijk als een financieel belang.

Het *bestuurlijk belang* gaat over de mate van zeggenschap van de gemeente in de organisatie, door vertegenwoordiging in het bestuur of door stemrecht in de aandeelhouders- of ledenvergadering. Het *financiële belang* is het bedrag dat de gemeente beschikbaar heeft gesteld en waarover risico wordt gelopen.

In de *nota verbonden partijen (2013)* is opgenomen wat de visie op en de beleidsvoornemens omtrent de verbonden partijen zijn.

Deelnemingen

Gemeenschappelijke regelingen

Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Drenthe, Eems-Dollard Regio, Meerschop Paterswolde, Publiek Vervoer, Recreatieschap Drenthe, Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe, Veiligheidsregio Drenthe (Zorg- en Veiligheidshuis Drenthe) en Werkplein Drentsche Aa.

Vennootschappen en coöperaties

Groningen Airport Eelde, NV Holding Enexis, Waterleidingmaatschappij Drenthe en Bank Nederlandse Gemeenten.

Verenigingen en stichtingen

Vereniging Drentse Gemeenten, Vereniging Nederlandse Gemeenten en Vereniging van gemeenten aandeelhouders Essent Noord-Nederland (VEGANN).

Overige verbonden partijen

Vrijwillig samenwerkingsverband Regio Groningen-Assen.

Gerelateerde partijen

Stichting Zwembaden Tynaarlo, Stichting Trias, Stichting Biblionet en Stichting Baasis.

Financieel totaaloverzicht

In onderstaande tabel hebben wij opgenomen wat wij in het boekjaar 2020 in totaal hebben bijgedragen of hebben ontvangen van de diverse verbonden partijen. Een uitwerking per verbonden partij is opgenomen in de verzameltabellen na het financiële overzicht.

Verbonden partij	Belang Tynaarlo op totale begroting	Bijdrage/ontvangst 2020	Bijdrage/ontvangst 2019
Gemeenschappelijke regelingen			
Gemeentelijke Gezondheidsdienst Drenthe (GGD), exclusief Veilig Thuis Drenthe	7 %	- 703.086	- 692.660
Veilig Thuis Drenthe (onderdeel GGD)	Zie GGD	- 323.756	- 230.316
Eems Dollard Regio (EDR)	1,31 %	- 4.596	- 4.595
Meerschop Paterswolde	14,5 %	- 104.400	- 102.950
Publiek Vervoer	2,31 %	- 20.044	- 31.687
Recreatieschap Drenthe	6,25 %	- 69.904	- 66.059
Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe (RUD)	3,3 %	- 465.027	- 469.780
Veiligheidsregio Drenthe (VRD)	6 %	- 1.483.204	- 1.437.653
Werkplein Drensche Aa (WPDA)	14,5 %	2.231.000	- 2.508.000
Totaal Gemeenschappelijke regelingen		5.405.017	- 5.543.691
Vennootschappen en coöperaties			
NV Groningen Airport Eelde	4 %	- 120.000	- 160.000
NV Holding Enexis	0,19 %	215.468	197.855
NV Waterleiding Maatschappij Drenthe	2,31 %	0	0
Bank Nederlandse Gemeenten NV	0,08 %	54.919	123.243
Totaal vennootschappen en coöperaties		150.387	161.098
Stichtingen en verenigingen			
Vereniging van Drentse gemeenten (VDG)	7,5 %	- 16.119	- 21.677
Vereniging van Nederlandse gemeenten (VNG)	0,08 %	- 50.251	- 49.764
Vereniging van gemeenten aandeelhouders Essent Noord-Nederland (VEGANN)	n.v.t.	- 738	0
Totaal stichtingen en verenigingen		- 67.108	- 71.441
Overige verbonden partijen			
Regio Groningen-Assen	4,5 %	- 300.003	- 300.003
Totaal overige verbonden partijen		- 300.003	- 300.003
Totale bijdrage		n.n.b.	- 5.754.037

Overzicht Gemeenschappelijke regelingen

Gemeentelijke Gezondheidsdienst Drenthe, GR					
Ontvangst (+) Bijdrage (-)	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat boekjaar
	1-jan	31-dec	1-jan	31-dec	
€ - 703.086 (GGD) € - 323.756 (VTD)	€ 2.650.000	n.n.b.	€ 2.380.000	n.n.b.	n.n.b.
Doel	Bewaken, beschermen en bevorderen van de gezondheid van de inwoners van Drenthe.				
Bestuurlijk belang	Collegeregeling met afvaardiging van de wethouders van de Drentse gemeenten.				
Financieel belang	Het belang van Tynaarlo in de GGD bedraagt ca. 7%.				
Ontwikkelingen/risico	Met de Drentse gemeenten wordt ingezet op het project 'Aan de slag met preventie'. Het vaccinatieprogramma wordt uitgebreid en het belang van vaccineren is een punt van aandacht. De GGD werkt tegen kostprijs voor de gemeenten, met de afspraak dat wanneer de gemeenten het product substantieel wensen terug te brengen er aanvullende afspraken worden gemaakt over de dan optredende frictiekosten.				
Veranderingen in het belang	Nee				
Basis van de cijfers	-				

Eems Dollard Regio, GR					
Ontvangst (+) Bijdrage (-)	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat boekjaar
	1-jan	31-dec	1-jan	31-dec	
€ - 4.596	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.
Doel	Bevordering van de samenwerking tussen Duitsland en Nederland op economisch gebied.				
Bestuurlijk belang	Samenwerkingsverband van gemeenten in Nederland en Duitsland, WGR-regio's en Kamers van Koophandel.				
Financieel belang	Het belang van Tynaarlo bedraagt 1,31%.				
Ontwikkelingen/risico	Volgens paragraaf 15 lid 3 Gemeenschappelijke Regeling EDR zijn de deelnemers aan de EDR verplicht om naar rato hun deelnemersbijdrage bij liquidatie als extra bijdrage te verstrekken.				
Veranderingen in het belang	De deelname aan de Eems Dollard Regio is per 2019 opgezegd. Vanwege de opzegtermijn zal de deelname per 31 december 2022 beëindigd zijn.				
Basis van de cijfers	-				

Meerschap Paterswolde, GR					
Ontvangst (+) Bijdrage (-)	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat boekjaar
	1-jan	31-dec	1-jan	31-dec	
€ - 104.400	€ 684.000	n.n.b.	€ 1.584.000	n.n.b.	n.n.b.
Doel	Behartigen van gemeenschappelijke belangen op het gebied van openlucht recreatie.				
Bestuurlijk belang	Gecombineerde regeling met afvaardiging vanuit de raden en de colleges van de gemeenten Groningen en Tynaarlo.				
Financieel belang	Tynaarlo draagt voor 14,5% bij aan de begroting.				
Ontwikkelingen/risico	Groot onderhoud van de molen, de vuurtoren en kunstwerken.				
Veranderingen in het belang	Nee				
Basis van de cijfers	-				

Publiek Vervoer, GR					
Ontvangst (+) Bijdrage (-)	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat boekjaar
	1-jan	31-dec	1-jan	31-dec	
€ - 20.044	€ 5.000	n.n.b.	€ 332.000	n.n.b.	n.n.b.
Doel	Vervoer van inwoners met een beperking in Groningen en Drenthe.				
Bestuurlijk belang	Samenwerkingsorganisatie van de gemeenten in de provincies Drenthe en Groningen en het dagelijks bestuur van het OV-bureau Groningen-Drenthe.				
Financieel belang	Tynaarlo draagt voor 2,31 % bij aan de begroting.				
Ontwikkelingen/risico	Publiek vervoer brengt de 'basis op orde'. De afhandeling van klachten, facturering en het leerlingenvervoer worden geoptimaliseerd.				
Veranderingen in het belang	Nee				
Basis van de cijfers	-				

Recreatieschap Drenthe, GR					
Ontvangst (+) Bijdrage (-)	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat boekjaar
	1-jan	31-dec	1-jan	31-dec	
€ - 69.904	€ 696.641	n.n.b.	€ 704.768	n.n.b.	n.n.b.
Doel	Behartigen van gemeenschappelijke belangen op het gebied van recreatie en toerisme.				
Bestuurlijk belang	Gecombineerde regeling met afvaardiging van raden en colleges van de Drentse gemeenten en Ooststellingwerf.				
Financieel belang	Tynaarlo draagt voor 6,25 % bij aan de begroting.				
Ontwikkelingen/risico	Geen				
Veranderingen in het belang	Nee				
Basis van de cijfers	-				

Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe, GR					
Ontvangst (+) Bijdrage (-)	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat boekjaar
	1-jan	31-dec	1-jan	31-dec	
€ - 465.027	€ 173.355	n.n.b.	€ 5.711.411	n.n.b.	n.n.b.
Doel	Provinciale samenwerking (gemeente en provincie) ter behartigen van de belangen op het gebied van milieuvoorschriften.				
Bestuurlijk belang	College- Statenregeling met afvaardiging van wethouders uit de Drentse gemeenten en de gedeputeerde van de provincie Drenthe.				
Financieel belang	Tynaarlo draagt voor 3,3% bij aan de begroting.				
Ontwikkelingen/risico	Ten behoeve van het ontwikkelprogramma heeft de RUD haar reserves aangesproken. Dit heeft tot gevolg dat het eigen vermogen onder druk is komen te staan en dat tegenvallers nog maar zeer beperkt zelfstandig opgevangen kunnen worden.				
Veranderingen in het belang	Nee				
Basis van de cijfers	-				

Veiligheidsregio Drenthe, GR					
Ontvangst (+) Bijdrage (-)	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat boekjaar
	1-jan	31-dec	1-jan	31-dec	
€ - 1.483.205	€ 2.305.089	n.n.b.	€ 23.386.770	n.n.b.	n.n.b.
Doel	Uitvoeren van brandweezorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening.				
Bestuurlijk belang	Collegeregeling met afvaardiging van de burgemeesters van de twaalf Drentse gemeenten.				
Financieel belang	Tynaarlo draagt voor 6% bij aan de begroting.				
Ontwikkelingen/risico	Het verbeteren van de samenwerking aan crisisbeheersing en de brandweezorg zijn de grootste ontwikkelingen.				
Veranderingen in het belang	Nee				
Basis van de cijfers	-				

GR Werkplein Drentsche Aa					
Ontvangst (+) Bijdrage (-)	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat boekjaar
	1-jan	31-dec	1-jan	31-dec	
n.n.b.	€ 133.000	n.n.b.	€ 13.368.000	n.n.b.	n.n.b.
Doel	Uitvoeren van taken op het gebied van Werk en Inkomen, waaronder de Wet sociale werkvoorziening.				
Bestuurlijk belang	Collegeregeling met afvaardiging van de wethouders van de gemeenten Assen, Aa en Hunze en Tynaarlo.				
Financieel belang	Het belang van de gemeente Tynaarlo in WPDA is ca 15 % van de totale begroting, die van Assen ca 72 % en Aa en Hunze ca 13 %.				
Ontwikkelingen/risico	Maatregelenpakket Sociaal Domein en financiële situatie mededeelnemer(s).				
Veranderingen in het belang	Nee				
Basis van de cijfers	-				

Overzicht Vennootschappen en coöperaties

NV Groningen Airport Eelde					
Ontvangst (+) Bijdrage (-)	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat boekjaar
	1-jan	31-dec	1-jan	31-dec	
€ - 120.000	€ 12.708.847	€ 12.097.000	€ 4.822.119	€ 4.505.000	€ - 258.000
Doel	Uitoefening van een luchtvaartbedrijf.				
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder				
Financieel belang	De gemeente Tynaarlo bezit 4% van het aandelenkapitaal.				
Ontwikkelingen/risico	De landelijke ontwikkelingen, zoals de Luchtvaartnota, het al dan niet openen van de luchthaven Lelystad en de één-systeem gedachte in de binnenlandse luchtvaart hebben gevolgen voor GAE. Wat deze gevolgen zijn is op dit moment nog niet duidelijk. Het onderhouden van lijndiensten vanaf de luchthaven staat, mogelijk mede hierdoor, onder druk.				
Veranderingen in het belang	Nee				
Basis van de cijfers	Jaarverslag 2019 Groningen Airport Eelde.				

NV Holding Enexis					
Ontvangst (+) Bijdrage (-)	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat boekjaar
	1-jan	31-dec	1-jan	31-dec	
€ 215.468	€ 4.112.000.000	€ 4.116.000.000	€ 4.146.000.000	€ 4.635.000.000	€ 108.000.000
Doel	Netbeheerder voor gas- en elektriciteit.				
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder				
Financieel belang	0,19% van het aandelenkapitaal (285.485 aandelen).				
Ontwikkelingen/risico	In 2020 realiseerde Enexis Netbeheer een werkpakket van € 882 miljoen (2019: € 804 miljoen). Gezien de enorme toename in zonne- en windprojecten zal dit bedrag in de toekomst alleen maar groter worden. Door het hoge tempo van de energietransitie neemt de druk op ons netwerk dermate snel toe, dat extra investeringen alléén niet genoeg zijn. Om de energietransitie tijdig en betaalbaar te realiseren, is het noodzakelijk om het netwerk efficiënter te gebruiken.				
Veranderingen in het belang	Nee				
Basis van de cijfers	Jaarverslag 2020 Enexis.				

NV Waterleidingmaatschappij Drenthe					
Ontvangst (+) Bijdrage (-)	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat boekjaar
	1-jan	31-dec	1-jan	31-dec	
€ 0	€ 34.225.000	€ 38.733.000	€ 130.283.000	€ 131.84.000	€ 2.987.000
Doel	Drinkwatervoorziening voor de inwoners van Drenthe.				
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder. 45 stemmen van de 1946 in totaal. Dus 2,31%.				
Financieel belang	De gemeente Tynaarlo bezit 45 (2,31%) van de in totaal 1946 aandelen. De aandelen hebben een nominale waarde van €2.250.				
Ontwikkelingen/risico	Afgelopen jaren druk bezig geweest met afstoten van niet-drinkwateractiviteiten. Dit is nu bijna in zijn geheel afgerond.				
Veranderingen in het belang	Nee				
Basis van de cijfers	Jaarverslag 2019 WMD.				

Bank Nederlandse Gemeenten NV					
Ontvangst (+) Bijdrage (-)	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat boekjaar
	1-jan	31-dec	1-jan	31-dec	
€ 54.919	€ 4.887.000.000	n.n.b.	€144.802.000.000	nn.b.	n.n.b.
Doel	Met gespecialiseerde dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen.				
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder. De gemeente Tynaarlo bezit 43.243 aandelen (0,08%). Elk aandeel heeft een nominale waarde van € 2,50 per aandeel.				
Financieel belang	De gemeente Tynaarlo ontvangt dividend naar rato van het aantal aandelen.				
Ontwikkelingen/risico	Door grote vraag van (langlopende) leningen van decentrale overheden verwacht de BNG de jaardoelstelling t.a.v. verstrekte leningen te overtreffen.				
Veranderingen in het belang	Nee				
Basis van de cijfers	-				

Overzicht stichtingen en verenigingen

Vereniging Drentse Gemeenten (VDG)					
Ontvangst (+) Bijdrage (-)	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat boekjaar
	1-jan	31-dec	1-jan	31-dec	
€ - 16.119	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.
Doel	De Vereniging van Drentse gemeenten (VDG) is een provinciale afdeling van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en is een belangrijk en gewaardeerd platform met vier functies: kennis en expertise, netwerken en ontmoeten, afstemmen en samenwerken, en interne en externe verbindingen realiseren.				
Bestuurlijk belang	De burgemeesters van de Drentse gemeenten zijn lid van het algemeen bestuur.				
Financieel belang	7,5%				
Ontwikkelingen/risico	Geen				
Veranderingen in het belang	Nee				
Basis van de cijfers	-				

Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)					
Ontvangst (+) Bijdrage (-)	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat boekjaar
	1-jan	31-dec	1-jan	31-dec	
€ - 50.251	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.
Doel	De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) is de organisatie die alle gemeenten in Nederland en de overzeese gebieden verbindt. De vereniging heeft als doel om de lokale overheid te versterken, zodat gemeenten hun inwoners optimaal kunnen bedienen.				
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft stemrecht in de ledenvergaderingen van de VNG.				
Financieel belang	0,08%				
Ontwikkelingen/risico	Geen				
Veranderingen in het belang	Nee				
Basis van de cijfers	-				

Vereniging van gemeenten aandeelhouders Essent Noord-Nederland (VEGANN)					
Ontvangst (+) Bijdrage (-)	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat boekjaar
	1-jan	31-dec	1-jan	31-dec	
€ - 738	€ 28.563	n.n.b.	€ 0	n.n.b.	n.n.b.
Doel	Vertegenwoordigen van de belangen van de (kleine) aandeelhouders van Essent.				
Bestuurlijk belang	Een collegelid vertegenwoordigt de gemeente in de algemene ledenvergadering.				
Financieel belang	Het financieel belang in de vereniging is minimaal.				
Ontwikkelingen/risico	Geen				
Veranderingen in het belang	Nee				
Basis van de cijfers	-				

Overzicht overige verbonden partijen

Convenant Regio Groningen-Assen					
Ontvangst (+) Bijdrage (-)	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat boekjaar
	1-jan	31-dec	1-jan	31-dec	
€ -300.003	€ 8.817.550	n.n.b.	€ 1.698.647	n.n.b.	n.n.b.
Doel	Deelnemers onderschrijven de inzet op integrale ontwikkeling en versterking van de regio via inzet op de pijlers: Economie, Mobiliteit en Wonen.				
Bestuurlijk belang	Stuurgroep met bestuurlijke vertegenwoordiging vanuit de provincies en deelnemende gemeenten.				
Financieel belang	Tynaarlo draagt voor 4,5% bij aan de begroting in 2020 € 300.003.				
Ontwikkelingen/risico	Geen				
Veranderingen in het belang	Nee				
Basis van de cijfers	-				

Grondbeleid

Beleidsuitgangspunten

De Nota Grondbeleid vormt tezamen met de wettelijke voorschriften vooral opgenomen in het BBV en de Wro het kader voor deze paragraaf. In bovenstaande nota en regelgeving zijn o.a. beleidsregels opgenomen met betrekking tot risicomanagement, waarderingsgrondslagen, resultaatbepaling, het instellen dan wel liquideren van complexen, de wijze van verkopen, de bepaling van verkoopprijzen en de planning en control cyclus. De paragraaf grondbeleid vormt een vast onderdeel van de begroting en verantwoordingscyclus van de gemeente. In deze paragraaf wordt ingegaan op de wijze waarop de gemeente invulling geeft aan haar grondbeleid.

Ontwikkelingen Woningmarkt en Bedrijfshuisvesting

Ondanks de maatregelen als gevolg van de pandemie is en blijft de Nederlandse woningmarkt volop in beweging.

Bestaande koopwoningen waren landelijk ruim 9% duurder dan een jaar eerder. Dat is de grootste prijsstijging in bijna twee jaar. (Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek, Kadaster). Groningen gaat aan kop met gemiddeld 10,8%.

De prijsstijging was met gemiddeld 8,8% voor tussenwoningen het grootst. Ook de prijzen van nieuwbouwwoningen waren in het tweede kwartaal gemiddeld 4% hoger ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder. Het aantal verkochte nieuwbouwwoningen steeg ook met 24,5% ten opzichte van een jaar eerder.

Hoewel de hypotheekrente nog altijd laag is staat de betaalbaarheid van woningen onder druk. Enerzijds door de inmiddels hoge woningprijzen, anderzijds doordat de financierbaarheid lastiger wordt. Er is, mede door de stagnatie in de voortgang van bouwprojecten als gevolg van de PFAS- en stikstofproblematiek, sprake van een aanhoudend gunstige marktliquiditeit. Zeker in de regio rond Groningen stad en de kop van Drenthe.

De verwachting van de Rabobank is dat de vraag naar koopwoningen door de coronacrisis op termijn zal afnemen. Door de tweede golf zijn we weer somberder geworden over de economische vooruitzichten. Ook zijn er al voorzichtige signalen van verandering op de woningmarkt in grotere steden. Prijsdalingen voor nieuwe huurders in de vrije huursector. Daarnaast is de werkloosheid eveneens gestegen, van 3% begin dit jaar naar 4,4% in september, maar is in historisch perspectief nog laag.

Tynaarlo biedt een kwalitatief goede en gewilde leefomgeving. Binnen Tynaarlo zien wij een grote vraag naar woningbouw kavels. In de bestaande woningmarkt is sprake van een grotere vraag dan dat er aan aanbod is. Nieuwbouw vult dit gat voor een deel. Particuliere kaveluitgifte wordt in vrijwel alle gevallen overschreven en projectmatige woningbouw kavels vinden gretig aftrek. De interne en externe makelaars van de gemeente verwachten dat deze situatie zich voor Tynaarlo ook in 2021 zal voortzetten. Dit geldt zowel voor de grotere uitleggebieden aan de rand van de kerndorpen als voor de diverse inbreidingslocaties daarbinnen.

Voor de bedrijventereinen merken we mogelijke gevolgen van corona. Ondernemers zijn voorzichtig en stellen activiteiten en investeringen uit. De ontwikkeling van bedrijventerreinen zijn in hoge mate afhankelijk van de economische ontwikkelingen in Nederland en in de regio Groningen in het bijzonder. Deze voorzichtigheid heeft met name gevolgen voor de planning van de inkomsten.

Met de vaststelling van de het bestemmingsplan Vries Zuid, de centrumvisie Zuidlaren (m.n. de achterzijde PBH-terrein inzetten voor woningbouw) en de vrijkomende AB-locaties in Eelde-Paterswolde wordt de komende jaren op de vraag ingespeeld. Er bestaat een vraag naar lokale / regionale bedrijventerrellen. Op bedrijventerrein Vriezerbrug is hiervoor nog één (zicht)kavel beschikbaar. Daarnaast hebben wij kavels op het (boven)regionale bedrijventerrein Businesspark Ter Borch.

Samenvatting Grondbedrijf 2020 op hoofdlijnen

Met uitzondering van Vries Zuid zijn alle grondexploitaties geactualiseerd op basis van recente inzichten en doorgerekend naar de stand per 1-1-2021. De grondexploitatie van Vries Zuid is eind 2020 vastgesteld. Om deze reden is deze grondexploitatie alleen aangepast aan het geldende rentepercentage en boekwaarde per eind 2020. Verder is voor de bepaling van de winstnemingen uit de verschillende grondexploitaties de percentage of completion methode (PoC) gevolgd. Bij de bepaling van de tussentijdse winst dient rekening te worden gehouden met de risico's die specifiek samenhangen met de nog te realiseren kosten en opbrengsten van de individuele grondexploitaties (projectgebonden risico's). De te nemen winst mag niet worden gecorrigeerd met risico's ten aanzien van (macro) economische ontwikkelingen. Elk jaar wordt ook de eerder opgestelde risicoanalyse op basis van de RISMAN-methode per project geactualiseerd.

Winstnemingen hebben tot gevolg dat de boekwaarde hoger wordt. Hierdoor worden ook de financieringslasten hoger. Vanzelfsprekend worden hiermee ook de toekomstige winstnemingen lager. Voor de overige niet projectgebonden risico's (macro-economische risico's) vindt een risicoanalyse plaats op de geconsolideerde grondexploitaties. Deze risico's worden binnen het weerstandsvermogen afgedekt.

In de volgende alinea's wordt een samenvatting op hoofdlijnen weergegeven van de belangrijkste onderdelen van het grondbedrijf, de per 1 januari 2021 geactualiseerde grondexploitaties en de initiatieven.

Prognose kaveluitgifte en –verkoop

Onderstaand wordt ingegaan op de prognose weergegeven van de kavelverkoop in de onderscheiden grondexploitaties, aangevuld met de daadwerkelijke realisatie over 2020.

Woningbouwlocaties

Binnen de vijf woningbouw grondexploitaties zijn in 2020 41 verkochte kavels bij de notaris gepasseerd. Dit is over de hele linie iets meer dan de prognose van vorig jaar.

Daarnaast zijn per 31-12-2020 nog 2 kavels verkocht maar nog niet gepasseerd en reeds 16 kavels in optie genomen. We kunnen vaststellen dat de woningbouw ontwikkelingen in Ter Borch en Groote Veen onverminderd goed in de markt liggen. De verwachting is dat alle kavels van Groote Veen in het jaar 2022 zijn verkocht.

PROJECT	prognose grex	Verkocht		opties per 31-12-2020	prognose kavelverkoop					totaal vanaf 2021
		gepasseerd	niet gepasseerd		2021	2022	2023	2024	>2025	
	2020	2020	2020	2020	2021	2022	2023	2024	>2025	2021
Zuidoevers Zuidlaardermeer	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Donderen	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Ter Borch	23	33	2	11	26	36	34	34	60	190
Groote Veen	9	6	0	5	4	1	0	0	0	5
Vries Zuid	0	0	0	0	0	12	17	14	32	75
Totaal kavels (excl. bedrijventerreinen)	34	41	2	16	30	49	51	48	92	270

Bedrijventerreinen

De notariële akte van de reeds in 2019 verkochte kavel op bedrijventerrein Vriezerbrug is in het jaar 2020 gepasseerd. Alleen de zichtlocatie van circa 1 hectare resteert nog. We merken dat, mogelijk mede vanwege corona, ondernemers terughoudend zijn met het doen van grote investeringen. Daarom is het lastig te voorspellen wanneer deze resterende kavel wordt verkocht. Voorzichtigheidshalve houden we er in de grondexploitatie rekening mee dat verkoop van de laatste kavel tot aan 2023 kan duren. Dit rekenkundig uitgangspunt is ongewijzigd ten opzichte van vorig jaar.

Businesspark ter Borch is volop in ontwikkeling en het plan krijgt langzamerhand zijn definitieve vorm. Ook voor het Businesspark geldt dat ondernemers enigszins terughoudend zijn en over het algemeen grote investeringen zoveel mogelijk uitstellen. Rekenkundig gaan we ervan uit dat de grond in de periode tot aan 2029 geleidelijk wordt verkocht. Dit uitgangspunt is verlengd met twee jaar ten opzichte van de grondexploitatie van voorgaand jaar.

Er is wel belangstelling is voor het Businesspark maar zoals gezegd blijven ondernemers tijdens de pandemie voorzichtig. Er is 21.500 m2 verkocht maar nog niet gepasseerd. Dit is uitgesteld en er wordt rente betaald over deze gronden. Zie onderstaande tabel.

PROJECT	prognose grex	Verkocht		opties per 31-12-2020	prognose kaververkoop					totaal vanaf 2021
		gepasseerd	niet gepasseerd		2021	2022	2023	2024	>2025	
	2020	2020	2020	2020	2021	2022	2023	2024	>2025	2021
Bedrijventerr.Vriezerbrug in m ²	8.423	5.754	0	0	3.558	3.558	3.558	0	0	10.674
Business Park Ter Borch in m ²	8.757	0	21.500	0	754	12.529	13.743	14.956	57.724	99.706
Totaal aantal m2	17.180	5.754	21.500	0	4.312	16.087	17.301	14.956	57.724	110.380

Boekwaardeverloop

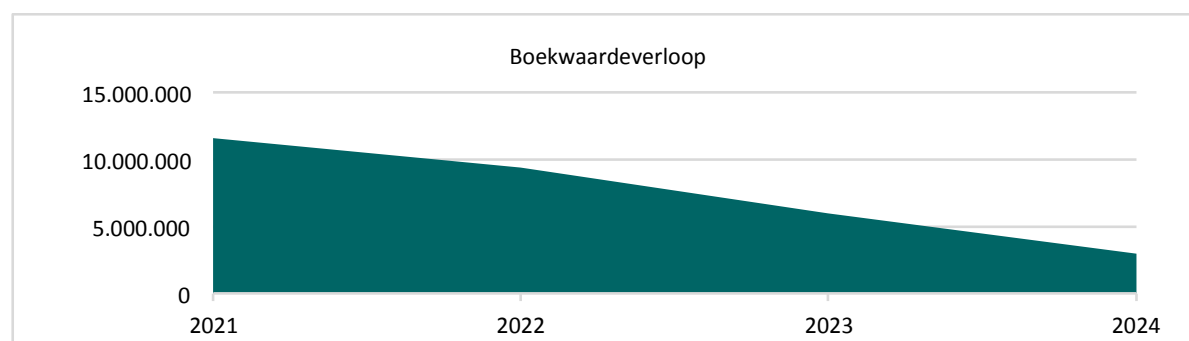
Met betrekking tot de boekwaarde worden twee categorieën onderscheiden. Ten eerste de projecten in exploitatie (de grondexploitaties) en ten tweede de overige materiele vaste activa (voorheen de niet in exploitatie genomen gronden).

Onderstaande tabel laat de boekwaarden per 1-1-2021 zien en geeft het verwachte boekwaardeverloop weer vanaf 2021 voor de eerstkomende jaren.

	Boekwaarde per 1 januari 2021	Verwachte boekwaarde per 1 januari 2022	Verwachte boekwaarde per 1 januari 2023	Verwachte boekwaarde per 1 januari 2024
Projecten in exploitatie	11.618.432	9.344.628	6.015.353	3.038.145
Overige materiele vaste activa	8.310.690	8.279.810	8.252.017	8.227.004
Totaal	19.929.122	17.624.438	14.267.370	11.265.149

Projecten in exploitatie

Het boekwaardeverloop van de projecten in exploitatie zijn gebaseerd op de geactualiseerde grondexploitaties per 1 januari 2021. Hierbij is rekening gehouden met winstnemingen tot en met het jaar 2020. Wanneer de komende jaren opnieuw winst wordt genomen wordt de boekwaarde weer hoger. Verderop in deze paragraaf wordt nog een nadere toelichting gegeven op de ontwikkelingen in deze categorie. Het verwachte meerjarig perspectief van de totale boekwaarde van de grondexploitaties laat een dalende lijn zien. Zie onderstaande grafiek. Zoals gezegd zal deze lijn in werkelijkheid minder dalend zijn vanwege de tussentijdse winstnemingen.

De totale boekwaarde van de grondexploitaties is gedaald door de voorspoedige verkopen met name in Ter Borch en Groote Veen en zal naar verwachting de komende jaren verder dalen. Hierdoor dalen de financieringslasten. Dit voordeel wordt deels weer tenietgedaan door de hogere boekwaarden als gevolg van tussentijdse winstnemingen, die niet in deze tabellen en grafieken zijn verwerkt. De daling in de eerstvolgende jaren zal iets minder snel verlopen door investeringen in Vries Zuid en Business Park Ter Borch.

Onderstaande tabel laat het verwachte verloop van de boekwaarden van de grondexploitaties zien.

Project	Boekwaarde per 1 januari 2021	Verwachte boekwaarde per 1 januari 2022	Verwachte boekwaarde per 1 januari 2023	Verwachte boekwaarde per 1 januari 2024
Projecten in exploitatie				
Donderen	-18.833	-28.224		
Ter Borch	6.622.022	3.236.901	785.227	-1.283.118
Zuidoevers Zuidlaardermeer	-345.471	-233.022		
Vriezerbrug bedrijventerrein	892.556	550.182	239.218	-76.689
Business Park Ter Borch	3.585.522	4.537.133	3.492.934	2.754.589
Groote Veen	-364.825	-565.000	-477.484	
Vries Zuid	1.247.461	1.846.658	1.975.458	1.643.363
Totaal	11.618.432	9.344.628	6.015.353	3.038.145

Overige gronden

Het boekwaardeverloop voor de komende jaren van de projecten genoemd onder "overige materiele vaste activa", voorheen "niet in exploitatie genomen gronden" vertoont een stabiel beeld. De gronden in de categorie "overige materiele vaste activa" zijn allemaal afgewaardeerd. Omdat hieraan geen rente en andere kosten meer (mogen) worden toegevoegd, blijven de boekwaarden van de meeste gronden de komende jaren ongewijzigd. Zodra gronden worden verkocht daalt de boekwaarde. Dit boekjaar zijn er gronden verkocht vanuit het project verspreide gronden. De afname van de boekwaarde van de verspreide gronden door verkoop van deze gronden is een inschatting.

Doordat de gronden voor het plangebied Vries Zuid eind dit jaar in exploitatie zijn genomen is een deel van de gronden benodigd voor dit plangebied overgeboekt van overige gronden naar de grondexploitatie Vries Zuid (gronden in exploitatie). Hierdoor is de eerdere afwaardering van deze gronden weer vrij komen te vallen. Daarnaast zijn de gronden Asserstraat en de aangekochte gronden van Woonconcept (deels) opgenomen in de grondexploitatie Vries Zuid.

Overige materiele vaste activa	Boekwaarde per 1 januari 2021	Verwachte boekwaarde per 1 januari 2022	Verwachte boekwaarde per 1 januari 2023	Verwachte boekwaarde per 1 januari 2024
Verspreide Gronden	308.808	277.927	250.134	225.121
Vriezerbrug Zuid	1.952.459	1.952.459	1.952.459	1.952.459
Loopstukken fase 2	142.789	142.789	142.789	142.789
Tienelswolde	86.800	86.800	86.800	86.800
Prins Bernhardhoeve vm erfpacht gronden	375.048	375.048	375.048	375.048
Goudenregenlaan	38.363	38.363	38.363	38.363
Broekveldt	19.073	19.073	19.073	19.073
Dagmavo Paterswolde	-34.026	-34.026	-34.026	-34.026
Percelen Brongebied	270.066	270.066	270.066	270.066
Gronden De Bronnen	1.166.640	1.166.640	1.166.640	1.166.640
Aankoop gronden Leyten	3.984.671	3.984.671	3.984.671	3.984.671
Totaal	8.310.690	8.279.810	8.252.017	8.227.004

Resultaten grondbedrijf samengevat

Zoals blijkt uit onderstaande tabel is in het jaar 2020 met de projecten en (eerder) afgesloten projecten per saldo een positief resultaat behaald van € 2.209.383. Dit resultaat komt ten gunste van het exploitatieresultaat 2020.

Resultaat projecten

Project	Winst	Verlies
Ter Borch	847.231	
Groote Veen	208.938	
Zuidoevers Zuidlaardermeer	199.695	
Donderen	26.308	
Bedrijventerrein Vriezerbrug	33.104	
Vrijval voorziening afwaardering gronden	770.037	
Businesspark Ter Borch	0	
Zuidlaarderveen (Zwarte Lent)	65.187	
Woningen Oranjepolder	265.257	
OBS Paterswolde Noord		5.327
Vries Zuid		201.047
Totaal	2.415.757	206.374
Positief saldo	2.209.383	

Met uitzondering van Businesspark Ter Borch en Vries Zuid nemen we tussentijds winst uit alle actieve grondexploitaties.

Het project Zuidlaarderveen (Zwarte Lent) is een aantal jaren geleden afgesloten. Het weergegeven bedrag betreft de verkoop van grond onder aftrek van de gemaakte kosten.

Dit jaar is een in eigendom van de gemeente zijnde woning aan de Prins Bernhardlaan (woningen Oranjepolder) verkocht. Het bedrag ad € 265.257 betreft de verkoopprijs minus de gemaakte verkoopkosten.

Zoals gezegd is een deel van de afgewaardeerde gronden welke zijn toegevoegd aan de grondexploitatie Vries Zuid vrijgevallen. Daarnaast heeft er een herwaardering plaatsgevonden van de overige afgewaardeerde gronden waardoor er nog een aanvullend deel van de voorziening is vrijgevallen. In totaal gaat het om een bedrag van € 770.037.

De vastgestelde grondexploitatie Vries Zuid sloot met een verlies van € 219.759. Hiervoor is een voorziening gevormd. Door aanpassing van het rentepercentage per 1 januari 2021 sluit het saldo positief met € 18.712. Dit bedrag kan dan weer vrijvallen zodat er per saldo een voorziening is gevormd van € 201.047.

In exploitatie genomen gronden

Gehanteerde parameters

Per 1 januari 2021 is er in alle actieve grondexploitaties gerekend met onderstaande parameters. In een aantal (delen van) projecten is een uitzondering gemaakt op de toepassing van een inflatie over de opbrengsten. Zo is de inflatie op de opbrengsten niet toegepast op de nog te realiseren opbrengsten van o.a. de projecten bedrijventerrein Vriezerbrug, Groote Veen en ook niet over gronden welke al zijn uitgegeven of waarover reeds afspraken zijn gemaakt met ontwikkelaars c.q. wordt onderhandeld. De gehanteerde parameters zijn beoordeeld en akkoord bevonden door de accountant.

Parameter	was 2020	wordt 2021	
Index kosten:	2,0%	2,0%	
Index baten:	2,0%	2,0%	(niet algemeen toegepast)
Rente kosten:	1,60%	1,38%	
Rente baten:	1,60%	1,38%	

Voorzien resultaat op startwaarde en eindwaarde

Met uitzondering van Vries Zuid sluiten de geactualiseerde grondexploitaties positief. De voorziene resultaten zijn gebaseerd op de geactualiseerde grondexploitaties (exclusief winstnemingen vanaf 2020). Op dit moment en na de winstnemingen tot en met het jaar 2019, voorzien wij een winstvoorraad in de lopende grondexploitaties van circa € 8,20 miljoen op contante waarde en € 9,00 miljoen op eindwaarde. Zie onderstaande tabel.

Project	Contante waarde 1-1-2021 vóór winstneming	Eindwaarde vóór winstneming
Zuidoevers Zuidlaardermeer	233.022	236.238
Bedrijventerr.Vriezerbrug	74.614	77.746
Groote Veen	496.099	509.886
Donderen	28.849	29.247
Businesspark Ter Borch	1.329.576	1.504.125
Ter Borch	6.024.271	6.630.869
Vries Zuid	18.712	20.880
Totaal	8.205.143	9.008.991

Prognose van winstnemingen

Onderstaande tabel laat de winstneming over het jaar 2020 zien en een prognose van de winstnemingen voor de komende jaren. Het totaal aan verwachte winstnemingen vanaf 2020 begeeft zich tussen het hierboven genoemde exploitatieresultaat van € 8,20 miljoen uitgedrukt in contante waarde en € 9,00 miljoen op eindwaarde. Dit is inherent aan de verplichting om tussentijds winst te nemen.

Verwachte winstnemingen per ultimo	Genomen winsten 2017	Genomen winsten 2018	Genomen winsten 2019	2020	2021	2022	>2023
Zuidoevers Zuidlaardermeer	283.695	40.757	107.763	199.695	30.572	0	0
Bedrijventerr.Vriezerbrug	433.791	22.760	76.247	33.104	13.248	14.295	14.086
Groote Veen	1.353.849	432.994	602.289	208.938	207.116	78.227	0
Donderen	191.159	0	0	26.308	2.177		0
Businesspark Ter Borch	0	0	0	0	0		1.468.076
Ter Borch	5.413.764	859.903	3.074.416	847.231	900.881	909.155	3.538.504
Oude Tolweg	267.659	100.000	0	0	0	0	0
Vries Zuid	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	7.943.917	1.456.414	3.860.715	1.315.276	1.153.994	1.001.677	5.020.666

Strategische gronden (MVA) voorheen (NIEGG)

Door de afschaffing van de niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG) zijn alle niet in exploitatie genomen gronden zonder (verdere) afwaardering overgeheveld naar strategische gronden (MVA) tegen de boekwaarde per 1 januari 2016. Dit betreft alle gronden waarvoor geen grondexploitatie is opgesteld. Het toerekenen van rente en andere kosten aan deze gronden is niet langer toegestaan.

Centrumontwikkeling Zuidlaren

Eventuele voorbereidingskosten en of aanloopkosten voor nieuwe ontwikkelingen mogen nog wel worden geactiveerd onder de immateriële vaste activa. Dit gebeurt voor de gemaakte en nog te maken kosten voor de Centrumontwikkeling Zuidlaren. Tot 1 januari 2021 betreft dit een totaalbedrag van € 895.445.

Immateriële vaste activa	Boekwaarde per 1 januari 2020	Mutatie 2020	Boekwaarde per 1 januari 2021
Prins Bernhardhoeve en Centrumvisie Zuidlaren	686.565	208.880	895.445
Totaal	686.565	208.880	895.445

Waardering gronden

De waarderingsgrondslag voor strategische gronden is de verkrijgingsprijs of duurzaam lagere (markt)waarde. Alle strategische gronden zijn op deze wijze gewaardeerd.

In onderstaande tabel worden de boekwaarden per m² weergegeven van de strategische gronden (MVA). Voor de Prins Bernhardhoeve geldt dat de gemaakte kosten zijn/worden geactiveerd onder immateriële vaste activa.

Project	Boekwaarde per m2
Verspreide Gronden	1,74
Vriezerbrug Zuid	4,25
Loopstukken fase 2	2,60
Gronden De Bronnen	3,75
Tienelswolde	2,60
Prins Bernhardhoeve vm erfpachtgronden	22,73
Aankoop gronden Leyten	22,63
Broekveldt	2,60
Percelen Brongebied	2,30

Initiatieven

Het faciliteren en begeleiden van bouwplaninitiatieven (ontwikkelplanologie) betreft een wettelijke taak op basis van de Wro. Een initiatiefnemer heeft een plan of idee voor (en de beschikking over) een locatie waarop hij/zij het voornemen heeft een bouwplan in de zin van de Wro (o.a. één of meer woningen) te realiseren. Via het "intakeloket bouwplaninitiatieven" wordt bezien of de gevraagde afwijking van het bestemmingsplan als kansrijk kan worden gezien. Hiervan is bijvoorbeeld sprake als het plan komt tegemoet aan beleidsdoelen van de gemeente zoals verwoord in het structuurplan van de gemeente of de structuurvisie wonen. Hierbij wordt vanuit een Ja, mits-houding beoordeeld of het idee passend is of te maken is uit oogpunt van een "goede ruimtelijke ordening". Zo kan bijvoorbeeld een transformatie of herontwikkeling van een leegstaand pand in een kern kansrijk zijn voor een woningbouw initiatief als daarmee in een behoefte van een bepaalde doelgroep wordt voorzien. Een idee voor meerdere woningen in een weiland buiten het bestaande stedelijk gebied zal daarentegen al gauw in strijd zijn met meerdere bestaande beleidskaders en als niet kansrijk worden ingeschat.

Is een initiatief kansrijk, dan kan een initiatiefnemer overgaan tot verdere planuitwerking. Een voldoende maatschappelijk draagvlak voor het aanbrengen van veranderingen in de woonomgeving is essentieel voor het slagen van elk nieuw initiatief. Daarom vragen wij aan elke initiatiefnemer in de aanvangsfase om aan te tonen dat de naaste omgeving welwillend staat tegenover het te ontwikkelen plan, dan wel dat aan mogelijke bezwaren uit de omgeving in de verdere planvorming aantoonbaar tegemoet kan worden gekomen. De initiatiefnemer ontvangt van de gemeente een participatierichtlijn die daarbij kan worden toegepast.

Wij zien vervolgens een gemotiveerd verzoek met belangstelling tegemoet. Dit verzoek zal een schetsplan voor het project moeten bevatten (waarbij de initiatiefnemer rekening houdt met de in de eerste reactie gestelde aandachtspunten) en een verslag van de gesprekken die hij met de directe omgeving over het bouwplan heeft gevoerd. In het verzoek kan worden aangegeven op welke wijze eventuele opmerkingen in het schetsplan zijn verwerkt.

Na ontvangst van het verzoek worden globaal de volgende stappen doorlopen:

- ons college van burgemeester en wethouders neemt een besluit nemen over het verzoek;
- de gemeenteraad wordt geïnformeerd over de positieve grondhouding t.a.v. het verzoek;
- er wordt een anterieure overeenkomst gesloten voor de werkzaamheden en kosten die ten behoeve van het bouwplaninitiatief worden gemaakt;
- de initiatiefnemer laat alle noodzakelijke onderzoeken uitvoeren (zoals flora- en fauna, archeologie, bodemkwaliteit, geluid, etc.);
- de initiatiefnemer laat een stedenbouwkundige bureau een bestemmingsplan opstellen, deze moet de ruimtelijke onderbouwing van het project bevatten;
- de bestemmingsplanprocedure wordt gestart;
- de gemeenteraad stelt het bestemmingsplan vast;
- de initiatiefnemer vraagt een omgevingsvergunning aan voor de bouw van het woningbouwproject;
- start bouw;

Initiatiefnemers moeten er rekening mee houden dat de procedures en de voorbereiding daarvan in de praktijk minimaal 1 jaar in beslag zullen nemen. Ook wordt de initiatiefnemer er op gewezen dat de gemeenteraad een ander standpunt kan innemen met betrekking tot het bouwplan of dat er andere omstandigheden ontstaan die de medewerking aan het bouwplan verhinderen.

Vanaf juni 2008 geldt voor gemeenten de verplichting om bij bouwplannen de daarmee gemoeide gemeentelijke plankosten (volledig) te verhalen. Dit wordt vastgelegd in een anterieure overeenkomst. Het budget initiatieven (€ 125.000,- per jaar) is in het leven geroepen voor het goed kunnen faciliteren van de intake van nieuwe particuliere bouwplaninitiatieven en het dekken van kosten die niet kunnen worden verhaald, omdat zij ofwel voor rekening van de gemeente komen, ofwel dat de initiatiefnemer zijn of haar initiatief stopzet voordat het kostenverhaal via een overeenkomst verzekerd is.

Op 31 december 2020 waren er 49 initiatieven in portefeuille. Deze initiatieven hebben een verschillende status. Het betreft initiatieven waarvoor een eerste beoordeling plaatsvindt of e.e.a. kansrijk is of niet en initiatieven waarvoor een anterieure overeenkomst is getekend en ruimtelijke procedures zijn gestart. In 2020 zijn 53 initiatieven afgehandeld. Een deel daarvan is succesvol afgerond. Een groot deel hiervan betreffen nieuwe verzoeken die 2020 zijn ontvangen en die als niet kansrijk zijn beoordeeld en/of zijn afgewezen. De grote hoeveelheden bouwplaninitiatieven, in combinatie met de inzet voor onze eigen bestaande en beoogde ontwikkellocaties heeft tot gevolg dat de doorlooptijd die wij nodig hebben voor beoordeling en behandeling van die initiatieven is toegenomen.

Op 1 januari 2020 hadden we een boekwaarde van € 107.177. Per saldo hebben we in het jaar 2020 in totaal € 124.124 aan kosten minus eventuele opbrengsten gemaakt. Van de totale boekwaarde is € 152.118 afgeboekt ten laste van het budget initiatieven.

Het saldo geactiveerde kosten initiatieven per 31 december 2020 is € 79.183.

Het verloop van de voorziening initiatieven is als volgt:

Saldo per 1-1-2020	Toevoeging	Onttrekking	Saldo per 31-12-2020
170.219	125.000	152.118	143.101
170.219	125.000	152.118	143.101

Het verschil tussen het saldo van de voorziening en de geactiveerde boekwaarde is € 63.918. Dit bedrag dient als buffer voor de al aangegane verplichtingen en mogelijke terugbetalingen m.b.t. nabetalingsclausules.

Voorziening afwaardering gronden

De voorziening afwaardering gronden dient om het verschil op te vangen tussen de historische kostprijs van de grond en de huidige actuele marktwaarde van de grond (zie ook onder gronden niet in exploitatie).

Er vindt geen rentetoerekening meer plaats en eventuele andere kosten, met name inzet capaciteit, komen ten laste van de algemene dienst.

Het saldo van deze voorziening per 31 december 2020 is met ruim € 560.000 verlaagd naar circa 13,2 miljoen.

Zoals eerder gemeld heeft er per eind 2020 een herwaardering plaatsgevonden van de strategische gronden waardoor een deel van de eerder gevormde voorziening kan vrijvallen. Daarnaast zijn er gronden opgenomen in de grondexploitatie Vries Zuid wat ook heeft gezorgd voor een vrijval van de afwaardering. Tot slot is het saldo van het berekende resultaat van Vries Zuid toegevoegd respectievelijk vrijgevallen. Zie onderstaand tabel voor het verloop van deze gronden.

Verloop voorziening afgewaardeerde gronden				
Project	Saldo per 1-1-2020	Toevoeging	Vrijval	Saldo per 31-12-2020
Vriezerbrug Zuid	2.153.985	0	201.518	1.952.467
Broekveldt	773.893	0	0	773.893
Loopstukken 2e fase	330.525	0	0	330.525
Percelen Brongebied	2.014.466	0	0	2.014.466
Kern Vries	200.000	0	0	200.000
Gronden De Bronnen	5.440.372	0	568.519	4.871.853
Vries Zuid	0	219.759	18.712	201.047
Gronden PBH	2.900.000	0	0	2.900.000
Totaal	13.813.241	219.759	788.749	13.244.251

Risico's en weerstandsvermogen

Beleidskader

De projectgebonden risico's worden jaarlijks op basis van de RISMAN-methode geïventariseerd. Deze methode behelst kortweg het in kaart brengen van de aanwezige risico's vanuit verschillende invalshoeken (politiek, maatschappelijk, financieel, ruimtelijk, juridisch, organisatorisch, technisch enz.)

Aan de hand van deze inventarisatie worden de belangrijkste risico's vastgesteld en de kans van optreden. Het financiële gevolg van het optreden van een bepaald risico worden apart beoordeeld met getallen.

Projectgebonden risico's

De uitkomst van deze risicoanalyse is een totaalbedrag van ruim € 5,53 miljoen aan projectgebonden risico's. De te nemen winsten in het jaar 2020 zijn gecorrigeerd met dit bedrag. Per 1-1-2020 was dit risico berekend op € 4,76 miljoen. Een toename van € 768.399 van de projectgebonden risico's.

Dit komt met name door toevoeging van risico's voor Vries Zuid, mogelijke vertraging in BP Ter Borch en mogelijke risico's voor wat betreft stikstofregels en nieuwe BENG normen.

In onderstaande tabel worden de geïventariseerde projectgebonden risico's per project weergegeven.

Projectgebonden risico's grondexploitaties per 1-1-2021	Berekend risico 2020	Berekend risico 2021
Zuidoevers Zuidlaardermeer	39.931	1.081
Bedrijventerr.Vriezerbrug	0	0
Groote Veen	112.625	45.650
Donderen	4.875	0
Businesspark Ter Borch	2.115.500	2.192.349
Ter Borch	2.491.050	2.754.925
Vries Zuid	0	538.375
Totaal	4.763.981	5.532.380

Macro economische risico's

Daarnaast zijn de macro-economische risico's berekend in verband met de bepaling van het benodigd weerstandsvermogen. Hiervoor hebben we een risicoanalyse op de geconsolideerde grondexploitaties uitgevoerd. Deze risicoanalyse is uitgevoerd met dezelfde opzet als de risicoanalyse van vorig jaar. De risicoanalyse is uitgevoerd in de vorm van een Monte-Carlo simulatie. Alle 7 hierboven genoemde grondexploitaties zijn hierin meegenomen. De analyse bevat uitsluitend macro economische risico's en geen projectgebonden risico's.

Het macro-economisch risico is berekend op € 3,94 miljoen. Vorig jaar was dit nog € 2,85 miljoen. De toename komt voor een deel door het nieuwe project Vries Zuid. De basis voor de risicoafdekking binnen het weerstandsvermogen is € 3,40 miljoen. Omdat in het project Vries Zuid geen winsten worden verwacht waardoor afdekking van de projectgebonden risico's niet plaatsvindt door de te nemen winsten, dient dit risico te worden opgeteld bij de macro-economische risico's waardoor het totale risico uitkomt op € 3,94 miljoen.

Conform ons beleid ten aanzien van het bepalen van de risico's (Nota Grondbeleid) dient de helft (€ 1,97 miljoen) van deze berekende risico's daadwerkelijk te worden afgedekt binnen het weerstandsvermogen.

Kapitaalgoederen

In deze paragraaf geven wij u inzicht in het beheer en onderhoud van onze kapitaalgoederen. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud daarvan is medebepalend voor het voorzieningenniveau en de uitstraling van de gemeente. Momenteel werken we aan het actualiseren van de diverse beheerplannen, bij de perspectievennota/begroting 2021 geven we nader inzicht in de uitkomsten daarvan.

Algemene financiële kaders met betrekking tot kapitaalgoederen

Financiële verordening

Op 12 mei 2020 is de financiële verordening voor de gemeente Tynaarlo door de raad vastgesteld. In deze verordening gaan artikel 10 en 18 specifiek in op kapitaalgoederen. Artikel 10 gaat over de waardering en afschrijving van vaste activa en artikel 18 gaat over het onderhoud van de kapitaalgoederen. Artikel 18 draagt ons college o.a. op om voor een actuele nota openbare ruimte, rioleringsplan en onderhoud gebouwen te zorgen.

Notitie verkrijging/vervaardiging/vervanging en onderhoud van kapitaalgoederen (investeringen)

De nota activeren, waarden en afschrijven 2020 (investeringen) is vastgesteld door de raad op 12 mei 2020. In deze nota staat hoe we financieel omgaan met investeringen en met onderhoudslasten.

Beleid

Nr.	Onderhouds-activiteit	Beleidskader	Beheerplan	Beschikking over een voorziening (ja/nee)	Korte toelichting (o.a. jaar van herziening nota en/of plan, looptijd plan)
1.	Wegen	Beheer Openbare Ruimte (BOR)	Licht in de openbare ruimte. Gesplitst in een technisch beheerplan en een ambitie beheerplan.	Nee	Technisch beheerplan is gebudgetteerd en gaat vanaf 2020 in uitvoering. Openbare verlichting wordt een apart beheerplan. Gereed 2021
2.	Wegen	Wegen	Het in beeld brengen van de wegenstructuur (fietspaden en wegen), waarbij de toekomstige functie in beeld wordt gebracht.	Nee	Het FWK-plan is vastgesteld en de Hunebedstraat is gereed. De Hoofdweg is nog onderdeel van discussie en gaat mogelijk in 2021 in uitvoering
3.	Kunstwerken en beschoeiing	Beheer Openbare Ruimte (BOR)	Uitvoeringsprogramma in ontwikkeling.	Nee	De inspectie wordt omgezet naar een beheersplan met een looptijd van 10 jaar. Deze is klaar en gaat 2021 naar de raad
4.	Riolering	Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP)	Verbreed gemeentelijk Rioleringsplan Gemeente Tynaarlo.	Ja	Huidig GRP is in de raad van 22 januari 2019 met twee jaar verlengd tot 31 december 2022 en valt daarna samen met de besluitvorming rond de Omgevingswet. Stresstesten zijn uitgevoerd, de uitkomsten in het GRP gestopt
5.	Groen	Beheer Openbare Ruimte (BOR) Landschaps-	Bomenstructuurplan Monumentale en herdenkingsbomen,	Nee	Groen krijgt ook een beheerplan met een looptijd van 10 jaar.

Nr.	Onderhouds-activiteit	Beleidskader	Beheerplan	Beschikking over een voorziening (ja/nee)	Korte toelichting (o.a. jaar van herziening nota en/of plan, looptijd plan)
		ontwikkelingsplan.	Groene Dorpenplan Speelruimteplan, "Overhoeken"		Gereed zomer 2021.
6.	Begraven		Hoe om te gaan met begraven.	Ja	Begraven is afgerond
7.	Gebouwen	Sober en doelmatig	Ultimo	Ja	Wordt jaarlijks voor de komende 10 jaar vastgesteld.
8.	Groen	Bomen	FSC	nee	In 2020 is het FSC-keurmerk wat we hebben op onze bossen (duurzaam beheren) geüpdatet. Gereed in 2020, Vastgesteld januari 2021.
9.	Groen	Biodiversiteit	Beleidsplan	nee	Juni 2020 is het beleidsplan biodiversiteit aan ons college aangeboden. Vanwege het ontbreken van financieel budget is het plan niet vastgesteld
10.	Groen	Invasieve exoten	Beleidsplan	nee	In de zomer van 2020 is het beleidsplan invasieve exoten door ons college vastgesteld en ter kennisname naar de raad gestuurd.

Beheer openbare ruimte (BOR)

Tynaarlo is al een aantal jaren de beste woongemeente van Drenthe. Een titel waar we trots op mogen zijn. Dit wordt ingegeven door een hoog aandeel groen per inwoner, de vele bomen en monumentale bomen, de hagen en de groenstructuur. Passend hierbij zijn de vele zand- en oude gebakken klinkerwegen, die onze gemeente rijk is.

De verankering van de kwaliteit vindt plaats in het Beheer Openbare Ruimte (BOR). Dit stuk is in februari 2002 door de raad vastgesteld. Met de keuze van de raad voor het scenario "sober en degelijk" zijn toen voor de verschillende gebieden in de openbare ruimte, kwaliteitsniveaus vastgelegd.

In 2016, 2017 en 2018 is de staat van onderhoud van de kapitaalgoederen in de openbare ruimte (groen en wegen), door een externe partij, doorgelicht. De algemene conclusie is dat we de buitenruimte, wat betreft groen op een basisniveau onderhouden. Onze wegen liggen gemiddeld onder een basisniveau. Dit is niet conform de afspraken met de raad van 2002. Op 8 december 2015 heeft de raad besloten extra budget beschikbaar te stellen. In 2020 is driemaal een verzorgende schouw en eenmaal een technische schouw gehouden. Al met al is in 2020 veel werk verzet t.a.v. het onderhoudsniveau van de wegen. We brengen dit in het voorjaar na de weginspectie over het jaar 2020 naar de raad.

Beheerplannen

De provincie heeft als toezichthouder de gemeente gevraagd om e.e.a. anders in beeld te brengen "Laat zien dat je een goede rentmeester bent van de openbare ruimte". Beheerplannen bestaan uit de afspraken die er liggen over onderhoud, de BOR, arealen, (eventuele) jaarlijkse uitbreiding, kosten per beheer onderdeel en het beschikbare en benodigde budget. In de komende periode gaan wij onderzoeken of het instellen van een voorziening t.b.v. het onderhoud (conform de systematiek van de onderhoudsvoorziening gebouwen) een haalbare mogelijkheid is om de onderhoudslasten te egaliseren over de jaren. De laatste hand wordt eraan gelegd en ze gaan in 2021 mee met de perspectievennota. Dat geldt ook voor het FWK-plan wat geüpdatet wordt in 2021.

Wegbeheer

Basisgegevens/uitgangspunten

De lengte van het gemeentelijk wegennet bedraagt ca. 591 km. Het aantal km fietspad bedraagt 103 km. Aan zandwegen is 44 km in onderhoud. De lengte van de te onderhouden voetpaden bedraagt 182 km. Daarnaast zijn er nog 54 vaste bruggen en een sluis.

	Km	M ²	Aantal
<i>Asfaltwegen binnen de bebouwde kom</i>	105	526.237	613
<i>Asfaltwegen buiten de bebouwde kom</i>	149	615.740	293
<i>Fietspaden</i>	103	221.405	549
<i>Voetpaden</i>	182	374.213	2611
<i>Zandwegen</i>	44	162.246	80
<i>Totaal asfalt</i>	319	1.297.504	1276
<i>Totaal elementenverharding</i>	362	1.172.210	6697
<i>Lichtmasten</i>			7953

Beleidskader

Voor het onderhoud wordt jaarlijks een onderhoudsprogramma opgesteld. De gemeenteraad heeft in februari 2002 besloten om voor het wegenbestand uit te gaan van een basis kwaliteitsniveau, inhoudende sober en doelmatig onderhoud.

Consequenties voortvloeiende uit het beleidskader

Met de beschikbare middelen voeren we op de meest efficiënte wijze het onderhoud aan de wegen uit. Hierbij kijken we naar functie van het wegvak, type verharding, intensiteiten, enz. De weginspectie wordt uitgevoerd door eigen personeel, conform de CROW-inspectie standaard.

Wijziging op beleidskader

Binnen het taakveld 2.1 (Hoofdstuk Verkeer en vervoer) horen de volgende taken: verkeersbeleid, verkeersmaatregelen, verkeersveiligheid, aanleg en onderhoud wegen, civieltechnische kunstwerken, verlichting wegen, gladheidbestrijding, schoonhouden openbare ruimte, vergunningen.

Binnen de huidige systematiek van de wijze waarop het wegbeheer wordt uitgevoerd, wordt in het gekozen niveau (Basis) rekening gehouden met verschillende onderdelen. Hierbinnen vallen o.a.: wettelijke kaders, verkeersveiligheid, duurzaamheid, milieu, materiaalkeuzes en financiën. Bekeken zal worden of de aspecten veiligheid, functionaliteit en levensbestendigheid een hogere prioriteit kunnen krijgen.

Toekomst

In het voorjaar van 2020 heeft ons college een ambitie document over onze wegen, fietspaden en knelpunten vastgesteld. Jaarlijks maken wij in het kader van de perspectievennota een afweging welke knelpunten wij in het kader van het wegen en fietspadennetwerk aan gaan pakken. Hiervoor wordt input opgehaald bij de inwoners.

Budgetten wegen

Omschrijving	2020 Werkelijk	2020 Begroting na wijziging	2021 Begroting	2022 Begroting	2023 Begroting	2024 Begroting
Onderhoud wegen	1.661.000	1.665.000	1.910.000	1.938.000	1.959.000	1.981.000
Kapitaallasten wegen	155.000	155.000	319.000	396.000	391.000	380.000
Onderhoud verlichting	194.000	149.000	154.000	133.000	108.000	109.000
Kapitaallasten verlichting	60.000	60.000	88.000	111.000	138.000	136.000
Totaal	2.070.000	2.029.000	2.471.000	2.578.000	2.596.000	2.606.000

Bedragen afgerond op € 1.000

Lichtmasten

Binnen het huidige onderhoudsbudget (taakveld 2.1) worden ook (gedeeltelijke) vervangingen van armaturen/lampen en lichtmasten uitgevoerd. Voor het terugdringen van het energieverbruik zal echter meer grootschalige vervangingen moeten plaatsvinden, waarbij extra geïnvesteerd zal moeten worden. Deze slag is in 2020 uitgevoerd en er zijn 493 lichtmasten danwel armaturen vervangen.

Vervangingen gerealiseerd 10-2-2021			
plaats	2020	2021	Eindtotaal
Bunne	1		1
de groeve	1		1
Eelde	239	36	275
Eelderwolde	22	1	23
Midlaren	2	1	3
Paterswolde	161	17	178
Tynaarlo	1	1	2
Vries	44	139	183
Yde	4		4
Zuilaarderveen	1		1
Zuidlaren	17	3	20
	493	198	691

Jaarlijks worden, naast het regulier onderhoud en het oplossen van storingen, ook lichtmasten vervangen en (verouderde) armaturen met hogere vermogens. Als vervanging worden passende armaturen toegepast, dit hoeven niet altijd energiezuinige led-armaturen te zijn. Daar waar mogelijk worden lichtmasten verwijderd om energie- en onderhoudskosten te besparen.

Naast openbare verlichting overigens ook sportveldverlichting, reclameverlichting en agrarische verlichting aan de orde.

Storingen in het Openbaar verlichtingsnetwerk is nooit fijn voor onze inwoners, vooral niet in de donkere dagen. We kennen twee typen storingen, 1 enkele mast is vaak een kapotte lamp danwel een schakeling in de mast. Af en toe zien we ook een storing in meerdere masten die niet branden. Dit is vaak een storing in de energie kabel. Dit kan komen door een reparatie of beschadiging uit het verleden, maar bv ook waterindringing in een mof of een aftakking. Voor beide storingen geldt een doorlooptijd. Deze tijd is met name voor de tweede storing afhankelijk van een meetwagen en een graafploeg die beschadiging opgraaft en herstelt. Dit alles is verwoord in een provinciaal bestek met twee provincies (Groningen en Drenthe) en alle gemeenten. In dit verband doet Tynaarlo het vrij goed wat betreft het aantal storingen per meter kabel en de doorlooptijd.

Kunstwerken en beschoeiing

Basisgegevens/uitgangspunten

	Meter	Aantal
Beton bruggen		38*
Houten bruggen		16*
Sluizen		1
Stalen beschoeiing	1900	
Kunststof beschoeiing	500	
Houten beschoeiing	7700	
Betonnen beschoeiing	100	

*De komende jaren groeit het aantal bruggen naar 73 stuks (Ter Borch en Groote Veen)

Beleidskader

Voor het onderhoud wordt jaarlijks een onderhoudsprogramma opgesteld. De gemeenteraad heeft in februari 2002 besloten om voor de kunstwerken en beschoeiing uit te gaan van een basis kwaliteitsniveau, inhoudende sober en doelmatig onderhoud.

Het reguliere onderhoud bestaat uit het schoonmaken en desgewenst schilderen van de bruggen, vervangen van enkele planken en het repareren van betonerosie.

Wijziging op beleidskader

Geen

Toekomst

Jaarlijks worden onze bruggen geïnspecteerd, vergelijkbaar met de weginspectie bij het wegonderhoud. Op basis van deze inspectie wordt onderhoud ingepland. Hierbij valt te denken aan het vervangen van planken en leuning, schilderen, maar ook betonreparaties. Voorjaar 2021 brengen we een nieuw beheerplan naar de raad (samen met wegen groen en verlichting), waarin beschreven staat wat we hebben aan kunstwerken en beschoeiing, waar het ligt, welke staat, benodigd budget voor onderhoud alsmede de doorrekening door de gewijzigde rekenmethoden.

Budgetten kunstwerken en beschoeiing

Omschrijving	2020 Werkelijk	2020 Begroting na wijziging	2021 Begroting	2022 Begroting	2023 Begroting	2024 Begroting
Onderhoud	304.000	335.000	339.000	343.000	346.000	351.000
Kapitaallasten	9.000	1.000	80.000	80.000	80.000	80.000
Totaal	313.000	336.000	419.000	423.000	426.000	431.000

Bedragen afgerond op € 1.000

Rioolbeheer

Basisgegevens/uitgangspunten

In de gemeente ligt 332 km vrij vervalriering, 127 km persleiding, 434 drukunits, 80 rioolgemalen, 7 randvoorzieningen en 7 IBA's (individuele behandeling afvalwater). In totaal zijn 15.012 percelen aangesloten op het gemeentelijk rioelstelsel. De vervangingswaarde bedraagt € 296.000.000 (gegevens GRP 2014 – 2018).

	Km	Aantal
<i>Rioolaansluitingen</i>		15.012
<i>Rioolgemalen</i>		80
<i>Randvoorzieningen</i>		7
<i>Lijngoten (km) Trottoir- en straatkolken (st)</i>		15.900
<i>Vrij vervalriering</i>	332	
<i>Drukleiding</i>	127	
<i>IndividueleBehandelingAfvalwater</i>		7
<i>Drukunits</i>		434

Beleidskader

Het Gemeentelijk Riolerings Plan is de weerslag van de wettelijke verplichting, dat gemeenten een rioleringsnota moeten hebben. Deze nota bepaalt de normen voor de kwaliteit van het milieu en het onderhoud van het rioelstelsel. Het eerste GRP voor Tynaarlo is vastgesteld op 20 juli 1999. In dit GRP is het beleid omschreven dat in de periode 1999 - 2003 is uitgevoerd.

In januari 2004 is het tweede GRP, geldend voor de periode 2004 - 2007 vastgesteld. Op 25 november 2008 is het derde GRP (verbreed) vastgesteld door de raad. Dit GRP heeft een looptijd tot 31 december 2013. Op 1 juli 2014 is het vierde GRP (verbreed) vastgesteld door de Raad, dat geschreven is door de beleidsmedewerkers water, riolerings en milieu. Looptijd is tot 31 december 2018. Op 22 januari 2019 is dit GRP verlengd met twee jaar. Het volgende GRP zal op onderdelen samengaan in de omgevingswet en –visie. Resultaten uit de klimaatstresstest worden verwerkt en geven een richting om de omgeving voor 2050 water robuust en klimaatbestendig in te richten.

We voldoen in de hele gemeente op rioleringsgebied aan het waterkwaliteitsspoor dan wel de basisinspanning.

Water

In 2020, net als in 2018 en 2019 hebben wij als Tynaarlo een aanbesteding georganiseerd voor de gemeenten Assen, Noordenveld en Aa en Hunze. Het gaat hierbij om het baggeren van vijvers en watergangen. De uitvoering is in volle gang en wordt ook begeleid en voorbereid door een projectleider van Tynaarlo.

Budgetten riolerings

Omschrijving	2020 Werkelijk	2020 Begroting na wijziging	2021 Begroting	2022 Begroting	2023 Begroting	2024 Begroting
Onderhoud	574.000	600.000	533.000	540.000	547.000	554.000
Kapitaallasten*	914.000	914.000	1.317.000	1.399.000	1.397.000	1.385.000
Totaal	1.488.000	1.514.000	1.850.000	1.939.000	1.944.000	1.939.000

* excl. nog geplande investeringen GRP

Bedragen afgerond op € 1.000

Groenbeheer

Het totaal te beheren areaal groen is 593 ha, waarbij de volgende onderverdeling van toepassing is:

	Ha	Aantal
<i>Groen in bebouwde kom</i>	278	
<i>Landschappelijk groen</i>	116	
<i>Bermen en singels langs wegen</i>	146	
<i>Begraafplaatsen</i>	20	
<i>Sportvelden</i>	33	
<i>Speelplaatsen</i>		98
<i>Speeltoestellen</i>		373
<i>Sporttoestellen</i>		96
<i>Zandbakken</i>		26

Beleidskader

In 2003 is begonnen het openbaar groen aan de hand van het kwaliteitsniveau 'sober en degelijk' te onderhouden. Het totale groenareaal van bijna 600 ha. (Inclusief bermen en sportvelden) zou in 4 jaar tijd (2007) op het afgesproken kwaliteitsniveau gebracht zijn. Belangrijk instrument hiervoor is het Beheerprogramma GBI Groen. Het beheerprogramma GBI Groen stelt ons in staat om de planning ten aanzien van groenonderhoud te optimaliseren en te differentiëren, zodat efficiënter kan worden gewerkt. Hierbij valt te denken aan de uitvoeringsplannen, maar ook het schouwen met betrekking tot de kwaliteitsniveaus. Tevens kunnen voor andere beleidsvelden de kosten voor groenonderhoud worden berekend.

Wijzingen op het beleidskader

Tynaarlo ligt met ca. 182 m² groen per inwoner ruim boven het landelijk gemiddelde van 47 m². Hierdoor zijn de kosten van onderhoud openbaar groen hoger, maar het vele groen geeft ook de meerwaarde als groene long aan. Tynaarlo kenmerkt zich door een landschap met veel bomen, gras en hagen. Als gemeente hebben we een aantal bossen in ons bezit. De beheerskosten van bossen zijn laag. Het aandeel bloeiende planten en heesters is vergeleken met de omliggende gemeenten wel laag.

BOR

We onderhouden onze buitenruimte op een BOR-basis niveau conform de afspraken met de raad. Door mechanisatie, samenwerken en omvormingen kunnen we met minder budget het BOR-basis niveau nog steeds halen.

Speelvoorzieningen

Op 16 februari 2010 is het Speelruimteplan Gemeente Tynaarlo vastgesteld. Hieruit komt naar voren dat de oppervlakte van de speelplaatsen 357 are beslaat en dat de economische waarde van de speelvoorzieningen € 1.162.500 bedraagt. De eenvoudige speelvoorzieningen als trapveldjes, basketbalveldjes en skatevoorzieningen beslaan een oppervlakte van 208 are. De Speelvoorzieningen in de wijken vergen de nodige aandacht in controle, reparatie, en beheer, conform het Attractiebesluit.

Budgetten groen

Omschrijving	2020 Werkelijk	2020 Begroting na wijziging	2021 Begroting	2022 Begroting	2023 Begroting	2024 Begroting
Onderhoud	908.000	974.000	990.000	1.005.000	1.018.000	1.031.000
Kapitaallasten	3.000	3.000	0	0	0	0
Totaal	911.000	977.000	990.000	1.005.000	1.018.000	1.031.000

Bedragen afgerond op € 1.000

Gebouwenbeheer

Basisgegevens/uitgangspunten

De vastgoedportefeuille (exclusief gebouwen in tijdelijk beheer) van deze gemeente omvat in 2020:

Taakveld	Taakveld omschrijving	Gebouwsort	Aantal
0.3	Beheer overige gebouwen en grond	Woningen en woonwagens	7
0.4	Overhead	Gemeentehuis	1
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	Brandweerposten	3
4.2	Onderwijs huisvesting	Multifunctionele accommodaties	3
5.2	Sport	Sportaccommodaties	6
5.5	Cultureel erfgoed	Kerktorens en molens	4
6.1	Samenkracht/burgerparticipatie	Welzijnsaccommodaties	2
7.3	Afval	Gemeentewerf	1
7.5	Begraafplaatsen	Bergingen en aula's	6

Beleidskader

Het doel is het in stand houden van de gebouwen zodat een veilige functievervulling in onze gebouwen kan plaatsvinden met zo min mogelijk verstoringen. De uitgangspunten voor het gebouwenonderhoud zijn eeuwigdurende instandhouding op het niveau "sober en doelmatig". Het vastgoed registratieprogramma Ultimo stelt ons in staat het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen op een doeltreffende wijze te plannen en in meerjaren onderhoudsplanning te zetten. Jaarlijks stellen wij vanuit deze meerjaren onderhoudsplanning een uitvoeringsprogramma op voor het uitvoeren van onderhoud aan de gebouwen. Gemiddeld is per jaar, bij een gelijkblijvende vastgoedportefeuille, een bedrag ter grootte van €1.202.000 (afgerond) benodigd voor instandhoudingsonderhoud van de gebouwen, € 467.000 voor klein onderhoud en € 735.000 voor groot onderhoud. Vanaf 2000 werken we met de voorziening "Onderhoud gebouwen" om te komen tot een zo gelijkmatig mogelijke budgettering voor het te plegen onderhoud. Op basis van de werkelijke uitgaven rekenen wij elk jaar het verloop van deze voorziening door en maken een prognose van de benodigde structurele middelen op langere termijn.

Bij de controle bleekt dat in de voorziening gedoteerd wordt voor zowel groot als klein onderhoud. Volgens de BBV mag alleen groot onderhoud middels een voorziening gelegaliseerd worden, het klein onderhoud moet in de begroting opgenomen worden. Voor de jaarrekening 2020 wordt dit gecorrigeerd door ca 2 mlj vrij te laten vallen en deze middelen in een bestemmingsreserve te plaatsen. Het niveau van de dotaties dekken de komende 10 jaar de onderhoudsbehoefte niet geheel dekt en kan de dekking vanuit deze gecreëerde reserve aangevuld worden. Het blijft een punt van aandacht om de dotaties dekkend te krijgen hiervoor is nog structureel een bedrag van € 318.615 nodig.

Ontwikkelingen

De terugtrekkende beweging van de gemeente naar haar kerntaken die een aantal jaren geleden in gang is gezet, (onder andere door uitvoering van het accommodatiebeleid) is van grote invloed op de omvang van de vastgoedportefeuille. Het aantal gebouwen in bezit en beheer van de gemeente neemt hierdoor af.

In het accommodatiebeleid zijn voor onderwijs- en binnensportaccommodaties de uitgangspunten vastgesteld. De meeste onderwijs en binnensportaccommodaties zijn of worden vervangen door nieuwbouw. Een aantal oude (school)gebouwen zullen aan de gemeente terugvallen.

In de in 2020 door ons college geactualiseerde notitie Maatschappelijk Vastgoed hebben we afwegingen gemaakt hoe wij daar mee om willen gaan.

Wij hebben hierbij eerst gekeken of en in welke mate behoud van deze gebouwen in de gemeentelijke kernvastgoedportefeuille (bijv. voor onderwijsdoelstellingen of maatschappelijke functies) wenselijk is.

De uitkomst hiervan is dat veel van deze locaties zullen worden afgestoten, door verkoop, herontwikkeling of sloop. Deze vrijkomende gebouwen worden gezien als "tijdelijk in beheer" en zijn niet daarom niet opgenomen in de hier gepresenteerde cijfers.

Doordat de totale omvang van de vastgoedportefeuille verder zal afnemen, zullen ook de totale exploitatiekosten en onderhoudslasten in de begroting verlaagd worden.

De huidige systematiek voor het doorrekenen van de voorziening "Onderhoud gebouwen" gaat uit van het doorrekenen van het noodzakelijk onderhoud in de komende 10 jaar. In de afgelopen en toekomstige jaren is sprake van, enerzijds, het afstoten van gebouwen en anderzijds nieuwbouw waarbij sprake is van een samenvoeging van functies die voorheen in meerdere gebouwen werden ondergebracht. Door deze ingezette verkleining van de vastgoedportefeuille en het feit dat veel gebouwen daarin recent zijn vernieuwd, dan wel binnen afzienbare tijd worden vernieuwd leidt het hanteren van deze periode van 10 jaar tot een waarschijnlijk tekort in de voorziening op de langere termijn. Dit vooral omdat in de eerste 10 jaar bij nieuwbouw relatief weinig onderhoud benodigd is. Wij gaan daarom in 2021 in overleg met de accountant om de noodzakelijkheid en/of wenselijkheid van aanpassing van de systematiek te bezien.

Begin 2020 is het meer jaren duurzaamheidsplan, MJDP, door ons college vastgesteld. Dit plan voorziet stapsgewijs in het verduurzamen (naar het niveau energieneutraal en gasloos) van de kernvastgoed portefeuille en niet het kernvastgoed dat we langdurig in bezit denken te houden. De gebouwen die aan de kernvastgoed portefeuille toegevoegd worden zullen wij opnemen in het MJDP.

Jaarlijks leggen wij de raad via de perspectievennota concrete uitvoeringsvoorstellen hiervoor voor.

Door het toevoegen van extra onderdelen aan de gebouwen zullen de totale instandhoudingskosten van deze gebouwen stijgen wat zich vertaalt in een hogere onderhoudslast.

Voorziening gebouwen onderhoud

Omschrijving	2020 Begroting	2020 Rekening	2021 Begroting	2022 Begroting	2023 Begroting	2024 Begroting
Beschikbare dotaties	416.655	416.655	416.655	416.655	416.655	416.655
Aanvulling vanuit reserve	318.615	318.615	318.615	318.615	318.615	318.615
Totale toevoeging	735.270	735.270	735.270	735.270	735.270	735.270

Duurzaamheid

Er is in 2020 hard gewerkt aan het programma duurzaamheid. De raadstafels over dit onderwerp en de besprekingen in de raads werkgroep duurzaamheid hebben geleid tot verschillende aanscherpingen en aanpassingen van de eerste versie van begin 2020. De raad nam in oktober 2020 een unaniem besluit over het Programma Duurzaamheid 2020-2030.

Het programma duurzaamheid kent een programmatische opzet met flexibel karakter. Het stuk vormt nu een basis voor (nieuw) beleid en een koepel over een veelheid aan activiteiten en projecten die vanuit alle teams in de organisatie plaatsvinden.

Deze activiteiten en acties zijn er op gericht om ten opzichte van het jaar 1990 te komen tot een CO2 reductie-doelstelling in Tynaarlo van respectievelijk 49% in 2030 en 100% in 2050.

Er wordt in 2021 gewerkt aan een effectieve toepassing van de acties binnen de pijlers van het programma, en via monitoring de voortgang en behaalde resultaten in beeld te brengen. De monitoring is van wezenlijk belang om in een complexe en steeds veranderende dynamiek de goede keuzes en stappen te kunnen zetten.

Het programma duurzaamheid kent vijf grote deelgebieden, de zogeheten pijlers: (1) hernieuwbare energie; (2) woningen en gebouwen; (3) mobiliteit; (4) circulaire economie en (5) natuur & milieu. Op al deze terreinen vinden al veel activiteiten en projecten plaats. Ook omdat het programma eind 2020 is vastgesteld zijn in deze jaarrekening de activiteiten en acties ondergebracht in de diverse hoofdstukken.

Nu het programma is vastgesteld zijn wij begonnen met de uitwerking voor het jaar 2021 e.v. van de in de pijlers benoemde acties en doelen.

Tegelijkertijd is een begin gemaakt met het maken van een 0-meting die mede als basis dient voor het uitwerken van een monitor in samenwerking met de regionale kennisinstellingen. De ontwikkeling van de monitor zal een groot accent krijgen in 2021. Deze ontwikkelt zich volgens een groeimodel. Vanuit de planning- en control-cyclus zullen wij een eerste versie van de monitor (beschrijving uitwerking en/of voortgang van de acties en de 0-meting indicatoren) beschikbaar bij de voorjaarsbrief van 2021.

Regionale Energiestrategie

De Regionale Energie Strategie Drenthe (RES Drenthe) geeft inzicht in de manier waarop Drenthe wil bijdragen aan de nationale opgave voor de productie van hernieuwbare elektriciteit op land, de verduurzaming van de gebouwde omgeving en welke energie-infrastructuur daarvoor nodig is. De uitwerking van de RES gebeurt met alle Drentse gemeenten, waterschappen, provincie, netbeheerders en andere betrokken partners. De concept-RES Drenthe is op 12 mei 2020 vastgesteld door de gemeenteraad. In 2021 wordt de RES 1.0. regio Drenthe ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden.

Transitievisie warmte

In het Klimaatakkoord staat de visie beschreven om in 2050 te komen tot goed geïsoleerde woningen en gebouwen, die met duurzame warmte verwarmd worden en waarin schone elektriciteit gebruikt of zelfs zelf opgewekt wordt. De bijbehorende afspraak in het Klimaatakkoord beschrijft dat gemeenten met betrokkenheid van stakeholders uiterlijk eind 2021 een Transitievisie Warmte zullen maken. Hierin leggen ze het tijdspad vast voor een (stapsgewijze) aanpak richting zoveel mogelijk aardgasvrij. Voor buurten en wijken waarvan deze transitie vóór 2030 wordt gepland, maken zij ook de potentiële alternatieve energie infrastructuren bekend en bieden zij inzicht in de maatschappelijke kosten en baten en de integrale kosten voor eindverbruikers hiervan.

In 2020 hebben we sprintsessies met stakeholders gehouden. Mede op basis daarvan hebben wij eind 2020 een plan van aanpak vastgesteld. Op basis hiervan gaan we in 2021 aan de slag. De Transitievisie Warmte zal in het laatste kwartaal 2021 ter vaststelling worden aangeboden aan de raad.

Regeling Reductie Energie (RRE) (en RREW)

Het Rijk stelde in 2020 de Regeling Reductie Energie open, waarbij Tynaarlo samen met alle Drentse gemeenten een subsidieaanvraag deden voor energiebesparing bij woningeigenaren. De looptijd van de eerste regeling loopt van september tot 31 maart 2021. Hoewel in de campagnes veel aanpassingen zijn gedaan zodat we de activiteiten toch (op een andere wijze) door te kunnen zetten,

blijkt dat door Corona toch een aantal dingen niet tot uitvoering kon worden gebracht. Een lobbybrief naar Den Haag heeft het gewenste effect; de verwachting is nu dat er meer tijd is om doelen te behalen.

In november deden we een nieuwe aanvraag, nu specifiek gericht op huurders. Mits deze aanvraag wordt gehonoreerd, zal de uitwerking hiervan vooral ook plaatsvinden in samenwerking met de woningbouwcorporaties.

Programma duurzaamheid in de praktijk

Vanuit het programma duurzaamheid wordt in alle pijlers gericht gewerkt aan de uitvoering van doelen. Dat gebeurt veelal in gezamenlijkheid met de verschillende portefeuilles en afdelingen, waarbij de coördinatie tussen deze acties in handen ligt van de wethouder Duurzaamheid. Deze samenwerking wordt het komende jaar nog meer versterkt.

Op de drie leidende principes in het programma (gemeente als voorbeeld; lokale kracht; kennis delen) geven wij hierna kort een overzicht van wat we het afgelopen jaar deden.

Gemeente als voorbeeld

We maakten in 2020 een plan per gebouw om de komende jaren onze gemeentelijke gebouwen te verduurzamen. Dat doen we onder andere door de isolatie te verbeteren, zonnepanelen te plaatsen of bijvoorbeeld de cv-ketel te vervangen door een warmtepomp. In 2021 gaan we al onze gebouwen volledig voorzien van ledverlichting. Op het gemeentehuis is dat al gebeurd. Waar we nieuwe gemeentelijke gebouwen realiseren doen we dat zoveel mogelijk energieneutraal, zoals bijvoorbeeld de sporthal in Groote Veen. Van gebouwen die we slopen wordt zoveel mogelijk materiaal hergebruikt. In 2020 zijn op deze manier De Marsch en de Kooi gesloopt

In 2020 hebben we, om ons aan te passen aan het veranderende klimaat, het natuurgebied Tusschenwater bij De Groeve heringericht. Het gebied houdt water vast in droge periodes en vangt water op in tijden van veel neerslag. Natuurgebied De Onlanden bij Eelderwolde is daar ook een voorbeeld van. Natuurontwikkeling en klimaatadaptie gaan zo hand in hand.

Met woningcorporaties hebben we afspraken gemaakt met over het verduurzamen van hun woningaanbod. En met projectontwikkelaars over energiezuinig- en aardgasloos bouwen. Daarnaast stimuleren we inwoners zelf aan de slag te gaan. Dat doen we bijvoorbeeld door leningen en subsidies onder de aandacht te brengen, waarmee inwoners hun huis kunnen verduurzamen.

De ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid en energie hebben gevolgen voor de manier waarop wij onze omgeving inrichten. We willen gebruik maken van de kennis en ideeën van onze inwoners. Dit doen we momenteel door bijeenkomsten te organiseren, waar inwoners de kans krijgen om mee te praten over de omgevingsvisie. Hierin beschrijft de gemeente hoe zij aankijkt tegen allerlei onderwerpen die te maken hebben met de leef- en woonomgeving in de gemeente. Deze visie gaat een grote rol spelen in ons toekomstige beleid.

Waar nieuwe riolering aangelegd wordt, kiezen we voor een gescheiden rioolstelsel. Regenwater gaat hierdoor niet naar de zuivering, maar komt terecht in de bodem en in sloten en vijvers. Naast het voordeel voor de natuur, zorgt het gescheiden stelsel ervoor dat bij extremere buien wateroverlast wordt voorkomen. Hetzelfde geldt voor de wadi's die we hebben aangelegd op verschillende plekken in de gemeente.

Biodiversiteit staat bij ons hoog in het vaandel. Het zorgt voor schoon water, vruchtbare grond en een stabiel klimaat. Om die reden planten we jaarlijks zo'n 150 bomen, leggen we bijenbossen en voedselbossen aan en zaaien we onze bermten in met bloemenmengsels. Vorig jaar zijn we gestart met een nieuwe manier van afval ophalen. Plastic en groenafval worden niet meer belast en restafval weggooien is juist duurder geworden. Alle inwoners hebben een PMD-container gekregen. Met 70 kilo restafval per persoon zitten we ver onder het gemiddelde van de Drentse gemeenten. Ook wordt het afval grotendeels op de juiste manier gescheiden, waardoor het geschikt is voor recycling.

Lokale kracht

Sinds 2015 stimuleren we lokale duurzame initiatieven in Tynaarlo. In 2020 zagen we dat de buurtteams in Zuidlaren en Vries zeer actief waren.

In Vries werkt Buurtteam de Fledders toe naar een energieneutrale wijk. Stap voor stap, straat voor straat, pakken zij de handschoen op in het verduurzamen van woningen. In 2020 ontwikkelden zij met

een subsidie van ons een mooi concept daarvoor. Het legde de basis voor een nieuwe aanvraag in de RRE-subsidie (zie elders) en verkenningen voor een wijkenergieplan samen met de gemeente. Ook in Zuidlaren maakte het buurtteam plannen voor een uitrol van Westlaren naar heel Zuidlaren. Er werd een actie gehouden omtrent isolerende beglazing en verschillende plannen met infobijeenkomsten en warmtecamera's uitgevoerd met de RRE-subsidie . In Taarlo kwam de duurzaamheidscommissie opnieuw samen en ontwikkelde een laagdrempelig concept om mee te doen met een warmtescan van de woningen. Hiervoor was veel belangstelling bij de inwoners, ook van buurdorp Oudemolen. Ook de Energiecoöperatie Drentse Aa is actief in onze gemeente en een goede gesprekspartner op het gebied van de energietransitie.

De initiatieven voor zonneparken bij GAE en op de zandwinplas in Tynaarlo zijn gerealiseerd. Met de opbrengst van beide parken kunnen zo'n 3000 huishoudens van groene stroom worden voorzien. Sinds vorig jaar mogen boeren kleine windmolens op hun erf plaatsen. De eerste daarvan, o.a. in Zeijen, zijn inmiddels gerealiseerd.

Kennisdelen

In de RRE-campagne is een grote inzet gepleegd op het delen van kennis en informatie over isoleren en besparen. Er zijn veel inwoners bereikt met deze campagne. De campagne loopt door in 2021 omdat de looptijd van de subsidie is verlengd tot met 31 december 2021.

In de RRE-campagne zijn dit jaar Drenthebreed 50 energiecoaches opgeleid en is gestart met het inzetten hiervan in de gemeenten.

Vooruitlopend op de monitoring van het programma zijn contacten gelegd met Entrance en de Hanzehogeschool, en daarnaast ook met kennisorganisatie NetAnders, dochteronderneming van Gasunie.

Ook in 2020 waren wij als gemeente actief deelnemer in de Expeditie Energieneutraal Wonen van de provincie Drenthe. We kunnen daar meeliften op kennis en ervaring die in regionaal verband opgedaan wordt in de verschillende versnellingsteams.

Bedrijfsvoering

Personeels- en Salarisadministratie

De personeels- en salarisadministratie hebben de afgelopen jaren grote stappen gezet na de samenvoeging vanuit de Samen Werking Drentsche Aa (SDA). Het team is inmiddels goed op elkaar ingespeeld na de samenvoeging. Begin van dit jaar is IWork als klant onderdeel geworden van de dienstverlening van de PSA. Daarnaast zijn 60 medewerkers overgegaan naar de WPDA waar de salarisadministratie al voor werd gedaan.

Ook de PSA heeft verdere stappen gezet om de basis meer op orde te krijgen. De werkstromen zijn zoveel mogelijk geautomatiseerd en gestandaardiseerd. De medewerkers van de PSA werken efficiënter en is de kans op fouten minder. De doorstroomtijd is verminderd voor de klanten. In 2020 zijn de meeste processen live gegaan.

Informatiebeheer

Het project digitaliseren milieudossiers is uitgevoerd om de informatievoorziening richting de RUD Drenthe te verbeteren. In Mozard zijn locatiedossiers aangemaakt zodat milieu informatie overzichtelijk bij elkaar gebracht is. Het project is klaar en eventuele latere toevoegingen en verbeteringen zijn in het werkproces van de medewerkers van Informatiebeheer en Vergunningen opgenomen.

Zowel analoge als digitale informatie moet in goede, geordende en toegankelijke staat zijn of gebracht worden. Dit houdt dus in dat de organisatie er als geheel op gericht moet zijn om informatie zo volledig mogelijk bij elkaar te brengen en houden. Dit alles om er voor te zorgen dat we als gemeente open en transparant zijn naar onze inwoners en bedrijven/instellingen. De Wet Open Overheid gaat hier ons toe verplichten. In dat kader is ambtelijk in 2020 een missie- en visieplan opgesteld.

Informatieveiligheid

In 2020 is de basis gelegd van het programma informatieveiligheid (inclusief privacy). Hiervoor is een brede inventarisatie uitgevoerd van wet- en regelgeving aan de ene kant en de stand van zaken met betrekking tot deze onderwerpen aan de andere kant. Hoewel er op veel plaatsen conform richtlijnen gewerkt wordt is dit in veel gevallen nog niet geformaliseerd. Er ligt een taak voor de organisatie om de werkprocessen conform de nieuwe wet BIO en de bestaande wet AVG te optimaliseren en relevante beleidsstukken hiervoor te actualiseren. We doen dit op een risicogerichte manier.

Er zijn afgelopen jaar 18 datalekken gemeld, waarvan er één vanwege het hoge risico is gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Wat opvalt is dat de meldingen enorm afnemen vanaf het begin van de coronacrisis. Door deze crisis zijn de bewustwordingsacties daarom meer gefocust geweest op het melden van datalekken, ook als je thuiswerkt, en zaken als beeldbellen. Verder is een aanbesteding gestart voor een nieuw systeem voor veilig mailen om het risico op datalekken te verkleinen. De Autoriteit Persoonsgegevens heeft naar aanleiding van een klacht van een inwoner een informatieverzoek aan ons gedaan. We zijn in afwachting van de resultaten van dit onderzoek.

Corona heeft ervoor gezorgd dat er een compleet andere manier van werken van ons wordt verwacht. ICT heeft hier goed op weten te reageren door in aanzienlijk korte tijd een veilige thuiswerkomgeving voor de medewerkers te organiseren. Informatiebeveiliging is een essentieel onderdeel van het ICT beheer. Hoewel we ons nooit volledig kunnen beveiligen tegen cyberaanvallen, wordt wel continu gemonitord en zowel proactief als reactief acties ondernomen om de informatiebeveiliging op een acceptabel en werkbaar niveau te houden.

Bevorderen integriteitsbewustzijn

- Nieuwe medewerkers leggen de eed of de belofte af ten overstaan van de directeur. In 2020 zijn zes van deze bijeenkomsten georganiseerd. Medewerkers gaan in gesprek met elkaar en met de directeur over integriteitsdilemma's in de dagelijkse praktijk
- Gesprekken met managers over nevenwerkzaamheden (nieuwe) medewerkers integriteitsinfrastructuur
- In verband met vertrek van een van de interne vertrouwenspersonen is in 2020 na een interne sollicitatieprocedure een nieuwe collega aangesteld als vertrouwenspersoon.

Medewerkers kunnen terecht bij hun leidinggevende bij een vermoeden van integriteitsschending, of ongewenst gedrag bij de twee interne vertrouwenspersonen of bij de externe vertrouwenspersoon. In 2020 zijn gesprekken gevoerd maar deze hebben niet geleid tot een melding vermoeden van een misstand.

Interbestuurlijk toezicht

Interbestuurlijk toezicht door de gemeenteraad

Interbestuurlijk toezicht is het toezicht van de ene overheid op de andere. Als gemeente stellen wij verantwoordingsrapportages op die naar provincie of ministeries/rijk worden gestuurd, omdat zij een toezichthoudende rol hebben. Ontwikkelingen hebben ertoe geleid dat het toezicht door andere overheden soberder, selectiever en risicogerichter plaats moet vinden. Daarbij is ook de ontwikkeling dat vertegenwoordigende organen zoals de gemeenteraad het toezicht uitoefenen op de medebewindstaken die door de colleges worden uitgevoerd.

Toezichtcriteria ontwikkeld in Drenthe voor zelfbeoordeling

Samen met gemeenten in Drenthe zijn op basis van de gewijzigde wetgeving toezichtscriteria ontwikkeld, op basis waarvan een zelfbeoordeling plaats kan vinden over de mate waarin de medebewindstaken voldoende zijn uitgevoerd. Ook is in Drenthe afgesproken dat deze zelfbeoordeling een plek heeft in de P&C-cyclus van de gemeente en op die manier deel uit kan maken van het jaarverslag.

Medebewindstaken

De volgende taken die door de gemeente in medebewind worden uitgevoerd worden verantwoord, en ook is aangegeven wat het belang is van het toezicht:

Monumentenwet

Monumenten	Groen/ Oranje/ Rood	Toelichting
Gemeente heeft bij de vaststelling van nieuwe bestemmingsplannen, of bij vrijstelling op bestaande plannen, aangegeven op welke wijze wordt omgegaan met in geding zijnde cultuurhistorische en archeologische waarden; deze bestemmingsplannen zijn bestuurlijk vastgesteld.		Ja, de gemeente beschikt over een Structuurvisie Archeologie (2013) en een Structuurvisie Cultuurhistorie (2014). Deze zijn kaderstellend voor de bestemmingsplannen en worden daarin als beschermende dubbelbestemmingen verwerkt.
Gemeente heeft een commissie ingesteld die adviseert over omgevingsvergunningen voor het aanpassen van een beschermd monument en vraagt deskundig advies bij vergunningverlening waarbij cultuurhistorische en/of archeologische waarden aan de orde zijn.		Ja, de gemeente beschikt over een monumentencommissie. Deze commissie is in het afgelopen jaar een aantal keer bijeen geweest en heeft geadviseerd over alle ingediende aanvragen, betreffende diverse gebouwde Rijksmonumenten.
Binnen de gemeente vindt adequaat toezicht en handhaving plaats op het gebied van monumenten en archeologie; dit is tevens vastgelegd in documenten.		Handhaving is organisatorisch geregeld, maar de personele inzet is beperkt ten opzichte van het gemeentelijke grondoppervlak. Er wordt echter adequaat gereageerd op meldingen.
Totaalbeeld <i>Is er reden voor extra aandacht?</i>		De personele capaciteit voor Cultuurhistorie, Monumentenzorg en Archeologie is uiterst beperkt. Specialistische advisering wordt ingehuurd. De uitvoering op deze taakvelden beperkt zich tot de wettelijke taken bij vergunningsverlening en in ruimtelijke plannen / procedures.

Huisvesting statushouders

Huisvesting statushouders	Groen/ Oranje/ Rood	Toelichting
Gemeente voldoet aan de halfjaarlijkse taakstelling (eerste helft van het jaar) op het gebied van huisvesting van statushouders en heeft geen achterstand of loopt hierop in.		De taakstelling is gerealiseerd.
Gemeente voldoet aan de halfjaarlijkse taakstelling (tweede helft van het jaar) op het gebied van huisvesting van statushouders en heeft geen achterstand of loopt hierop in.		De taakstelling is gerealiseerd.
Totaalbeeld <i>Is er reden voor extra aandacht?</i>		Nee

Ruimtelijke ordening

Ruimtelijke ordening	Groen/ Oranje/ Rood	Toelichting
<p>Gemeente beschikt voor het gehele grondgebied over actuele, bestuurlijk vastgestelde structuurvisie(s) conform de wettelijke vereisten.</p>		<p>Structuurvisie's op het gebied van Cultuurhistorie en Archeologie zijn nog voldoende actueel.</p> <p>Het Structuurplan Tynaarlo dateert echter van 2006. Op dit moment is het proces om te komen tot een nieuwe Omgevingsvisie in gang gezet. Dit in verband met de naderende komst van de Omgevingswet.</p> <p>De vaststelling van de Omgevingsvisie is voorzien in 2021 en dat is ruimschoots op tijd voor het toekomstige ruimtelijk beleid, dat vertaald zal worden in het Omgevingsplan.</p>
<p>Gemeente beschikt voor het gehele grondgebied over actuele, bestuurlijk vastgestelde bestemmingsplannen conform de wettelijke vereisten.</p>		<p>In verband met de komst van de Omgevingswet (in werkingtreding is naar verwachting 1-1-2022) is het actualiseren van bestemmingsplannen vanuit financieel oogpunt minder urgent geworden. Indien een bestemmingsplan ouder dan 10 jaar is kunnen nog steeds leges geheven worden voor omgevingsvergunningen.</p> <p>Vanuit het Rijk is geadviseerd om meer energie te steken in het voorbereiden op de komst van de Omgevingswet, dan het actualiseren van oudere bestemmingsplan.</p> <p>Desondanks zijn de bestemmingsplannen voldoende actueel en zijn een aantal oudere plannen nog herzien door een beheers-verordening, waarin de marge nog mogelijkheden zijn benut om regels aan te passen aan de huidige wensen.</p>
<p>Totaalbeeld <i>Is er reden voor extra aandacht?</i></p>		<p>Nee</p>

Omgevingswet

Omgeving	Groen/ Oranje/ Rood	Toelichting
Gemeente heeft een actueel beleid op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH), inclusief veiligheid, bouwplantoetsing, bodembeleid en een probleem- en risicoanalyse.		Een deel van het gemeentelijk beleid is actueel, een deel is verouderd. In 2019 is een start gemaakt met het actualiseren van het handboek VTH. Dit wordt in delen opgepakt. Als eerste is toezicht en handhaving omgevingsrecht opgepakt. In 2020 wordt dit ter besluitvorming voorgelegd. Voor vergunningverlening wordt in Drents verband gesproken over het nieuwe werkproces onder de nieuwe Omgevingswet.
Gemeente heeft een consistent en duidelijk, bestuurlijk vastgesteld Jaarprogramma op het gebied van VTH, met voldoende operationele doelen.		Jaarlijks wordt een programma opgesteld, zo ook voor 2019 en voor 2020. Deze is gebaseerd op een risicomatrix.
Gemeente heeft een bestuurlijk vastgesteld Jaarverslag op het gebied van VTH.		Wordt momenteel opgesteld. De termijn om dit aan te leveren bij de provincie loopt tot en met 31 maart. In 2019 is een halfjaarrapport en een 9 maand-rapport opgesteld.
Uit het Jaarverslag blijkt dat doelen en normen op het gebied van VTH zijn behaald volgens de wettelijke vereisten.		Het jaarverslag geeft aan of en welke doelen zijn behaald. In de tussentijdse rapportages zijn, mogelijke, knelpunten benoemd en is aangegeven welke maatregelen er zijn/worden getroffen.
Gemeente heeft een bestuurlijk vastgestelde kwaliteitsverordening op het gebied van VTH.		De verordening is vastgesteld door de gemeenteraad.
Totaalbeeld <i>Is er reden voor extra aandacht?</i>		Nee

Archief

Archief	Groen/ Oranje/ Rood	Toelichting
Het beheer van zowel analoge als digitale overheidsinformatie voldoet aan toetsbare eisen van een toe te passen kwaliteitssysteem.		In Artikel 16 van de Archiefwet 1995 is een kwaliteitssysteem verplicht. Dit systeem is nu ook opgesteld en wordt uitgerold. De prioriteit ligt bij het zaakstelsel Mozard en richt zich daarna op andere bronnen van informatie.
Zowel analoge als digitale overheidsinformatie wordt in goede, geordende en toegankelijke staat gebracht.		De analoge archieven zijn toegankelijk via de applicatie Maisflexis. De digitale documenten tot 2017 zijn te raadplegen via Maisflexis en vanaf 2017 in het zaakstelsel Mozard. Informatiebeheer gaat ook meer aandacht richten op informatie buiten het zaakstelsel, maar dit is nog niet compleet in kaart gebracht en daarom kunnen we niet spreken van een goed geordende en toegankelijk staat van informatie.
Zowel analoge als digitale overheidsinformatie wordt tijdig vernietigd dan wel overgebracht, openbaar gemaakt en beschikbaar gesteld.		De vernietiging van analoge en digitale archiefbescheiden heeft t/m het jaar 2019 plaatsgevonden. Het overbrengen van archieven dient nog gedeeltelijk te worden uitgevoerd. In het zaakstelsel moet de vernietiging en overbrenging nog lokaal worden ingericht. Dit gebeurt in de volgende release.
Zowel analoge als digitale overheidsinformatie wordt duurzaam beheerd en is geplaatst in daartoe geëigende beheeromgevingen.		Voor de analoge archieven is een goed geutilleerde archiefbewaarplaats, het plaatsingsplan is nog niet compleet. De opslag van digitale bestanden in Tynaarlo en de uitwijk in Assen wordt op adequate wijze beheerd. De digitale informatie in Mozard en Maisflexis staan beide in de cloud opgeslagen in Eindhoven en Groningen. Voor beide omgevingen zijn bewerkersovereenkomsten afgesloten.
Er is een passend verbeterplan voor het archiefbeheer; dit is alleen aan de orde als er niet (volledig) wordt voldaan aan alle bovengenoemde punten.		Er wordt gewerkt aan een werkwijze voor informatie buiten het archiefsysteem. Dit zal ervoor zorgen dat het duidelijker wordt waar welke informatie zit en of deze ook worden vernietigd of bewaard volgens de selectielijst.
Totaalbeeld <i>Is er reden voor extra aandacht?</i>		Extra aandacht is noodzakelijk voor het inrichten van de vernietiging en overbrenging in het zaakstelsel en de uitrol van het kwaliteitssysteem moet worden doorgezet.

Impactanalyse corona

Inleiding

In februari 2020 kregen we te maken met de uitbraak van het coronavirus. Deze wereldwijde uitbraak heeft zowel maatschappelijke als economische effecten, waardoor van een crisis kan worden gesproken. Naarmate 2020 vorderde zijn de gevolgen van deze crisis steeds meer duidelijk geworden, ook in Tynaarlo. In deze paragraaf gaan wij dieper in op de effecten en tonen wij, indien dat nu al mogelijk is, de financiële impact van deze effecten in 2020. Over het algemeen betreffen dit inschattingen tot 31 december. Hoewel de analyse zorgvuldig is opgesteld, blijft het een momentopname in een periode waarin nog steeds veel onzeker en onduidelijk is. Zo is er nog niet in alle gevallen volledig zicht op de impact van corona op alle partijen en inwoners in Tynaarlo. De genoemde bedragen zijn niet definitief en de aanvullende kosten (of lagere inkomsten) zouden in de toekomst nog verder op kunnen lopen. Deze impactanalyse heeft daarmee ook niet het doel om een volledig, limitatief overzicht te geven van alle consequenties. We willen zoveel mogelijk inzicht verschaffen, met de kennis van nu, in de voornaamste consequenties van de coronapandemie op onze gemeentelijke taken en financiën. Het verschaffen van dit inzicht is gestart in de najaarsbrief 2020, wat vooral heeft plaatsgevonden op basis van een inschatting op hoofdlijnen. Gaandeweg het proces hebben wij in het najaar dit aangescherpt en waar mogelijk aangevuld, hierdoor kan het voorkomen dat onderwerpen en genoemde bedragen afwijken. Dit proces van het verschaffen van inzicht wordt gedurende 2021 voorgezet.

Financiële impact corona in 2020

Algemeen

Het algemene beeld is dat binnen veel budgetten alternatieve uitgaven zijn gedaan, maar niet per definitie meer kosten zijn gemaakt dan aan budget beschikbaar is. Daarnaast zien we ook dat veel medewerkers hun werktijd op een alternatieve manier in hebben moeten vullen. Voor de medewerkers in het primaire proces geldt over het algemeen dat de werkzaamheden veelal zijn doorgegaan. Voor sommige medewerkers betekende dat het werk tijdelijk volledig was weggefallen en andere groepen medewerkers hebben hun werktijd op een andere manier in kunnen zetten. Bijvoorbeeld door zich in te zetten als toezichthouder in de gemeente. Over het algemeen geldt voor dit soort alternatieve invulling dat het niet tot extra kosten leidt maar dat dit binnen de bestaande budgetten wordt opgelost.

Bedrijfsvoering

Thuiswerken en andere invulling werkzaamheden Extra uitgaven: € 100.000

Thuiswerken blijft zoveel mogelijk de norm. Met name in de beginperiode van de maatregelen omtrent corona betekende dit voor medewerkers dat ze niet de normale eigen werkzaamheden uit konden voeren. Hoewel we in de afgelopen jaren ingezet hebben op digitaliseren was nog niet iedereen voorzien van alle middelen om thuis te kunnen werken. Hierdoor zijn door de gemeente veel extra materialen aangeschaft om het thuiswerken voor zoveel mogelijk medewerkers mogelijk te maken. Aanvullend gold ook dat feitelijke werkzaamheden niet konden worden verricht, denk aan inspecties, de sportcoaches, participatiebijeenkomsten.

Extra kosten milieustraat Extra uitgaven: € 5.000

De diverse lockdowns hebben gedurende het jaar tot extra aanloop bij de milieustraat geleid. Om deze toename van het aantal bezoekers te kunnen faciliteren is incidenteel extra inzet gepleegd en is er extra bebording geplaatst.

Uitvoering van projecten Extra uitgaven: p.m.

In onze begroting houden wij er rekening mee dat we loonkosten kunnen doorbelasten naar projecten indien een medewerker daar een ureninzet voor pleegt. Doordat een aantal projecten tijdelijk stil zijn komen te liggen of in een lager tempo zijn voortgezet kunnen naar verwachting geen/minder loonkosten doorbelast worden naar de betreffende projecten.

Extra schoonmaak Extra uitgaven: € 9.000

Eén van de getroffen maatregelen als gevolg van corona houdt in dat we de gemeentelijke gebouwen vaker schoonmaken en meer uitgaven doen voor het aanschaffen van hygiënemiddelen.

Communicatie

Extra uitgaven: € 5.000

De informatievoorziening richting inwoners is geïntensiveerd middels posters en extra publicaties in de gemeentepagina en huis-aan-huisbladen.

Gemeentelijke inkomsten

Uitstel van betaling

Eén van de maatregelen die in Drents verband zijn afgesproken omvat dat we coulant omgaan met betalingsregelingen. Hoewel uitstel van een betaling niet per definitie betekent dat we geen inkomsten meer hebben, kan het zijn dat ondernemers in de tussentijd failliet gaan waardoor inkomsten niet meer binnen gaan komen.

Invoeringskosten

Minder inkomsten € 63.000, minder uitgaven € 15.000

Wanneer betalingen niet ontvangen worden wordt normaal gesproken een invorderingstraject opgestart. De kosten voor deze trajecten worden normaal gesproken volledig doorbelast aan de debiteur. Hiervoor hebben wij in de begroting een bedrag opgenomen. Doordat geen invorderings-trajecten zijn opgestart ontvangen we ook geen inkomsten. Tegelijkertijd is een deel van de uitgaven weggevallen waardoor we ook een voordeel op de lasten zien ontstaan.

Inning OZB, afval, riool en overige heffingen

Bij de inning van de onroerende zaakbelasting constateren wij dat we ten opzichte van 2019 achterlopen met de inkomsten. Het zal meer tijd in beslag nemen om de openstaande vorderingen te innen. Op dit moment is voor een bedrag van circa € 25.000 aan uitstel van betaling aangevraagd. Vooralsnog wordt er niet vanuit gegaan dat we dit moeten afboeken.

Leges burgerzaken

Minder inkomsten € 23.000, minder uitgaven € 8.000

We zien een afwijkend aantal aan uitgegeven paspoorten, ID-kaarten en rijbewijzen dan wij ten opzichte van de verloopdata van deze documenten zouden verwachten. Het lijkt erop dat inwoners wachten met het verlengen van een paspoort/ID-kaart waardoor wij minder inkomsten realiseren in 2020. Doordat we ook geen producten hoeven in te kopen, zien we ook een voordeel op de lasten. Daarnaast zien wij ook een terugloop in het aantal huwelijken. Dit leidt eveneens tot lagere inkomsten.

Verhuur van binnensportaccommodaties

Minder inkomsten: € 108.000, meer

inkomsten: € 52.000, extra uitgaven: € 15.000

Doordat de binnensportaccommodaties in onze gemeente een aantal maanden gesloten zijn geweest zijn ook geen huurinkomsten ontvangen voor deze accommodaties. Hier staat wel tegenover dat hiervoor gedeeltelijk compensatie voor ontvangen is vanuit het Rijk. Verder liepen de vaste lasten veelal door. Daarnaast zijn voor het heropenen en verhuren van de sportaccommodaties diverse kostenposten naar voren gekomen om ervoor zorg te kunnen dragen dat er weer veilig gesport kan worden.

Verhuur van buitensportaccommodaties

Minder inkomsten: € 12.000, meer inkomsten:

€ 12.000

Doordat de buitensportaccommodaties in onze gemeente een aantal maanden gesloten zijn geweest zijn ook geen huurinkomsten ontvangen voor deze accommodaties. Hier staat wel tegenover dat hiervoor compensatie voor ontvangen is vanuit het Rijk.

Inkomsten marktgelden Minder inkomsten: € 198.000, minder uitgaven: € 164.000

Doordat veel markten niet zijn doorgegaan ontvangen wij geen marktgelden. Daarnaast zien wij ook lagere uitgaven omdat er geen tijd en geld ingezet hoeft te worden om de markten te organiseren.

Evenementenvergunningen

Minder inkomsten: € 14.000

Veel evenementen konden geen doorgang vinden. Dit geeft een terugloop in de inkomsten.

Sociaal domein

Noodopvang kinderen

Extra uitgaven: € 35.000

Gedurende diverse perioden konden kinderen in de leeftijd t/m 12 jaar, van wie één of beide ouders in een cruciale beroepsgroep werkten, terecht bij noodopvang.

Leerlingvervoer

Minder uitgaven: p.m.

Gedurende 2020 zijn scholen diverse perioden gesloten geweest. Dit heeft tot een daling van het aantal vervoersbewegingen geleid.

WPDA

Meer uitgaven: p.m.

De coronacrisis heeft een grote impact op de arbeidsmarkt. In december 2020 geeft WPDA aan dat de uitstroom aan het stabiliseren is. De uitstroom naar werk is het afgelopen jaar op peil gebleven in vergelijking met vorig jaar. De crisis heeft ook kansen opgeleverd. Functies als klantencontactmedewerker en verkeersleiders zijn daar goede voorbeelden van. Toch verwachten wij dat de effecten van deze crisis zichtbaar worden in 2021.

Sportbeleidsplan

Minder uitgaven: € 45.000

Door corona is er minder gebruik gemaakt van sportfaciliteiten waardoor er tevens minder uitgaven gedaan hoefden te worden voor de uitvoering van het sportbeleidsplan.

Verder inzicht in de impact van corona op het Sociaal Domein volgt zodra die informatie beschikbaar is. Deze zal worden meegenomen in de najaarsbrief 2021.

Subsidies

Sportsubsidies

Minder uitgaven: € 4.000

In 2020 hebben sportverenigingen nauwelijks sportstimuleringsprojecten kunnen organiseren. Hierdoor zijn er nagenoeg geen subsidieaanvragen voor dit doeleinde aangevraagd.

Verder inzicht in de impact van corona op de subsidies volgt zodra die informatie beschikbaar is.

Grondexploitatie

Geen

Businesspark Ter Borch

Op dit moment geen directe effecten, wel verlenging looptijd grondexploitatie Businesspark Ter Borch.

Verbonden partijen

Jaarlijks betalen we bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen voor de uitvoering van gemeentelijke taken. Net als wij, worden deze gemeenschappelijke regelingen geconfronteerd met (extra) werkzaamheden in het kader van coronapandemie.

Vanuit de Veiligheidsregio Drenthe zijn de signalen tot nu toe dat binnen de bestaande begroting geopereerd wordt, met daarbij de aanvulling dat binnen de bestaande budgetten keuzes zijn gemaakt. Hierdoor zijn diverse beleidsvoornemens niet aan bod gekomen. Door het Rijk is toegezegd dat voor de aanvullende uitgaven als gevolg van corona een (kostendekkende) vergoeding beschikbaar komt.

De inzet van de GGD voor het uitbreiden van testen en voor bron- en contactonderzoek leidt tot extra uitgaven. Een goede inschatting van de meerkosten is nog niet te geven. Uit rapportage van de GGD voor de zomer 2020 bleek een verwacht tekort voor 2020 van € 350.000, met daarbij de kanttekening dat nog niet exact aangegeven kan worden of dit tekort volledig aan corona is toe te rekenen. Er is overleg over vergoeding vanuit het Rijk voor deze meerkosten. De verwachting is dat alle kosten gedekt zullen worden.

Ook bij Groningen Airport Eelde, waar de gemeente Tynaarlo aandeelhouder van is, zijn effecten zichtbaar. De vraag is in hoeverre deze afwijkingen zijn toe te rekenen aan de gevolgen van corona. Dit is nog niet volledig duidelijk. In 2020 hebben wij als aandeelhouder geen vraag voor een extra bijdrage in verband met corona ontvangen.

Voor zover sprake zou zijn van extra kosten die niet in de begroting van de GR'en zijn op te vangen, hebben de meeste GR'en een eigen weerstandsvermogen om deze eerste extra kosten te kunnen opvangen. Daarnaast hebben wij in de berekening van ons benodigd weerstandsvermogen een bedrag opgenomen voor de risico's van verbonden partijen. Vooral nog gaan wij ervan uit, dat we hiermee in ieder geval de eerste extra kosten kunnen opvangen.

Steunpakketten Rijk

Tot dusver heeft het rijk middels een drietal steunpakketten 1,54mln aan ons overgeheveld. Hierbij is 0,97mln ontvangen in de jaarschijf 2020 en 0,57mln in de jaarschijf 2021. De drie steunpakketten zijn weliswaar onderverdeeld in 26 kleinere onderwerpen, maar doordat deze middelen middels de zogenaamde algemene uitkering en enkele decentralisatie-uitkeringen zijn ontvangen hebben gemeenten volledige vrijheid over de wijze waarop deze middelen worden ingezet. De volgende bedragen zijn ontvangen:

Pakket	Onderwerp	2020	2021	Totaal
1	Lokale culturele voorzieningen	94.190		
1	Inhaal Jeugd	57.167		
1	Inhaal Wmo	23.447		
1	Toeristen/parkeerbelasting	102.000		
1	Eigen bijdrage Wmo	33.497		
1	Noodopvang kinderen van ouders met cruciaal beroep	50.830		
1	Mutatie Voorschoolse voorziening peuters	17.006		
2	Schrappen opschalingskorting 2020	112.583		
2	Lokale culturele voorzieningen	92.992		
2	Buurt- en dorps huizen	22.851		
2	Vrijwilligers organisaties	15.367		
2	Toezicht en handhaving	85.600		
2	Extra kosten verkiezingen	77.069		
2	Precario belasting en markt- en evenementenleges	76.936		
2	Schrappen opschalingskorting 2021		257.332	
3	Continuïteit van zorg (COVID 19) 2020	40.711		
3	Compensatie quarantainekosten 2020	5.187		
3	Aanvullende pakket re-integratiekosten 2020	41.807		
3	Gemeentelijk schuldenbeleid 2020	15.723		
3	Bijzondere bijstand 2020	5.369		
3	Aanvullende pakket re-integratiekosten 2021		96.153	
3	Gemeentelijk schuldenbeleid 2021		32.143	
3	Bijzondere bijstand 2021		10.975	
3	Impuls re-integratie 2021		51.345	
3	Cultuurmiddelen 2021		79.043	
3	Extra kosten verkiezingen 2021		48.252	
Totaal		970.332	575.243	1.545.573

Daarnaast zijn er nog een aantal compensatieregelingen die via de gemeente lopen, maar waarbij bijvoorbeeld een vergoeding op basis van werkelijke kosten wordt vergoed (of naar rato indien meer wordt aangevraagd dan door het Rijk beschikbaar is gesteld). Hierbij valt te denken aan:

- Compensatie voor misgelopen inkomsten van verhuur sportaccommodaties.
- Uitgaven t.b.v. Tozo-regeling.
- Extra uitgaven van de GGD's (regeling loopt mogelijk rechtstreeks via GGD en Rijk).

Eerder in deze paragraaf is aangegeven dat de lijst met beschreven effecten naar alle waarschijnlijkheid niet volledig is. Diezelfde onzekerheid geldt ook voor 2021. Op dit moment bevinden wij ons in de derde golf en het einde van de pandemie is niet in zicht. Het is onbekend in welke mate er aanvullende lockdowns zullen volgen, hoe het vaccinatieproces verloopt en wat de gevolgen op de lange termijn zullen zijn. Deze factoren bieden veel onzekerheid. Dit maakt het daarnaast lastig om te bepalen hoe de steunpakketten van het Rijk het beste ingezet moeten worden. Hierbij dient ook rekening gehouden te worden met de onzekerheid rondom eventuele toekomstige steunpakketten van het Rijk.

Conclusie

Ons beeld van de effecten van de crisis op onze begroting is scherper geworden, al kunnen wij stellen dat niet alle financiële effecten op onze begroting direct zichtbaar zijn. Er is sprake van veel onzekere factoren. Wij blijven gedurende 2021 werken aan het verschaffen meer inzicht in deze effecten en zullen dit in de najaarsbrief 2021 opnemen.

Jaarrekening 2020

Jaarrekening 2020

De jaarrekening is opgesteld volgens de richtlijnen van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) Met de jaarrekening wordt via de balans met toelichting en de hoofdstukrekening met toelichting, de financiële verantwoording afgelegd over het jaar 2020.

De jaarrekening 2020 bestaat uit:

- Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
- Balans per 31 december 2020
- Hoofdstukrekening over het begrotingsjaar 2020
- Toelichting op de balans
- Toelichting op de Hoofdstukrekening
- SiSa 2020 Bijlage verantwoordingsinformatie
- Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Grondslagen

Grondslagen voor waardering resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV), welke op een aantal uitzonderingen na, is gebaseerd op de verslaggeving voorschriften volgens het Burgerlijk Wetboek, boek 2, titel 9. Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaans is opgenomen in de septembercirculaire van het boekjaar.

Waarderingsgrondslagen

De waarderingsgrondslagen van de jaarrekening van de Gemeente Tynaarlo zijn in lijn met het BBV en de financiële verordening. Voor waardering wordt uitgegaan van de historische kostprijs tenzij anders vermeld. Activa en passiva worden opgenomen tegen nominale waarde. Kosten en opbrengsten worden verantwoord op basis van het baten en lasten stelsel. Winsten worden alleen in aanmerking genomen als ze gerealiseerd zijn. Verliezen en risico's die hun oorsprong hebben voor het einde van het boekjaar, worden opgenomen als zij bekend zijn geworden voor de opstelling van de jaarcijfers.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn.

Materiële vaste activa

Deze investeringen zijn gewaardeerd tegen de verkrijging- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. De afschrijving vindt plaats volgens de lineaire afschrijvingsmethode, naar algemeen aanvaarde grondslagen en is gebaseerd op de verwachte gebruiks- of levensduur.

Financiële vaste activa

De onder de financiële vaste activa opgenomen leningen verstrekt aan derden worden gewaardeerd tegen nominale waarden. De belangen in deelnemingen waarden we tegen verkrijgingprijs of marktwaarde als deze lager is als de verkrijgingprijs.

Vorraden

Vorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Wanneer de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, moet een verliesvoorziening worden getroffen voor het verschil tussen de boekwaarde en de lagere marktwaarde of dient te worden afgewaardeerd naar deze lagere marktwaarde. Indien de noodzakelijke waarde correctie via het treffen van een voorziening is gedaan dan wordt de voorziening verhoogd of verlaagd wanneer de marktwaarde in een later stadium verder afneemt dan wel weer oploopt.

Winstneming uit complexen

Er wordt onderscheid gemaakt tussen winstneming en liquidatie. In principe wordt de winst uit een complex gehaald als deze is gerealiseerd. Bij liquidatie later, zal dan nog een klein resultaat overblijven.

Winst is gerealiseerd als in een (deel-)plan de winst met voldoende zekerheid vaststaat. Hierbij dient de percentage of completion methode (PoC) worden gevolgd waarbij tevens rekening moet worden gehouden met zowel het voorzichtigheidsbeginsel als het realisatiebeginsel. Bij de bepaling van de tussentijdse winst dient rekening te worden gehouden met de risico's die specifiek samenhangen met de nog te realiseren kosten en opbrengsten van de individuele grondexploitaties (project gerelateerde risico's).

Vorderingen

Vorderingen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde, indien noodzakelijk verminderd met een voorziening voor oninbare bedragen.

Reserves

Reserves worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vorzieningen

Vorzieningen worden gevormd voor verplichtingen en verliezen die zich hebben voorgedaan per balansdatum en waarvan de omvang redelijkerwijs kan worden geschat. Daarnaast worden voorzieningen gevormd voor vooruit ontvangen bedragen van derden met een specifiek bestedingsdoel (bijv. Riool, Reiniging en Begraven). En de laatste categorie voorzieningen, betreft voorzieningen die zijn gevormd ter egalisatie van de kosten. Het gebouwenbeheer is bij de gemeente Tynaarlo belegd in een voorziening ter egalisatie van de kosten. De voorziening is bedoeld om de lasten gelijk te verdelen over een aantal begrotingsjaren.

De voorzieningen zijn opgenomen tegen nominale of contante waarde.

Langlopende schulden

Onder de langlopende schulden worden verstaan de schulden met een oorspronkelijke rentetypische looptijd van één jaar of langer. De langlopende schulden worden gewaardeerd tegen de oorspronkelijke waarde vermindert met de aflossingen.

Overige activa en passiva

De overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Bepalingsgrondslagen resultaat

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Voor zover noodzakelijk zijn ten laste van de exploitatie voorzieningen getroffen voor:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang per balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs in te schatten;
- Risico's ter zake van verplichtingen waarvan de omvang redelijkerwijs in te schatten.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen, respectievelijk schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie voor gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming namelijk vier jaar. Als er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) moet wel een verplichting worden gevormd.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

Borg en garantiestellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen.

Balans

Balans per 31 december 2020

(bedragen x € 1.000,-)

ACTIVA	31.12.2020		31.12.2019	
<u>Vaste activa</u>				
<i>Immateriële vaste activa</i>				
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	832		805	
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	895		1.391	
<i>Totaal immateriële vaste activa</i>		1.727		2.196
<i>Materiële vaste activa</i>				
Investeringen met een economisch nut	68.129		67.457	
Investeringen met een economisch nut , waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.	29.001		28.451	
Investeringen in openbare ruimte met een maatschappelijk nut	4.633		3.889	
<i>Totaal materiële vaste activa</i>		101.763		99.797
<i>Financiële vaste activa</i>				
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	412		412	
Leningen aan woningbouwcorporaties	6.069		6.455	
Leningen aan deelnemingen	123		123	
Overige langlopende leningen	1.573		1.575	
<i>Totaal Financiële vaste activa</i>		8.177		8.565
Totaal vaste activa		111.667		110.558
<u>Vlottende activa</u>				
<i>Voorraden</i>				
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	11.618		14.540	
<i>Totaal voorraden</i>		11.618		14.540
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>				
Vorderingen op openbare lichamen	2.610		3.051	
Overige vorderingen	1.203		1.406	
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	2.864		3.186	
<i>Totaal uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar</i>		6.677		7.643
<i>Liquide middelen</i>				
Kassaldi	5		5	
Banksaldi	581		118	
<i>Totaal liquide middelen</i>		586		123
<i>Overlopende activa</i>				
Nog te ontvangen bedragen met een specifiek bestedingsdoel	245		35	
Overige overlopende activa	5.581		4.795	
<i>Totaal overlopende activa</i>		5.826		4.830
Totaal vlottende activa		24.707		27.136
TOTAAL ACTIVA		136.374		137.694

PASSIVA	31.12.2020		31.12.2019	
<u>Vaste passiva</u>				
<i>Eigen vermogen</i>				
Algemene reserve	13.352		13.406	
Bestemmingsreserves	38.550		39.093	
Resultaat na bestemming	7.263		5.278	
<i>Totaal eigen vermogen</i>		59.165		57.777
<i>Voorzieningen</i>				
Voorziening voor verplichtingen, verliezen en risico's	4.162		288	
Voorziening ter egalisering van de kosten	199		2.700	
Voorziening voor middelen van derden met gebonden bestemming	6.477		6.342	
<i>Totaal voorzieningen</i>		10.838		9.330
<i>Vaste schulden met een looptijd van één jaar of langer</i>				
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	53.962		60.738	
<i>Totaal vaste schulden met een looptijd van één jaar of langer</i>		53.962		60.738
Totaal vaste passiva		123.965		127.845
<u>Vlottende passiva</u>				
<i>Netto-vlottende schulden met een looptijd korter dan één jaar.</i>				
Banksaldi	0		2.342	
Kasgeldleningen	5.000		0	
Overige schulden	3.265		2.676	
<i>Totaal netto-vlottende schulden korter dan één jaar.</i>		8.265		5.018
<i>Overlopende passiva</i>				
Vooruitontvangen bedragen betreffende uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	612		333	
Overige vooruitontvangen bedragen	0		140	
Overige overlopende passiva	3.532		4.358	
<i>Totaal overlopende passiva</i>		4.144		4.831
Totaal vlottende passiva		12.409		9.849
TOTAAL PASSIVA		136.374		137.694

Het risicodragend bedrag voor de Gemeente Tynaarlo met betrekking tot gegarandeerde geldleningen bedraagt ultimo 2020 € 32.766.082

Hoofdstukrekening

	Primitieve begroting 2020			Begroting na wijziging 2020			Werkelijk 2020			Verschil
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Saldo
0: Bestuur en ondersteuning	748	2.465	-1.717	853	5.860	-5.007	4.116	6.053	-1.937	3.070
1: Veiligheid	33	2.287	-2.253	28	2.388	-2.360	23	2.316	-2.293	67
2: Verkeer en vervoer en waterstaat	92	4.177	-4.085	92	3.596	-3.504	104	3.635	-3.532	-28
3: Economie	3.033	3.664	-631	3.033	3.793	-759	1.449	1.955	-506	253
4: Onderwijs	131	3.964	-3.833	119	3.544	-3.425	101	3.225	-3.124	301
5: Sport, cultuur en recreatie	753	7.238	-6.486	1.001	8.220	-7.219	913	7.530	-6.617	602
6: Sociaal domein	7.339	27.851	-20.511	6.692	31.042	-24.350	14.221	37.316	-23.095	1.256
7: Volksgezondheid en milieu	6.019	6.818	-799	5.843	6.574	-730	7.152	7.783	-631	99
8: Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	7.226	8.461	-1.235	7.113	8.684	-1.571	12.481	12.139	342	1.913
Algemene dekkingsmiddelen	50.752	2.365	48.387	52.511	1.509	51.002	53.078	1.509	51.569	567
Overhead	908	9.785	-8.877	1.119	9.735	-8.616	1.217	9.860	-8.643	-27
Heffing VPB	0	69	-69	0	144	-144	0	144	-144	0
Bedrag onvoorzien	0	33	-33	0	33	-33	0	0	0	33
Saldo van baten en lasten	77.034	79.175	-2.141	78.405	85.122	-6.717	94.855	93.467	1.388	8.105
Toevoegingen en onttrekkingen reserves	3.116	974	2.141	10.395	3.678	6.717	9.865	3.990	5.875	-842
Resultaat			0			0			7.263	7.263

De toevoegingen en de onttrekkingen aan de reserves betreffen alleen de toevoegingen en onttrekkingen die binnen de hoofdstukrekening hebben plaatsgevonden.

Hierin zijn dus niet de mutaties tussen de diverse reserves onderling opgenomen. Een totaaloverzicht van alle mutaties in de reserves is opgenomen in bijlage 2 van deze jaarrekening.

EMU- saldo

Als gevolg van Europese regelgeving mogen EU-lidstaten een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Aan dit maximale tekort van 3% hebben, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel. De EMU-systematiek werkt op een andere manier dan het (gemodificeerde) baten- en lastenstelsel dat de gemeenten hanteren. Investerings tellen bijvoorbeeld niet mee in het stelsel van baten en lasten, daarbij wordt uitgegaan van de kapitaallasten van de investeringen. Investerings in een jaar tellen echter wel volledig mee in het EMU-saldo. Bij een sluitende begroting kan een gemeente daardoor toch een negatief EMU-saldo hebben. Het EMU-saldo van de gemeente Tynaarlo voor 2020 komt uit op € 7,1 miljoen (overschot). Het betekent dat in EMU-termen de inkomsten € 7,1 miljoen euro hoger zijn dan de uitgaven. Voor 2020 is de individuele referentiewaarde voor de gemeente Tynaarlo vastgesteld op € 2,8 miljoen.

			JR 2019	JR 2020	B 2020	B 2021	B 2022	B 2023
Activa	Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekkingen en leningen	-1.123	-388	-480	-479	-481	-479
		Uitzettingen	0	0	0	0	0	0
	Vlottende activa	Uitzettingen	2.214	-966	-2.643	0	0	0
		Liquide middelen	56	463	-123	0	0	0
		Overlopende Activa	219	996	-1.795	0	0	0
Passiva	Vaste Passiva	Vaste schuld	9.234	-6.776	-776	8.212	14.200	-5.811
	Vlottende passiva	Vlottende schuld	-4.256	3.247	12.568	2.414	-10.000	0
		Overlopende passiva	117	-687	5.966	7.285	-5.016	955
EMU-SALDO			-3.729	4.321	-22.799	-18.390	335	4.377
EMU-SALDO referentiewaarde			-2.900	-2.800	-2.800	-2.800	-2.800	-2.800
Verschil EMU-saldo & referentiewaarde			-829	7.121	-19.999	-15.590	3.135	7.177

Toelichting op de balans

Toelichting op de balans per 31 december 2020

ACTIVA

Vaste activa

De vaste activa hebben ultimo 2020 een waarde van ongeveer € 111,7 miljoen en zijn onderverdeeld in immateriële, materiële en financiële vaste activa. De netto investeringen in de vaste activa bedroegen in 2020 ongeveer € 3,6 miljoen inclusief verminderingen, voorzieningen en bijdragen van derden. Op de vaste activa werd in 2020 voor een bedrag van ongeveer € 2,5 miljoen afgeschreven en afgelost.

De vaste activa bestaat uit:

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
Immateriële vaste activa	1.727.256	2.195.943
Materiële vaste activa	101.762.897	99.797.251
Financiële vaste activa	8.177.783	8.565.173
	111.667.936	110.558.367

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn.

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende 2020:

	Boekwaarde 1-1-2020	Vermeer- deringen	Verminder- deringen	Bijdragen derden	Afschrij- vingen	Boekwaarde 31-12-2020
	€	€	€	€	€	€
Bijdragen aan activa in eigendom van derden.	805.036	76.318	0	0	49.538	831.816
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	1.390.907	413.176	908.643	0	0	895.440
	2.195.943	489.494	908.643	0	49.538	1.727.256

Eventuele voorbereidings- en of aanloopkosten voor nieuwe en of toekomstige ontwikkelingen mogen worden geactiveerd onder de immateriële vaste activa.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden onderscheiden in: investeringen met een economisch nut en investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut. Het onderstaande overzicht geeft dat onderscheid van de materiële vaste activa weer.

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
Investeringen met economisch nut	68.128.711	67.457.337
Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	29.000.659	28.450.573
Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	4.633.527	3.889.341
	101.762.897	99.797.251

Er zijn geen materiële vaste activa in erfpacht uitgegeven.

Investerings met economisch nut

Deze investeringen zijn gewaardeerd tegen de verkrijging- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. De afschrijving vindt plaats volgens de lineaire afschrijvingsmethode, naar algemeen aanvaarde grondslagen en is gebaseerd op de verwachte gebruiks- of levensduur. Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de investeringen met een economisch nut gedurende 2020.

	Boekwaarde 1-1-2020	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Bijdragen derden	Afschrij- vingen	Boekwaarde 31-12-2020
	€	€	€	€	€	€
Gronden en terreinen	14.137.952	770.037	555.295	0	0	14.352.694
Woonruimten	49.915	0	0	0	0	49.915
Bedrijfsgebouwen	48.513.867	1.129.294	506.541	0	1.236.289	47.900.331
Grond-, weg en waterbouwkundige werken	2.889.990	929.476	0	0	88.801	3.730.665
Vervoermiddelen	1.597.876	280.028	0	0	205.418	1.672.486
Machines, apparaten en installaties	75.803	0	0	0	25.266	50.537
Overige materiële vaste activa	191.934	199.057	0	0	18.908	372.083
	67.457.337	3.307.892	1.061.836	0	1.574.682	68.128.711

In bijlage 1 van deze jaarrekening is een tabel opgenomen met betrekking tot de voortgang en uitgaven van de lopende kredieten.

Gronden en terreinen

Door de afschaffing van de niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG) zijn alle niet in exploitatie genomen gronden zonder (verdere) afwaardering overgeheveld naar strategische gronden (MVA) tegen de boekwaarde per 1 januari 2016. Dit betreft alle gronden waarvoor geen grondexploitatie is opgesteld. Het toerekenen van rente en andere kosten aan deze gronden is niet langer toegestaan.

De waarderingsgrondslag voor strategische gronden is de verkrijgingsprijs of duurzaam lagere (markt)waarde. Alle strategische gronden zijn op deze wijze gewaardeerd.

In onderstaande tabel worden de boekwaarden aan het begin van het jaar, de mutaties, evenals de totale afwaardering weergegeven strategische gronden (voorheen NIEGG).

	Saldo per 1-1-2020	Mutaties 2020	Saldo per 31-12-2020	Af- waardering totaal	Saldo per 31-12-2020 na af- waardering
Gronden zonder kostprijsberekening					
Dagmavo Paterswolde	-34.026		-34.026		-34.026
Verspreide gronden	324.074	-16.016	308.058		308.058
Vriezerbrug-Zuid (v.h. Onlandweg)	3.855.758		3.855.758	1.952.467	1.903.291
Loopstukken, fase 2	473.314		473.314	330.525	142.789
De Bronnen	6.499.859	-461.365	6.038.494	4.871.853	1.166.641
Tienelswolde	86.800		86.800		86.800
Prins Bernhardhoeve vm erfpachtgronden	375.048		375.048		375.048
Aankoop gronden Leyten	6.884.671		6.884.671	2.900.000	3.984.671
Gronden Asserstraat	77.913	-77.913	0		0
Goudenregenlaan Zuidlaren	38.363		38.363		38.363
Broekveldt	792.966		792.966	773.893	19.073
Percelen Brongebied	2.284.532		2.284.532	2.014.466	270.066
Totaal	21.659.272	-555.294	21.103.978	12.843.204	8.260.774

In de volgende tabel is het verloop van de voorziening afgewaardeerde gronden weergegeven.

Verloop voorziening afgewaardeerde gronden				
Project	Saldo per 1-1-2020	Toevoeging	Vrijval	Saldo per 31-12-2020
Vriezerbrug Zuid	2.153.985	0	201.518	1.952.467
Broekveldt	773.893	0	0	773.893
Loopstukken 2e fase	330.525	0	0	330.525
Percelen Brongebied	2.014.466	0	0	2.014.466
Gronden De Bronnen	5.440.372	0	568.519	4.871.853
Vries Zuid	0	219.759	18.712	201.047
Gronden PBH	2.900.000	0	0	2.900.000
	13.613.241	219.759	788.749	13.044.251

De voorziening afwaardering gronden dient om het verschil op te vangen tussen de historische kostprijs van de grond en de huidige actuele marktwaarde van de grond.

Er vindt geen rentetoerekening meer plaats en eventuele andere kosten, met name inzet capaciteit, komen ten laste van de algemene dienst.

Het saldo van deze voorziening per 31 december 2020 is met ruim € 560.000 verlaagd naar circa 13 miljoen.

Eind 2020 heeft een herwaardering plaatsgevonden van de strategische gronden waardoor een deel van de eerder gevormde voorziening kan vrijvallen. Daarnaast zijn er gronden opgenomen in de grondexploitatie Vries Zuid wat ook heeft gezorgd voor een vrijval van de afwaardering. Tot slot is het saldo van het berekende resultaat van Vries Zuid toegevoegd respectievelijk vrijgevallen.

Investerings met een economisch nut , waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Deze investeringen zijn gewaardeerd tegen de verkrijging- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. De afschrijving vindt plaats volgens zowel de lineaire als de annuïteitenmethode, naar algemeen aanvaarde grondslagen en is gebaseerd op de verwachte gebruiks- of levensduur. Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de investeringen gedurende 2020.

	Boekwaarde 1-1-2020	Vermeerderingen	Verminderingen	Bijdragen derden	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2020
	€	€	€	€	€	€
Bedrijfsgebouwen	231.365	0	0	0	11.419	219.946
Grond-, weg en waterbouwkundige werken	27.576.352	1.113.867	0	0	571.379	28.118.840
Overige materiële vaste activa	642.856	61.124	0	0	42.107	661.873
	28.450.573	1.174.991	0	0	624.905	29.000.659

In bijlage 1 van deze jaarrekening is een tabel opgenomen met betrekking tot de voortgang en uitgaven van de lopende kredieten.

Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut

De investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut worden onder aftrek van bijdragen van derden en bestemmingsreserves ten laste van de exploitatie gebracht. Hiervan kan bij raadsbesluit worden afgeweken. In geval van activering bij raadsbesluit wordt het actief lineair afgeschreven over de verwachte levensduur van het actief of een kortere, door de raad aan te geven tijdsduur. Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut gedurende 2020.

	Boekwaarde 1-1-2020	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Bijdragen derden	Afschrij- vingen	Boekwaarde 31-12-2020
	€	€	€	€	€	€
Grond-, weg en waterbouwkundige werken	3.053.504	1.257.822	0	673.802	138.757	3.498.767
Machines, apparaten en installaties	835.837	355.843	0	0	56.920	1.134.760
	3.889.341	1.613.665	0	673.802	195.677	4.633.527

Financiële vaste activa

De kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Er is geen voorziening voor eventuele oninbaarheid in mindering gebracht. Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de mutaties in de financiële vaste activa die zich gedurende 2020 hebben voorgedaan.

	Boekwaarde 1-1-2020	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Aflossing	Boekwaarde 31-12-2020
	€	€	€	€	€
Kapitaalverstrekkingen aan:					
deelnemingen	412.066	0	5	0	412.061
Leningen aan:					
Woningbouwcorporaties	6.454.434			385.340	6.069.094
Deelnemingen	123.422	0	0	0	123.422
Overige langlopende leningen	1.575.251	82.000	0	84.045	1.573.206
	8.565.173	82.000	5	469.385	8.177.783

Bij de verkoop van de aandelen Essent in 2009 is overeengekomen een deel van de verkoopprijs niet direct uit te betalen aan de verkopende aandeelhouders, maar te reserveren voor mogelijke claims van de koper. De reservering van dit deel van de verkoopprijs heeft plaatsgevonden in een zogenaamde escrow (geblokkeerde rekening). Op 1 januari 2020 was de vordering van de Gemeente Tynaarlo op Verkoop B.V. € 58.975. Voor dit bedrag was al een voorziening gevormd. In 2020 is Verkoop B.V. geliquideerd. De voorziening is op de openstaande vordering in mindering gebracht.

VLOTTENDE ACTIVA

Voorraden

Voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Wanneer de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, wordt een verliesvoorziening getroffen voor het verschil tussen de boekwaarde en de lagere marktwaarde of wordt afgewaardeerd naar deze lagere marktwaarde. Indien de noodzakelijke waardecorrectie via het treffen van een voorziening is gedaan dan wordt de voorziening verhoogd of verlaagd wanneer de marktwaarde in een later stadium verder afneemt dan wel weer oploopt. In de paragraaf Grondbeleid is een nadere toelichting opgenomen met betrekking tot de in exploitatie genomen gronden. De initiatieven zijn vanaf 2018 opgenomen onder de overlopende activa als 'nog te verhalen kosten'

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	11.618.440	14.540.438
	11.618.440	14.540.438

In exploitatie genomen gronden

De gemaakte kosten voor de in exploitatie genomen gronden mogen worden geactiveerd omdat een grondexploitatie geen eenjarig proces is. Indien de verwachting is dat de geactiveerde kosten niet volledig kunnen worden terugverdiend, dient dit gedeelte onmiddellijk te worden afgewaardeerd en of als verlies te worden genomen.

In de volgende tabel wordt het boekwaardeverloop weergegeven van de projecten in exploitatie.

	Boekwaarde 1-1-2020	Uitgaven	Ontvangsten	Winstneming 2020	Voorziening 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2020
Donderen	2.060	61.723	108.924	26.308		-18.833
Ter Borch	10.551.250	1.385.226	6.161.685	847.231		6.622.022
Zuidoevers Zuidlaardermeer	-361.506	2.298	185.950	199.695		-345.463
Vriezerbrug bedrijventerrein	1.214.783	25.236	380.567	33.104		892.556
Business Park Ter Borch	3.294.651	348.915	58.044	0		3.585.522
Groote Veen	-160.800	332.350	745.312	208.938		-364.825
Vries Zuid	0	1.473.508	25.000	0	-201.047	1.247.461
Totaal	14.540.438	3.629.255	7.665.483	1.315.276	-201.047	11.618.440

Voorzien resultaat op startwaarde en eindwaarde

Met uitzondering van Vries Zuid sluiten de geactualiseerde grondexploitaties positief. De voorziene resultaten zijn gebaseerd op de geactualiseerde grondexploitaties (exclusief winstnemingen en of verliesvoorziening vanaf 2020). Op dit moment en na de winstnemingen tot en met het jaar 2019, voorzien wij een winstvoorraad in de lopende grondexploitaties van circa € 8,20 miljoen op contante waarde en € 9,00 miljoen op eindwaarde. Zie onderstaande tabel.

Project	Nog te maken kosten	Nog te ontvangen opbrengsten	Voorzien resultaat op contante waarde	Voorzien resultaat op eindwaarde
Donderen	16.917	0	28.849	29.247
Ter Borch	8.740.359	21.183.215	6.024.271	6.630.869
Business Park Ter Borch	12.756.371	17.868.948	1.329.576	1.504.125
Zuidoevers Zuidlaardermeer	318.042	0	233.022	236.238
Vriezerbrug bedrijventerrein	59.434	1.014.030	74.614	77.746
Groote Veen	909.895	781.198	496.099	509.886
Vries Zuid	4.361.026	5.606.269	18.712	20.880
Totaal	27.162.044	46.453.660	8.205.143	9.008.991

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of korter kunnen als volgt worden gespecificeerd.

	Saldo per 31-12-2020	Voorziening oninbaarheid	Gecorrigeerd saldo	
	€	€	per 31-12-2020	per 31-12-2019
Vorderingen op openbare lichamen	2.610.429	0	2.610.429	3.050.616
Overige vorderingen	1.267.715	65.026	1.202.689	1.406.288
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	2.863.638		2.863.638	3.186.259
	6.741.782	65.026	6.676.756	7.643.163

Het saldo van de vorderingen op openbare lichamen heeft voornamelijk betrekking op het BTW compensatiefonds.

Voor het schatkistbankieren wordt een drempel gehanteerd voor het geld dat buiten de schatkist gehouden mag worden. Voor de gemeente Tynaarlo geldt een drempel van € 594.750. Hieronder zijn de gemiddelde saldi voor de liquide middelen per kwartaal opgenomen:

1 ^e kwartaal 2020	€ - 3.143.678
2 ^e kwartaal 2020	€ - 1.224.327
3 ^e kwartaal 2020	€ - 920.203
4 ^e kwartaal 2020	€ - 994.363

Liquide middelen

	31-12-2020	31-12-2019
Kassaldi	4.565	4.769
Banksaldi	581.542	117.602
	586.107	122.371

Overlopende activa

De overlopende activa hebben een looptijd korter dan één jaar en worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
Nog te ontvangen bedragen met een specifiek bestedingsdoel	244.868	35.169
Overige overlopende activa	5.581.062	4.794.617
	<hr/> 5.825.930	<hr/> 4.829.786

Nog te ontvangen bedragen inzake uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel

	Saldo 1-1-2020	Toe- voeging	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2020
	€	€	€	€
Rijksbijdrage BBZ	3.054	0	3.054	0
BDU Halte en oversteekvoorziening Fysio de Brink	13.262	231.606		244.868
BDU Hoofdweg Eelde/Paterswolde	2.494	0	2.494	0
BDU Hoofdweg Zeegse Oudemolen	16.359	0	16.359	0
	<hr/> 35.169	<hr/> 231.606	<hr/> 21.907	<hr/> 244.868

Overige overlopende activa

De overige overlopende activa zijn onder te verdelen in de volgende posten:

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
Afvalstoffenheffing	1.304.024	1.083.439
Vooruitbetaalde bedragen	1.166.911	1.054.266
Wecycle/Afvalfonds	721.288	109.164
Afrekening WPDA	495.135	554.362
Toeristenbelasting	414.457	453.342
Beschermde wonen	396.000	650.000
Vennootschapsbelasting	256.911	0
Nog te verhalen kosten	170.569	188.842
Algemene uitkering	130.866	0
Afrekening SDA	112.842	241.599
Rente en aflossing verstrekte leningen	98.668	0
Overige overlopende activa	93.291	113.709
Forensenbelasting	67.691	62.358
Detacheringvergoedingen personeel	43.506	97.916
Afrekening WMO en jeugd	40.000	60.855
Bijdragen baggeren vijvers	38.889	69.390
Dividendbelasting	30.014	34.916
Nog te ontvangen leges	0	20.459
	<hr/> 5.581.062	<hr/> 4.794.617

Vaste Passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen is te verdelen in de volgende posten:

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
Algemene reserves	13.351.929	13.406.223
Bestemmingsreserves	38.550.225	39.092.640
Resultaat na bestemming	7.262.640	5.278.235
	<hr/>	<hr/>
	59.164.794	57.777.098

Algemene reserves

Het verloop van de algemene reserves in 2020 wordt in het onderstaande overzicht per reserve weergegeven.

	Saldo per 1-1-2020	Best. Resultaat 2019	Toe- voeging	Ont- trekking	Saldo 31-12-2020
	€	€	€	€	€
Algemene reserve calamiteiten	7.897.395	0	0	0	7.897.395
Algemene reserve grote investeringen	5.508.828	4.857.000	2.971.204	7.882.498	5.454.534
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	13.406.223	4.857.000	2.971.204	7.882.498	13.351.929

Een deel van deze Algemene reserves is vrij besteedbaar.

Voor 2021 liggen er al claims op deze reserve voor € 1,8 miljoen. Daar staan ook stortingen tegenover ten bedrage van bijna € 1,1 miljoen.

Bestemmingsreserves

Het verloop van de totale bestemmingsreserves in 2020 wordt in het onderstaande overzicht weergegeven. De mutaties van de verschillende bestemmingsreserve worden weergegeven in bijlage 2 van deze jaarrekening.

	Saldo per 1-1-2020	Best. Resultaat 2019	Toe- voeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2020
	€	€	€	€	€
Bestemmingsreserves	39.092.640	421.000	5.893.078	6.856.493	38.550.225
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	39.092.640	421.000	5.893.078	6.856.493	38.550.225

Voorzieningen

Voorzieningen zijn in grote lijnen gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichtingen. c.q. het voorzienbare verlies. De voorzieningen dubieuze debiteuren € 65.026 (v.j. € 85.532), voorziening egalisatie initiatieven € 143.102 (v.j. € 170.220), voorziening afwaardering gronden

€ 13.044.251 (v.j. € 13.613.241) zijn verantwoord onder de vlottende activa. De overige voorzieningen zijn als volgt onder te verdelen:

	Saldo per 1-1-2020	Toevoeging	Aanwending	Saldo per 31-12-2020
	€	€	€	€
Voorziening voor verplichtingen en risico's	288.093	4.245.785	371.467	4.162.411
Voorziening ter egalisatie van de kosten	2.699.796	945.527	3.446.323	199.000
Voorziening voor middelen van derden met gebonden bestemming	6.342.230	421.369	286.830	6.476.769
	9.330.119	5.612.681	4.104.620	10.838.180

De mutaties van de verschillende voorzieningen worden weergegeven in bijlage 2 van deze jaarrekening.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

In het onderstaande overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden over het jaar 2020.

	Saldo 1-1-2020	Vermeer- deringen	Aflossingen	Saldo 31-12-2020
	€	€	€	€
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	60.738.060	0	6.776.479	53.961.581
	60.738.060	0	6.776.479	53.961.581

De vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De totale rentelast voor het jaar 2020 met betrekking tot bovenstaande leningen bedraagt € 1.509.307

In 2021 wordt € 787.678 op deze leningen afgelost.

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.

De waardering van de netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar geschiedt tegen nominale waarde. Deze schulden kunnen als volgt onderverdeeld worden.

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
Banksaldi	0	2.342.116
Kasgeldleningen	5.000.000	0
Overige schulden	3.265.146	2.676.130
	8.265.146	5.018.246

Overlopende passiva

De overlopende passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
Vooruitontvangen bedragen uitkeringen met specifiek bestedingsdoel	612.575	333.456
Overige overlopende passiva	3.532.404	4.357.217
Overige vooruitontvangen bedragen	0	139.585
	<hr/>	<hr/>
	4.144.979	4.830.258

Vooruitontvangen bedragen inzake uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel

	Saldo 31-12-2019	Toe- voeging	Vrij- gevallen	Saldo 31-12-2020
	€	€	€	€
Aanleg rolstoelvriendelijke bushaltes	58.361	0	8.165	50.196
Instandhouding monumenten (BRIM)	26.109	20.664	17.030	29.743
Beter benutten Drenthe	11.807	0	0	11.807
Dorpsinitiatieven	75.319	50.000	37.450	87.869
Spreiding en toegankelijkheid bibliotheek	0	100.000	100.000	0
Culturele impuls	18.125	18.125	2.108	34.142
Activiteiten 75 jaar Vrijheid	28.000	0	0	28.000
OAB bijdrage	54.118	61.293	2.560	112.851
SPUK Sport	35.667	134.732	99.396	71.003
SPUK Gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	0	11.585	0	11.585
Archeologisch beleefpunt	8.000	0	8.000	0
Haltevoorziening A28-N386	17.950	0	0	17.950
Gebiedsgericht werken	0	40.000	0	40.000
Impuls Volkshuisvesting	0	117.429	0	117.429
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	333.456	553.828	274.709	612.575

Het betreft vooruitontvangen bedragen van Nederlandse overheidslichamen.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Langlopende financiële verplichtingen

In onderstaande tabel staan de contracten met de looptijd van 1 jaar of langer met een bedrag van € 40.000 of meer.

Organisatie	Omschrijving
Stichting Icare	JGZ 0-4 jaar
ATTERO B.V.	GFT, kunststof, restafval
SportDrenthe	Combinatiefunctionarissen
SITA Recycling Services	Huishoudelijk afval
Connexion Taxi Services B.V.	Doelgroepen- en leerlingenvervoer / Publiek vervoer
Holstein B.V.	Watergangen, gazononderhoud
Stichting MEE Drenthe	Onafhankelijke clientondersteuning, deelname in wijkteam
Gemeenschappelijke Regeling Gemeent	Schuldhelpverlening
Dynniq Nederland B.V.	Openbare verlichting
PinkRocade Local Government	Civision, Iburgerzaken, Makelaarssuite
BAN Personeelsdiensten B.V.	Payrolling en overname personeel en inhuur balie en telefonie
Aon Nederland Makelaars in Assurant	Diverse verzekeringen. Oa Glas- en brandverzekering. CAR. Auto's. Kunst. Materieel. Makelaar
Raet B.V.	Salarissysteem
De Vrije Energie Producent B.V.	Elektriciteit
MAIN Energie B.V.	Gas
N.V. Area Reiniging	Verwerken PMD
Stetech Service en Onderhoud B.V.	Herstel gemeentelijke gebouwen, Borchkwartier, De Kamp, herstel en onderhoud e-installaties en w-installaties
Vandervalk+Degroot	Kolken en gemalen
Timmer- en aannemersbedrijf G. Geer	Bouwkundig herstel gemeentelijke gebouwen
PlasBossinade Advocaten N.V.	Juridische dienstverlening
Estheticon	Planeconomie Ter Borch en Groote Veen
BDO Audit & Assurance B.V.	Accountant
Achmea Schadeverzekeringen N.V.	Aansprakelijkheidsverzekering
Randstad Uitzendbureau	Inhuur 2 Boa's
Vodafone Libertel B.V.	Telefonie
SJ-Solutions B.V.	Vervangen en onderhoud ICT Infrastructuur
Gemnet B.V.	Secure internet diensten
Roxit B.V.	Gebruiksrecht Squit
Enexis B.v.	Gas grootverbruik
Recycling De Mieden B.V.	Inname gras, bladafval etc.
Goudse Schadeverzekeringen N.V.	WGA verzekering
Renewi Nederland B.V.	Kunststof, papier, KGA
Enexis B.v.	Netwerk electra
Driessen B.V.	Payrolling
Bechtle direct B.V.	Microsoft Licenties
EG Noord B.V.	Schoonmaak mfa Yde en mfa Borchkwartier en gymzalen
Montad Elektrotechnisch Adviesburea	Beheer openbare verlichting
Oliecentrale Nederland	Brandstoffen
Mozard	Zaaksysteem

Organisatie	Omschrijving
Gom Schoonhouden	Schoonmaak gemeentehuis
Stichting Yorneo	wmo / jeugd
Zorgaanb. Zorggroep Drenthe	wmo / jeugd
Stichting Cosis (vh Stichting Promens Care)	wmo / jeugd
Accare	wmo / jeugd
OCRN	wmo / jeugd
Stichting Verslavingszorg Noord-Nederland	wmo / jeugd
Lentis BV	wmo / jeugd
De Zorgzaak	wmo / jeugd
CBP Het SamenHuis B.V.	wmo / jeugd
Hulpmiddelen centrum	wmo / jeugd
Stichting GGZ Drenthe	wmo / jeugd
MIEP	wmo / jeugd
De Nieuwe Zorg Thuis	wmo / jeugd
Jeugdbescherming Noord en Veilig Thuis Groningen	wmo / jeugd
Stichting Leger des Heils Welzijns- en gezondheidszorg	wmo / jeugd
Stichting Humanitas DMH	wmo / jeugd
Molendrift BV	wmo / jeugd
Stichting Elker	wmo / jeugd
Horizon Begeleiding B.V.	wmo / jeugd
Dignis	wmo / jeugd
Timpaan Support (dyslexie)	wmo / jeugd
Inter-Psy	wmo / jeugd
Zorgaanbieder BeterThuis Wonen Thuiszorg	wmo / jeugd
In2-Psy B.V.	wmo / jeugd
Zorg Anders B.V.	wmo / jeugd
Stichting Icare	wmo / jeugd
Allerzorg (ZORGassist)	wmo / jeugd
Ko-Bus BV	wmo / jeugd
Stichting BEZINN	wmo / jeugd
Cornerstones Jeugdzorg BV (vh Woongroep de Robijn)	wmo / jeugd
Helping Hands	wmo / jeugd
Buurtdiensten Nederland BV	wmo / jeugd
Stichting Amigo	wmo / jeugd
William Schrikker Groep Jeugdbescherming en Reclassering	wmo / jeugd
De Noorderbrug	wmo / jeugd
Coöperatie Dichtbij U.A.	wmo / jeugd
Ambiq	wmo / jeugd
Carefield Zorg (vh PGB Zorg Jan)	wmo / jeugd
Groenzorg Norg	wmo / jeugd
Mindcare Assen	wmo / jeugd
Leger des Heils Jeugdbescherming en reclassering	wmo / jeugd
Stichting Buurderij De Wilde Haan	wmo / jeugd
Zorgbureau Embrace (voorheen No distance)	wmo / jeugd
Kersten Hulpmiddelen specialist (HM Medical B.V.)	wmo / jeugd
Veni Etinam B.V.	wmo / jeugd

Organisatie	Omschrijving
KEI! Educatie met Zorg	wmo / jeugd
Praktijk atelier Ilona Molenaar	wmo / jeugd
Flevostate	wmo / jeugd
Yes We Can Clinics	wmo / jeugd
De Ruimte	wmo / jeugd
BiOns BV	wmo / jeugd
Welzorg hulpmiddelen	wmo / jeugd

Gegarandeerde geldleningen

	Hoofdsom	Dekking %	Saldo 1-1-2020	Saldo 31-12-2020	Risico- dragend
	€		€	€	€
Gegarandeerde geldleningen als achtervang	43.887.189	50%	41.936.160	39.652.164	20.776.082
Gegarandeerde geldleningen als garant	12.000.000	100%	12.000.000	12.000.000	12.000.000
	55.887.189		53.936.160	51.652.164	32.766.082

WNT

De WNT is van toepassing op Gemeente Tynaarlo. Het voor Gemeente Tynaarlo toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020 € 201.000 (het algemeen bezoldigingsmaximum).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2020			
bedragen x € 1	J.T. van Nieukerken	P. Koekoek	J. Westen
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier	Plv gem.sec.
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	20/11 - 6/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	159.275	67.603	4.000
Beloningen betaalbaar op termijn	19.230	11.278	725
<i>Subtotaal</i>	<i>178.505</i>	<i>78.881</i>	<i>4.725</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	201.000	201.000	9.336
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0	0	0
Bezoldiging	178.505	78.881	4.725
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2019			
bedragen x € 1	J.T. van Nieukerken	P. Koekoek	J. Westen
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier	-
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	-
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	-
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	-
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	104.467	56.044	-
Beloningen betaalbaar op termijn	18.034	8.956	-
<i>Subtotaal</i>	<i>122.501</i>	<i>65.000</i>	<i>-</i>

Gegevens 2020			
bedragen x € 1	J.T. van Nieukerken	P. Koekoek	J. Westen
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier	Plv gem.sec.
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	194.000	194.000	-
Bezoldiging	122.501	65.000	-

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Gegevens 2020	
bedragen x € 1	O. de Jager
Functiegegevens	Interim gemeentesecretaris
Kalenderjaar	2020
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	07/12 - 31/12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	1
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	75
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 193
Maxima op basis van de normbedragen per maand	26.800
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	14.475
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)	
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	Ja
Bezoldiging in de betreffende periode	10.125
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	10.125
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	10.125
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Toelichting op de hoofdstukrekening

Hoofdstuk 0 || Bestuur en ondersteuning

Lasten

Taakveld	Omschrijving	Primitieve begroting	Begrotingswijzigingen	Begroting Totaal	Werkelijk 2020	Vershil
0.1	Bestuur	1.567.044	3.782.005	5.349.049	5.556.402	-207.354
0.2	Burgerzaken	1.318.425	-65.790	1.252.635	1.213.321	39.314
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	240.127	37.967	278.094	362.215	-84.121
0.4	Overhead	9.784.969	-49.585	9.735.384	9.860.208	-124.823
0.5	Treasury	115.121	-205.371	-90.250	-113.033	22.783
0.61	OZB woningen	259.872	59.400	319.272	304.609	14.663
0.62	OZB niet-woningen	17.500	0	17.500	17.500	0
0.64	Belastingen overig	5.500	0	5.500	5.500	0
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	540.181	-540.181	0	0	0
0.8	Overige baten en lasten	198.905	71.062	269.967	215.516	54.450
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	68.533	75.662	144.195	144.195	0
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	599.181	-599.181	0	0	0
Totaal lasten		14.715.359	2.565.987	17.281.346	17.566.432	-285.087

Baten

Taakveld	Omschrijving	Primitieve begroting	Begrotingswijzigingen	Begroting Totaal	Werkelijk 2020	Vershil
0.1	Bestuur	2.860	58.189	61.049	64.354	3.304
0.2	Burgerzaken	366.800	0	366.800	332.479	-34.321
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	201.418	31.060	232.478	743.431	510.953
0.4	Overhead	907.676	211.749	1.119.425	1.217.096	97.672
0.5	Treasury	735.580	-34.811	700.769	691.492	-9.277
0.61	OZB woningen	4.322.346	166.408	4.488.754	4.423.277	-65.477
0.62	OZB niet-woningen	1.301.167	62.165	1.363.332	1.370.321	6.989
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	44.058.388	1.576.354	45.634.742	46.216.843	582.100
0.8	Overige baten en lasten	28.645	0	28.645	2.880.795	2.852.150
Totaal baten		51.924.881	2.071.114	53.995.995	57.940.088	3.944.092

Resultaat voor bestemming	37.209.522	-494.873	36.714.650	40.373.655	3.659.006
----------------------------------	-------------------	-----------------	-------------------	-------------------	------------------

Taakveld	Omschrijving	Primitieve begroting	Begrotingswijzigingen	Begroting Totaal	Werkelijk 2020	Vershil
0.10	Toevoegingen aan reserves	974.420	2.703.774	3.678.194	3.989.811	-311.618
0.10	Onttrekkingen aan reserves	3.115.521	7.279.558	10.395.079	9.864.521	-530.558

Saldo Hoofdstuk	39.350.624	4.080.911	43.431.535	46.248.365	2.816.830
------------------------	-------------------	------------------	-------------------	-------------------	------------------

Hoofdstuk 0 heeft een positief resultaat voor bestemming van € 3.659.000. Hoofdstuk 0 heeft een positief resultaat na bestemming van € 2.817.000. Als de lasten en/of baten van een taakveld meer dan € 25.000 afwijken, lichten we afwijkingen groter dan € 25.000 toe. Kleinere afwijkingen beschrijven we niet apart. We nemen na de tekstuele toelichtingen op de afwijkingen per taakveld een tabel op waarin het resultaat voor bestemming cijfermatig inzichtelijk is gemaakt.

Taakveld 0.1 Bestuur

Het taakveld bestuur kent per saldo een afwijking van € 204.000. Dit bestaat uit een nadeel aan de lastenkant van € 207.000 en een voordeel aan de batenkant van € 3.000.

Dotatie voorziening pensioenen wethouders

Het voordeel is voor het overgrote deel te verklaren doordat een dotatie heeft plaatsgevonden aan de voorziening pensioenen wethouders. Dit wordt veroorzaakt doordat een actualisatie van de gehanteerde rekenrente. Dit leidt tot een nadeel van € 221.000 aan de lastenkant.

Taakveld 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Het taakveld beheer overige gebouwen en gronden kent per saldo een voordeel van € 426.000, bestaande uit een nadeel op de lasten van € 84.000 en een voordeel op de baten van € 510.000.

Verkopen van panden en gronden

De verkoop van diverse panden en gronden gaat gepaard met een voordeel aan de batenkant van € 498.000.

Taakveld 0.4 Overhead en ondersteuning organisatie

Het taakveld overhead en ondersteuning organisatie kent per saldo een nadeel van € 45.000. Dat bestaat voor een bedrag van € 86.000 uit een nadeel aan de lastenkant en voor een bedrag van € 41.000 uit een voordeel aan de batenkant. Dit is ontstaan uit diverse (kleinere) afwijkingen op een groot aantal budgetten. De voornaamste afwijkingen benoemd wij hieronder.

Faciliteren thuiswerken

Hoewel we in de afgelopen jaren ingezet hebben op digitaliseren was nog niet iedereen voorzien van alle middelen om thuis te kunnen werken. Hierdoor zijn door de gemeente veel extra materialen aangeschaft om het thuiswerken voor zoveel mogelijk medewerkers mogelijk te maken. Dit leidt tot een nadeel van € 76.000 aan de lastenkant.

Externe juridische advisering

Wegens diverse juridische geschillen is vaker externe juridische advisering gezocht. Dit leidt tot een nadeel van € 42.000 aan de lastenkant.

Taakveld 0.61 OZB woningen

Het taakveld OZB woningen kent per saldo een nadeel van € 51.000. Dit bestaat uit een voordeel aan de lastenkant van € 15.000 en een nadeel aan de batenkant van € 66.000. Het nadeel is met name veroorzaakt door het stopzetten van dwanginvordering vanwege de coronacrisis. De door de deurwaarder opgelegde verhogingen op openstaande vorderingen zijn komen te vervallen.

Taakveld 0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

Dit taakveld kent een voordeel van per saldo € 582.000. Dit betreft een voordeel aan de batenkant. Dit voordeel ontstaat door wijzigingen in de algemene uitkering welke niet in de begroting zijn opgenomen. Hieronder worden de meest opvallende afwijkingen benoemd.

Definitieve maatstaven en afrekeningen

Met het aflopen van 2020 worden steeds meer maatstaven definitief en wordt afgerekend over de diverse maatstaven. Daarnaast worden ook de afrekeningen over voorgaande jaren definitief gemaakt.

Pilot opvang en begeleiding asielzoekers

In de gemeente Tynaarlo is een kleinschalige opvang op integratie en participatie als proeftuin opgezet. Vanuit het Rijk ontvangen wij hiervoor een compensatie, deze baten worden in dit taakveld verantwoord, maar de lasten worden in hoofdstuk 6 verantwoord. Dit leidt in dit taakveld tot een voordeel aan de batenkant van € 443.000.

Coronasteunpakket

Bij de decembercirculaire zijn aanvullende middelen beschikbaar gesteld vanuit het Rijk met betrekking tot het "coronasteunpakket". Dit leidt tot een voordeel aan de batenkant van € 109.000.

Taakveld 0.8 Overige baten en lasten

Op dit taakveld is per saldo sprake van een voordeel van € 2.907.000. Dit voordeel bestaat voor een bedrag van € 54.000 uit een voordeel op de lasten en voordeel op de baten van € 2.852.000 op de baten. De voornaamste afwijking benoemen wij hieronder.

Voorziening gebouwenonderhoud

Uit de controle van de accountant blijkt dat in de voorziening gebouwenonderhoud gedoteerd werd voor zowel groot als klein onderhoud. Volgens het BBV mag alleen groot onderhoud middels een voorziening gelegaliseerd worden, het klein onderhoud moet in de begroting opgenomen worden.

In deze jaarrekening wordt dit gecorrigeerd door € 2,8 miljoen uit de voorziening gebouwenonderhoud vrij te laten vallen. Dit vrijgevallen bedrag wordt bij de bestemming van het resultaat gedoteerd aan de nieuw te vormen bestemmingsreserve gebouwenonderhoud.

Het niveau van de dotaties dekken de komende 10 jaar de onderhoudsbehoefte niet compleet en worden vanuit de bestemmingsreserve aangevuld. Het blijft een punt van aandacht om de dotaties dekkend te krijgen.

Niet inzetten budget onvoorzien incidenteel

In 2020 is het niet noodzakelijk gebleken om het structurele budget voor onvoorzien, incidentele uitgaven in te zetten. Dit leidt tot een voordeel van € 32.000 aan de lastenkant.

Taakveld 0.10 Mutaties reserves

In 2020 is € 294.000 meer gestort in de reserves dan begroot en € 531.000 minder onttrokken aan de reserves dan begroot. Meer informatie over de reserves is te vinden in bijlage 2.

Afrekening maatschappelijke kredieten

In de najaarsbrief is een inschatting gemaakt van de verwachte uitgaven ten laste van de maatschappelijke kredieten. Bij het opmaken van de jaarrekening is de daadwerkelijke besteding lager gebleken. Dit betekent dat we minder middelen hoeven te onttrekken aan de gekoppelde bestemmingsreserves dan voorzien. Dit leidt tot een nadeel van 531.000 aan de batenkant.

Reserve participatie

In 2020 is een grotere toevoeging gedaan aan de reserve bestemd voor de maatschappelijke begeleiding van nieuwkomers dan voorzien.

Hoofdstuk 1 || Veiligheid

Lasten

Taakveld	Omschrijving	Primitieve begroting	Begrotingswijzigingen	Begroting Totaal	Werkelijk 2020	Verschil
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	1.658.590	7.949	1.666.539	1.567.300	99.239
1.2	Openbare orde en veiligheid	628.157	93.426	721.583	749.111	-27.528
Totaal lasten		2.286.747	101.375	2.388.122	2.316.411	71.711

Baten

Taakveld	Omschrijving	Primitieve begroting	Begrotingswijzigingen	Begroting Totaal	Werkelijk 2020	Verschil
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	5.437	-5.437	0	503	503
1.2	Openbare orde en veiligheid	27.815	0	27.815	22.736	-5.079
Totaal baten		33.252	-5.437	27.815	23.239	-4.576

Saldo Hoofdstuk	-2.253.495	-106.812	-2.360.307	-2.293.172	67.135
------------------------	-------------------	-----------------	-------------------	-------------------	---------------

Hoofdstuk 1 heeft een positief resultaat voor bestemming van € 67.000. Als de lasten en/of baten van een taakveld meer dan € 25.000 afwijken, lichten we afwijkingen groter dan € 25.000 toe. Kleinere afwijkingen beschrijven we niet apart. We nemen na de tekstuele toelichtingen op de afwijkingen per taakveld een tabel op waarin het resultaat voor bestemming cijfermatig inzichtelijk is gemaakt.

Taakveld 1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Het taakveld crisisbeheersing en brandweer kent per saldo een voordeel van € 100.000. Dit bestaat uit een voordeel aan de lastenkant van € 99.000 en een voordeel aan de batenkant van € 1.000.

Nieuwbouw brandweerposten

De VRD is verantwoordelijk voor de bouw van de nieuwe brandweerposten in Eelde, Vries en Zuidlaren en de wijkpost in Eelde. Wegens corona heeft de bouw vertraging opgelopen. Dit leidt tot een voordeel van € 98.000 aan de lastenkant.

Taakveld 1.2 Openbare orde en veiligheid

Het taakveld openbare orde en veiligheid kent per saldo een nadeel van € 33.000. Dit bestaat uit een nadeel aan de lastenkant van € 28.000 en een nadeel aan de batenkant van € 5.000. Het nadeel aan de lastenkant wordt veroorzaakt door een overschrijding op de kosten voor het handhaven van de openbare orde met € 55.000. Hier staan voordelen van € 24.000 op de lasten op de kostenplaats "dossier mijnbouw" door nader onderzoek van de mogelijkheden tot procederen en € 3.000 op de kostenplaats "antidiscriminatievoorziening" tegenover.

Hoofdstuk 2 || Verkeer en vervoer en waterstaat

Lasten

Taakveld	Omschrijving	Primitieve begroting	Begrotingswijzigingen	Begroting Totaal	Werkelijk 2020	Vershil
2.1	Verkeer en Vervoer	4.163.129	-574.518	3.588.611	3.626.625	-38.014
2.5	Openbaar vervoer	13.839	-6.417	7.422	8.602	-1.180
Totaal lasten		4.176.968	-580.936	3.596.033	3.635.226	-39.194

Baten

Taakveld	Omschrijving	Primitieve begroting	Begrotingswijzigingen	Begroting Totaal	Werkelijk 2020	Vershil
2.1	Verkeer en Vervoer	92.176	48	92.224	104.053	11.829
2.5	Openbaar vervoer	0	0	0	-425	-425
Totaal baten		92.176	48	92.224	103.628	11.404

Saldo Hoofdstuk	-4.084.792	580.984	-3.503.808	-3.531.598	-27.790
------------------------	-------------------	----------------	-------------------	-------------------	----------------

Hoofdstuk 2 heeft een negatief resultaat voor bestemming van € -28.000. Als de lasten en/of baten van een taakveld meer dan € 25.000 afwijken, lichten we afwijkingen groter dan € 25.000 toe. Kleinere afwijkingen beschrijven we niet apart. We nemen na de tekstuele toelichtingen op de afwijkingen per taakveld een tabel op waarin het resultaat voor bestemming cijfermatig inzichtelijk is gemaakt.

Taakveld 2.1 Verkeer, wegen en water

Het taakveld verkeer, wegen en water laat per saldo een nadeel van € 27.000 zien. Dit bestaat uit een nadeel aan de lastenkant van € 38.000 en een voordeel aan de batenkant van € 11.000.

Openbare verlichting

Een nadeel aan de lastenkant van € 59.000, vanwege het plegen van meer onderhoud dan ingeschat.

Gladheidsbestrijding

De wintermaanden in 2020 waren mild, waardoor minder inzet voor gladheidsbestrijding nodig was dan voorzien. Dit geeft een voordeel van € 37.000 aan de lastenkant voor gladheidsbestrijding. Er zijn minder kosten gemaakt dan geraamd. De wintermaanden in 2021 zijn streng, met sneeuw en vorst. Het beschikbare budget voor 2021 is nagenoeg besteed. Bij de voorjaarsbrief 2021 moet dit budget worden bijgesteld voor eventuele kosten in de laatste maanden van 2021.

Hoofdstuk 3 || Economie

Lasten

Taakveld	Omschrijving	Primitieve begroting	Begrotingswijzigingen	Begroting Totaal	Werkelijk 2020	Vershil
3.1	Economische ontwikkeling	359.350	121.288	480.638	457.108	23.530
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2.800.769	7.166	2.807.935	1.187.366	1.620.569
3.3	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	266.626	1.573	268.199	103.832	164.367
3.4	Economische promotie	237.363	-1.495	235.868	206.968	28.900
Totaal lasten		3.664.108	128.532	3.792.640	1.955.274	1.837.366

Baten

Taakveld	Omschrijving	Primitieve begroting	Begrotingswijzigingen	Begroting Totaal	Werkelijk 2020	Vershil
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2.796.824	0	2.796.824	1.410.886	-1.385.938
3.3	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	236.416	0	236.416	38.372	-198.043
3.4	Economische promotie	482.577	0	482.577	470.635	-11.941
Totaal baten		3.515.816	0	3.515.816	1.919.893	-1.595.923

Saldo Hoofdstuk	-148.291	-128.532	-276.824	-35.381	241.443
------------------------	-----------------	-----------------	-----------------	----------------	----------------

Hoofdstuk 3 heeft een positief resultaat voor bestemming van € 241.000. Als de lasten en/of baten van een taakveld meer dan € 25.000 afwijken, lichten we afwijkingen groter dan € 25.000 toe. Kleinere afwijkingen beschrijven we niet apart. We nemen na de tekstuele toelichtingen op de afwijkingen per taakveld een tabel op waarin het resultaat voor bestemming cijfermatig inzichtelijk is gemaakt.

Taakveld 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Het taakveld fysieke bedrijfsinfrastructuur laat per saldo een voordeel van € 234.000 zien. Dit taakveld maakt deel uit van de grondexploitaties. In de paragraaf grondbeleid gaan we in op de resultaten van het grondbedrijf.

Taakveld 3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen

Het taakveld bedrijfsloket en bedrijfsregelingen laat per saldo een nadeel van € 34.000 zien. Dit wordt veroorzaakt door het niet doorgaan van de Voorjaarsmarkt Zuidlaren en de Zuidlaardermarkt door de Covid-19 crisis. De afwijking bestaat uit een voordeel aan de lastenkant van € 164.000 en een nadeel aan de batenkant van € 198.000. We hebben minder leges ontvangen dan geraamd, maar ook minder kosten hoeven maken.

Hoofdstuk 4 || Onderwijs

Lasten

Taakveld	Omschrijving	Primitieve begroting	Begrotingswijzigingen	Begroting Totaal	Werkelijk 2020	Vershil
4.1	Openbaar basisonderwijs	118.150	-76.941	41.209	33.711	7.498
4.2	Onderwijshuisvesting	3.207.959	-415.332	2.792.626	2.492.421	300.205
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	637.858	72.104	709.962	699.238	10.724
Totaal lasten		3.963.966	-420.169	3.543.797	3.225.370	318.427

Baten

Taakveld	Omschrijving	Primitieve begroting	Begrotingswijzigingen	Begroting Totaal	Werkelijk 2020	Vershil
4.1	Openbaar basisonderwijs	4.264	0	4.264	4.168	-97
4.2	Onderwijshuisvesting	-504	0	-504	57.632	58.137
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	126.885	-12.014	114.871	39.145	-75.726
Totaal baten		130.645	-12.014	118.631	100.945	-17.686

Saldo Hoofdstuk	-3.833.321	408.155	-3.425.167	-3.124.425	300.741
------------------------	-------------------	----------------	-------------------	-------------------	----------------

Hoofdstuk 4 heeft een positief resultaat voor bestemming van € 301.000. Als de lasten en/of baten van een taakveld meer dan € 25.000 afwijken, lichten we afwijkingen groter dan € 25.000 toe. Kleinere afwijkingen beschrijven we niet apart. We nemen na de tekstuele toelichtingen op de afwijkingen per taakveld een tabel op waarin het resultaat voor bestemming cijfermatig inzichtelijk is gemaakt.

Taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting

Het taakveld onderwijshuisvesting laat een voordeel zien van per saldo € 374.000. Dit bestaat uit een voordeel op de lastenkant van € 316.000 en een voordeel op de batenkant van € 58.000.

Accommodatiebeleid

Bij de start van het accommodatiebeleid is een structureel budget beschikbaar gesteld waaruit de kapitaal- en exploitatie lasten van de te realiseren toekomstbestendige onderwijs- en sportaccommodaties in de gemeente Tynaarlo gedekt worden. Aangezien dit meerjarig investeringsproject nog niet is afgerond, de laatste fase van het accommodatiebeleid in Zuidlaren moet nog grotendeels worden uitgevoerd, worden uit dit budget lasten gedekt die nog niet gerealiseerd zijn. Dit leidt in 2021 tot een incidenteel voordeel van € 56.000.

Sloop gymzaal de Kooi

De kosten van het maatschappelijk krediet voor sloop van gymzaal de Kooi vielen € 86.000 lager uit dan geraamd in de najaarsbrief. Door weersomstandigheden konden de laatste sloopwerkzaamheden niet in 2020 plaatsvinden en moesten doorgeschoven worden naar 2021. Hiertegenover staat eenzelfde bedrag aan lagere baten in hoofdstuk 0 Bestuur en ondersteuning doordat ter dekking van deze lasten minder beroep op de reserves gedaan hoeft te worden.

Tijdelijke huisvesting accommodatiebeleid

De uitputting van het maatschappelijk krediet tijdelijke huisvesting accommodatiebeleid viel lager uit dan in de najaarsbrief geraamd. Dit leidt tot een voordeel op de lasten van € 120.000. Hiertegenover staan € 120.000 lagere baten in hoofdstuk 0 Bestuur en ondersteuning doordat ter dekking van deze lasten minder beroep op de reserves gedaan hoeft te worden.

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Het taakveld onderwijshuisvesting laat een nadeel zien van per saldo € 65.000. Dit bestaat uit een voordeel op de lastenkant van € 10.000 en een nadeel op de batenkant van € 76.000.

Onderwijsachterstandenbeleid (OAB)

Van de ontvangen rijksbijdrage OAB van € 60.000 is in 2020 slechts een gedeelte besteed. Dit leidt tot een voordeel op de lasten van € 52.000. Doordat het hier gaat om vooruitontvangen rijksmiddelen met een specifiek bestedingsdoel dienen deze middelen gereserveerd te worden ter dekking van de uitgaven na 2020. Hierdoor is sprake van een incidenteel nadeel op de baten van eveneens € 52.000.

Leerlingenvervoer

De uitgaven voor leerlingenvervoer vielen € 46.000 hoger uit dan geraamd.

Hoofdstuk 5 || Sport, cultuur en recreatie

Lasten

Taakveld	Omschrijving	Primitieve begroting	Begrotingswijzigingen	Begroting Totaal	Werkelijk 2020	Vershil
5.1	Sportbeleid en activering	643.352	226.729	870.081	724.587	145.493
5.2	Sportaccommodaties	2.242.294	687.645	2.929.939	2.550.515	379.424
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	397.793	94.167	491.960	431.427	60.533
5.4	Musea	61.201	0	61.201	61.954	-753
5.5	Cultureel erfgoed	135.710	17.237	152.947	145.240	7.707
5.6	Media	585.256	205	585.461	563.550	21.911
5.7	Openbaar groen en (openlucht)recreatie	3.172.737	-44.078	3.128.659	3.052.541	76.118
Totaal lasten		7.238.342	981.905	8.220.248	7.529.815	690.433

Baten

Taakveld	Omschrijving	Primitieve begroting	Begrotingswijzigingen	Begroting Totaal	Werkelijk 2020	Vershil
5.1	Sportbeleid en activering	10.000	212.482	222.482	220.480	-2.002
5.2	Sportaccommodaties	612.270	0	612.270	524.634	-87.635
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	0	28.000	28.000	19.608	-8.392
5.5	Cultureel erfgoed	15.815	0	15.815	28.064	12.249
5.6	Media	100.000	0	100.000	100.000	0
5.7	Openbaar groen en (openlucht)recreatie	14.644	8.000	22.644	19.930	-2.714
Totaal baten		752.729	248.482	1.001.211	912.717	-88.494

Saldo Hoofdstuk		-6.485.613	-733.424	-7.219.037	-6.617.098	601.939
------------------------	--	-------------------	-----------------	-------------------	-------------------	----------------

Hoofdstuk 5 heeft een positief resultaat voor bestemming van € 602.000. Als de lasten en/of baten van een taakveld meer dan € 25.000 afwijken, lichten we afwijkingen groter dan € 25.000 toe. Kleinere afwijkingen beschrijven we niet apart. We nemen na de tekstuele toelichtingen op de afwijkingen per taakveld een tabel op waarin het resultaat voor bestemming cijfermatig inzichtelijk is gemaakt.

Taakveld 5.1 Sportbeleid en activering

Het taakveld sportbeleid en activering heeft een voordelig resultaat van per saldo € 143.000. Dit voordeel bestaat uit een voordeel op de lasten van € 145.000 en een nadeel op de baten van € 2.000.

Loonkosten sportbeleid en activering

De inkomsten van detachering van een beleidsmedewerker zijn in dit taakveld begroot, maar de daadwerkelijke baten zijn in hoofdstuk 0 verantwoord. Hierdoor ontstaat een nadeel van € 38.000 aan de batenkant.

Sportbeleidsplan

Door corona is er minder gebruik gemaakt van sportfaciliteiten waardoor er tevens minder uitgaven gedaan hoefden te worden voor de uitvoering van het sportbeleidsplan. Dit leidt tot een bedrag van € 45.000 aan lagere lasten.

Lokaal sportakkoord

In de voorjaarsbrief is een incidenteel budget van € 35.000 beschikbaar gesteld voor de uitvoering van het lokaal sportakkoord. Deze kosten worden volledig gedekt door een van het rijk ontvangen specifieke uitkering. Deze rijksbijdrage is echter geraamd als een via het gemeentefonds te ontvangen bedrag. Hierdoor is sprake van een voordeel op de baten van € 35.000, dat volledig gecompenseerd wordt door een nadeel in hoofdstuk 0 Bestuur en ondersteuning waar het gemeentefonds is opgenomen.

Combinatiefunctionarissen

Er is sprake van een voordeel op de baten van € 36.000. Door de inzet voor het vakonderwijs gymnastiek voor stichting Baasis zijn de hiervoor in rekening gebrachte bijdragen hoger dan geraamd.

Doordat ook de uitgaven € 16.000 lager uitvielen dan begroot is er sprake van een totaal voordeel op de combinatiefunctionarissen van € 52.000. In de najaarsnota is in de toelichting op de exploitatie van de budgetten vermeld dat de verwachte extra kosten van € 88.000 gedekt konden worden door een onttrekking aan de reserve combinatiefunctionarissen. Deze benodigde onttrekking valt nu lager uit en

komt uit op een bedrag van € 36.000. In de technische verwerking van de begrotingswijziging is deze mutatie fout verwerkt waardoor deze onttrekking in de besluitvorming bij de najaarsbrief niet is meegenomen.

Regeling specifieke uitkering stimulering sport

De verbreding van de btw-vrijstelling op sport leidt enerzijds tot extra lasten doordat de btw niet langer compensabel is en anderzijds tot extra baten doordat de gemeente een beroep kan doen op de regeling specifieke uitkering stimulering sport.

De geraamde lasten vielen € 72.000 lager uit dan begroot, met name doordat de subsidiabele kosten voor onderhoud van sportaccommodaties lager uitvielen. De geraamde baten voor de specifieke uitkering vielen € 36.000 lager uit. Deze daling wordt enerzijds veroorzaakt doordat lager subsidiabele lasten automatisch leiden tot een lagere subsidietoekenning over 2020. Aan de andere kant wordt deze daling deels gecompenseerd doordat de eindafrekening van de uitkering over het vorige jaar (2019) € 22.000 hoger uitviel dan geraamd.

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Het taakveld sportbeleid en activering heeft een voordelig resultaat van per saldo € 292.000. Dit voordeel bestaat uit een voordeel op de lasten van € 379.000 en een nadeel op de baten van € 88.000.

Sporthal de Zwet

Door corona kon er minder gebruik gemaakt worden van de sporthal. Dit leidt aan de ene kant tot een voordeel op de lasten van € 28.000 door met name lagere schoonmaakkosten. Aan de andere kant vielen ook de baten € 19.000 lager uit door lagere huurinkomsten.

Sporthallen en gymnastieklokalen Eelde-Paterswolde

Door leegstand vanwege corona en sloopwerkzaamheden vielen de baten vanwege huurinkomsten € 111.000 lager uit dan begroot. Daartegenover staat dat ook de lasten € 306.000 lager uitvielen dan geraamd. Dit voordeel wordt voor het grootste gedeelte verklaard doordat het beroep op de maatschappelijke kredieten voor sloop van de sporthal de Marsch en gymnastieklokaal de Kooi in totaal € 273.000 lager uitvielen dan geraamd in de najaarsnota. Door weersomstandigheden konden een aantal werkzaamheden niet in 2020 plaatsvinden en zijn tezamen met de afrekening doorgeschoven naar 2021. Hiertegenover staat eenzelfde bedrag van € 273.000 aan lagere baten in hoofdstuk 0 Bestuur en ondersteuning doordat ter dekking van deze lasten minder beroep op de reserves gedaan hoeft te worden.

Compensatie gedeerde huurinkomsten corona

Er is sprake van een voordeel op de baten doordat de gemeente ter compensatie van de gemiste huurinkomsten op sportaccommodaties als gevolg van corona een tegemoetkoming van het ministerie van volksgezondheid, welzijn en sport van € 64.000 heeft ontvangen.

Taakveld 5.3 Cultuurpresentatie en cultuurproductie

Het taakveld sportbeleid en activering heeft een voordelig resultaat van per saldo € 52.000. Dit voordeel bestaat uit een voordeel op de lasten van € 61.000 en een nadeel op de baten van € 8.000. Het voordeel op de lasten bestaat uit een groot aantal kleinere voordelen die deels veroorzaakt worden door het niet doorgaan van activiteiten als gevolg van corona.

Taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie

Het taakveld openbaar groen en (openlucht)recreatie heeft een voordelig resultaat van per saldo € 73.000. Een voordeel aan de lastenkant van € 76.000 en een nadeel aan de batenkant van € 3.000.

Onderhoud groenvoorziening

De lasten voor het groenonderhoud zijn lager dan geraamd. Een voordeel van € 62.000 vanwege de overdracht van werkzaamheden en machines van de WPDA-BOR.

Hoofdstuk 6 || Sociaal domein

Lasten

Taakveld	Omschrijving	Primitieve begroting	Begrotingswijzigingen	Begroting Totaal	Werkelijk 2020	Vershil
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	3.107.361	549.454	3.656.815	3.718.636	-61.821
6.2	Wijkteams	1.637.268	216.189	1.853.457	1.518.338	335.119
6.3	Inkomensregelingen	10.187.942	-534.263	9.653.678	15.525.148	-5.871.470
6.4	Begeleide participatie	0	0	0	23.893	-23.893
6.5	Arbeidsparticipatie	470.379	-131.955	338.425	385.242	-46.818
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	517.455	60.855	578.310	723.463	-145.153
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	5.344.194	693.485	6.037.680	6.299.656	-261.976
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	5.932.868	2.382.873	8.315.741	8.555.357	-239.616
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	292.807	-592.366	-299.559	-256.760	-42.799
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	360.486	547.253	907.739	822.702	85.037
Totaal lasten		27.850.761	3.191.525	31.042.287	37.315.676	-6.273.389

Baten

Taakveld	Omschrijving	Primitieve begroting	Begrotingswijzigingen	Begroting Totaal	Werkelijk 2020	Vershil
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	51.441	60.524	111.965	574.020	462.055
6.3	Inkomensregelingen	6.979.000	-578.000	6.401.000	13.510.407	7.109.407
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	8.600	0	8.600	15.902	7.303
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	300.296	-150.000	150.296	95.004	-55.292
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	0	20.000	20.000	1.713	-18.287
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	23.946	23.946
Totaal baten		7.339.337	-647.476	6.691.861	14.220.992	7.529.132
Saldo Hoofdstuk		-20.511.425	-3.839.001	-24.350.426	-23.094.683	1.255.743

Hoofdstuk 6 heeft een positief resultaat voor bestemming van € 1.256.000. ten opzichte van de gewijzigde begroting. Als de lasten en/of baten van een taakveld meer dan € 25.000 afwijken, lichten we afwijkingen groter dan € 25.000 toe. Kleinere afwijkingen beschrijven we niet apart. We nemen na de tekstuele toelichtingen op de afwijkingen per taakveld een tabel op waarin het resultaat voor bestemming cijfermatig inzichtelijk is gemaakt.

Tekort sociaal domein ten opzichte van rijksbudgetten

Het tekort op het sociaal domein over heel 2020 bedroeg € 2,3 miljoen (2019: € 2,0 miljoen). Hierbij vergelijken we de daadwerkelijk gemaakte lasten over 2020 met de gelden, welke we van het Rijk ontvangen voor het sociaal domein voor 2020. Bij de najaarsnota is reeds een voorschot genomen op dit negatieve saldo en is de begroting gewijzigd, waardoor er extra budget is toegevoegd aan de begroting.

Een belangrijk onderdeel van dit tekort is de jeugdzorg. Het tekort hierop bedroeg € 3,2 miljoen (2019: € 3,4 miljoen), exclusief de incidentele middelen vanuit het Rijk. Op de Wmo is het overschot van € 0,4 miljoen omgeslagen in een tekort van € 120.000. Bij de participatie constateren we een overschot van € 0,5 miljoen (2019: € 0,4 miljoen). Het tekort in de jeugdzorg ad € 3,2 miljoen wordt deels opgevangen door incidentele middelen die we hebben ontvangen van het rijk ad € 496.000. Het resterende tekort op de jeugdzorg bedraagt derhalve € 2,7 miljoen. Voor het volledige sociale domein bedraagt het tekort daarmee € 2,3 miljoen over 2020.

Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Het taakveld samenkracht en burgerparticipatie heeft een voordelig resultaat van per saldo € 400.000. Dit voordeel bestaat uit een nadeel op de lasten van € 62.000 en een voordeel op de baten van € 462.000.

Personeelslasten samenkracht en burgerparticipatie

Er is door een onderuitputting van het budget sprake van een voordeel op de personeelslasten samenkracht en burgerparticipatie van € 249.000. Het betreft hier een incidenteel voordeel dat met name is ontstaan doordat de beschikbare vacatureruimte (inclusief in de voorjaarsbrief bijgeraamd budget teneinde de drukte binnen de sociale teams op te vangen) niet volledig in 2020 gerealiseerd kon worden.

Inburgering

De lasten op het budget voor inburgering vallen in totaal € 152.000 lager uit dan begroot. Dit voordeel wordt met name door de volgende twee zaken verklaard:

Van het in de voorjaarsbrief beschikbaar gestelde budget van € 93.000 is door de vertraagde start van de pilot inburgering slechts € 23.000 uitgegeven. Het voordeel van in totaal € 71.000 wordt gecompenseerd door een nadeel van € 71.000 in hoofdstuk 0 Bestuur en ondersteuning doordat ter dekking van deze kosten minder aan de reserve participatie onttrokken hoeft te worden.

Daarnaast heeft door corona en vertraging van de invoering van de Wet Inburgering (van 1 juli 2021 naar 1 januari 2020) geen inzet in 2020 plaatsgevonden op de ontvangen rijksmiddelen voor de voorbereiding van de invoering van deze wet en de intensivering op de hulp aan nieuwkomers. Dit leidt tot een incidenteel voordeel van € 67.000 op de lasten.

Dorpsinitiatieven

Er is sprake van een nadeel op de lasten en een voordeel op de baten van € 37.000. De extra lasten voor dorpsinitiatieven platteland van € 37.000 hebben betrekken op gemeentelijke participatie in de projecten Landschapsplan Zuideinde, omgevingsplan Zeijen en culturele activiteiten Tynaarlo. Deze extra lasten worden gedekt door van de provincie ontvangen subsidiebijdragen voor dorpsinitiatieven.

Verhoogde asielinstroom

Van de ontvangen rijksmiddelen voor maatschappelijke begeleiding en verhoging taalniveau van nieuwkomers is bijna niets uitgegeven, doordat er minder gebruik van is gemaakt dan geraamd vanwege corona. Het hieruit resulterende voordeel op de lasten van € 192.000 wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve participatie.

Tussenvoorziening statushouders

De extra lasten voor de tussenvoorziening statushouders in Eelde van € 819.000 worden volledig gecompenseerd door rijksbijdragen voor de pilot opvang en begeleiding asielzoekers. Van deze compensatie is een bedrag van € 444.000 verstrekt in de vorm van een vergoeding die rechtsreeks op taakveld 5.2 is verantwoord en derhalve leidt tot een voordeel op de baten. Het overige gedeelte van de vergoeding is verstrekt in de vorm van een gemeentefondsuitkering en derhalve conform de boekhoudvoorschriften verantwoord in het hoofdstuk 0 Bestuur en ondersteuning.

Preventieve maatregelen jeugd

Door het doorschuiven van de uitvoering van het project kansrijke start naar 2021, een voordelige afrekening van het project Homestart (jeugdgezondheid) over 2019 en doordat mede door corona in 2020 minder is uitgegeven aan het project Homestart is sprake van een voordeel op de lasten van € 43.000.

Taakveld 6.2 Wijkteams

Het taakveld wijkteams heeft een voordelig resultaat van per saldo € 335.000. Dit voordeel bestaat volledig uit een voordeel op de lasten. Het betreft hier een incidenteel voordeel dat met name (€ 261.000) is ontstaan doordat de beschikbare vacatureruimte (inclusief in de voorjaarsbrief bijgeraamd budget teneinde de drukte binnen de sociale teams op te vangen) niet volledig in 2020 gerealiseerd kon worden en door het in dienst nemen van een aantal medewerkers die voor heen ingehuurd werden.

Indicaties WMO

De lasten voor indicaties WMO zijn € 27.000 lager dan begroot. Al jaren houden we fors over op dit budget. Met ingang van de begroting 2021 is dit budget derhalve in het kader van het duurzaam houdbare sociaal domein structureel met een bedrag van € 32.000 verlaagd.

Praktijkondersteuners huisartsen jeugd

Doordat de uitrol van de praktijkondersteuners bij een aantal huisartspraktijken later is gestart dan gepland is sprake van een incidenteel voordeel op deze loonkosten van € 26.000.

Taakveld 6.3 Inkomensregelingen

Het taakveld inkomensregelingen heeft een voordelig resultaat van per saldo € 1.238.000. Dit voordeel bestaat volledig uit een nadeel op de lasten van € 5.871.000 en een voordeel op de baten van € 7.109.000. Deze grote afwijkingen kunnen voornamelijk verklaard worden door de TOZO-regeling, welke niet begroot is.

Armoedebeleid

Er is sprake van een voordeel op de lasten van € 80.000. Dit voordeel bestaat uit een bedrag van € 30.000 voor het niet inzetten van de ontvangen rijksmiddelen (Klijnsmagelden) voor het kindpakket. Het overige voordeel van € 50.000 is een incidenteel voordeel door onderuitputting van het budget. Ons college heeft besloten dit voordeel in te zetten ter dekking van het tekort op het budget voor schuldhulpverlening (taakveld 6.71 maatwerkdienstverlening).

In het sociaal domein waren in 2020 veel onderwerpen die ambtelijke inzet vereisten. Hierdoor en door de vele personele wisselingen in het sociaal domein is minder inzet gepleegd op het dossier armoede en schuldhulpverlening. Dit is reeds gedeeld met de raad middels de brief aan de PvdA d.d. 12-10-2020 met het onderwerp 'Stand van zaken motie Kindpakket'.

Er wordt hard gewerkt om dit in 2021 te herstellen. Op dit moment zijn we gestart met het evalueren van het armoedebeleid 2018 – 2021. Dit in combinatie met o.a. wettelijke verplichtingen uit de nieuwe Wet gemeentelijke schuldhulpverlening per 1 januari 2021 moet resulteren in een uitvoeringsplan vanaf 2021 en verder.

Bijzondere bijstand

De lasten voor bijzondere bijstand vallen € 288.000 lager uit dan begroot. Reden hiervoor is dat er minder aanvragen zijn gedaan, dan geraamd.

Uitkeringen participatiewet

De lasten voor bijstandsverlening vallen € 43.000 lager uit dan begroot. Daarnaast is sprake een voordeel op de baten doordat de rijksbijdrage € 485.000 hoger uitvalt, waardoor per saldo sprake is van een voordeel van € 529.000.

Bedrijfsvoeringskosten

De bedrijfsvoeringskosten voor de uitvoering van de inkomensregelingen en arbeidsparticipatie door de WPDA vielen € 95.000 lager uit dan begroot.

Budget dekking kosten decentralisatie WMO

Er is sprake van een voordeel op de lasten door het niet putten uit het beschikbaar budget van € 230.000. Dit budget wordt ingezet ter dekking van de kosten op taakveld 6.71 maatwerkdienstverlening 18+.

TOZO-regeling

Voor de uitvoering van de TOZO-regeling is sprake van niet begrote lasten van € 6.502.000 waartegenover ontvangen rijksbijdrage staan van € 6.615.000.

Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie

Het taakveld arbeidsparticipatie heeft een nadelig resultaat van per saldo € 47.000. Dit nadeel bestaat volledig uit een nadeel op de lasten.

Taakveld 6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Het taakveld maatwerkvoorzieningen WMO heeft een nadelig resultaat van per saldo € 138.000. Dit nadeel bestaat uit een nadeel op de lasten van € 145.000 en een voordeel op de baten van € 7.000.

Het nadelig resultaat op de lasten wordt volledig verklaard door de betaling van nagekomen facturen uit eerdere boekjaren. Deze late facturatie hield verband met het faillissement van de uiteindelijk in april 2020 failliet verklaarde hulpmiddelenleverancier HMC.

Taakveld 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

Het taakveld maatwerkdienstverlening 18+ heeft een nadelig resultaat van per saldo € 317.000. Dit nadeel bestaat uit een nadeel op de lasten van € 262.000 (voornamelijk vanwege hogere uitgaven op het onderdeel dagbesteding/begeleiding) en een nadeel op de baten van € 55.000, voor het belangrijkste deel verklaard door een bedrag van € 56.000 aan lagere inkomsten eigen bijdragen WMO.

Taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

Het taakveld maatwerkdienstverlening 18- heeft een nadelig resultaat van per saldo € 258.000. Dit nadeel bestaat uit een nadeel op de lasten van € 240.000 en een nadeel op de baten van € 18.000.

Nagekomen afrekeningen Jeugdzorg

De belangrijkste afwijking wordt verklaard door extra lasten in verband met de zorgaanbieder Samenhuis. Het gaat dan om een bedrag van in totaal € 197.000, samengesteld uit een nagekomen afrekening van voorgaande jaren van € 111.000 (deze kosten waren eerst, maar ten onrechte, door een andere gemeente vergoed) plus een factuur over 2020 van € 86.000 die recentelijk beschikbaar is gesteld.

Taakveld 6.81 Geëscaleerde zorg 18+

Het taakveld geëscaleerde zorg 18+ heeft een nadelig resultaat van per saldo € 43.000. Dit nadeel bestaat volledig uit een nadeel op de lasten.

Beschermd wonen

De gemeente ontvangt in het kader van de afrekening Beschermd Wonen over 2020 van de centrumgemeente een bedrag van 5 396.000. Dit is € 84.000 minder dan waar in de begroting rekening mee is gehouden.

De reden van deze afwijking is driedelig:

Er is meer zorg gestart in 2020 dan waar het bedrag van de eerdere afrekening op gebaseerd was;

Er kwamen nog declaraties van zorgaanbieders uit voorgaande jaren binnen en dezen drukken op het budget van 2020;

Er is een hogere productieverantwoording van zorgaanbieders via de accountantsverklaringen ingebracht dan wat er als verplichting was opgenomen.

Taakveld 6.812 Geëscaleerde zorg 18-

Het taakveld geëscaleerde zorg 18- heeft een voordelig resultaat van per saldo € 109.000. Dit voordeel bestaat uit een voordeel op de lasten van € 85.000 en een voordeel op de baten van € 24.000.

Verstrekingen jeugdzorg

De verstrekkingen voor de (geëscaleerde) jeugdzorg vielen € 57.000 lager uit dan geraamd.

Hoofdstuk 7 || Volksgezondheid en milieu

Lasten

Taakveld	Omschrijving	Primitieve begroting	Begrotingswijzigingen	Begroting Totaal	Werkelijk 2020	Vershil
7.1	Volksgezondheid	1.309.106	70	1.309.175	1.270.191	38.985
7.2	Riolering	2.102.750	-3.509	2.099.241	2.296.518	-197.277
7.3	Afval	2.199.906	-185.657	2.014.250	3.042.937	-1.028.687
7.4	Milieubeheer	807.959	-77.732	730.226	763.366	-33.140
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	398.416	22.372	420.788	410.204	10.584
Totaal lasten		6.818.137	-244.457	6.573.680	7.783.215	-1.209.535

Baten

Taakveld	Omschrijving	Primitieve begroting	Begrotingswijzigingen	Begroting Totaal	Werkelijk 2020	Vershil
7.2	Riolering	2.769.025	-3.509	2.765.516	2.863.398	97.882
7.3	Afval	2.900.770	-185.657	2.715.113	3.783.575	1.068.462
7.4	Milieubeheer	0	0	0	155.800	155.800
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	349.158	13.468	362.626	349.191	-13.435
Totaal baten		6.018.953	-175.698	5.843.255	7.151.964	1.308.709

Saldo Hoofdstuk	-799.185	68.759	-730.426	-631.252	99.174
------------------------	-----------------	---------------	-----------------	-----------------	---------------

Hoofdstuk 7 heeft een positief resultaat voor bestemming van € 99.000. Als de lasten en/of baten van een taakveld meer dan € 25.000 afwijken, lichten we afwijkingen groter dan € 25.000 toe. Kleinere afwijkingen beschrijven we niet apart. We nemen na de tekstuele toelichtingen op de afwijkingen per taakveld een tabel op waarin het resultaat voor bestemming cijfermatig inzichtelijk is gemaakt.

Taakveld 7.2 Riolering

Het taakveld riolering laat een negatief resultaat van per saldo € 99.000 zien. Dit bedrag is opgebouwd uit een nadeel van € 197.000 aan de lastenkant en voordeel van € 98.000 aan de batenkant.

Loonkosten

Een voordeel van € 41.000 op de loonkosten en reiskostenvergoeding.

Riolering

Een voordeel aan de lastenkant van € 26.000 voor onderhoud. Een nadeel aan de lastenkant van € 33.000 voor de levering van elektriciteit. Een voordeel van € 54.000 aan de batenkant door met name een vergoeding voor het inzetten van personeel van de gemeente Tynaarlo voor rioleringsprojecten bij de gemeente Assen, Aa en Hunze en Noordenveld.

Voorziening riolering

Aan de voorziening riolering onttrekken we € 40.000, terwijl een onttrekking van € 253.000 was geraamd. Derhalve ontstaat een nadeel in de exploitatie van € 213.000. De verklaring hiervoor ligt grotendeels in een lagere urenverantwoording op het taakveld riolering, waardoor minder overhead is toegerekend aan het taakveld.

Taakveld 7.3 Afval

Het taakveld afval kent een nadelig resultaat van € 40.000. Dit bedrag is opgebouwd uit een nadeel van € 1.029.000 aan de lastenkant en voordeel van € 1.069.000 aan de batenkant.

Restafval inzameling aan huis

We hebben meer restafval ingezameld dan voorzien. Hierdoor zijn de verwerkingskosten hoger. Dit komt door het vele thuis zijn, thuis eten en opruimen tijdens de coronacrisis. Een nadeel aan de lastenkant van € 119.000.

Groen afvalinzameling aan huis

We hebben meer groenafval ingezameld dan voorzien. Hierdoor zijn de verwerkingskosten hoger. Een nadeel aan de lastenkant van € 26.000.

Plastic, metalen en drankenkartons

Een voordeel aan de lastenkant van € 135.000. Een voordeel van € 27.000 vanwege een afrekening van de vermarktungsvergoeding. Een nadeel van € 427.000 aan de lastenkant vanwege een naheffing van belastingen. Een voordeel aan de batenkant van € 864.000, vanwege vergoedingen van het Afvalfonds verpakkingen en het verrekenen van BTW.

Afvalstoffenheffing Diftar

Inwoners hebben meer restafval aangeleverd en de containers met restafval zijn vaker aangeboden dan voorzien. Een voordeel aan de batenkant van € 100.000. De reden hiervan is dat door de coronacrisis meer afval is aangeboden dan op grond van de ervaringen over 2019 mocht worden verwacht.

Afvalstoffenheffing milieustraat

Inwoners bieden meer afval aan bij de milieustraat dan voorzien. Dit geeft een voordeel aan de batenkant van € 66.000. De reden hiervan is het opruimen van huizen vanwege de coronacrisis. Inwoners waren meer thuis, dan normaal gesproken.

Voorziening reiniging

Aan de voorziening reiniging is € 86.000 toegevoegd. We hadden een onttrekking voorzien van € 536.000. Een nadeel aan de lastenkant van 622.000. De reden hiervan ligt in de hierboven toegelichte afwijkingen.

Taakveld 7.4 Milieubeheer

Het taakveld milieubeheer kent een voordelig resultaat van € 123.000. Dit bedrag is opgebouwd uit een nadeel van € 34.000 aan de lastenkant en een voordeel van € 156.000 aan de batenkant.

Dwangsom milieubeheer

Er is sprake van een incidenteel voordeel van € 125.000 op de baten doordat een dwangsom is opgelegd aan een bedrijf wegens niet op tijd beëindigde illegale activiteiten.

Bijdrage Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe (RUD)

In de najaarsbrief is vooruitlopend op de wijziging van de verdeelsystematiek van de deelnemersbijdrage met terugwerkende kracht tot 1 januari 2019 het budget voor de RUD met een bedrag van € 96.000 verlaagd. Doordat het algemeen bestuur van de RUD uiteindelijk besloten heeft de wijziging pas met ingang van 1 januari 2020 in te laten gaan vervalt voor de gemeente Tynaarlo het voordeel over 2019. Dit leidt tot een incidenteel nadeel op de lasten van € 86.000.

Duurzame leefomgeving

De lasten vielen € 41.000 lager uit dan begroot. Dit voordeel is ontstaan door onderuitputting van het reguliere budget doordat enerzijds veel energie gestoken is in de vaststelling van het programma duurzaamheid en anderzijds duurzaamheidsprojecten niet door konden gaan vanwege de coronabeperkingen. Daarnaast was er sprake van een voordeel op de baten door een niet begrote subsidieontvangst op grond van de Regeling Reductie Energiegebruik van € 31.000.

Taakveld 7.5 Begraafplaatsen

Het taakveld begraafplaatsen kent geen noemenswaardige afwijkingen.

Hoofdstuk 8 || Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Lasten

Taakveld	Omschrijving	Primitieve begroting	Begrotingswijzigingen	Begroting Totaal	Werkelijk 2020	Vershil
8.1	Ruimtelijke ordening	1.016.223	44.084	1.060.306	1.217.143	-156.837
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	5.939.206	219.677	6.158.883	9.523.283	-3.364.399
8.3	Wonen en bouwen	1.505.074	-40.659	1.464.415	1.398.796	65.619
Totaal lasten		8.460.503	223.101	8.683.604	12.139.222	-3.455.618

Baten

Taakveld	Omschrijving	Primitieve begroting	Begrotingswijzigingen	Begroting Totaal	Werkelijk 2020	Vershil
8.1	Ruimtelijke ordening	49.775	5.162	54.937	215.210	160.273
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	5.926.892	0	5.926.892	11.168.529	5.241.637
8.3	Wonen en bouwen	1.249.335	-113.100	1.136.235	1.097.368	-38.867
Totaal baten		7.226.002	-107.939	7.118.064	12.481.107	5.363.043

Saldo Hoofdstuk	-1.234.501	-331.040	-1.565.541	341.884	1.907.425
------------------------	-------------------	-----------------	-------------------	----------------	------------------

Hoofdstuk 8 heeft een positief resultaat voor bestemming van € 1.907.000. Als de lasten en/of baten van een taakveld meer dan € 25.000 afwijken, lichten we afwijkingen groter dan € 25.000 toe. Kleinere afwijkingen beschrijven we niet apart. We nemen na de tekstuele toelichtingen op de afwijkingen per taakveld een tabel op waarin het resultaat voor bestemming cijfermatig inzichtelijk is gemaakt.

Taakveld 8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

Het taakveld Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen) kent per saldo een voordeel van € 1.877.000. Dit taakveld maakt deel uit van de grondexploitaties. In de paragraaf grondbeleid lichten we de belangrijkste verschillen toe.

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen

Het taakveld Wonen en bouwen kent een voordeel van per saldo € 26.000. Dit saldo bestaat uit een voordeel aan de lastenkant van € 65.000 en een nadeel aan de batenkant van € 38.000.

Inkomsten bouwleges

Het aantal ingediende bouwplannen is lager uitgevallen dan verwacht. Dit leidt tot een nadeel aan de batenkant van € 34.000.

Bouw-welstandstoezicht

Tegenover de lagere inkomsten uit bouwleges staat dat er minder kosten zijn gemaakt in het kader van bouw- en welstandstoezicht. Dit leidt tot een voordeel aan de lastenkant van € 35.000.

SiSa 2020

Bijlage verantwoordingsinformatie

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverzekering ssa - d.d. 5 februari 2021								
FIN	B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toelagenproblematiek	Aantal gedupeerden (met overlegbare bevestigingsbrief van Belastingdienst/Toelagen)	Besteding (jaar T) van onderdelen a, b en d, (artikel 3)	Cumulatieve besteding (T/m jaar T) van onderdelen a, b en d (artikel 3)	Besteding (jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (T/m jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: B1/01	Aard controle R Indicator: B1/02	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/03	Aard controle R Indicator: B1/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/05	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/06
			0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan vooropleiding voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)		
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04		
			€ 2.560	€ 0	€ 0	€ 54.118		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/05	Aard controle R Indicator: D8/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07	Aard controle R Indicator: D8/08		
			061730 Gemeente Tynaarlo	061730 Gemeente Tynaarlo	061730 Gemeente Tynaarlo	061730 Gemeente Tynaarlo		
			Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2020	Alle gemeenten verantwoordt hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.					
			Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R</i> Indicator: G2/07	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R</i> Indicator: G2/08	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) <i>Aard controle R</i> Indicator: G2/09	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> Indicator: G2/10	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> Indicator: G2/11	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: G2/12
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2019 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoordoren hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: G2A/01	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> Indicator: G2A/02	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> Indicator: G2A/03	Besteding (jaar T-1) IOAW Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R</i> Indicator: G2A/04	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R</i> Indicator: G2A/05	Besteding (jaar T-1) IOAZ Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R</i> Indicator: G2A/06
			1 061730 Gemeente Tynaarlo	€ 5.435.745	€ 84.987	€ 682.830	€ 1.743	€ 28.676
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: G2A/07	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R</i> Indicator: G2A/08	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R</i> Indicator: G2A/09	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R</i> Indicator: G2A/10	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) <i>Aard controle R</i> Indicator: G2A/11	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> Indicator: G2A/12
			1 061730 Gemeente Tynaarlo	€ 314	€ 119.002	€ 51.430	€ 0	€ 134.689
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: G2A/13	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> Indicator: G2A/14				
1 061730 Gemeente Tynaarlo	€ 0							

SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2020 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) uitvoerings- en onderzoekskosten artikel 56, eerste en tweede lid, Bbz 2004 (exclusief Bob)	
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/06</i>	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)						
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G3/07</i>						
			Nee						
SZW	G3A	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_totaal 2019 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)	
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G3A/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3A/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3A/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3A/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3A/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3A/06</i>	
			1 061730 Gemeente Tynaarlo	€ 109.840	€ 26.312	€ 58.107	€ 32.807	€ 48.771	
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) Bob	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004				
		<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G3A/07</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3A/08</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3A/09</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3A/10</i>				
		1 061730 Gemeente Tynaarlo	€ 0	€ 0	€ 0				

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2020	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/06</i>
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Totaal bedrag vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11</i>	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	€ 0	Nee	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0		Nee	
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	0	0		Nee	
		Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/13</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/14</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/15</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/16</i>	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)					
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Overig (jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automatisch ingevuld				
			<i>Aard controle R. Indicator: H4/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02</i>				
			€ 134.732	-€ 416.268				

			Projectnaam/nummer	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Onroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen	Toelichting
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08</i>
			1 SPUK20-803084 / 1.3	€ 544.825	€ 187.521	€ 0	€ 0	
			2 SPUK20-803084 / 2.1	€ 106.137	€ 0	€ 58.889	€ 0	
			3 SPUK20-803084 / 2.3	€ 311.826	€ 0	€ 0	€ 304.590	
			Kopie projectnaam/nummer	Totale besteding (jaar T) per project ten lasten van Rijksmiddelen (automatische berekening)	Percentage besteed (jaar T) per project ten opzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening)			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/11</i>			
			1 SPUK20-803084 / 1.3	€ 187.521	404%			
			2 SPUK20-803084 / 2.1	€ 58.889	79%			
			3 SPUK20-803084 / 2.3	€ 304.590	231%			
VWS	H8	Regeling Sportakkoord	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd		
			<i>Aard controle R Indicator: H8/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: H8/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05</i>	
			€ 15.000	€ 20.000	€ 15.000	€ 20.000	Nee	
DRE	DRE2C	Uitvoeringsregeling BDU verkeer en vervoer (Drenthe)	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Welke regeling betreft het	Totale besteding (in jaar T)	Correctie t.o.v. jaar T-1 van verantwoorde totale besteding	Cumulatieve totale besteding tot en met jaar T	Toelichting
			Uitvoeringsregling BDU verkeer en vervoer		De besteding in jaar T ten laste van zowel provinciale middelen als overige middelen		Tussentijds afstemmen van juistheid en volledigheid van de verantwoordings-informatie ten laste van zowel provinciale als overige middelen	Hier eventueel opmerkingen of toelichtingen
			SiSa tussen medeoverheden - provinciale middelen Drenthe					
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: DRE2C/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: DRE2C/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: DRE2C/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: DRE2C/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: DRE2C/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: DRE2C/06</i>
			1 201503143-00607653	Fietsroute plus de Punt - Eelde datum 16-12-2015	€ 0	€ 0	€ 0	-
			2 201602433-00668714	Legroweg, Eelde datum 9-12-2016	€ 0	€ 0	€ 0	-
			3 201702434-00731423	Haltevoorziening en oversteekvoorziening Visio de Brink Vries	€ 31.638	€ 0	€ 489.736	-
			4 201702462-00833937	Herinrichting Hoofdweg tussen Eelde en Paterswolde	€ 0	-€ 4.988	€ 0	Eerder aangegeven kosten niet voor fietspad.
			Kopie beschikingsnummer	De besteding (in jaar T) ten laste van alleen provinciale middelen	Correctie t.o.v. jaar T-1 van besteding ten laste van alleen provinciale middelen	Cumulatieve besteding tot en met jaar T ten laste van alleen provinciale middelen	Eindverantwoording (Ja/Nee)	

			Alleen de besteding (in jaar T) ten laste van alleen provinciale middelen	Als de correctie een vermeerdering is, gaat het om nog niet verantwoorde besteding ten laste van alleen provinciale middelen	Tussentijds afstemmen van juistheid en volledigheid van de verantwoordings-informatie ten laste van alleen provinciale middelen	Als u kiest voor 'ja', betekent dit, dat hiervoor alle besteding is afgerond en u er de komende jaren geen besteding meer voor wilt verantwoorden	
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: DRE2C/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: DRE2C/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: DRE2C/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: DRE2C/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: DRE2C/11</i>	
1	201503143-00607653	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
2	201602433-00668714	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
3	201702434-00731423	€ 15.819	€ 0	€ 0	€ 244.868	Ja	
4	201702462-00833937	€ 0	-€ 2.494	€ 0	€ 0	Nee	

Bijlagen

Bijlage 1: Totaaloverzicht kredieten

Omschrijving	Beschikbaar gesteld krediet (incl. bijdragen derden)	Werkelijk 2020 (incl. bijdragen derden)	Cumulatief 2020 (incl. bijdragen derden)	Restant krediet ultimo 2020	Toelichting Jaarrekening 2020	Afsluiten?
Openbare verlichting 2020	536.743	355.843	355.843	180.900	Het grootste gedeelte van de geplande vervanging van masten en armaturen is in 2020 uitgevoerd. De werkzaamheden lopen door in 2021. De verwachting is dat het krediet volgend jaar kan worden afgesloten.	Nee
Openbare verlichting 2021	452.744	0	0	452.744	De werkzaamheden starten in 2021.	Nee
Openbare verlichting 2022	535.825	0	0	535.825	De werkzaamheden starten in 2022.	Nee
Verbouw De Notenkraker	150.000	0	0	150.000	De werkzaamheden starten in 2021.	Nee
Duurzaamheidsaanpassingen gem gebouwen	112.000	93.450	100.430	11.570	De werkzaamheden voor de MFA's moeten nog uitgezet worden.	Nee
Duurzaamheidsplan gem gebouwen	196.000	0	0	196.000	Krediet voor uitvoering MJDP, eerste jaar van uitvoering 2021.	Nee
Nieuwbouw brandweerposten plus wijkpost Eelde	150.000	0	0	150.000	Werkzaamheden moeten nog worden gestart.	Nee
Gevelisolatie	125.000	125.000	125.000	0	Het krediet kan worden afgesloten.	Ja
Sanering loc. Wijk & Boerma	1.000.000	0	950.000	50.000	In afrondende fase. Uitvoering door de provincie Drenthe. Het restant van de bijdrage wordt verstrekt na afronding van het monitoringstraject n.a.v. de sanering.	Nee
Maats.Kr Omgevingswet / omgevingsvisie	1.130.000	301.669	614.704	515.296	Implementatie van omgevingswet en -visie loopt.	Nee
Lening CGN	258.075	82.000	116.000	142.075	Loopt door in 2021.	Nee
Vitaal platteland	552.558	56.101	467.710	84.848	Dit is een langlopend krediet. We bekostigen hier diverse (meerjarige) projecten en initiatieven van derden uit totdat de middelen op zijn.	Nee
Transferium de Punt	650.000	0	0	650.000	Werkzaamheden zijn in voorbereiding. Uitvoering wordt gedaan door de provincie Drenthe. Het bestemmingsplan is nog niet in de bestuurlijke besluitvormingsprocedure gebracht.	Nee
Planvorming Vries Zuid	895.000	-147.777	6	894.994	Kosten zijn verantwoord op de grex. Het krediet kan worden afgesloten.	Ja
Centrum Zuidlaren participatieproces	350.000	-204.302	0	350.000	Kosten zijn verantwoord op de grex. Het krediet kan worden afgesloten.	Ja
Uitwerking Centrumontwikkeling Zuidlaren	500.000	184.453	184.453	315.547	Dit krediet is in 2019 aangevraagd t.b.v. het ontwikkelen van het centrumplan Zuidlaren. In 2020 is gestart met de werkzaamheden.	Nee
Sloop 't Punthoes en Bladergoenschool	1.017.000	18.026	18.026	998.974	Vorbereidingen voor sloop zijn gestart, daadwerkelijke sloop wacht op vrijkomen van gebruik van de gebouwen.	Nee
Infrakosten OBS de Vijverstee Perm.	83.252	0	31.747	51.505	Onderdeel van het accommodatiebeleid. Er is gestart met de werkzaamheden.	Nee
(Ver)nieuwbouw OBS de Vijverstee	1.276.677	0	1.276.677	0	De werkzaamheden zijn afgerond. De formele afrekening volgt. Hier komen geen kosten uit voort.	Ja
Sloop, Asbest, Boekw. OBS de Vijverstee	343.640	140.512	315.006	28.634	Het krediet kan worden afgesloten met een voordeel.	Ja

Omschrijving	Beschikbaar gesteld krediet (incl. bijdragen derden)	Werkelijk 2020 (incl. bijdragen derden)	Cumulatief 2020 (incl. bijdragen derden)	Restant krediet ultimo 2020	Toelichting Jaarrekening 2020	Afsluiten?
(ver)nieuwbouw OBS Oelebred	1.392.777	0	1.333.272	59.505	De werkzaamheden zijn afgerond met een voordeel. De formele afrekening volgt. Hier komen geen kosten uit voort.	Ja
Sloop, Asbest, Boekwaarde OBS Oelebred	312.275	47.339	224.192	88.083	Werkzaamheden afgerond en afgesloten. Boekwaarde lager door latere sloop, aanbestedingsvoordelen en slim gesaneerd, waardoor kosten zijn bespaard.	Ja
(ver)nieuwbouw OBS de Westerburcht	2.296.892	0	2.259.320	37.572	De werkzaamheden zijn afgerond met een voordeel. De formele afrekening volgt. Hier komen geen kosten uit voort.	Ja
Flexibele schil OBS de Westerburcht	360.158	0	341.380	18.778	De werkzaamheden zijn afgerond. De formele afrekening volgt. Hier komen geen kosten uit voort.	Ja
Sloop,Asbest,Boekw.OBS de Westerburcht	398.285	203.917	333.166	65.119	Het krediet kan met een voordeel worden afgesloten.	Ja
Nieuwbouw OBS Centrum/OBS Eelde	2.459.546	0	2.459.529	17	De werkzaamheden zijn afgerond. De formele afrekening volgt. Hier komen geen kosten uit voort.	Ja
Flexibele schil OBS Centrum/OBS Eelde	360.158	0	360.158	0	De werkzaamheden zijn afgerond. De formele afrekening volgt. Hier komen geen kosten uit voort.	Ja
Nieuwbouw RKBS Mariaschool	1.053.385	0	1.051.645	1.740	De werkzaamheden zijn afgerond. De formele afrekening volgt. Hier komen geen kosten uit voort.	Ja
Tijdelijk lokaal Mariaschool	133.103	0	133.103	0	De werkzaamheden zijn afgerond. De formele afrekening volgt. Hier komen geen kosten uit voort.	Ja
Speellokaal Mariaschool	102.905	0	102.905	0	De werkzaamheden zijn afgerond. De formele afrekening volgt. Hier komen geen kosten uit voort.	Ja
Permanente uitbreiding OBS de Vijverstee	271.299	0	269.055	2.244	De werkzaamheden zijn afgerond. De formele afrekening volgt. Hier komen geen kosten uit voort.	Ja
Tijdelijke uitbreiding OBS de Veenvlinder	118.000	0	0	118.000	De uitvoering moet nog beginnen.	Nee
Onderwijshuisvesting Menso Altingschool	392.878	0	0	392.878	De uitvoering moet nog beginnen.	Nee
Uitbreiding OBS de Veenvlinder	620.013	0	0	620.013	De uitvoering moet nog beginnen.	Nee
Uitbreiding Oelebred	200.988	0	0	200.988	De uitvoering moet nog beginnen.	Nee
Uitbreiding RKBS Mariaschool	279.256	0	0	279.256	De uitvoering moet nog beginnen.	Nee
De Schuthoek Flexibele schil	129.358	0	0	129.358	Dit is onderdeel van het Accommodatiebeleid. Vanaf 2021 wordt gestart met de projecten in Zuidlaren.	Nee
Infrakosten CBS de Holtenhoek	90.033	0	0	90.033	Het krediet kan worden afgesloten. Geen aanpassingen van de infrastructuur nodig.	Ja
2e fase tijdelijke huisvesting Ter Borch	503.000	0	463.350	39.650	Het restant van dit krediet wordt ingezet voor infrastructuur rondom de scholen in Ter Borch.	Nee
Infrakosten OBS de Vijverstee flex	16.996	0	0	16.996	Het krediet kan worden afgesloten.	Ja
Infra (Ver)nieuwbouw OBS Oelebred	180.570	13.833	163.902	16.668	Onderdeel van het accommodatiebeleid. De werkzaamheden zijn nagenoeg afgerond.	Nee

Omschrijving	Beschikbaar gesteld krediet (incl. bijdragen derden)	Werkelijk 2020 (incl. bijdragen derden)	Cumulatief 2020 (incl. bijdragen derden)	Restant krediet ultimo 2020	Toelichting Jaarrekening 2020	Afsluiten?
Infra(ver)nieuwbouw OBS de Westerburcht	130.241	1.638	109.249	20.992	Het krediet kan worden afgesloten.	Ja
Infra Flex OBS de Westerburcht	72.977	0	4.242	68.735	Het krediet kan worden afgesloten. De werkzaamheden konden binnen het krediet infra worden opgevangen.	Ja
Aanleg openbare Ruimte Kavel Groote Veen	750.000	236.905	727.418	22.582	In 2018 is gestart met de uitvoering van dit project. De werkzaamheden zijn in 2020 grotendeels afgerond, maar lopen in 2021 nog door.	Nee
BS Jong Laren (ver)nieuwbouw	2.080.777	0	0	2.080.777	Dit is onderdeel van het Accommodatiebeleid. Vanaf 2021 wordt gestart met de projecten in Zuidlaren.	Nee
BS Jong Laren flexibele schil	105.340	0	0	105.340	Dit is onderdeel van het Accommodatiebeleid. Vanaf 2021 wordt gestart met de projecten in Zuidlaren.	Nee
BS Jong Laren Sloop, Asbest, Boekwaarde	187.104	0	0	187.104	Dit is onderdeel van het Accommodatiebeleid. Vanaf 2021 wordt gestart met de projecten in Zuidlaren.	Nee
De lichtkring (Ver)nieuwbouw	1.484.492	0	0	1.484.492	Dit is onderdeel van het Accommodatiebeleid. Vanaf 2021 wordt gestart met de projecten in Zuidlaren.	Nee
De lichtkring flexibele schil	150.304	0	0	150.304	Dit is onderdeel van het Accommodatiebeleid. Vanaf 2021 wordt gestart met de projecten in Zuidlaren.	Nee
De Lichtkring Sloop, Asbest, Boekwaarde	356.815	0	0	356.815	Dit is onderdeel van het Accommodatiebeleid. Vanaf 2021 wordt gestart met de projecten in Zuidlaren.	Nee
De Schuthoek (Ver)nieuwbouw	1.599.902	0	0	1.599.902	Dit is onderdeel van het Accommodatiebeleid. Vanaf 2021 wordt gestart met de projecten in Zuidlaren.	Nee
De Schuthoek Sloop, Asbest, Boekwaarde	233.531	0	0	233.531	Dit is onderdeel van het Accommodatiebeleid. Vanaf 2021 wordt gestart met de projecten in Zuidlaren.	Nee
De Tol (Ver)nieuwbouw	2.754.004	0	0	2.754.004	Dit is onderdeel van het Accommodatiebeleid. Vanaf 2021 wordt gestart met de projecten in Zuidlaren.	Nee
De Tol flexibele schil	331.044	0	0	331.044	Dit is onderdeel van het Accommodatiebeleid. Vanaf 2021 wordt gestart met de projecten in Zuidlaren.	Nee
De Tol Sloop, Asbest, Boekwaarde	520.287	0	0	520.287	Dit is onderdeel van het Accommodatiebeleid. Vanaf 2021 wordt gestart met de projecten in Zuidlaren.	Nee
Schuilingsoord (Ver)nieuwbouw	2.532.801	0	0	2.532.801	Dit is onderdeel van het Accommodatiebeleid. Vanaf 2021 wordt gestart met de projecten in Zuidlaren.	Nee
Schuilingsoord flexibele schil	323.180	0	0	323.180	Dit is onderdeel van het Accommodatiebeleid. Vanaf 2021 wordt gestart met de projecten in Zuidlaren.	Nee
Schuilingsoord Sloop, Asbest, Boekwaarde	621.783	0	0	621.783	Dit is onderdeel van het Accommodatiebeleid. Vanaf 2021 wordt gestart met de projecten in Zuidlaren.	Nee
De Zuidwester (Ver)nieuwbouw	1.647.990	0	0	1.647.990	Dit is onderdeel van het Accommodatiebeleid. Vanaf 2021 wordt gestart met de projecten in Zuidlaren.	Nee
De Zuidwester flexibele schil	188.721	0	0	188.721	Dit is onderdeel van het Accommodatiebeleid. Vanaf 2021 wordt gestart met de projecten in Zuidlaren.	Nee
De Zuidwester Sloop, Asbest, Boekwaarde	99.536	0	0	99.536	Dit is onderdeel van het Accommodatiebeleid. Vanaf 2021 wordt gestart met de projecten in Zuidlaren.	Nee
Het Stroomdal (Ver)nieuwbouw	1.840.340	240.885	990.304	850.036	De uitvoering is nog niet afgerond.	Nee

Omschrijving	Beschikbaar gesteld krediet (incl. bijdragen derden)	Werkelijk 2020 (incl. bijdragen derden)	Cumulatief 2020 (incl. bijdragen derden)	Restant krediet ultimo 2020	Toelichting Jaarrekening 2020	Afsluiten?
Het Stroomdal flexibele schil	213.739	0	0	213.739	De uitvoering is nog niet afgerond.	Nee
Het Stroomdal Sloop, Asbest, Boekwaarde	96.286	33.134	33.134	63.152	De uitvoering is nog niet afgerond.	Nee
Harens Lyceum (Ver)nieuwbouw	0	0	0	0	Het Harens Lyceum vertrekt. Dit is meegenomen in de actualisatie van het accommodatiebeleid Zuidlaren.	Ja
Harens Lyceum Sloop, Asbest, Boekwaarde	660.651	0	0	660.651	Dit is onderdeel van het Accommodatiebeleid. Start sloop medio 2025 of 2026.	Nee
Infra (ver)nieuwbouw Schuilingsoord	200.000	0	0	200.000	Dit is onderdeel van het Accommodatiebeleid. Vanaf 2021 wordt gestart met de projecten in Zuidlaren.	Nee
Infra (ver)nieuwbouw De Zuidwester	150.000	0	0	150.000	Dit is onderdeel van het Accommodatiebeleid. Vanaf 2021 wordt gestart met de projecten in Zuidlaren.	Nee
Infra (ver)nieuwbouw Het Stroomdal	125.000	0	0	125.000	Dit is onderdeel van het Accommodatiebeleid. Vanaf 2021 wordt gestart met de projecten in Zuidlaren.	Nee
Infra (ver)nieuwbouw De Lichtkring	100.000	0	0	100.000	Dit is onderdeel van het Accommodatiebeleid. Vanaf 2021 wordt gestart met de projecten in Zuidlaren.	Nee
Infra (ver)nieuwbouw De Tol	200.000	0	0	200.000	Dit is onderdeel van het Accommodatiebeleid. Vanaf 2021 wordt gestart met de projecten in Zuidlaren.	Nee
Infra (ver)nieuwbouw Jonglaren	150.000	0	0	150.000	Dit is onderdeel van het Accommodatiebeleid. Vanaf 2021 wordt gestart met de projecten in Zuidlaren.	Nee
Infra (ver)nieuwbouw De Schuthoek	100.000	0	0	100.000	Dit is onderdeel van het Accommodatiebeleid. Vanaf 2021 wordt gestart met de projecten in Zuidlaren.	Nee
Mtsch.kr Sloop, Asbest, boekw. De Kooi	146.324	31.916	51.184	95.140	Sloop is gerealiseerd laatste restpunten worden afgewerkt en afgerekend.	Nee
Mtsch.kr tijdelijke huisv. tijdens bouw	1.000.000	79.473	541.706	458.294	Onderdeel accommodatiebeleid Zuidlaren. Werkzaamheden lopen door tot einde project AB.	Nee
Maatschappelijk krediet Mariaschool	58.104	11.919	-3.992,97	62.097	Krediet is bedoeld om de Mariaschool te huisvesten totdat de bouw van de school op Groote Veen gereed is het restant is bedoeld om de opstallen weer te verwijderen. In het krediet is met sloop rekening gehouden, we hebben de opstallen kunnen verkopen waardoor de opstallen een duurzaam hergebruik hebben gekregen en middelen in het krediet overhouden.	Ja
Mtsch.kr. Gym de Zwet Sloop, Asbest, BW	253.269	0	0	253.269	Onderdeel accommodatiebeleid Zuidlaren.	Nee
Mtsch.kr. Gym de Ludinge Sloop, Asb., B	99.825	0	0	99.825	Onderdeel accommodatiebeleid Zuidlaren.	Nee
Mtsch.kr. Goudenregenl Sloop, Asbest, B	99.825	0	0	99.825	Onderdeel accommodatiebeleid Zuidlaren.	Nee
Sporthal Wenakker + Metahal	6.695.017	39	39	6.694.978	Onderdeel van het accommodatiebeleid, onderdeel Zuidlaren. De werkzaamheden moeten nog gestart worden.	Nee
Gymzaal Centrum Zuidlaren	1.126.221	0	0	1.126.221	Onderdeel van het accommodatiebeleid, onderdeel Zuidlaren. De werkzaamheden moeten nog gestart worden.	Nee
Nieuwbouw Gymzaal	1.126.221	0	0	1.126.221	Onderdeel van het accommodatiebeleid, onderdeel Zuidlaren. De	Nee

Omschrijving	Beschikbaar gesteld krediet (incl. bijdragen derden)	Werkelijk 2020 (incl. bijdragen derden)	Cumulatief 2020 (incl. bijdragen derden)	Restant krediet ultimo 2020	Toelichting Jaarrekening 2020	Afsluiten?
Goudenregenlaan					werkzaamheden moeten nog gestart worden.	
Nieuwbouw Gymzaal Tynaarlo	921.220	3.356	787.675	133.545	Gebouw is gerealiseerd laatste restpunten worden afgewerkt.	Nee
Nieuwbouw Sporthal Groote Veen	6.345.625	241.660	6.220.475	125.150	Gebouw is gerealiseerd laatste restpunten worden afgewerkt.	Nee
Mtsch.kr Sloop, Asbest, boekw. Marsch	561.241	311.365	315.225	246.016	Sloop is gerealiseerd laatste restpunten worden afgewerkt.	Nee
Mtsch.kr Sloop, Asbest boekw. GZ De Kooi	55.586	1.401	1.401	54.185	Sloop is gerealiseerd laatste restpunten worden afgewerkt.	Nee
Beregeningsinstallatie vv Actief	22.667	0	22.667	0	Het krediet kan worden afgesloten.	Ja
Renovatie 5 gravelbanen De Marsch	103.709	76.318	76.318	27.391	De werkzaamheden lopen door in 2021.	Nee
Aanleg onderbouw hockey en korfbal	97.350	0	0	97.350	Onderdeel van het accommodatiebeleid, onderdeel Zuidlaren. De werkzaamheden moeten nog gestart worden.	Nee
Nieuwbouw Kantine	544.800	0	0	544.800	Onderdeel van het accommodatiebeleid, onderdeel Zuidlaren. De werkzaamheden moeten nog gestart worden.	Nee
Nieuwbouw kleedkamer	211.750	0	0	211.750	Onderdeel van het accommodatiebeleid, onderdeel Zuidlaren. De werkzaamheden moeten nog gestart worden.	Nee
Sloop opstal Hockey en Korfbal	50.000	0	0	50.000	Onderdeel van het accommodatiebeleid, onderdeel Zuidlaren. De werkzaamheden moeten nog gestart worden.	Nee
Aanleg Jeu de Boules	70.000	0	0	70.000	Onderdeel van het accommodatiebeleid, onderdeel Zuidlaren. De werkzaamheden moeten nog gestart worden.	Nee
Procedurekosten aanpassing Zuidlaren	40.000	0	0	40.000	Onderdeel van het accommodatiebeleid, onderdeel Zuidlaren. De werkzaamheden moeten nog gestart worden.	Nee
Infra Sport Zuid Es	390.250	0	0	390.250	Onderdeel van het accommodatiebeleid, onderdeel Zuidlaren. De werkzaamheden moeten nog gestart worden.	Nee
Aanleg bovenbouw en verlichting	197.650	0	0	197.650	Onderdeel van het accommodatiebeleid, onderdeel Zuidlaren. De werkzaamheden moeten nog gestart worden.	Nee
Renovatie & Overdracht Kleedgebouw	350.000	0	0	350.000	Onderdeel van het accommodatiebeleid, onderdeel Zuidlaren. De werkzaamheden moeten nog gestart worden.	Nee
Aanleg en inrichting Sportvelden	400.000	0	0	400.000	Onderdeel van het accommodatiebeleid, onderdeel Zuidlaren. De werkzaamheden moeten nog gestart worden.	Nee
Vervanging beregeningsinstallatie Wenackers	60.000	0	0	60.000	Onderdeel van het accommodatiebeleid, onderdeel Zuidlaren. De werkzaamheden moeten nog gestart worden.	Nee
Mts.krediet Baggeren vijvers	310.200	-8.691	296.177	14.023	Het krediet kan worden afgesloten.	Ja
Vervanging hoofgemalen 2015 pompen	161.309	36.807	162.644	-1.335	Het krediet kan worden afgesloten.	Ja
Riolering Borgwallinge Bovendiepen 15 jaar	46.000	11.621	14.116	31.884	Het project loopt door in 2021.	Nee

Omschrijving	Beschikbaar gesteld krediet (incl. bijdragen derden)	Werkelijk 2020 (incl. bijdragen derden)	Cumulatief 2020 (incl. bijdragen derden)	Restant krediet ultimo 2020	Toelichting Jaarrekening 2020	Afsluiten?
Randvoorziening Eelde Oost	2.527.000	3.939	1.991.130	535.870	Het project loopt door in 2021.	Nee
Riolering Borgwallinge Bovendiepen 50 jaar	3.449.000	3.040	2.994.868	454.132	Het project loopt door in 2021.	Nee
Riolering Schipborgerweg	728.000	256	712.022	15.978	Het krediet kan worden afgesloten.	Ja
Riool Centrumplan Eelde	1.350.000	0	1.313.617	36.383	Het krediet kan worden afgesloten met een klein voordeel.	Ja
Verv. Riool Westlaren Fase 2	786.500	31.967	79.651	706.849	Werkzaamheden zijn in 2020 gestart.	Nee
Verv. Riool Oranjelaan	736.644	495.420	556.547	180.097	Werkzaamheden lopen door in 2021.	Nee
Verv. Gemalen pompgemalen	277.300	44.611	93.404	183.897	Werkzaamheden lopen door in 2021.	Nee
Verv. Gemalen hoofdgemalen	81.000	36.655	60.029	20.971	Werkzaamheden lopen door in 2021.	Nee
Verv. Hoofdgemalen Put	217.000	22.945	43.010	173.990	Werkzaamheden lopen door in 2021.	Nee
Optimaliseren stelsel Spierveen	75.000	0	6.475	68.525	Werkzaamheden lopen door in 2021.	Nee
Domineeskamp-riolering	285.690	19.743	19.743	265.947	Werkzaamheden zijn in 2020 gestart.	Nee
Leenakkersweg-riolering	1.016.500	9.022	9.022	1.007.478	Werkzaamheden zijn in 2020 gestart.	Nee
Westlaren fase 3 riolering	2.942.500	38.000	59.235	2.883.265	Werkzaamheden zijn in 2020 gestart.	Nee
Vervanging gemalen Pompgemalen	147.000	0	0	147.000	Werkzaamheden lopen door in 2021.	Nee
Vervanging gemalen Hoofdgemalen	110.000	38.334	38.922	71.078	Werkzaamheden lopen door in 2021.	Nee
Vervanging persleidingen hoofdgemalen	62.200	11.535	11.535	50.665	Werkzaamheden lopen door in 2021.	Nee
Beschoeiing vijver Meerkoetlaan	110.000	1.870	86.843	23.157	Werkzaamheden zijn afgerond. Het krediet kan worden afgesloten.	Ja
Verv. Hoofdgemalen Oranjepolder	47.000	32.996	42.201	4.799	Werkzaamheden lopen door in 2021.	Nee
Verv. Riolering de Smedinge	174.500	9.840	157.875	16.625	Het krediet kan worden afgesloten.	Ja
Hoofdweg Eelde-Paterswolde (riolering)	2.910.000	3.592	89.071	2.820.929	Werkzaamheden zijn in 2020 gestart.	Nee
Vacuüm Zuigtank	40.000	33.511	33.511	6.489	Het krediet kan worden afgesloten.	Ja
Stuwen Zwetdijk Zuidlaren	30.000	0	0	30.000	Werkzaamheden lopen door in 2021.	Nee

Omschrijving	Beschikbaar gesteld krediet (incl. bijdragen derden)	Werkelijk 2020 (incl. bijdragen derden)	Cumulatief 2020 (incl. bijdragen derden)	Restant krediet ultimo 2020	Toelichting Jaarrekening 2020	Afsluiten?
Wateroverlast Hogeweg	42.000	2.940	2.940	39.060	Werkzaamheden lopen door in 2021	Nee
Waterb. Brouwersteeg riolering	923.000	217.256	875.086	47.914	Afronding loopt door in 2021.	Nee
RWA Kazerneterrein Zuidlaren riolering	142.000	0	3.936	138.064	Werkzaamheden lopen door in 2021.	Nee
Aanleg RWA overstort Veenplasweg Zuidlaren	98.000	0	70	97.930	Werkzaamheden zijn in 2020 gestart. Onderdeel project Westlaren.	Nee
Vervanging hoofdgemalen mechanisatie	90.000	965	4.319	85.681	Werkzaamheden lopen door in 2021.	Nee
Vervanging hoofdgemalen put	30.000	4.556	5.144	24.856	Werkzaamheden lopen door in 2021.	Nee
Maat. krediet digitalisering milieuvergunning	38.000	11.690	37.508	492	Het krediet kan worden afgesloten.	Ja
Vervanging netwerk en server	217.000	199.057	217.000	0	Het krediet kan worden afgesloten.	Ja
Vervanging storage	0	0	0	0	Het krediet kan worden afgesloten. De kredieten vervanging netwerk en server en vervangen storage zijn samengevoegd.	Ja
Ondergrondse verzamelcontainers	300.000	61.124	238.319	61.681	De aanbesteding loopt voor het restant van het krediet. Aanleg in 2021 en verder.	Nee
Ondergrondse verzamelcontainers	350.000	0	0	350.000	De aanbesteding loopt. Aanleg in 2021 en verder.	Nee
Opslag pekelwater	40.000	0	0	40.000	De werkzaamheden zijn in voorbereiding.	Nee
Fiets en voetgangersbr. De Dijk	100.000	100.000	100.000	0	Het krediet kan worden afgesloten.	Ja
Aansluiting Dorpsstraat-Berkenlaan	418.732	410.367	411.062	7.671	Het krediet kan worden afgesloten.	Ja
Openbare ruimte Borgwallinge/Bovendiepen	736.000	0	638.442	97.558	De werkzaamheden lopen door in 2021.	Nee
Centrumplan Eelde Openbare werken	238.000	26.751	194.676	43.325	Het krediet kan met een voordeel worden afgesloten, vanwege een voordeel op het aanpassen van het marktterrein.	Ja
Verv. Riool Westlaren Fase 2 wegen	261.579	9.333	9.333	252.246	Werkzaamheden zijn gestart. Nog geen zicht op afronding.	Nee
Verv. Riool Oranjelaan wegen	456.204	309.740	309.740	146.464	Werkzaamheden lopen door in 2021.	Nee
Domineeskamp-wegen	158.574	0	0	158.574	In voorbereiding.	Nee
Leenakkersweg-wegen	176.841	0	0	176.841	In voorbereiding.	Nee
Westlaren fase 3 wegen	863.959	14.542	14.542	849.417	Werkzaamheden zijn gestart. Nog geen zicht op afronding.	Nee
Verv. Wegen Riolering de Smedinge	63.000	39.900	46.375	16.625	Het krediet kan worden afgesloten.	Ja

Omschrijving	Beschikbaar gesteld krediet (incl. bijdragen derden)	Werkelijk 2020 (incl. bijdragen derden)	Cumulatief 2020 (incl. bijdragen derden)	Restant krediet ultimo 2020	Toelichting Jaarrekening 2020	Afsluiten?
Hoofdweg Eelde-Paterswolde (wegen)	1.500.000	33.366	35.083	1.464.917	Werkzaamheden lopen door in 2021.	Nee
Fietssnelweg	100.000	182.949	182.949	-82.949	Werkzaamheden lopen door in 2021. Nog niet alle bijdragen van de provincie Drenthe zijn ontvangen. Geen risico op overschrijding.	Nee
Verv. Loop-/Fietsbruggen Eelde	120.000	893	893	119.107	Werkzaamheden lopen door in 2021.	Nee
Verv. Loop-/Fietsbruggen Zeegse	50.000	0	0	50.000	Onder voorbehoud uitkomst milieuonderzoeken.	Nee
Hunebedstraat Tynaarlo-Zeegse	250.000	218.266	218.266	31.734	De heg moet er nog in. Daar komen mogelijk nog kosten uit voort. Verwachting is in mei 2021 klaar en daarna afronden en afsluiten.	Nee
Hoofdweg Eelde-Paterswolde (fietspad)	631.500	0	0	631.500	In voorbereiding.	Nee
Busstation Visio de Brink	315.000	-224.968	206.606	108.394	Het krediet kan met een voordeel worden afgesloten. De kosten van het project waren lastig in te schatten, vanwege het unieke karakter ervan.	Ja
Vervanging brug Zeegserloop	199.000	0	211.766	-12.766	Het krediet kan worden afgesloten.	Ja
Vervanging VRI station Zuidlaren	94.000	12.113	54.386	39.614	De werkzaamheden lopen door in 2021.	Nee
Waterb. Brouwersteeg wegen	373.800	127.105	346.701	27.099	Afronding loopt door in 2021.	Nee
RWA Kazerneterrein Zuidlaren wegen	10.000	0	0	10.000	Werkzaamheden lopen door in 2021.	Nee
Hoogwerker	210.000	209.000	209.000	1.000	Het krediet kan worden afgesloten.	Ja
Aanschaf mobiele kraan en minirupskraan	190.000	0	179.350	10.650	We zijn op zoek naar een minikraan voor het restant bedrag.	Nee
Aanhangwagens	4.500	0	0	4.500	Het krediet kan worden afgesloten.	Ja
Vervanging bestelauto	124.000	42.778	118.431	5.569	Loopt door in 2021.	Nee
Vervanging zoutstrooier	60.000	28.250	28.250	31.750	Een gebruikte strooier in plaats van een nieuwe is aangeschaft. We gaan nog twee oudere kleinere strooiers vervangen door tweedehands strooiers.	Nee
Kr. Herinr. gebied Surfstrand Meerzicht	530.000	12.878	12.878	517.123	Project loopt nog. Er is nog geen zicht op het moment van afronding.	Nee
Leefbaarheidskrediet Westlaren	188.000	0	0	188.000	Project is gestart. Nog geen zicht op moment van afronding.	Nee
Uitbreiding begraafplaats de Duinen	396.490	0	317.040	79.450	De werkzaamheden zijn afgerond. Een reden voor het restant is, is dat er voor gekozen is om de helft van de urnkeldertjes op voorhand aan te leggen.	Ja

Bijlage 2: Totaaloverzicht reserves en voorzieningen

Omschrijving reserve	Nut & noodzaak van de reserve	Stand 1-1-2020	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2020	Toelichting mutaties																																								
Algemene reserves																																														
Algemene reserve calamiteiten (Arca)	Deze reserve is ingesteld om tegenvallers als gevolg van calamiteiten te kunnen opvangen en maakt onderdeel uit van het weerstandsvermogen.	7.897.398	0	0	7.897.398	Er hebben geen mutaties plaatsgevonden in 2020.																																								
Algemene reserve grote investeringen (Argi)	Deze reserve is ingesteld om algemene middelen beschikbaar te hebben voor nieuw beleid, waarbij het accent kwam te liggen op grote investeringen en maakt onderdeel uit van het weerstandsvermogen.	5.508.825	7.828.204	7.882.498	5.454.531	<p>In 2020 zijn de volgende bedragen aan de Argi toegevoegd:</p> <table> <tr> <td>€ 700.000</td> <td>Niet ingezette middelen Accommodatiebeleid</td> </tr> <tr> <td>€ 421.444</td> <td>Niet ingezette middelen BOR budgetten</td> </tr> <tr> <td>€ 4.857.000</td> <td>Resultaatbestemming jaarrekening 2019</td> </tr> <tr> <td>€ 102.000</td> <td>Verlagen BR. Digitalisering milieuvergunningen</td> </tr> <tr> <td>€ 226.500</td> <td>Vrijval BR. Complex de Inloop</td> </tr> <tr> <td>€ 6.334</td> <td>Vrijval BR. Decentralisaties sociaal domein</td> </tr> <tr> <td>€ 89.400</td> <td>Vrijval BR. Grondexploitaties</td> </tr> <tr> <td>€ 1.180.926</td> <td>Vrijval diverse BR. I.v.m. doorrekening kapitaallasten</td> </tr> <tr> <td>€ 244.600</td> <td>Vrijval kapitaallasten</td> </tr> <tr> <td colspan="2">€ 7.828.204</td> </tr> </table> <p>In 2020 zijn de volgende bedragen aan de Argi onttrokken:</p> <table> <tr> <td>€ 1.232.773</td> <td>Dotatie diverse BR's actualisatie Zuidlaren Wenackers</td> </tr> <tr> <td>€ 162.600</td> <td>Dotatie diverse BR's actualisatie Zuidlaren Buitensport</td> </tr> <tr> <td>€ 292.992</td> <td>Dotatie diverse BR's actualisatie Zuidlaren Scholen</td> </tr> <tr> <td>€ 1.125.725</td> <td>Incidenteel nieuw beleid 2020</td> </tr> <tr> <td>€ 30.000</td> <td>Resultaat dekking voorjaarsbrief 2019</td> </tr> <tr> <td>€ 1.172.866</td> <td>Resultaat Najaarsbrief 2020</td> </tr> <tr> <td>€ 35.469</td> <td>Aanvullen BR. I.v.m. doorrekening kapitaallasten</td> </tr> <tr> <td>€ 2.806</td> <td>Dekking kapitaallasten</td> </tr> <tr> <td>€ 1.017.000</td> <td>Dotatie BR. Sloop 't Punthoes en Bladergoenschool</td> </tr> <tr> <td>€ 2.160.000</td> <td>Dotatie voorziening pensioenen</td> </tr> </table>	€ 700.000	Niet ingezette middelen Accommodatiebeleid	€ 421.444	Niet ingezette middelen BOR budgetten	€ 4.857.000	Resultaatbestemming jaarrekening 2019	€ 102.000	Verlagen BR. Digitalisering milieuvergunningen	€ 226.500	Vrijval BR. Complex de Inloop	€ 6.334	Vrijval BR. Decentralisaties sociaal domein	€ 89.400	Vrijval BR. Grondexploitaties	€ 1.180.926	Vrijval diverse BR. I.v.m. doorrekening kapitaallasten	€ 244.600	Vrijval kapitaallasten	€ 7.828.204		€ 1.232.773	Dotatie diverse BR's actualisatie Zuidlaren Wenackers	€ 162.600	Dotatie diverse BR's actualisatie Zuidlaren Buitensport	€ 292.992	Dotatie diverse BR's actualisatie Zuidlaren Scholen	€ 1.125.725	Incidenteel nieuw beleid 2020	€ 30.000	Resultaat dekking voorjaarsbrief 2019	€ 1.172.866	Resultaat Najaarsbrief 2020	€ 35.469	Aanvullen BR. I.v.m. doorrekening kapitaallasten	€ 2.806	Dekking kapitaallasten	€ 1.017.000	Dotatie BR. Sloop 't Punthoes en Bladergoenschool	€ 2.160.000	Dotatie voorziening pensioenen
€ 700.000	Niet ingezette middelen Accommodatiebeleid																																													
€ 421.444	Niet ingezette middelen BOR budgetten																																													
€ 4.857.000	Resultaatbestemming jaarrekening 2019																																													
€ 102.000	Verlagen BR. Digitalisering milieuvergunningen																																													
€ 226.500	Vrijval BR. Complex de Inloop																																													
€ 6.334	Vrijval BR. Decentralisaties sociaal domein																																													
€ 89.400	Vrijval BR. Grondexploitaties																																													
€ 1.180.926	Vrijval diverse BR. I.v.m. doorrekening kapitaallasten																																													
€ 244.600	Vrijval kapitaallasten																																													
€ 7.828.204																																														
€ 1.232.773	Dotatie diverse BR's actualisatie Zuidlaren Wenackers																																													
€ 162.600	Dotatie diverse BR's actualisatie Zuidlaren Buitensport																																													
€ 292.992	Dotatie diverse BR's actualisatie Zuidlaren Scholen																																													
€ 1.125.725	Incidenteel nieuw beleid 2020																																													
€ 30.000	Resultaat dekking voorjaarsbrief 2019																																													
€ 1.172.866	Resultaat Najaarsbrief 2020																																													
€ 35.469	Aanvullen BR. I.v.m. doorrekening kapitaallasten																																													
€ 2.806	Dekking kapitaallasten																																													
€ 1.017.000	Dotatie BR. Sloop 't Punthoes en Bladergoenschool																																													
€ 2.160.000	Dotatie voorziening pensioenen																																													

Omschrijving reserve	Nut & noodzaak van de reserve	Stand 1-1-2020	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2020	Toelichting mutaties
						€ 89.305 Dotatie BR. Het Stroomdal flexibele schil € 204.139 Resultaat Voorjaarsbrief 2020 € 137.064 Dotatie BR. Tijdelijke huisvesting Veenvlinder € 219.759 Bestemmingsplan en Beeldkwaliteitsplan Vries € 7.882.498
Totaal algemene reserves		13.406.223	7.828.204	7.882.498	13.351.929	

Bestemmingsreserves met dekkingsfunctie						
Reserve nieuwbouw gemeentehuis	Deze reserve is ingesteld ter dekking van het overgrote deel van de kapitaallasten van de bouw van het nieuwe gemeentehuis in Vries.	9.096.089	0	747.864	8.348.225	De onttrekking betreft de kapitaallasten voor het gemeentehuis in 2020 ad € 388.200. En een vrijval van de reserve ad € 359.664 ten gunste van de Argi naar aanleiding van de doorrekening van de kapitaallasten.
Reserve mechanisatie buitendienst	Deze reserve is ingesteld om vervangingen binnen het wagenpark van gemeentewerken mogelijk te maken. De kapitaallasten die voortvloeien uit de investeringen worden gedekt uit deze reserve.	926.188	0	214.952	711.236	De onttrekking betreft de kapitaallasten voor 2020 ad € 156.522. En een vrijval van de reserve ad € 58.430 ten gunste van de Argi naar aanleiding van de doorrekening van de kapitaallasten.
Reserve gebouwenbeheer elektraveiligheid	Deze reserve is ingesteld om de kapitaallasten als gevolg van investeringen in elektraveiligheid in de gemeentelijke gebouwen af te dekken.	13.164	0	-	13.164	Geen mutaties in 2020.
Reserve vitaal platteland	Deze reserve is ingesteld ter dekking van het maatschappelijke krediet vitaal platteland.	65.979	75.000	56.101	84.878	In 2020 is er voor € 56.100 aan kosten Vitaal Platteland gedekt uit deze reserve. Het incidenteel nieuw beleid voor Vitaal Platteland ad € 75.000 is toegevoegd aan deze reserve ter dekking van de uitgaven op het maatschappelijk krediet Vitaal Platteland.
Reserve decentralisaties sociaal domein	Deze reserve is ingesteld voor de dekking van het maatschappelijke krediet decentralisaties sociaal domein.	101.333		101.333		De onttrekking betreft de dekking van de kosten voor de implementatie maatregelen pakket sociaal domein ad € 95.000. Het restant van de reserve ad € 6.333 is toegevoegd aan de Argi.
Reserve Krediet SV Tynaarlo	Deze reserve is gevormd ter dekking van de	412.702	0	34.955	377.747	De onttrekking betreft de kapitaallasten voor 2020 ad € 12.169. En een vrijval van de reserve ad € 22.786 ten gunste van de Argi naar

Bestemmingsreserves met dekkingsfunctie						
	kapitaallasten van de realisatie van het kleed- en kantinegebouw voor SV Tynaarlo.					aanleiding van de doorrekening van de kapitaallasten.
Reserve MFA Zeijen	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van de MFA Zeijen.	2.840.555	0	225.880	2.614.675	De onttrekking betreft de kapitaallasten voor 2020 ad € 87.504. En een vrijval van de reserve ad € 138.376 ten gunste van de Argi naar aanleiding van de doorrekening van de kapitaallasten.
Reserve MFA Yde	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van de MFA Yde.	3.372.357	0	260.866	3.111.491	De onttrekking betreft de kapitaallasten voor 2020 ad € 106.552. En een vrijval van de reserve ad € 154.314 ten gunste van de Argi naar aanleiding van de doorrekening van de kapitaallasten.
Reserve bedrijfsvoering	Deze reserve is gevormd om investeringen te dekken die een bijdrage leveren aan het (versneld) realiseren van de doelen uit de organisatievisie Koers en die passen binnen het opgestelde collegemanifest. Daarnaast biedt deze reserve dan ook flexibele ruimte om knelpunten qua benodigde productie op te lossen door bijvoorbeeld tijdelijke inzet. De investeringen richten zich op de digitale dienstverlening, vraaggericht werken, flexibilisering en het op orde krijgen van de fysieke leefomgeving buiten.	673.281	351.893	0	1.025.174	Aan deze reserve is conform gemaakte afspraken met betrekking tot onderbesteding van de bedrijfsvoering budgetten € 15.893 toegevoegd. Daarnaast heeft een toevoeging plaatsgevonden van € 336.000 betreffende de resultaatbestemming van de jaarrekening 2019.
BR. 2e fase huisvesting Ter Borch	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van het krediet 2e fase huisvesting Ter Borch.	550.850	8.242	5.792	553.300	De onttrekking betreft de kapitaallasten voor 2020 ad € 5.560. Naar aanleiding van de doorrekening van de kapitaallasten is € 8.242 toegevoegd aan deze reserve.
BR. Jonglaren flexibele schil	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van het krediet Flexibele schil Jonglaren.	126.063		17.729	108.334	De onttrekking is een vrijval van de reserve ad € 758 ten gunste van de Argi naar aanleiding van de doorrekening van de kapitaallasten en vrijval van € 16.971 naar aanleiding van de doorrekening van het accommodatiebeleid Zuidlaren.

Bestemmingsreserves met dekkingsfunctie						
BR Jonglaren Sloop, Asbest, Boekw.	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van het krediet Sloop, asbest, boekwaarde Jonglaren.	244.638		9.584	235.054	De Onttrekking is een vrijval van de reserve ad € 9.584 ten gunste van de Argi naar aanleiding van de doorrekening van de kapitaallasten.
BR. De Lichtkring flexibele schil	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van het krediet flexibele schil de lichtkring.	82.371	73.127	496	155.002	De toevoeging aan deze reserve ad € 73.137 is het gevolg van de doorrekening van het Accommodatiebeleid Zuidlaren. De Onttrekking is een vrijval van de reserve ad € 496 ten gunste van de Argi naar aanleiding van de doorrekening van de kapitaallasten.
BR De Lichtkring Sloop, Asbest, Boekw.	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van het krediet Sloop, asbest, boekwaarde De lichtkring.	466.535		18.286	448.249	De Onttrekking is een vrijval van de reserve ad € 18.286 ten gunste van de Argi naar aanleiding van de doorrekening van de kapitaallasten.
BR. Flexibele schil de Schuthoek	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van het krediet flexibele schil de Schuthoek.	0	133.401		133.401	De toevoeging aan deze reserve ad € 133.401 is het gevolg van de doorrekening van het Accommodatiebeleid Zuidlaren.
BR De Schuthoek Sloop, Asbest, Boekw.	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van het krediet Sloop, asbest, boekwaarde De Schuthoek.	305.342		11.969	293.373	De Onttrekking is een vrijval van de reserve ad € 11.969 ten gunste van de Argi naar aanleiding van de doorrekening van de kapitaallasten.
BR. De Tol flexibele schil	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van het krediet Flexibele schil De Tol.	235.580	118.173	2.019	351.734	De toevoeging aan deze reserve ad € 118.173 is het gevolg van de doorrekening van het Accommodatiebeleid Zuidlaren. De Onttrekking is een vrijval van de reserve ad € 2.019 ten gunste van de Argi naar aanleiding van de doorrekening van de kapitaallasten.
BR De Tol Sloop, Asbest, Boekw.	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van het krediet Sloop, asbest, boekwaarde De Tol.	680.276		26.665	653.611	De Onttrekking is een vrijval van de reserve ad € 26.665 ten gunste van de Argi naar aanleiding van de doorrekening van de kapitaallasten.
BR. Schuilingsoord flexibele schil	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van het krediet flexibele schil Schuilingsoord.	312.046	27.865	2.593	337.318	De toevoeging aan deze reserve ad € 27.865 is het gevolg van de doorrekening van het Accommodatiebeleid Zuidlaren. De Onttrekking is een vrijval van de reserve ad € 2.593 ten gunste van de Argi naar aanleiding van de doorrekening van de kapitaallasten.
BR Schuilingsoord Sloop, Asbest, Boekw.	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van het krediet Sloop, asbest, boekwaarde Schuilingsoord.	812.981		31.866	781.115	De Onttrekking is een vrijval van de reserve ad € 31.866 ten gunste van de Argi naar aanleiding van de doorrekening van de kapitaallasten.

Bestemmingsreserves met dekkingsfunctie						
BR. De Zuidwester flexibele schil	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van het krediet flexibele schil De Zuidwester.	98.120	98.385	706	195.799	De toevoeging aan deze reserve ad € 98.385 is het gevolg van de doorrekening van het Accommodatiebeleid Zuidlaren. De Onttrekking is een vrijval van de reserve ad € 706 ten gunste van de Argi naar aanleiding van de doorrekening van de kapitaallasten.
BR De Zuidwester Sloop, Asbest, Boekw.	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van het krediet Sloop, asbest, boekwaarde De Zuidwester.	130.143		5.101	125.042	De Onttrekking is een vrijval van de reserve ad € 5.101 ten gunste van de Argi naar aanleiding van de doorrekening van de kapitaallasten.
BR. Het Stroomdal flexibele schil	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van het krediet flexibele schil Het Stroomdal.	103.433	117.608	623	220.418	De toevoeging aan deze reserve ad € 117.608 is het gevolg van de doorrekening van het Accommodatiebeleid Zuidlaren. De Onttrekking is een vrijval van de reserve ad € 623 ten gunste van de Argi naar aanleiding van de doorrekening van de kapitaallasten.
BR. Het Stroomdal Sloop, Asbest, Boekw.	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van het krediet Sloop, asbest, boekwaarde Het Stroomdal.	125.893		4.933	120.960	De Onttrekking is een vrijval van de reserve ad € 4.933 ten gunste van de Argi naar aanleiding van de doorrekening van de kapitaallasten.
BR. Harens Lyceum Sloop, Asbest, Boekw.	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van het krediet Sloop, asbest, boekwaarde Het Harens Lyceum.	863.801		203.150	660.651	De onttrekking aan deze reserve ad € 203.150 is voor € 169.291 het gevolg van de doorrekening van het Accommodatiebeleid Zuidlaren en voor € 33.859 een vrijval van de reserve ten gunste van de Argi naar aanleiding van de doorrekening van de kapitaallasten.
BR. Flexibele Schil OBS de Vijverstee	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van het krediet Flexibele schil OBS De Vijverstee.	17.541	1.155		18.696	Naar aanleiding van de doorrekening van de kapitaallasten is € 1.155 toegevoegd aan deze reserve.
BR. (ver)nieuwbouw OBS Oelebred	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van het krediet OBS Oelebred.	1.682.057	20.391	18.542	1.683.906	De onttrekking betreft de kapitaallasten voor 2020 ad € 18.542. Naar aanleiding van de doorrekening van de kapitaallasten is € 20.391 toegevoegd aan deze reserve.
BR. (ver)nieuwbouw De Westerburcht flex	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van het krediet flexibele schil (ver)nieuwbouw OBS De Westerburcht.	466.219	1.014	4.320	462.913	De onttrekking betreft de kapitaallasten voor 2020 ad € 4.320. Naar aanleiding van de doorrekening van de kapitaallasten is € 1.014 toegevoegd aan deze reserve.
BR. Flexibele Schil OBS centrum/ Eelde	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van het krediet flexibele schil OBS Centrum/Eelde.	386.846	2.575	4.502	384.919	De onttrekking betreft de kapitaallasten voor 2020 ad € 4.502. Naar aanleiding van de doorrekening van de kapitaallasten is € 2.575 toegevoegd aan deze reserve.

Bestemmingsreserves met dekkingsfunctie						
BR. Tijdelijke huisvesting OBS de Veenvlinder	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van het krediet tijdelijke huisvesting de Veenvlinder.		137.175		137.175	Deze reserve is gevormd ten laste van de Argi ter dekking van de kapitaallasten van het krediet tijdelijke huisvesting OBS de Veenvlinder. Naar aanleiding van de doorrekening van de kapitaallasten is nog € 111 toegevoegd aan deze reserve.
BR. Flexibele Schil Menso Altingschool	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van het krediet flexibele schil Menso Altingschool.	128.761		52.051	76.710	De onttrekking betreft de kapitaallasten voor 2020 ad € 15.898. En een vrijval van de reserve ad € 36.153 ten gunste van de Argi naar aanleiding van de doorrekening van de kapitaallasten.
BR. Tijdelijk lokaal Mariaschool	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van het krediet tijdelijk lokaal Mariaschool.	141.968	1.118	1.664	141.422	De onttrekking betreft de kapitaallasten voor 2020 ad € 1.664. Naar aanleiding van de doorrekening van de kapitaallasten is € 1.118 toegevoegd aan deze reserve.
BR. Speellokaal Mariaschool	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van het krediet speellokaal Mariaschool.	109.759	863	1.286	109.336	De onttrekking betreft de kapitaallasten voor 2020 ad € 1.286. Naar aanleiding van de doorrekening van de kapitaallasten is € 863 toegevoegd aan deze reserve.
BR. Gym de Zwet Sloop, Asbest, BW	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kosten voor Asbest, de oude boekwaarde en sloop van Gymlokaal de Zwet.	230.799	87.370		318.169	De toevoeging aan deze reserve ad € 87.370 is het gevolg van de doorrekening van het Accommodatiebeleid Zuidlaren.
BR. Gym de Ludinge Sloop, Asbest, BW	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kosten voor Asbest, de oude boekwaarde en sloop van Gymlokaal de Fledders.	75.000	24.825		99.825	De toevoeging aan deze reserve ad € 24.825 is het gevolg van de doorrekening van het Accommodatiebeleid Zuidlaren.
BR Goudenregenl Sloop, Asbest, BW	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kosten voor Asbest, de oude boekwaarde en sloop van Gymlokaal Goudenregenlaan.	75.000	50.405		125.405	De toevoeging aan deze reserve ad € 50.405 is het gevolg van de doorrekening van het Accommodatiebeleid Zuidlaren.
BR. Sloop, Asbest, Boekw. gymlok. Oelebred	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kosten voor Asbest, de oude boekwaarde en sloop van Gymlokaal Oelebred.	40.974			40.974	Geen mutaties in 2020.
BR. Sloop, Asbest, Boekw. Sporthal de Marsch	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kosten voor Asbest, de oude boekwaarde en sloop van Sporthal de Marsch.	557.381		311.365	246.016	De onttrekking betreft de dekking van de gemaakte kosten in 2020 op het maatschappelijke krediet.

Bestemmingsreserves met dekkingsfunctie						
BR. Sloop, Asbest, Boekw. Gymlok. de Kooi	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kosten voor Asbest, de oude boekwaarde en sloop van Gymlokaal de Kooi.	55.586		1.401	54.185	De onttrekking betreft de dekking van de gemaakte kosten in 2020 op het maatschappelijke krediet.
BR. Sloop, Asbest, Boekw. de Kooi	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kosten voor Asbest, de oude boekwaarde en sloop van school de Kooi.	127.055		31.916	95.139	De onttrekking betreft de dekking van de gemaakte kosten in 2020 op het maatschappelijke krediet.
BR. Sloop, Asbest, Boekw. De Vijverstee	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van het krediet Sloop, asbest, boekwaarde OBS De Vijverstee.	447.780		16.084	431.696	De onttrekking betreft de kapitaallasten voor 2020 ad € 2.181. En een vrijval van de reserve ad € 13.903 ten gunste van de Argi naar aanleiding van de doorrekening van de kapitaallasten.
BR. Sloop, Asbest, Boekw. De Holtenhoek	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van het krediet Sloop, asbest, boekwaarde CBS de Holtenhoek.	470.177		147.841	322.336	De onttrekking betreft de kapitaallasten voor 2020 ad € 10.145. En een vrijval van de reserve ad € 137.696 ten gunste van de Argi naar aanleiding van de doorrekening van de kapitaallasten.
BR. Sloop, Asbest, Boekw. OBS Oelebred	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van het krediet Sloop, asbest, boekwaarde OBS Oelebred.	405.240		12.945	392.295	De onttrekking betreft de kapitaallasten voor 2020 ad € 2.211. En een vrijval van de reserve ad € 10.734 ten gunste van de Argi naar aanleiding van de doorrekening van de kapitaallasten.
BR. Sloop, Asbest, Boekw. OBS Westerburcht	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van het krediet Sloop, asbest, boekwaarde OBS de Westerburcht.	520.239		19.893	500.346	De onttrekking betreft de kapitaallasten voor 2020 ad € 1.616. En een vrijval van de reserve ad € 18.277 ten gunste van de Argi naar aanleiding van de doorrekening van de kapitaallasten.
BR. Nieuwbouw Gymzaal Tynaarlo	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van het krediet nieuwbouw Gymzaal Tynaarlo.	1.101.362	0	48.582	1.052.781	De onttrekking betreft de kapitaallasten voor 2020 ad € 9.791,50. En een vrijval van de reserve ad € 38.790 ten gunste van de Argi naar aanleiding van de doorrekening van de kapitaallasten.
BR. Sloopt 't Punthoes en Bladergroenschool.	Deze reserve is gevormd ter dekking van het maatschappelijk krediet "Sloop 't Punthoes en Bladergroenschool".		1.017.000	18.026	998.974	De toevoeging aan deze reserve betreft de vorming van de reserve vanuit de Argi. De onttrekking ad € 18.026 betreft de dekking van de gemaakte kosten op dit krediet in 2020.

Bestemmingsreserves met dekkingsfunctie						
BR Aanleg onderbouw Hockey en Korfbal	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van het krediet ter aanleg onderbouw Hockey en Korfbal.		113.169		113.169	De toevoeging aan deze reserve betreft de vorming van de reserve vanuit de Argi naar aanleiding van de herziening accommodatiebeleid Zuidlaren.
BR. Nieuwbouw Kantine	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van het krediet Nieuwbouw Kantine Hockey en Korfbal.		684.405		684.405	De toevoeging aan deze reserve betreft de vorming van de reserve vanuit de Argi naar aanleiding van de herziening accommodatiebeleid Zuidlaren.
BR. Nieuwbouw kleedkamers	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van het krediet Nieuwbouw Kleedkamers Hockey en Korfbal.		266.011		266.011	De toevoeging aan deze reserve betreft de vorming van de reserve vanuit de Argi naar aanleiding van de herziening accommodatiebeleid Zuidlaren.
BR Sloop Opstel Hockey Korfbal	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kosten voor de sloop van de huidige opstal met betrekking Hockey en Korfbal.		50.000		50.000	De toevoeging aan deze reserve betreft de vorming van de reserve vanuit de Argi naar aanleiding van de herziening accommodatiebeleid Zuidlaren.
BR. Aanleg jeu de Boules en verleggen skatebaan	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van het krediet Aanleg jeu de boules baan en verleggen skatebaan.		79.188		79.188	De toevoeging aan deze reserve betreft de vorming van de reserve vanuit de Argi naar aanleiding van de herziening accommodatiebeleid Zuidlaren.
BR. Procedurekosten sport Zuidlaren.	Deze reserve is gevormd ter dekking van de procedurekosten voor aanpassing van de bestemmingsplannen met betrekking tot het accommodatiebeleid Zuidlaren.		40.000		40.000	De toevoeging aan deze reserve betreft de vorming van de reserve vanuit de Argi naar aanleiding van de herziening accommodatiebeleid Zuidlaren.
Reserve Krediet Transferium De Punt	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van Transferium de Punt.	898.625	0	41.437	857.188	De Onttrekking is een vrijval van de reserve ad € 41.437 ten gunste van de Argi naar aanleiding van de doorrekening van de kapitaallasten.
BR. Tijdelijk lokaal Menso Altingschool	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van het krediet Tijdelijk lokaal Menso Altng school.	231.908	0	21.382	210.526	De onttrekking betreft de kapitaallasten voor 2020 ad € 20.474. En een vrijval van de reserve ad € 908 ten gunste van de Argi naar aanleiding van de doorrekening van de kapitaallasten.

Bestemmingsreserves met dekkingsfunctie						
Reserve tijdelijke huisvesting Mariaschool	Deze reserve is gevormd ter afdekking van het maatschappelijke krediet de tijdelijke huisvesting de Mariaschool.	59.060		11.919	47.142	De onttrekking betreft de dekking van de gemaakte kosten in 2020 op het maatschappelijke krediet.
Totaal reserves met dekkingsfunctie		30.869.057	3.580.358	2.748.618	31.700.797	

Bestemmingsreserves met bestedingsfunctie						
Reserve pensioenverplichting wethouders	Gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor de opbouw van pensioenen van de wethouders. Voor een aantal wethouders gaat de gemeente zelf geld reserveren voor het opbouwen van de pensioenen, in plaats van dit uit te besteden aan een verzekeraar.	1.598.719		1.598.719	0	De reserve pensioenverplichting wethouders is omgezet in een voorziening. Het saldo van deze reserve is overgeheveld naar de voorziening.
Reserve mee te nemen gelden	Jaarlijks wordt aan de raad in de najaarsbrief een voorstel gedaan middelen van het lopende jaar mee te nemen naar het aankomende jaar. Vaak gaat het dan om incidentele middelen die niet (volledig) meer worden uitgegeven worden in het lopende jaar, maar wel noodzakelijk zijn om uitvoering te geven aan de opdracht van de raad.	617.841	897.909	617.841	897.909	In 2020 zijn de volgende bedragen aan deze reserve toegevoegd: € 897.909 Mee te nemen gelden naar 2020. Onttrokken aan deze reserve zijn de meegenomen gelden vanuit 2019 naar 2020.
Reserve actualisering/digitalisering bestemmingsplannen	Deze reserve is ingesteld om kosten van het project actualisering en digitalisering bestemmingsplannen.	81.257			81.257	Geen mutaties in 2020.
Reserve openbare orde en veiligheid	Deze reserve is ingesteld om toekomstige kosten voor openbare orde en veiligheid uit te dekken.	47.040		0	47.040	Geen mutaties in 2020.

Bestemmingsreserves met bestedingsfunctie						
Reserve MFA Tynaarlo sportvelden c.q. ontwikkeling locatie van Wijk&Boerma	Deze reserve is gevormd ter afdekking van de saneringskosten van de locatie van Wijk&Boerma. Hiervoor is een maatschappelijk krediet beschikbaar gesteld.	109.440			109.440	Geen mutaties in 2020.
Reserve combinatiefunctionarissen	Deze reserve is gevormd met niet bestede, beschikbare middelen voor de combinatiefunctionarissen en is bedoeld om de kosten van de combinatiefunctionarissen te dekken voor de periode 2016-2020.	332.388		99.099	233.289	Het saldo van deze reserve wordt gebruikt ter dekking van de kosten van de combinatiefunctionarissen voor de periode 2016-2020. De onttrekking ad € 99.099 betreft de dekking van de combinatiefunctionarissen in 2020.
Reserve participatiebudget	Deze reserve is bestemd voor de maatschappelijke begeleiding van nieuwkomers en daarnaast voor een extra inspanning om de participatie en integratie van nieuwkomers en andere inwoners te bevorderen.	995.983	230.165	73.663	1.152.485	De onttrekking bestaat uit € 10.000 ter dekking van incidenteel nieuw beleid maatschappelijke begeleiding nieuwkomers. € 40.950 ter dekking van de kosten continuering taalhuis. En voor € 22.712 ter dekking van de kosten "pilot inburgering" De toevoeging betreft het saldo van de ontvangen middelen voor de "Pilot opvang asielzoekers" minus de gerelateerde lasten in 2020.
Reserve Complex de inloop	Deze reserve is gevormd voor nog te maken kosten woonrijpmaken en ambtelijke inzet.	247.062		226.500	20.562	Het bedrag ad € 226.500 is toegevoegd aan de Argi.
Reserve tijdelijke huisvesting tijdens de bouw	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kosten voor tijdelijke huisvesting van het Accommodatiebeleid.	537.767	0	79.473	458.294	De onttrekking van € 79.473 betreft de gemaakte kosten voor tijdelijke huisvesting in 2020.
BR. Verkiezingen	Egaliseren van de benodigde uitgaven voor het organiseren van verkiezingen.	0	54.590		54.590	De toevoeging betreft de storting van de financiële ruimte binnen het verkiezingenbudget 2020.

Bestemmingsreserves met bestedingsfunctie						
BR Corona Steunpakket	Deze reserve is gevormd met de financiële middelen die wij ontvangen vanuit het 'steunpakket COVID-19' Het doel van de reserve is om voor- en nadelen als gevolg van de maatregelen rondom COVID-19 zoveel mogelijk met deze reserve te verrekenen zodat we zicht houden op toegenomen kosten en lagere inkomsten.		843.235		843.235	De toevoeging betreft de ontvangen financiële middelen vanuit het "steunpakket COVID-19".
BR jeugdsoos Donderen	Deze reserve is gevormd om uitvoering te geven aan de aangenomen motie van 12 juli 2016. De reserve is ter dekking van de incidentele bijdragen aan de jeugdsoos in Donderen zodat de jeugdsoos de komende drie jaren open kan blijven.	1.500	0	0	1.500	Geen mutaties in 2020.
BR gebruikersonderhoud Yders Hoes	Deze reserve is gevormd ten behoeve van het bekostigen van het gebruikersonderhoud Yders Hoes.	38.600	0	0	38.600	Geen mutaties in 2020.
BR Meedoenbanen	Deze reserve is gevormd ter bekostiging van meedoenbanen. De reserve is noodzakelijk om uitvoering te kunnen geven aan het initiatiefvoorstel van de raad.	55.000	0	30.000	25.000	Er is € 30.000 onttrokken ter dekking van de uitgaven van 2020.
BR investeringsbijdrage GAE	Deze reserve is gevormd ter dekking van de investeringsbijdrage aan Groningen Airport Eelde in de periode van 2017-2026.	1.257.759	0	120.000	1.137.759	De onttrekking betreft de dekking van investeringsbijdrage GAE 2020.
BR Omgevingswet	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kosten van het maatschappelijk krediet voor de implementatie van de omgevingswet en het opstellen van de	576.965		301.669	275.296	De uitgaven op het maatschappelijke krediet zijn voor 2020 € 301.669. Deze reserve is gevormd ter dekking van de kosten in dit krediet.

Bestemmingsreserves met bestedingsfunctie						
	omgevingsvisie.					
BR Asserstraat 21	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kosten van het maatschappelijk krediet voor de rente en de tijdelijke kosten m.b.t. de aankoop van het perceel Asserstraat 21 te Vries.	13.200	0	0	13.200	Geen mutaties in 2020.
BR Stichting Bibliotheek	Deze reserve is gevormd om de laatste tranches (€135.000) van de bezuinigingen op het bibliotheekwerk met maximaal drie jaar uit te stellen (2019 t/m 2021).	270.000	0	135.000	135.000	De reserve is gevormd vanuit de Argi naar aanleiding van een aangenomen motie van 8 november 2016. De onttrekking vanuit deze reserve betreft de tweede tranche van € 135.000.
BR Duurzaamheidsinvesteringen gebouwen	Bij de resultaatbestemming van de jaarrekening van 2018 is besloten om de middelen die in 2018 uit de voorziening onderhoud gebouwen zijn vrijgevallen ad € 213.000, te reserveren in een bestemmingsreserve voor toekomstige investeringen in duurzaamheidsmaatregelen ten behoeve van gemeentelijke gebouwen.	213.000	85.000		298.000	De toevoeging betreft een resultaatbestemming van de jaarrekening 2019. In 2020 hebben geen investeringen in duurzaamheidsmaatregelen plaatsgevonden die uit deze reserve moeten worden gedekt.
BR digitalisering Milieuvergunningen	Deze reserve is gevormd ter dekking van het maatschappelijk krediet digitalisering milieudossiers RUD.	114.181	0	113.689	492	De onttrekking ad € 113.689 betreft voor € 11.690 de dekking van de gemaakte kosten in 2020 op het krediet. Daarnaast is € 102.000 toegevoegd aan de Argi omdat het maatschappelijk krediet digitalisering milieuvergunningen met € 102.000 is verlaagd.
BR Centrumontwikkeling Zuidlaren	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van het voorbereidingskrediet centrumplan Zuidlaren.	522.500	0		522.500	Er hebben in 2020 geen mutaties op deze reserve plaatsgevonden.

Bestemmingsreserves met bestedingsfunctie						
BR Tussenvoorziening Spoedzoekers	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kosten die worden gemaakt voor de pilot tussenvoorziening spoedzoekers. Met de pilot worden inwoners met acute huisvestingsbehoefte ondersteund met huisvesting en begeleiding.	300.000	0		300.000	Er hebben in 2020 geen mutaties op deze reserve plaatsgevonden.
BR grondexploitaties	Deze reserve is gevormd naar aanleiding van gewijzigde BBV voorschriften. In de jaarrekening zijn aanvullende winsten genomen naar aanleiding van de PoC-methode. Op de winstberekening heeft geen correctie plaatsgevonden voor risico's. Derhalve is bij de resultaatbestemming van 2017 het volledige bedrag eerst in deze bestemmingsreserve gestort.	89.436	0	89.400	36	De onttrekking betreft een dotatie aan de Argi. De reserve kan worden opgeheven.
Totaal reserves met bestedingsfunctie		8.019.638	2.110.899	3.485.053	6.645.484	

Bestemmingsreserve met egaliseringsfunctie						
Egaliseringsreserve BTW compensatie	Deze reserve is in 2003 ingesteld om de effecten voortvloeiende uit de invoering van het BTW compensatiefonds op te vangen. In 2013 is de laatste tranche vrijgevallen ten behoeve van de exploitatie. Vanaf 2012 worden de jaarlijkse toevoegingen ten laste van reiniging en riolering teruggesluisd naar de exploitatie.	0	622.819	622.819	0	Overeenkomstig besluitvorming wordt de jaarlijkse toevoeging t.l.v. reiniging en riolering toegevoegd aan de exploitatie.
Reserve informatiebeleid	Deze reserve is ingesteld om niet uitgegeven middelen binnen de automatiseringsbudgetten in enig jaar beschikbaar te houden voor grotere uitgaven in enig ander jaar.	203.950		0	203.950	Er hebben in 2020 geen mutaties op deze reserve plaatsgevonden.
Totaal reserves met egaliseringsfunctie		203.950	622.819	622.819	203.950	
Totaal reserves		52.498.868	14.142.280	14.738.988	51.902.160	

Omschrijving voorziening	Waarvoor is de voorziening bedoeld?	Stand 1-1-2020	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2020	Toelichting mutaties
Voorziening pensioenaanspraken	Deze voorziening is gevormd om aan de mogelijke waardeoverdracht van pensioenaanspraken van een voormalig wethouder te kunnen voldoen.	100.000	0	100.000	0	Deze voorziening is opgeheven en het saldo is toegevoegd aan de nieuwe voorziening pensioenen wethouders.
Voorziening wachtgelden	Deze voorziening is gevormd ter afdekking van toekomstige wachtgeldverplichtingen van voormalig bestuurders van de gemeente.	188.093	0	144.829	43.264	Aan de burgemeester en wethouders die afscheid hebben genomen, wordt wachtgeld uitgekeerd in de komende jaren. In 2020 is voor € 144.829 aan wachtgeld gedekt uit deze voorziening.

Omschrijving voorziening	Waarvoor is de voorziening bedoeld?	Stand 1-1-2020	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2020	Toelichting mutaties
Voorziening pensioenen wethouders.	De gemeente is verantwoordelijk voor de pensioenen van de wethouders. Dit is geregeld in de Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers (APPA). Tot en met 2019 heeft de gemeente de jaarlijkse pensioenlast gedekt vanuit een structureel budget in de reguliere begroting. Omdat in de komende jaren de jaarlijks terugkerende last stijgt doordat oud-wethouders met pensioen gaan is een voorziening gevormd voor de pensioenen van oud wethouders.	0	4.245.785	126.638	4.119.147	In 2020 is de reserve pensioenen wethouders gewijzigd is een voorziening. Het saldo ad € 1.598.720 van de reserve is toegevoegd aan deze voorziening. Daarnaast heeft een dotatie plaatsgevonden vanuit de Argi ad € 2.160.000 en is de voorziening pensioenaanspraken ad € 100.000 ook toegevoegd aan deze nieuwe voorziening. Van één oud wethouder is in 2020 de pensioenverzekering uitbetaald ad € 58.189. Ook dit bedrag is toegevoegd aan deze voorziening. De overige toevoegingen op basis van actuele berekeningen en jaarlijkse dotatie waren € 328.876. In totaal is in 2020 voor € 126.638 uitbetaald aan pensioenen van oud wethouders.
Voorziening afwaardering gronden *	Deze voorziening is gevormd ter afdekking van toekomstige verliezen van grondexploitaties.	10.913.241	219.759	988.748	10.144.252	In 2020 heeft voor de volgende projecten een vrijval plaatsgevonden van de gevormde voorziening: Vries Zuid € 18.712, Vriezerbrug Zuid € 201.518, Centrumplan Vries € 199.999 en € 568.519 Gronden de Bronnen. Voor vries Zuid is een voorziening gevormd voor € 219.759.
Voorziening BW gronden PBH terrein *	Deze voorziening is gevormd ter afwaardering van de boekwaarde van de aangekochte gronden PBH-terrein naar reële marktwaarde.	2.900.000	0		2.900.000	Geen mutaties in 2020.
Voorziening gebouwenonderhoud	Deze voorziening is gevormd om fluctuaties in het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen over meerdere jaren te kunnen opvangen.	2.699.796	945.527	3.446.323	199.000	In 2020 is op basis van het onderhoudsplan € 945.527 toegevoegd aan de voorziening. De onderhoudskosten 2020 bedroegen € 562.383 en zijn onttrokken aan deze voorziening. Daarnaast is er een bedrag vrijgevallen van € 2.883.940 omdat aan de voorziening is gedoteerd voor zowel groot als klein onderhoud. Conform het BBV mag er alleen een voorziening worden gevormd voor groot onderhoud.
Voorziening egalisatie initiatieven *	Deze voorziening is gevormd om niet door te belasten kosten inzake initiatieven, betreffende medewerking aan bestemmingsplanwijzigingen, op te vangen.	170.220	125.000	152.118	143.102	Voor een toelichting wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.
Voorziening riolering	Deze voorziening is gevormd om schommelingen op te vangen binnen het programma riolering. Tot 2014 was er sprake	3.117.509	0	40.160	3.077.349	Het resultaat op taakveld Riolering, wordt conform de afspraken gemuteerd op deze voorziening. In 2020 betekent dit een

Omschrijving voorziening	Waarvoor is de voorziening bedoeld?	Stand 1-1-2020	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2020	Toelichting mutaties
	van een reserve. In verband met nieuwe uitspraken van de commissie BBV is deze reserve omgezet in een voorziening. Het doel van de voorziening is gelijk aan die zoals deze was bij de reserve. Van derden verkregen middelen (rioolheffingen) worden op deze wijze behouden voor het doel waarvoor ze ontvangen zijn.					onttrekking aan de voorziening riolering.
Voorziening reiniging	Deze voorziening is gevormd om schommelingen op te vangen binnen het programma reiniging.	907.704	53.335	0	961.039	Het saldo van taakveld Afval is toegevoegd aan de voorziening.
Voorziening begraven	Deze voorziening is in het leven geroepen om het legaat van mevrouw Weites-Kammer voor het langdurig onderhouden van de in het legaat genoemde graven van de familie Weites en Kammer.	52.197	0	611	51.586	De onderhoudskosten van 2020 zijn ten laste van de voorziening gebracht.
Voorziening dubieuze debiteuren *	Het voorkomen dat de gemeente in enig jaar wordt geconfronteerd met forse tegenvallers omdat te ontvangen bedragen niet worden geïnd. Deze voorziening bestaat ter afdekking van dat risico.	85.532	55.000	75.506	65.026	Er vindt een jaarlijkse dotatie aan de voorziening dubieuze debiteuren plaats ten laste van de exploitatie. De afboeking van oninbare debiteuren vindt plaats ten laste van deze voorziening.
Voorziening verkoop Essent **	Onder de financiële vaste activa is een uitstaande vordering op Verkoop BV opgenomen voor een bedrag van € 58.975. Deze vordering is ontstaan uit de verkoop van aandelen van Essent. In verband met mogelijke oninbaarheid is een voorziening gevormd.	58.975	0	58.975	0	In 2020 is Verkoop BV geliquideerd. De openstaande vordering is ten laste van deze voorziening gebracht.
Voorziening Begraven	Deze voorziening is gevormd ten behoeve van het toekomstige onderhoud van de begraafplaatsen. De voorziening wordt gevoed met de ontvangen grafrechten/onderhoudsrechten die zijn voor het toekomstige beheer en onderhoud van de graven en de begraafplaatsen. De jaarlijkse kosten voor dit beheer en onderhoud worden dan gedekt uit deze voorziening.	2.264.818	368.034	246.059	2.386.793	Op basis van de legesinkomsten is voor 2020 € 368.034 toegevoegd aan de voorziening. Voor het beheer en onderhoud in 2020 is een bedrag onttrokken ad € 246.059
Totaal voorzieningen		23.458.085	6.012.440	5.379.967	24.090.558	

* Deze voorzieningen zijn verantwoord onder de vlottende activa

** Deze voorziening is verantwoord onder de financiële vaste activa

Bijlage 3: Incidentele baten en lasten

In onderstaande tabel zijn de incidentele baten en lasten van € 25.000 er meer opgenomen. De bedragen zijn afgerond op duizendtallen.

Incidentele baten en lasten per hoofdstuk en taakveld	2020	
Hoofdstuk 0: Bestuur en ondersteuning		
0.1 Bestuur		
Lasten		
Dotatie voorziening pensioenen wethouders	4.146.000	
Wachtgeld gem. Bestuur	65.000	
Wachtgeld t.l.v. de voorziening	-65.000	
		4.146.000
Baten		
Uitkering pensioenverzekering	-58.000	
		-58.000
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden		
Lasten		
Kosten tijdelijk beheer gebouwen	91.000	
		91.000
Baten		
Opbrengst verkoop gronden	-223.000	
Opbrengst verkoop gebouwen	-275.000	
		-498.000
0.4 Overhead		
Lasten		
Juridisch en bestuurlijke beleidsadviesing	43.000	
		43.000
0.61 OZB Woningen		
Lasten		
Waardering onroerende zaken	49.000	
		49.000
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds		
Baten		
Corona Steunpakket	-954.00	
Suppletie Bommenregeling	-88.000	
Incidentele middelen jeugdzorg	-496.000	
DU) Combinatiefunctionarissen	-163.000	
DU) Schulden en Armoede	-30.000	
IU) Inburgering	-67.000	
DU) Pilot opvang asielzoekers	-443.000	
DU) Maatschappelijke begeleiding	-152.000	
DU) Verhoogde asielinstroom	-38.000	
		-2.431.000
0.8 Overige baten en lasten		
Baten		
Vrijval voorziening gebouwen onderhoud	-2.884.000	
		-2.884.000

Incidentele baten en lasten per hoofdstuk en taakveld	2020	
0.10 Mutaties in reserves		
Lasten		
Niet ingezette middelen beheer en onderhoud wegen	421.000	
Toevoeging Argi i.v.m. vrijval kapitaallasten	244.000	
Toevoeging Argi i.v.m. vrijval niet ingezette middelen Accommodatiebeleid	700.000	
Toevoeging BR. Vitaal platteland	75.000	
Toevoeging BR. Verkiezingen	55.000	
Toevoeging BR. Corona Steunpakket	843.000	
Dotatie reserve mee te nemen gelden	898.000	
Dotatie reserve participatiebudget	230.000	
		3.466.000
Baten		
Onttrekking incidenteel nieuw beleid	-1.126.000	
Onttrekking reserve Participatie	-74.000	
Onttrekking Argi i.v.m. vormen voorziening pensioenen	-2.160.000	
Onttrekking Reserve pensioenen voor vormen voorziening pensioenen	-1.599.000	
Onttrekking Argi i.v.m. dekking resultaat voorjaarsbrief	-204.000	
Onttrekking Argi i.v.m. dekking resultaat najaarsbrief	-1.173.000	
Onttrekking reserve mee te nemen gelden	-618.000	
Onttrekking BR. Vitaal platteland	-56.000	
Onttrekking BR. Meedoenbanen	-30.000	
Onttrekking BR. Omgevingswet / omgevingsvisie	-302.000	
Onttrekking BR. Tijdelijke huisvesting tijdens de bouw	-79.000	
Onttrekking BR. Sloop, Asbest, Boekwaarde sporthal de Marsch	-311.000	
Onttrekking BR. Sloop, Asbest, Boekwaarde gymzaal de Kooi	-32.000	
Onttrekking BR. Combinatiefunctionarissen	-99.000	
Onttrekking BR. Bibliotheek	-135.000	
Onttrekking Argi i.v.m. Bestemmingsplan en Beeldkwaliteitsplan Vries	-220.000	
Onttrekking BR. Investeringsbijdrage GAE 2020	-120.000	
		-8.338.000
Saldo incidentele baten en lasten hoofdstuk 0		-6.414.000
Hoofdstuk 1: Veiligheid		
1.2. Openbare orde en veiligheid		
Lasten		
Bommenregeling	79.000	
Inzet Boa's	75.000	
		154.000
Saldo incidentele baten en lasten hoofdstuk 1		154.000
Hoofdstuk 3: Economie		
3.1 Economische ontwikkeling		
Lasten		
Investeringsbijdrage GAE 2020	120.000	
		120.000
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur		
Baten		

Incidentele baten en lasten per hoofdstuk en taakveld	2020	
Vrijval voorziening afwaardering gronden	-202.000	
Winstneming bedrijventerrein Vriezerbrug	-33.000	
		-235.000
Saldo incidentele baten en lasten hoofdstuk 3		-115.000
Hoofdstuk 4: Onderwijs		
4.2 Onderwijshuisvesting		
Lasten		
Maatschappelijk krediet Sloop, Asbest en boekwaarde de Kooi	32.000	
Huisvestingsprogramma	153.000	
Kosten tijdelijke huisvesting tijdens de bouw	79.000	
		264.000
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken		
Lasten		
Taalhuis 2020	28.000	
		28.000
Saldo incidentele baten en lasten hoofdstuk 4		292.000
Hoofdstuk 5: Sport, cultuur en recreatie		
5.1 Sportbeleid en activering		
Lasten		
Lokaal Sportakkoord	35.000	
Kosten combinatiefunctionarissen	437.000	
		472.000
Baten		
Lokaal Sportakkoord	-35.000	
Opbrengsten combinatiefunctionarissen	-86.000	
		-121.000
5.2 Sportaccommodaties		
Lasten		
Maatschappelijk krediet Sloop, Asbest, Boekwaarde sporthal de Marsch	311.000	
		311.000
Baten		
Tegemoetkoming verhuurders sportaccommodaties	-64.000	
		-64.000
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie		
Lasten		
Cultuur en Cultuurcoaches	82.000	
Subsidie Kunst en Cultuur	47.000	
		129.000
5.4 Musea		
Lasten		
Subsidie museum de Buitenplaats	50.000	
		50.000

5.6 Media		
Lasten		
Toegankelijkheid bibliotheken	100.000	
2e tranche incidentele middelen bijdrage bibliotheek	135.000	
		235.000
Baten		
Subsidie toegankelijkheid bibliotheken	-100.000	
		-100.000
Saldo incidentele baten en lasten hoofdstuk 5		912.000
Hoofdstuk 6: Sociaal domein		
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie		
Lasten		
Dorpsinitiatieven	73.000	
Subsidie plaats de Wereld	47.000	
Aanvullend Minimabeleid	62.000	
Kosten inburgering / tussenvoorziening /asielzoekers	871.000	
		1.053.000
Baten		
Uitkering tussenvoorziening	-445.000	
Dorpsinitiatieven	-37.000	
		-482.000
6.2 Wijkteams		
Lasten		
POH	34.000	
		34.000
6.3 Inkomensregelingen		
Lasten		
Armoedebeleid	30.000	
TOZO	6.502.000	
		6.532.000
Baten		
TOZO	-6.615.000	
		-6.615.000
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-		
Lasten		
Incidentele middelen jeugdzorg	496.000	
		496.000
Saldo incidentele baten en lasten hoofdstuk 6		1.018.000
Hoofdstuk 7 Volksgezondheid en milieu		
7.1 Volksgezondheid		
Lasten		
Subsidie Icare	47.000	
		47.000
7.2 Riolering		
Lasten		
Baggeren vijvers	26.000	

Dotatie voorziening riolering voor baggeren vijvers	10.000	
		36.000
Baten		
Doorbelaste kosten baggeren vijvers	-36.000	
		-36.000
7.4 Milieubeheer		
Baten		
Dwangsom	-125.000	
		-125.000
Saldo incidentele baten en lasten Hoofdstuk 7		-78.000
Hoofdstuk 8: Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing		
8.1 Ruimtelijke ordening		
Laten		
Omgevingswet/omgevingsvisie	342.000	
		342.000
Baten		
Omgevingswet/omgevingsvisie	-40.000	
		-40.000
8.2 Grondexploitaties		
Lasten		
Vormen voorziening Vries Zuid	201.000	
		201.000
Baten		
Vrijval voorziening gronden de Bronnen	-569.000	
Winstneming Donderen	-26.000	
Winstneming Groote Veen	-209.000	
Winstneming Zuidoevers	-200.000	
Winstneming Ter Borch	-847.000	
		-1.851.000
8.3 Wonen en bouwen		
Lasten		
Vitaal platteland	56.000	
		56.000
Saldo incidentele baten en lasten Hoofdstuk 8		-1.292.000
Totale incidentele lasten	18.355.000	
Totale incidentele baten	-23.878.000	
Totaal incidentele baten en lasten		-5.523.000

In bovenstaande tabel zijn de incidentele baten en lasten groter dan € 25.000 opgenomen.

Bijlage 4: Overzicht van baten en lasten per taakveld

Lasten per taakveld

Taakveld	Omschrijving	Primitieve begroting	Begrotingswijzigingen	Begroting Totaal	Werkelijk 2020	Vershil
Hoofdstuk 0: Bestuur en ondersteuning						
0.1	Bestuur	1.567.044	3.782.005	5.349.049	5.556.402	-207.354
0.2	Burgerzaken	1.318.425	-65.790	1.252.635	1.213.321	39.314
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	240.127	37.967	278.094	362.215	-84.121
0.4	Overhead	9.784.969	-49.585	9.735.384	9.860.208	-124.823
0.5	Treasury	115.121	-205.371	-90.250	-113.033	22.783
0.61	OZB woningen	259.872	59.400	319.272	304.609	14.663
0.62	OZB niet-woningen	17.500	0	17.500	17.500	0
0.64	Belastingen overig	5.500	0	5.500	5.500	0
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	540.181	-540.181	0	0	0
0.8	Overige baten en lasten	198.905	71.062	269.967	215.516	54.450
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	68.533	75.662	144.195	144.195	0
0.10	Mutaties reserves	974.420	2.703.774	3.678.194	3.989.811	-311.618
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	599.181	-599.181	0	0	0
Hoofdstuk 1: Veiligheid						
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	1.658.590	7.949	1.666.539	1.567.300	99.239
1.2	Openbare orde en veiligheid	628.157	93.426	721.583	749.111	-27.528
Hoofdstuk 2: Verkeer, vervoer en waterstaat						
2.1	Verkeer en Vervoer	4.163.129	-574.518	3.588.611	3.626.625	-38.014
2.5	Openbaar vervoer	13.839	-6.417	7.422	8.602	-1.180
Hoofdstuk 3: Economie						
3.1	Economische ontwikkeling	359.350	121.288	480.638	457.108	23.530
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2.800.769	7.166	2.807.935	1.187.366	1.620.569
3.3	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	266.626	1.573	268.199	103.832	164.367
3.4	Economische promotie	237.363	-1.495	235.868	206.968	28.900
Hoofdstuk 4: Onderwijs						
4.1	Openbaar basisonderwijs	118.150	-76.941	41.209	33.711	7.498
4.2	Onderwijshuisvesting	3.207.959	-415.332	2.792.626	2.492.421	300.205
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	637.858	72.104	709.962	699.238	10.724
Hoofdstuk 5: Sport, cultuur en recreatie						
5.1	Sportbeleid en activering	643.352	226.729	870.081	724.587	145.493
5.2	Sportaccommodaties	2.242.294	687.645	2.929.939	2.550.515	379.424
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	397.793	94.167	491.960	431.427	60.533
5.4	Musea	61.201	0	61.201	61.954	-753
5.5	Cultureel erfgoed	135.710	17.237	152.947	145.240	7.707
5.6	Media	585.256	205	585.461	563.550	21.911
5.7	Openbaar groen en (openlucht)recreatie	3.172.737	-44.078	3.128.659	3.052.541	76.118
Hoofdstuk 6: Sociaal domein						
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	3.107.361	549.454	3.656.815	3.718.636	-61.821
6.2	Wijkteams	1.637.268	216.189	1.853.457	1.518.338	335.119
6.3	Inkomensregelingen	10.187.942	-534.263	9.653.678	15.525.148	-5.871.470
6.4	Begeleide participatie	0	0	0	23.893	-23.893
6.5	Arbeidsparticipatie	470.379	-131.955	338.425	385.242	-46.818
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	517.455	60.855	578.310	723.463	-145.153
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	5.344.194	693.485	6.037.680	6.299.656	-261.976
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	5.932.868	2.382.873	8.315.741	8.555.357	-239.616
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	292.807	-592.366	-299.559	-256.760	-42.799
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	360.486	547.253	907.739	822.702	85.037
Hoofdstuk 7: Volksgezondheid en milieu						
7.1	Volksgezondheid	1.309.106	70	1.309.175	1.270.191	38.985
7.2	Riolering	2.102.750	-3.509	2.099.241	2.296.518	-197.277
7.3	Afval	2.199.906	-185.657	2.014.250	3.042.937	-1.028.687
7.4	Milieubeheer	807.959	-77.732	730.226	763.366	-33.140
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	398.416	22.372	420.788	410.204	10.584
Hoofdstuk 8: Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing						
8.1	Ruimtelijke ordening	1.016.223	44.084	1.060.306	1.217.546	-157.240
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	5.939.206	219.677	6.158.883	9.523.283	-3.364.399
8.3	Wonen en bouwen	1.505.074	-40.659	1.464.415	1.398.796	65.619
Totale lasten taakvelden		80.149.312	8.650.638	88.799.950	97.456.856	-8.656.906

Baten per taakveld

Taakveld	Omschrijving	Primitieve begroting	Begrotingswijzigingen	Begroting Totaal	Werkelijk 2020	Vershil
Hoofdstuk 0: Bestuur en ondersteuning						
0.1	Bestuur	2.860	58.189	61.049	64.354	3.304
0.2	Burgerzaken	366.800	0	366.800	332.479	-34.321
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	201.418	31.060	232.478	743.431	510.953
0.4	Overhead	907.676	211.749	1.119.425	1.217.096	97.672
0.5	Treasury	735.580	-34.811	700.769	691.492	-9.277
0.61	OZB woningen	4.322.346	166.408	4.488.754	4.423.277	-65.477
0.62	OZB niet-woningen	1.301.167	62.165	1.363.332	1.370.321	6.989
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	44.058.388	1.576.354	45.634.742	46.216.843	582.100
0.8	Overige baten en lasten	28.645	0	28.645	2.880.795	2.852.150
0.10	Mutaties reserves	3.115.521	7.279.558	10.395.079	9.864.521	-530.558
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	0
Hoofdstuk 1: Veiligheid						
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	5.437	-5.437	0	503	503
1.2	Openbare orde en veiligheid	27.815	0	27.815	22.736	-5.079
Hoofdstuk 2: Verkeer, vervoer en waterstaat						
2.1	Verkeer en Vervoer	92.176	48	92.224	104.053	11.829
2.5	Openbaar vervoer	0	0	0	-425	-425
Hoofdstuk 3: Economie						
3.1	Economische ontwikkeling	0	0	0	0	0
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2.796.824	0	2.796.824	1.410.886	-1.385.938
3.3	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	236.416	0	236.416	38.372	-198.043
3.4	Economische promotie	482.577	0	482.577	470.635	-11.941
Hoofdstuk 4: Onderwijs						
4.1	Openbaar basisonderwijs	4.264	0	4.264	4.168	-97
4.2	Onderwijshuisvesting	-504	0	-504	57.632	58.137
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	126.885	-12.014	114.871	39.145	-75.726
Hoofdstuk 5: Sport, cultuur en recreatie						
5.1	Sportbeleid en activering	10.000	212.482	222.482	220.480	-2.002
5.2	Sportaccommodaties	612.270	0	612.270	524.634	-87.635
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	0	28.000	28.000	19.608	-8.392
5.5	Cultureel erfgoed	15.815	0	15.815	28.064	12.249
5.6	Media	100.000	0	100.000	100.000	0
5.7	Openbaar groen en (openlucht)recreatie	14.644	8.000	22.644	19.930	-2.714
Hoofdstuk 6: Sociaal domein						
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	51.441	60.524	111.965	574.020	462.055
6.3	Inkomensregelingen	6.979.000	-578.000	6.401.000	13.510.407	7.109.407
6.4	Begeleide participatie	0	0	0	0	0
6.5	Arbeidsparticipatie	0	0	0	0	0
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	8.600	0	8.600	15.902	7.303
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	300.296	-150.000	150.296	95.004	-55.292
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	0	20.000	20.000	1.713	-18.287
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	23.946	23.946
Hoofdstuk 7: Volksgezondheid en milieu						
7.2	Riolering	2.769.025	-3.509	2.765.516	2.863.398	97.882
7.3	Afval	2.900.770	-185.657	2.715.113	3.783.575	1.068.462
7.4	Milieubeheer	0	0	0	155.800	155.800
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	349.158	13.468	362.626	349.191	-13.435
Hoofdstuk 8: Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing						
8.1	Ruimtelijke ordening	49.775	5.162	54.937	215.613	160.676
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijfsterreinen)	5.926.892	0	5.926.892	11.168.529	5.241.637
8.3	Wonen en bouwen	1.249.335	-113.100	1.136.235	1.097.368	-38.867
Totale baten taakvelden		80.149.312	8.650.638	88.799.950	104.719.496	15.919.546